

372. 6044

๗ ๑๓๖๐

๗.๓

การเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาไทยและทัศนคติต่อตนเองของนักเรียนชั้น
มัธยมศึกษาปีที่ ๑ ที่เรียนด้วยการสอนตามหลักการเรียนเพื่อรู้แจ้งและการสอนตามคู่มือครู

ปริญญานิพนธ์

ของ

คันสนีย์ ประภาณนัท

11 ก.พ. 2534

เสนอต่อมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา

ตามหลักสูตรปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต วิชาเอกการมัธยมศึกษา

กุมภาพันธ์ 2533

ลิขสิทธิ์เป็นของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

171908

คณะกรรมการที่ปรึกษาประจำตัวนิสิตและคณะกรรมการสอบได้พิจารณาปฏิญานิพนธ์
ฉบับนี้แล้ว เห็นสมควรรับเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาการศึกษาามหาบัณฑิต
วิชาเอกการมัธยมศึกษา ของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

คณะกรรมการที่ปรึกษา

.....ประธาน

(อาจารย์พิเศษری แจ้งไทร)

.....กรรมการ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุนันท์ สดโกสุม)

คณะกรรมการสอบ

.....ประธาน

(อาจารย์พิเศษری แจ้งไทร)

.....กรรมการ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุนันท์ สดโกสุม)

.....กรรมการที่แต่งตั้งเพิ่มเติม

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ทองหล่อ วิภาวีน)

บัณฑิตวิทยาลัยขออนุมัติให้รับปฏิญานิพนธ์ฉบับนี้ เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร
ปริญญาการศึกษาามหาบัณฑิต วิชาเอกการมัธยมศึกษา ของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

.....คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

(ศาสตราจารย์ ดร.สมพร บัวทอง)

วันที่...๙...เดือน ..สิงหาคม.....พ.ศ. 2533

ประกาศคุณประการ

ปณิธานอันแน่วแน่สำเร็จได้ด้วยความกรุณาจาก อาจารย์พิเศษศรี แจ่มโพธิ์
ผู้ช่วยศาสตราจารย์สุนันท์ ศลโกสุม และผู้ช่วยศาสตราจารย์ทองหล่อ วิภาวิน ผู้เป็นที่พึ่ง
ทางปัญญา ให้แนวคิด คำแนะนำ และกำลังใจ ตลอดจนแก้ไขข้อบกพร่องในการดำเนินงาน
วิจัย ทั้งแก่ตนเองเสร็จสิ้น ผู้วิจัยรู้สึกซาบซึ้งในความกรุณา และขอกราบขอพระคุณเป็นอย่างสูง
ไว้ ณ โอกาสนี้

ขอกราบขอพระคุณ ผู้ช่วยศาสตราจารย์สุนันท์ รุ่งเรืองธรรม ที่ให้ข้อคิดเห็นและ
ข้อเสนอแนะคำชี้แจงตลอดมา

ขอกราบขอพระคุณ อาจารย์สำเริง นิลประคิษฐ์ และผู้อำนวยการโรงเรียน
สุรศักดิ์มนตรี ขอขอบพระคุณ อาจารย์वासินี เวชประสิทธิ์ อาจารย์ศิวารักษ์ กาญจนฤกษ์
อาจารย์สารภี อิมพันธ์ อาจารย์อมรา วัชรพิมลมาส อาจารย์พรจันทร์ อ่องสกุล
อาจารย์เนาวรัตน์ สมศิริรัฐกิจ และอาจารย์ระเบียบ เหลืองออน ที่กรุณาให้ความช่วยเหลือ
ให้คำแนะนำและกำลังใจด้วยดีโดยตลอด ขอขอบใจนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 และปีที่ 2
โรงเรียนสุรศักดิ์มนตรี ที่ให้ความร่วมมือในการทดลอง และการเก็บรวบรวมข้อมูลเป็นอย่างดี

กาหนดปณิธานอันแน่วแน่ ได้รับกำลังใจจากพี่ๆ เพื่อนๆ ที่สนับสนุนการศึกษา
โดยเฉพาะอย่างยิ่ง การให้ความช่วยเหลือและให้กำลังใจ ตลอดจนความอบอุ่นอย่างสม่ำเสมอ
จากคุณพ่อเสนอ คุณแม่ปลั่งศรี มูลศาสตร์ และ พ.ศ.ท. วรกิจ ประภาณต์ ผู้เป็นที่รักยิ่ง
ผู้วิจัยรู้สึกซาบซึ้งเป็นที่สุด

คุณค่าของปณิธานอันแน่วแน่ ขอมอบเป็นเครื่องบูชา คุณบิดา มารดา และครูอาจารย์
ทุกท่านของผู้วิจัย

ศันสนีย์ ประภาณต์

สารบัญ

บทที่	หน้า
1 บทนำ	1
ภูมิหลัง	1
ความมุ่งหมายของการศึกษาค้นคว้า	7
ความสำคัญของการศึกษาค้นคว้า	7
ขอบเขตของการศึกษาค้นคว้า	7
นิยามศัพท์เฉพาะ	9
สมมติฐานในการศึกษาค้นคว้า	13
2 เอกสารที่เกี่ยวข้องกับงานวิจัย	14
เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการเรียนรู้ที่รู้แจ้ง	15
เอกสารเกี่ยวกับทัศนคติต่อตนเอง	51
3 วิธีดำเนินการศึกษาค้นคว้า	64
ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง	64
เครื่องมือและการสร้างเครื่องมือ	64
การสร้างเครื่องมือและตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือ	65
แบบแผนการทดลอง	80
วิธีดำเนินการทดลอง	81
การวิเคราะห์ข้อมูล	82
สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล	83

4	ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	87
	สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล	87
	การวิเคราะห์ข้อมูล	88
	ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	88
5	สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ	94
	ความมุ่งหมายของการศึกษาค้นคว้า	94
	ความสำคัญของการศึกษาค้นคว้า	94
	สมมติฐานของการศึกษาค้นคว้า	94
	วิธีดำเนินการศึกษาค้นคว้า	95
	การวิเคราะห์ข้อมูล	97
	สรุปผลการศึกษาค้นคว้า	97
	อภิปรายผล	98
	ข้อเสนอแนะ	100
	บรรณานุกรม	102
	ภาคผนวก	113
	ประวัติย่อของผู้วิจัย	266

บัญชีตาราง

ตาราง		หน้า
1	แบบแผนการทดลอง	80
2	ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนรวมของคะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน วิชาภาษาไทย ของกลุ่มตัวอย่าง	89
3	ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนรวมของคะแนนทัศนคติต่อตนเอง เกี่ยวกับ ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนด้านการเตรียมตัวเรียน ของกลุ่มตัวอย่าง	90
4	ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนรวมของคะแนนทัศนคติต่อตนเอง เกี่ยวกับ ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนด้านวิธีเรียนของนักเรียนและวิธีสอนของครู ของกลุ่มตัวอย่าง	91
5	ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนรวมของคะแนนทัศนคติต่อตนเอง เกี่ยวกับ ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนด้านความรู้สึกลายหลังเรียน ของกลุ่มตัวอย่าง .	92
6	ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนรวม ของคะแนนทัศนคติต่อตนเอง เกี่ยวกับ ลักษณะนิสัยของกลุ่มตัวอย่าง	93

บัญชีภาพประกอบ

ภาพประกอบ	หน้า
1 แสดงความสามารถในการเรียนวิชาหนึ่ง ของนักเรียนก่อนเริ่มต้นการสอน และหลังสิ้นสุดการสอน เมื่อให้การสอนเหมือนกัน เวลาเท่ากัน	19
2 แสดงความสามารถในการเรียนของนักเรียนที่ให่วิธีสอน คุณภาพการสอน และเวลาเรียนแตกต่างกันตามความสามารถของ แต่ละบุคคล	19
3 แสดงรูปแบบการเรียนเพื่อรู้แจ้งของบลูม	21
4 เส้นโค้งของความถี่สะสม แสดงลักษณะของการเรียน 3 ขั้นตอน	24
5 การทำงานของนักเรียนสองกลุ่ม กลุ่มที่มีความสามารถทางสมองสูง เปรียบเทียบกับกลุ่มที่มีความสามารถทางสมองต่ำ	25
6 องค์ประกอบที่ทำให้เกิดการเรียนรู้	29
7 แผนภาพองค์ประกอบของความสัมพันธ์ในการสร้างความคิดรวบยอด	31
8 แผนภาพตารางกราฟแสดงผลความก้าวหน้าของนักเรียน	38
9 แผนภาพการทำงานของนักเรียน 2 กลุ่ม คือกลุ่มที่มีความสามารถทาง สมองสูง (เก่ง หรือปกติ) เปรียบเทียบกับนักเรียนที่มีความสามารถทาง สมองต่ำ	39
10 ขั้นตอนการสอนตามหลักการเรียนเพื่อรู้แจ้งโดยใช้วิธีสอนของ ฮอว์กิส	44
1.1 องค์ประกอบของทัศนคติ	55

ภูมิหลัง

สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี (2529 : 6) พระราชทาน บทบาทและหน้าที่ของภาษาไทยในพระนิพนธ์วิจัยของพระองค์ว่า "ภาษามีบทบาทและหน้าที่ที่สำคัญอย่างยิ่งในสังคม กล่าวคือ ภาษาเป็นเครื่องมือในการสื่อสารระหว่างกัน ในสังคม ภาษาช่วยถ่ายทอดความรู้ ความคิด และช่วยเสริมสร้างความเข้าใจอันดีระหว่างชนในชาติและระหว่างชาติ นอกจากนั้นภาษายังเป็นเครื่องแสดงสถานะทางสังคมบุคคลผู้มีความรู้ดีในภาษาของตน และภาษาอื่น ๆ ย่อมจะได้รับการยกย่องนับถือจากบุคคลอื่น และอาจถือเป็นบุคคลชั้นนำของสังคม ในทางการเมือง ภาษามีบทบาทสำคัญในการที่จะรวมจิตใจของประชาชนให้มีความสามัคคี มีความรักชาติ และภูมิใจในชาติของตน ทั้งจะเห็นได้ว่า รัฐบาลในทุกยุคทุกสมัยได้พยายามรณรงค์ให้คนไทยเรียนรู้ภาษาไทย ซึ่งเป็นภาษาประจำชาติ ไม่ว่าบุคคลเหล่านั้นจะเกิดมาในเชื้อชาติใด ห้างถิ่นใด ทั้งนี้เพื่อกระตุ้นให้ทุกคนมีความสำนึกในความเป็นไทย" นักการศึกษาโดยทั่วไปก็มีความเห็นพ้องกันว่า การสอนภาษาของชาติมีความสำคัญเป็นอันดับหนึ่งของการศึกษา ความสำคัญข้อนี้ในประเทศที่มีภาษาของชาติใช้เป็นเวลานาน เข้าใจและปฏิบัติกันตลอดมา (บุญเหลือ เทพยสุวรรณ. 2520 : 3)

ประเทศไทยเป็นประเทศหนึ่งที่มีภาษาประจำชาติใช้มานานกว่า 700 ปีแล้ว เมื่อเป็นเช่นนี้ การเรียนการสอนวิชาภาษาไทย ก็น่าที่จะมีความสำคัญที่สุด เพราะจะเป็นวิชาที่ช่วยปูพื้นฐานให้ทุกคนในชาติใช้ภาษาไทยได้อย่างดี หากใช้ภาษาไทยได้ดีแล้ว การศึกษาวิชาการแขนงอื่น ๆ ก็จะสามารถไปด้วย ทั้งนี้ บุญถิ่น อัตถากร (2514 : 292) กล่าวว่า การเรียนการสอนภาษาไทยเป็นเรื่องใหญ่และสำคัญอย่างยิ่ง เพราะในปัจจุบันภาษาไทยเป็นหลักสำคัญของการศึกษาวิชาการทุกแขนง วิชาภาษาไทยสำคัญยิ่งกว่าวิชาอื่น ๆ แต่ก็ยังมีผู้มองไม่เห็นความสำคัญของการปลูกฝังความรู้ภาษาไทยแก่เยาวชน คิดว่าภาษาไทยเป็นเรื่องง่าย ใคร ๆ

ก็เป็นครูสอนภาษาไทยได้ ในบางโรงเรียนจึงได้จัดครูที่สอนวิชาอื่นไม่ได้ไปสอนวิชาภาษาไทย (สมาน แสงมณี. 2529 : 31) การที่มีมุมมองไม่เห็นความสำคัญของภาษาไทยดังกล่าว สิ่งเหล่านี้เป็นปัจจัยที่ก่อให้เกิดข้อบกพร่องในการสอนภาษาไทยขึ้น เช่น เมื่อครูเห็นว่าภาษาไทยเป็นเรื่องง่าย ทำให้ครูขาดความเอาใจใส่ในการสอน ขาดความพยายามที่จะค้นหาวิธีสอนที่ไฉไล ทั้งการผลิตวัสดุอุปกรณ์ก็ไม่ก้าวหน้า (บุญเหลือ เทพสุวรรณ. 2520 : 4)

การเรียนการสอนในปัจจุบันเป็นสภาพที่น่าเป็นห่วงอย่างยิ่ง เพราะลักษณะการสอนของครูเป็นการสอนวิชามิใช่เป็นการสอนคน ครูยังคงเน้นการสอนเนื้อหาวิชามากกว่าที่จะสอนให้ผู้เรียนรู้จักคิด รู้จักใช้เหตุผลด้วยตนเอง ครูขาดทักษะในการสอนและขาดความรู้ ความกระตือรือร้นในการคิดค้นวิธีสอน และนำอุปกรณ์การสอนมาใช้ มุ่งสอนให้จำเนื้อหามากกว่าการฝึกให้คิดและแก้ปัญหา (ก่อ สวัสดิ์พิทักษ์. 2526 : 11 - 12) นอกจากนั้นครูยังสอนโดยยึดตัวครูเป็นศูนย์กลาง ไม่เปิดโอกาสให้นักเรียนแสดงออกและฝึกทักษะทางภาษา (สุจิต เพียรชอบ และสายใจ อินทร์ทรัพย์. 2523 : 6 - 10) การเรียนการสอนเช่นนี้เป็นลักษณะที่ไม่เอื้ออำนวยต่อการเรียนรู้ของผู้เรียน กล่าวคือ ผู้เรียนไม่มีโอกาสเข้าร่วมกิจกรรม ไม่มีความภาคภูมิใจในประสบการณ์ที่เป็นความสำเร็จ และไม่มีโอกาสเรียนรู้ไปที่จะขึ้นตามความสามารถและความสนใจของตนเอง (สุเทพ อ่อนใสว. 2520 : 40) จากรายงานการประชุมสัมมนาทางวิชาการของกรมวิชาการ (2529 : เอกสารชุดพิเศษหน้า 2) สรุปปัญหาการใช้หลักสูตรภาษาไทยไว้ว่า ครูยังไม่เข้าใจกระบวนการเรียนการสอนตามหลักสูตรที่กำหนดไว้ เพราะครูไม่ศึกษาวิธีการสอนเพิ่มเติม ยึดถือวิธีการสอนแบบเก่า หรือศึกษาวิธีการแต่ไม่ตลอด ทำให้เข้าใจผิดพลาดและท้อตัน ไม่เข้าใจเนื้อหาสาระที่สำคัญ หรือยึดเนื้อหาเฉพาะในหนังสือเรียน ไม่เข้าใจธรรมชาติของวิธีการเรียนภาษาว่า เป็นวิชาทักษะที่ต้องอาศัยการฝึกอย่างสม่ำเสมอจึงจะได้ผล

จากปัญหาดังกล่าว ทำให้ครูผู้ที่จะสอนเนื้อหาให้ครบหลักสูตรโดยมิได้คำนึงว่า นักเรียนสามารถบรรลุจุดหมายของการเรียนหรือไม่ กล่าวคือ ครูไม่ได้ประเมินผลการเรียนรู้ระหว่างเรียนว่านักเรียนมีความรู้หรือไม่ ต้องสอนเพิ่มในส่วนใด ครูจะประเมินผลหลังการสอนเสร็จสิ้นแล้ว ทำให้ครูไม่สามารถแก้ไขข้อบกพร่องในระหว่างดำเนินการเรียนการสอนได้

ผลที่ตามมาคือนักเรียนไม่สามารถสัมฤทธิ์ผลได้ทุกคน จึงมีนักเรียนบางคนสอบตก นักเรียนที่สอบตกก็จะเกิดความท้อถอยทางการเรียน และมีพฤติกรรมในทางลบ บลูม (Bloom. 1971 : 61) วิจารณ์ว่า นักเรียนส่วนหนึ่งมีอาการทางโรคจิต สาเหตุดังกล่าวเกิดจากความไม่เข้าใจสิ่งที่เรียนหรือสอบตกนั่นเอง ฉะนั้นครูจึงจำเป็นต้องค้นหาวิธีการสอนใหม่ กล่าวคือ การเรียนต้องก่อให้เกิดพฤติกรรมตามจุดหมายจริง ๆ ถ้ายังไม่เกิดผู้เรียนก็ไม่สามารถเรียนบทเรียนต่อไปได้ ต้องฝึกหัดจนเกิดการเรียนรู้นั้นแล้ว จึงจะมีสิทธิ์เลื่อนไปเรียนในบทต่อไป (โกวิท ประวาลพุกัญ และสมศักดิ์ สันตุระเวช. 2527 : 5) โดยต้องมีการแก้ไขข้อบกพร่องของผู้เรียนไปควบคู่ที่สอนนั้นคือ การประเมินในระหว่างการสอน (Formative Evaluation) ควบคู่ไปกับการสอน เพื่อนำของการประเมินมาปรับปรุงการเรียนการสอน (โกวิท ประวาลพุกัญ และสมศักดิ์ สันตุระเวช. 2527 : 6) ผลที่ได้ก็คือ ครูตรวจสอบได้ว่า นักเรียนบรรลุจุดหมายของการเรียนแล้วหรือไม่ ถ้าไม่บรรลุจุดหมายของการเรียนต้องสอบเพิ่มเติมในส่วนใดบาง หรือปรับปรุงวิธีสอนใหม่อย่างไร และการไต่ถามย้อนกลับ (Feed Back) ของนักเรียน ทำให้นักเรียนทราบทันทีว่า ตนต้องปรับปรุงในส่วนใดจึงจะประสบความสำเร็จในการเรียน ทำให้นักเรียนรู้จักตนเอง และสามารถพัฒนาการเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง

จากผลการวิจัยด้านจิตวิทยาพบว่า ทุก ๆ คนกลัวความผิดหวัง กลัวการสอบตกถ้าทราบว่าเรียนแล้วจะไม่ประสบความสำเร็จ เขาจะเกิดความรู้สึกในทางลบและพยายามหลีกเลี่ยงทันที แต่ถ้าประสบความสำเร็จไปแล้วจะทำให้เขาเกิดความรู้สึกที่ดี ดังนั้นการเรียนการสอนจึงต้องสร้างความสำเร็จให้เกิดขึ้นกับนักเรียน ความสำเร็จนี้เกิดขึ้นได้จากการที่ผู้เรียนเรียนในสิ่งง่าย ๆ เป็นลำดับไปสู่จุดหมายปลายทาง (โกวิท ประวาลพุกัญ และสมศักดิ์ สันตุระเวช. 2527 : 5) จึงควรค้นหากระบวนการเรียนการสอนที่มีการประเมินในระหว่างการสอน เพื่อตรวจสอบผลการเรียนของนักเรียนทราบข้อบกพร่องจึงจะได้นำไปปรับปรุงแก้ไขทั้งด้านการเรียนและการสอน และเป็นระบบการเรียนการสอนที่คำนึงถึงความยากง่ายของเนื้อหา มีการเรียงลำดับจากสิ่งง่ายไปหายาก เพื่อให้ผู้เรียนบรรลุจุดหมายปลายทางได้ หรือที่เรียกว่า เพื่อให้ผู้เรียนเรียนรู้อย่างเต็มที่เรียกว่า ภูแน่ง (Mastery Level) จนเป็นผู้มีความรู้ความสามารถทำงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ

สัมฤทธิ์ผลทางการเรียนจะเกิดขึ้นได้ หากอยู่ภายใต้สภาพของการสอนที่เหมาะสม (Anderson. 1975 : 1) นักเรียนทุกคนสามารถประสบความสำเร็จในการเรียนได้อย่าง

เท่าเทียมกัน ถ้าครูสามารถปรับปรุงคุณภาพการเรียนการสอน โดยคำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคลและเวลาที่กำหนดให้เหมาะสมในแต่ละคน (Bloom. 1976 : 44 - 45) กล่าวคือ นักเรียนที่เรียนรู้ได้เร็ว อาจใช้เวลาในการเรียนการสอนสั้นลงหรือสอนเพียงครึ่งเดียว ส่วนคนที่เรียนช้าก็ใช้เวลาการสอนหรือจำนวนครั้งเพิ่มขึ้น เพื่อให้คนที่เรียนช้ามีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเท่าเทียมกับคนที่เรียนรู้ได้เร็ว มีการวิจัยวิชาวิทยาศาสตร์พบว่านักเรียนที่เรียนอ่อนต้องใช้เวลาเรียนเป็น 7 เท่า จึงจะมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงเท่ากับที่นักเรียนเรียนเก่งทำได้ในการเรียนวิชาคณิตศาสตร์ นักเรียนที่เรียนอ่อนต้องใช้เวลาในการเรียน 2 - 3 เท่า จึงจะมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงเท่ากับนักเรียนเรียนเก่ง และในการเรียนภาษาที่สอง นักเรียนที่เรียนอ่อนต้องใช้เวลาในการเรียนเป็น 4 เท่า จึงจะมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงเท่ากับนักเรียนที่เรียนเก่ง (Maribeth. 1979 : 405 ; citing Arlin. 1973 ; Block. 1970 ; Carroll and Spearitt. 1976) แม้ยังไม่มีการวิจัยลักษณะนี้ ในการเรียนภาษาแม่ ก็อนุมานได้ว่า ในการเรียนภาษาเมื่อนั้น นักเรียนเรียนอ่อนคงต้องใช้เวลาในการเรียนมากกว่าเช่นกัน จึงจะมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงเท่าที่นักเรียนที่เรียนเก่งได้

ลักษณะการเรียนการสอนดังกล่าว ครูผู้สอน นักการศึกษา ผู้เกี่ยวข้องจึงควรช่วยกันค้นหาวิธีสอนที่ทำให้ผู้เรียนส่วนใหญ่สามารถเรียนรู้ในเนื้อหาวิชาถึงเกณฑ์ที่เรียกว่า วัฏแห่งการเรียนรู้ และวิธีสอนหนึ่งที่เหมาะสมอย่างยิ่งก็คือ วิธีการสอนโดยใช้หลักการเรียนเพื่อรู้แจ้ง (Mastery Learning) เป็นการดำเนินการสอนโดยนำบทเรียนมาจำแนกเป็นหน่วยย่อย ๆ มีความสัมพันธ์ต่อเนื่องกัน มีการวัดผลด้วยแบบทดสอบย่อยทุกครั้งหลังจากจบบทเรียนในแต่ละหน่วย เพื่อนำผลการสอบมาเป็นข้อมูลย้อนกลับ (Feedback) สำหรับการสอนซ่อมเสริมให้แก่ผู้เรียนที่มีผลการสอบไม่ถึงเกณฑ์ โดยนักเรียนสามารถใช้เวลาในการเรียนแตกต่างกันตามความต้องการของแต่ละบุคคล

ฮอท์คิส (สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ. 2529 : 15 ; อ้างอิงมาจาก Hotchkis. n.d.) ผู้เชี่ยวชาญการสอนจากมหาวิทยาลัยแม็กไควรี เมืองซิดนีย์ ประเทศออสเตรเลีย ค้นคว้าวิจัยเพื่อพัฒนารูปแบบการเรียนเพื่อรู้แจ้งให้สมบูรณ์ยิ่งขึ้น

โดยเลือกเอารูปแบบของการเรียนรู้ที่สอดคล้องและเหมาะสมกับแนวความคิดของหลักการเรียน เพื่อรู้แจ้ง แบ่งเป็น 5 ขั้นตอน คือ ขั้นการเรียนรู้ (Acquisition) ขั้นการฝึกให้ชำนาญ (Fluency) ขั้นความจำ (Maintainance) ขั้นการนำไปใช้ (Application) และขั้นการประยุกต์ใช้ในชีวิตรประจำวัน (Adaptation) วิธีการเรียนรู้ทั้ง 5 ขั้นตอนนี้เป็นแนวทางที่จะทำให้ครูพบว่า ในชั้นใดนักเรียนต้องการฝึกเพิ่ม นักเรียนต้องการเรียนซ่อมเสริมหรือไม่ หรือต้องปรับพฤติกรรมเพื่อให้เกิดผลการเรียนรู้ที่สมบูรณ์

วิธีสอนที่พัฒนาโดยธอห์คิส เพื่อให้บรรลุตามหลักการเรียนเพื่อรู้แจ้ง เป็นการสร้างความคิดรวบยอด (Teaching Concept) เพราะพบว่า การที่นักเรียนจำนวนมากไม่ประสบผลสำเร็จในการเรียนวิชาคณิตศาสตร์ เนื่องจากไม่เข้าใจ ความคิดรวบยอดที่ถูกต้องของคณิตศาสตร์ วิธีสอนของธอห์คิส จะมุ่งให้นักเรียนลงมือปฏิบัติมากพอที่จะให้เกิดความเข้าใจ จนกระทั่งสรุปเป็นความคิดรวบยอดที่ถูกต้องได้ นอกจากนั้นยังเน้นเรื่องการศึกษาให้ตรงจุดแม่นยำ และรวดเร็ว (Precision Teaching) คือการสอนให้ตรงจุดประสงค์ และใช้แบบฝึก (Probe) ที่จะกำหนดปริมาณงาน หรือจำนวนข้อ และจำกัดเวลาในการฝึก เพื่อให้เกิดความตั้งใจทำแบบฝึกหัดให้เสร็จสิ้นภายในเวลาอันรวดเร็ว และถูกต้องตามเกณฑ์ที่ตั้งไว้ ธอห์คิสยังสนใจการปรับแก้พฤติกรรม (Behavior Modification) สำหรับนักเรียนที่มีปัญหาทางการเรียนไปพร้อม ๆ กัน เช่น กรณีนักเรียนที่มีช่วงของความสนใจสั้น ก็จะใช้การฝึกเป็นช่วงเวลาสั้น ๆ จนนักเรียนมีนิสัยในการทำงานดีขึ้น จึงจะขยายเวลาฝึกให้ยาวออกไป ผลของการทดลองในประเทศออสเตรเลีย ปรากฏว่า การเรียนโดยวิธีนี้ ให้ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูง นักเรียนสามารถผ่านเกณฑ์การรู้แจ้งได้เป็นส่วนใหญ่

จากผลการวิจัยทั้งในออสเตรเลียและประเทศไทย ปรากฏว่า หลักการเรียนเพื่อรู้แจ้ง (Mastery Learning) เป็นวิธีการที่สามารถทำให้ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนสูงขึ้น ซึ่งหมายถึงทัศนคติต่อตนเองของนักเรียนจะเป็นไปในทางที่ดีด้วย (Perkey. 1970 : 15)

ทัศนคติต่อตนเองเป็นตัวกำหนดพฤติกรรมของบุคคล (เฮนดกกุล กรวีแสง. 2526 : 197) ดังที่ โรเจอร์ (Rogers. 1959) กล่าวว่า แต่ละคนจะมีโลกของตัวเอง และจะแสดงพฤติกรรมตามสิ่งที่ตนรับรู้ ซึ่งสอดคล้องกับความรู้สึกลึกซึ้งที่แต่ละคนมีต่อตนเอง การที่นักเรียนมีทัศนคติต่อตนเอง ไม่ว่าจะเป็นทางบวกหรือทางลบ จะมีผลต่อการแสดงพฤติกรรม

ในลักษณะต่าง ๆ กัน เช่น นักเรียนที่เข้าโรงเรียนด้วยความคาดหวังว่าจะต้องเป็นผู้ที่ประสบความสำเร็จ มีความสุข มักจะเป็นผู้อาสางาน มีความรับผิดชอบ ซึ่งความคาดหวังของเขา สอดคล้องกับความรู้สึกนึกคิดที่ดีที่มีต่อตนเอง ซึ่งจะช่วยทำให้เขาเป็นผู้ที่ประสบความสำเร็จ.

ในชั้นเรียนทั้งในด้านการเรียนและด้านสังคม ซึ่งสอดคล้องกับบลูม (Bloom. 1971 : 47)

ได้กล่าวไว้ว่า บุคคลใดมีความรู้สึกต่อตนเองว่าตนเป็นคนเก่ง รู้สึกว่าตนมีความสามารถ จะเรียนรู้ ได้ดีกว่าบุคคลที่มีความรู้สึก ว่า ตนเป็นคนขาดความสามารถ

ทัศนคติต่อตนเอง เป็นส่วนหนึ่งของมโนภาพแห่งตน (Self-Concept) ในด้าน ความรู้สึกของบุคคลที่มีต่อตนเอง มีนักการศึกษาหลายคน (Capplin. 1969 : 13 - 16; Perkey. 1970 : 15 and Robert. 1972 : 2682-A) วิจัยเกี่ยวกับ

ความสัมพันธ์ระหว่างมโนภาพแห่งตนกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ผลการศึกษาพบว่า มโนภาพ แห่งตนมีความสัมพันธ์ในทางบวกกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ กล่าวคือ ผู้ที่มีมโนภาพแห่งตนในทางที่ดี จะมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูง ซึ่งหมายถึง ทัศนคติของนักเรียน ที่มีต่อตนเอง จะเป็นไปในทางที่ดีด้วย ในทำนองเดียวกัน ผู้ที่มีมโนภาพแห่งตนเป็นไปในทาง ที่ไม่ดี จะมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำ และมีความรู้สึกต่อตนเองในทางที่ไม่ดีด้วยเช่นกัน จึงพอจะอนุมานได้ว่า หากสามารถหาวิธีการเพื่อเสริมสร้างทัศนคติต่อตนเองในด้านดีให้เกิดขึ้นกับ นักเรียนได้แล้ว ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนจะสูงขึ้นด้วย

ในการพัฒนาทัศนคติต่อตนเองของนักเรียนคือ นักเรียนต้องได้รับข้อมูลย้อนกลับ (Feedback) เกี่ยวกับความสำเร็จของนักเรียนอย่างตรงไปตรงมา และทันทีทันใด (อุทัย เพชรขวย. 2524 : 32) การให้ข้อมูลย้อนกลับที่เที่ยงตรงของครู จะช่วยให้นักเรียนมีความรู้สึกที่เป็นจริงเกี่ยวกับตนเองมากยิ่งขึ้น และวิธีสอนที่เสริมสร้างทัศนคติที่ดีต่อนักเรียน ด้วยการให้ข้อมูลย้อนกลับที่เที่ยงตรงยิ่งวิธีหนึ่ง ก็คือวิธีสอนของฮอห์คิส

ด้วยความสำเร็จดังกล่าว ผู้วิจัยจึงสนใจที่จะพัฒนาการสอนตามหลักการเรียนเพื่อรู้แจ้ง โดยใช้วิธีสอนของฮอห์คิส มาทดลองใช้พัฒนารูปแบบการสอนวิชาภาษาไทย เพื่อศึกษาผลสัมฤทธิ์ ทางการเรียน และทัศนคติต่อตนเองของนักเรียน อันเกิดจากกระบวนการเรียนการสอน ผลการ

วิจัยครั้งนี้จะเป็นแนวทางสำหรับพัฒนารูปแบบการเรียนการสอน เพื่อให้บรรลุจุดหมายของการศึกษาต่อไป

ความมุ่งหมายในการศึกษาค้นคว้า

1. เพื่อเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาไทยของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ที่เรียนด้วยการสอนตามหลักการเรียนเพื่อรู้แจ้ง ด้วยการสอนตามคู่มือครู
2. เพื่อเปรียบเทียบพัฒนาการในก้านทัศนคติต่อตนเองของนักเรียนที่เรียนด้วยการสอนตามหลักการเรียนเพื่อรู้แจ้ง ด้วยการสอนตามคู่มือครู

ความสำคัญของการศึกษาค้นคว้า

ผลของการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้

1. ทำให้ได้แนวทางในการพัฒนาการสอนวิชาภาษาไทยให้บรรลุตามหลักการเรียนเพื่อรู้แจ้ง โดยวิธีสอนแบบสหพหุทิศ
2. เป็นแนวทางในการปรับปรุงการเรียนการสอนวิชาภาษาไทย

ขอบเขตของการศึกษาค้นคว้า

1. ประชากร

ประชากร ได้แก่ นักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 (ม.1) สังกัดกรมสามัญศึกษา ที่เรียนตามหลักสูตรมัธยมศึกษาตอนต้น พ.ศ. 2521

2. กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ ได้มาจากการสุ่มอย่างง่าย (Simple Random Sampling) โดยการสุ่มโรงเรียนในสังกัดกรมสามัญศึกษา กลุ่มที่ 4 ในเขตกรุงเทพมหานคร มา 1 โรงเรียนจากโรงเรียนทั้งหมด 19 โรงเรียน ได้โรงเรียนสุรศักดิ์มนตรี สุ่มนักเรียนที่เรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ในโรงเรียนสุรศักดิ์มนตรี จำนวน 102 คน จากนักเรียนทั้งหมด 800 คน โดยวิธีการสุ่มอย่างง่าย จากนั้นสุ่มนักเรียนเข้ากลุ่มเป็น 2 กลุ่ม

ไต่ถามกลุ่มที่หนึ่งและกลุ่มที่สอง และทำการสุ่มโดยวิธีจับฉลากให้เป็นกลุ่มทดลอง 1 กลุ่ม และกลุ่มควบคุม 1 กลุ่ม

3. ทัวแปรที่ศึกษา

3.1 ทัวแปรอิสระ ไต่ถาม

3.1.1 การสอนตามหลักการเขียนเพื่อรู้แจ้ง

3.1.2 การสอนตามคู่มือครู

3.2 ทัวแปรตาม ไต่ถาม

3.2.1 ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาไทย

3.2.2 ทักษะการเขียนของตนเอง

4. ระยะเวลาที่ใช้ในการทดลอง

การทดลองครั้งนี้ดำเนินการในภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2532 ใช้ระยะเวลาในการทดลอง 12 คาบ คาบละ 50 นาที

5. จุดประสงค์การเรียนรู้วิชาภาษาไทยที่ใช้ในการทดลอง

จุดประสงค์การเรียนรู้วิชาภาษาไทยที่ใช้ในการทดลองครั้งนี้มีดังนี้

5.1 การเรียนวรรณคดี

5.1.1 สามารถแยกข้อเท็จจริงออกจากข้อคิดเห็นได้

5.1.2 สามารถพิจารณาส่วนดีและส่วนบกพร่องของ เรื่องที่อ่านพร้อม

ให้เหตุผลได้

5.2 การเรียนหลักภาษาไทย

สามารถบอกหลักการเขียนตามอักขรวิธีได้ถูกต้อง

5.3 การเรียนการใช้ภาษาไทย

5.3.1 สามารถเขียนจดหมายส่วนตัวได้

5.3.2 สามารถเขียนเรียงความจากข้อเท็จจริงและจินตนาการได้

6. เนื้อหาที่ใช้ในการทดลอง

จากหนังสือชุดทักษะสัมพันธ์ เล่ม 1 ไต่ถาม

- เรื่องนิค ๆ หน้อย ๆ
- เรื่องแม่ศรีเรือน

จากหนังสือแบบเรียนวิชาหลักภาษาไทย เล่ม 1 ใต้แก่

- เรื่องมาตราตัวสะกด
- เรื่องไทรยางศ์
- เรื่องการผันอักษร

การใช้ภาษา

- การเขียนจดหมายส่วนตัว
- การเขียนเรียงความ

นิยามศัพท์เฉพาะ

1. หลักการเรียนรู้เพื่อรู้แจ้ง (Mastery Learning) หมายถึง การเรียนการสอนที่คำนึงถึงความสามารถของผู้เรียนที่มีความแตกต่างกัน โดยการจัดลำดับเนื้อหาออกเป็นหน่วยย่อย ๆ เรียงลำดับความยากง่าย ให้มีความต่อเนื่องกัน เพื่อสะดวกในการนำความรู้พื้นฐานมาสัมพันธ์กับเนื้อหาใหม่อันจะนำไปสู่ความเข้าใจในการเรียนรู้ต่อไป ผู้เรียนสามารถพัฒนาศักยภาพสูงสุดด้วยตนเองโดยมีครูเป็นผู้คอยชี้แนะ และมีการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่เอื้อต่อโอกาสและเวลาในการเรียนรู้ของนักเรียนอย่างเหมาะสม มีการตั้งจุดประสงค์เชิงพฤติกรรมที่ชัดเจน มีการทดสอบย่อยระหว่างเรียน เพื่อตรวจสอบการเรียนรู้ของผู้เรียนตลอดเวลา ทำให้สามารถแก้ไขข้อบกพร่องของนักเรียนได้ทันที่ ผลการเรียนรู้ของนักเรียนจะมีการบันทึกผลการเรียนลงในแบบบันทึกผลการเรียน (Chart) ของนักเรียนแต่ละคน เพื่อดูความก้าวหน้าในการเรียนและเป็นข้อมูลย้อนกลับ (Feedback) ในการพิจารณาการสอนของครูด้วย ส่วนที่จะส่งเสริมให้หลักการเรียนรู้เพื่อรู้แจ้งสมบูรณ์ยิ่งขึ้น

2. การสอนตามหลักการเรียนรู้เพื่อรู้แจ้ง โดยใช้วิธีสอนแบบสหทธิศาสตร์ หมายถึง การเรียนการสอนที่ยึดหลักการเรียนรู้เพื่อรู้แจ้ง ซึ่งจัดทำตามแนวความคิดของสหทธิศาสตร์ (เอกสารประชุมปฏิบัติการครูคณิตศาสตร์ของโรงเรียนมัธยมสาธิต ประสาธมิตร. ม.ป.ป. ; อ้างอิงมาจาก Hotchkis. 1986) โดยมีขั้นตอนการเรียนรู้ 5 ขั้นตอน ดังนี้

1. ขั้นการเรียนรู้ (Acquisition) มีลักษณะดังนี้

การวินิจฉัยความรู้พื้นฐานของนักเรียนตามหลักสูตร โดยใช้การสอบด้วยแบบทดสอบวินิจฉัยก่อนสอน เมื่อรู้ผลว่านักเรียนมีข้อบกพร่องด้านใด ครูเป็นผู้พบหาความรู้พื้นฐาน เพื่อให้ให้นักเรียนมีความรู้พร้อมที่จะรับบทเรียนใหม่

การบอกจุดประสงค์เชิงพฤติกรรมของหน่วยการเรียนรู้ในแต่ละหน่วยการเรียนรู้ ก่อนเริ่มกิจกรรมการเรียนการสอนทุกครั้ง

การที่ครูเสนอเนื้อหาตามลำดับขั้นของบทเรียน โดยสอนให้สัมพันธ์ทั้ง

4 ทักษะ คือ ทักษะการฟัง พูด อ่าน และเขียน เน้นการพัฒนาการสื่อความหมายของภาษาเป็นหลัก ซึ่งประกอบด้วยสื่อการสอนที่จะก่อให้เกิดความคิดรวบยอด

2. ขั้นการฝึกให้เกิดความชำนาญ (Fluency) เป็นการฝึกให้นักเรียนเกิด

ความแม่นยำและรวดเร็วในการทำงาน โดยให้ทำแบบฝึกหลังจากที่นักเรียนได้เรียนรู้และเกิดความคิดรวบยอดที่ถูกต้องของเนื้อหาแต่ละตอนในขั้นการเรียนรู้ โดยนักเรียนจะต้องทำแบบฝึกไต่ผ่านเกณฑ์และเวลาที่กำหนด ด้วยความถูกต้องและมีผลงานที่เรียบร้อย ครูจะบันทึกผลลงในแบบบันทึกความก้าวหน้า (Chart) ประจำตัวนักเรียนทุกครั้ง

3. ขั้นการจำ (Maintenance) นักเรียนรับการฝึกโดยครูใช้กิจกรรม

การเรียนการสอนที่มีลักษณะเป็นกิจกรรมเชิงปฏิบัติทางภาษา เพื่อก่อให้เกิดทักษะในการใช้ภาษาเพิ่มขึ้น โดยเน้นสิ่งที่จำเป็นต่อการเรียนในขั้นต่อไป และการใช้ในชีวิตประจำวันของนักเรียน ครูทดสอบโดยการให้แบบฝึก มีการทบทวนและแก้ไขข้อบกพร่อง ครูบันทึกผลลงในแบบบันทึกความก้าวหน้า

4. ขั้นการนำไปใช้ (Application) นักเรียนทำแบบฝึกที่คล้ายคลึงแบบฝึกเดิม

โดยครูไม่ต้องอธิบาย เพื่อทดสอบความสามารถในการใช้หลักเกณฑ์ที่เรียนมา ว่าใช้ถูกต้องหรือไม่ ครูบันทึกผลลงในแบบบันทึกความก้าวหน้า

5. ขั้นประยุกต์ในชีวิตประจำวัน (Adaptation) ครูให้นักเรียนทำกิจกรรม

การเรียนการสอนที่นักเรียนต้องคิด ตัดสินใจ และลงมือทำด้วยตนเองโดยใช้ความรู้ที่เรียนมา หากเกิดข้อบกพร่อง นักเรียนต้องพยายามทบทวนและหาทางแก้ไขปัญหานั้นต่อไป

เมื่อจบการเรียนรู้แต่ละหน่วยการเรียนรู้แล้ว ครูให้นักเรียนทดสอบย่อยประจำหน่วยการเรียนรู้ โดยใช้แบบทดสอบย่อย (Formative Test) เป็นการสรุปผลการเรียนรู้เพื่อนำข้อบกพร่องไปปรับปรุงแก้ไขในการเรียนการสอนก่อนที่จะเรียนบทต่อไป เมื่อครูทราบว่านักเรียนผ่านหรือไม่ผ่านตามเกณฑ์การเรียนรู้

การสอนหลังจากการทดสอบย่อยประจำหน่วย ถ้านักเรียนสอบไม่ผ่านเกณฑ์ก็จัดให้นักเรียนซ่อมเสริม โดยการเฉลยแบบทดสอบย่อยเป็นกลุ่ม หรือให้นักเรียนสอนกันเอง ถ้านักเรียนสอบผ่านเกณฑ์ ครูให้ทำแบบฝึกที่ยากขึ้นตามลำดับ

การประเมินผลแต่ละหน่วยการสอนแต่ละหน่วยการเรียนรู้เรียบร้อยแล้ว ครูให้นักเรียนทำแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เพื่อประเมินผลการเรียน

3. การสอนภาษาไทยตามคู่มือครู หมายถึง การเรียนการสอนที่ดำเนินการตามแผนการสอนวิชาภาษาไทย ท 101 ตามหลักสูตรชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น พุทธศักราช 2521 ของกลุ่มโรงเรียนกลุ่มที่ 4 สังกัดกรมสามัญศึกษา เขตการศึกษาส่วนกลาง กรุงเทพมหานคร ประกอบด้วยวิธีบรรยาย อภิปราย ชักถามนักเรียน ให้นักเรียนถาม นักเรียนทำแบบฝึกหัดและกิจกรรมอื่น ๆ ตามความเหมาะสม การดำเนินการสอนแต่ละคาบใช้วิธีการหลาย ๆ อย่างควบคู่กันไป โดยพิจารณาให้สอดคล้องกับจุดประสงค์และเนื้อหา มีลำดับขั้นตอนการสอน ดังนี้

3.1 การเร้าความสนใจ เป็นการทำให้นักเรียนเกิดความกระตือรือร้นที่จะเรียน โดยครูใช้กลวิธีการเรียนการสอนต่าง ๆ เข้าช่วย

3.2 แจ้งจุดประสงค์การเรียนรู้ให้นักเรียนรู้ ว่า หลังจากเรียนจบบทเรียนนั้น ๆ แล้ว นักเรียนสามารถทำอะไรได้บ้าง

3.3 กระตุ้นให้ผู้เรียนระลึกถึงการเรียนรู้พื้นฐานที่จำเป็นต้องใช้

3.4 เสนอบทเรียนใหม่โดยใช้วัสดุอุปกรณ์ หรือกิจกรรมการเรียนการสอนวิธีต่าง ๆ ประกอบการเรียนการสอน ให้นักเรียนรวมกิจกรรมนำไปสู่การเรียนรู้

3.5 การให้แนวการเรียนรู้ เป็นการให้แนวการปฏิบัติโดยชี้แนะคำทอมเพื่อให้ นักเรียนสามารถทำกิจกรรมการเรียนการสอนด้วยตัวของเขาเอง

3.6 ให้นักเรียนลงมือปฏิบัติ ให้นักเรียนแสดงพฤติกรรมตามจุดประสงค์
การเรียนรู้ด้วยตัวของเขาเอง

3.7 การให้ข้อมูลย้อนกลับ ครูสรุปผลการปฏิบัติกิจกรรมการเรียนการสอน
ให้นักเรียนทราบ

3.8 การประเมินผลการปฏิบัติ เป็นการวัดและประเมินผลพฤติกรรมว่าบรรลุผล
ตามจุดประสงค์การเรียนรู้ของบทเรียนนั้นเพียงใด โดยใช้เครื่องมือและวิธีการวัดผลแบบต่าง ๆ
ตามความเหมาะสม

3.9 เสริมความแม่นยำและถ่ายโอนการเรียนรู้ เป็นขั้นสรุปถึงประเด็นสำคัญ
ในการเรียนรู้ เพื่อให้นักเรียนเกิดความแม่นยำและนำไปใช้

4. ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาไทย หมายถึง ความรู้ความสามารถของ
นักเรียนที่แสดงออกถึงพฤติกรรมการเรียนวิชาภาษาไทยตามจุดประสงค์การเรียนรู้ ตาม
หลักสูตรการเรียนการสอนระดับมัธยมศึกษาปีที่ 1 พุทธศักราช 2521 จำนวน 5 จุดประสงค์
ดังนี้

นักเรียนสามารถ

1. บอกหลักการเขียนตามอักขรวิธีได้ถูกต้อง
2. แยกข้อเท็จจริงออกจากข้อคิดเห็นได้
3. พิจารณาสวนที่และส่วนยกทรงของเรื่องที่อ่านพร้อมให้เหตุผลได้
4. เขียนจดหมายส่วนตัวได้
5. เขียนเรียงความจากข้อเท็จจริงหรือจินตนาการได้ ซึ่งวัดได้โดยใช้แบบ

ทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น ให้ครอบคลุมจุดประสงค์ดังกล่าว

6. ทศคติต่อตนเอง (Attitudes Toward Self) หมายถึง ความรู้สึก
ที่นักเรียนมีต่อตนเอง ในสภาพความเป็นจริงของตนเองเกี่ยวกับผลสัมฤทธิ์ต่อตนเอง และลักษณะ
นิสัยของตน การวัดทศคติต่อตนเอง ใช้แบบสอบถามวัดทศคติต่อตนเองที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น

สมมติฐานในการศึกษาค้นคว้า

1. นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ที่เรียนด้วยการสอนตามหลักการเรียนเพื่อรู้แน่นกับนักเรียนที่เรียนด้วยการสอนตามคู่มือครู มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาไทย แตกต่างกัน
2. นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ที่เรียนด้วยการสอนตามหลักการเรียนเพื่อรู้แน่นกับนักเรียนที่เรียนด้วยการสอนตามคู่มือครู มีพัฒนาการด้านทัศนคติต่อตนเองแตกต่างกัน

เอกสารที่เกี่ยวข้องกับงานวิจัย

ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้เรียบเรียงลำดับเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง มีดังนี้

1. เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับหลักการเรียนเพื่อรู้แจ้ง

1.1 เอกสารเกี่ยวกับหลักการเรียนเพื่อรู้แจ้ง

1.1.1 ความเป็มาของหลักการเรียนเพื่อรู้แจ้ง

1.1.2 รูปแบบการเรียนเพื่อรู้แจ้งของ แคโรล

1.1.3 รูปแบบการเรียนเพื่อรู้แจ้งของ บลูม

1.1.4 รูปแบบการเรียนเพื่อรู้แจ้งของ ฮอทชัคส์

1.2 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับหลักการเรียนเพื่อรู้แจ้ง

2. เอกสารที่เกี่ยวข้องกับทัศนคติของตนเอง

2.1 เอกสารที่เกี่ยวข้องกับทัศนคติ

2.1.1 ความหมายของทัศนคติ

2.1.2 ลักษณะสำคัญของทัศนคติ

2.1.3 องค์ประกอบของทัศนคติ

2.1.4 ประโยชน์ของทัศนคติ

2.1.5 การเปลี่ยนแปลงทัศนคติ

2.1.6 การวัดทัศนคติ

2.2 ความหมายของทัศนคติของตนเอง

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับหลักการเรียนเพื่อรู้แจ้ง

1. เอกสารเกี่ยวกับหลักการเรียนเพื่อรู้แจ้ง

1.1 ความเป็นมาของหลักการเรียนเพื่อรู้แจ้ง

ถึงแม้ว่าพุทธศาสตร์การเรียนรู้เพื่อรู้แจ้ง จะพัฒนาขึ้นเมื่อไม่นานมานี้เอง แต่แนวคิดเกี่ยวกับการเรียนการสอนแบบนี้มีมานานกว่า 60 ปีแล้ว กล่าวคือ เมื่อปี ค.ศ. 1922 มีโครงการสอนที่มุ่งทำให้เด็กเรียนมีความรอบรู้ในสิ่งที่ตนเรียนอยู่ คือโครงการ วินเนตกา (Winnetka Plan) ของวอชเบอรน และคนอื่น ๆ (Washburne and others. 1922) ต่อมาในปี ค.ศ. 1926 เกิดโครงการสอนของศาสตราจารย์มอร์ริสัน (Morrison. 1926) โครงการสอนของทั้งสองแบบมีลักษณะคล้ายคลึงกันหลายประการ ดังนี้ (สุธรรม จันทน์หอม. 2527 : 3 - 4)

ประการแรก เริ่มด้วยการนิยามคำว่า รู้แจ้ง ในรูปของจุดมุ่งหมายทางการศึกษา ที่คาดหวังจะให้เด็กเรียนได้เรียนรู้ จุดประสงค์ของ วอชเบอรน เน้นด้านความรู้ความนึก (Cognitive) ส่วนมอร์ริสัน เน้นจุดประสงค์ทั้งสามด้านคือ ด้านความรู้ความนึก (Cognitive) จิตพิสัย (Affective) และท่าทีทักษะพิสัย (Psychomotor)

ประการที่สอง เพื่อหาวิธีประสานการเรียนการสอนจะจัดในรูปของหน่วยการเรียนแต่ละหน่วยการเรียนประกอบด้วย เนื้อหา ประสิทธิภาพ อุปถัมภ์ และกิจกรรมที่จัดไว้เป็นอย่างดี เพื่อช่วยให้เด็กเรียนสามารถบรรลุตามจุดประสงค์การเรียนรู้ที่กำหนด

ประการที่สาม นักเรียนแต่ละคนจะต้องรู้แจ้งในแต่ละตอน คือหาคะแนนได้ถึงเกณฑ์ทั้งนี้ของแต่ละหน่วยการเรียนก่อนที่จะผ่านไปเรียนหน่วยต่อไป เงื่อนไขนี้ถือว่า มีความสำคัญมากสำหรับโครงการสอนแบบวินเนตกา เพราะการจัดหน่วยการเรียนจะคำนึงถึงลำดับขั้นการเรียนรู้ (Hierarchy of Learning) เรียงลำดับความยากง่ายของเนื้อหาไว้ด้วย

ประการที่สี่ มีการทดสอบเพื่อวินิจฉัยปัญหาการเรียนภายหลังจากเรียนจบแต่ละหน่วยการเรียน ผลการทดสอบจะบอกให้ทราบว่านักเรียนมีความรู้แจ้ง (Master) ในเนื้อหาตอนนั้นหรือยัง การแจ้งผลการสอนแก่เด็กเรียนจะเป็นแรงเสริมการเรียนรู้และเป็นแนวทางให้การศึกษาในสิ่งที่นักเรียนยังต้องการรู้ แต่จะไม่นำผลนี้ไปคิดระดับคะแนนในภายหลังแต่อย่างใด

ประการที่ห้า จากการใช้แบบทดสอบวินิจัย นักเรียนที่ไม่ผ่านเกณฑ์จะได้รับ คำแนะนำให้ปรับปรุงตนเอง ช่วยตัวเองตามโครงการสอนแบบวินเทกา และนักเรียนจะได้รับการช่วยเหลือโดยวิธีการสอนแบบต่าง ๆ ตามความเหมาะสมของแต่ละคน จนกระทั่งนักเรียนมีความรู้แจ้งในเนื้อหาแต่ละตอน

ส่วนวิธีการของ มอริสัน เช่น สอนใหม่เป็นกลุ่ม ทั่วเป็นรายบุคคล จักกิจกรรม การเรียนใหม่ หรือแนะนำวิธีเรียนแบบใหม่ให้นักเรียน

ประการสุดท้าย เวลาของการเรียนไม่ได้ถูกกำหนดไว้ตายตัวเหมือนการเรียน ตามปกติ คือโครงการสอนแบบวินเทกา อนุญาตให้นักเรียนแต่ละคนเรียนรู้ตามความสามารถของตนเอง จะใช้เวลานานเท่าใดนั้นเป็นเรื่องของนักเรียนแต่ละคน สำหรับวิธีการของมอริสันนั้น เวลาขึ้นอยู่กับครูสอนเห็นว่านักเรียนส่วนใหญ่ในชั้นมีผลสัมฤทธิ์ในระดับที่น่าพอใจแล้ว จึงจะเลื่อนไปเรียนหน่วยการเรียนอื่นต่อไป

แนวความคิดของ วอลเบอร์น และมอริสันจะคล้ายกัน แต่เพราะวิธีการของมอริสันสามารถแก้ไขข้อบกพร่องของนักเรียนได้มากกว่าและดีกว่าทำให้วิธีการของมอริสันได้รับความนิยมและแพร่หลายมากขึ้น ค.ศ. 1930 หลังจากนั้น ความคิดเกี่ยวกับการเรียนเพื่อรู้แจ้งก็ คลายความนิยมลงไปในช่วงสงครามโลกครั้งที่สอง เนื่องจากการขาดแคลนเทคโนโลยีที่จะทำให้ การเรียนตามวิธีนี้ได้ผล จนกระทั่งปลายปี ค.ศ. 1950 และต้นปี ค.ศ. 1960 มีการค้นพบ เทคโนโลยีทางการศึกษาชนิดใหม่ขึ้น เรียกว่า บทเรียนโปรแกรมโดยสกินเนอร์ (Skinner. 1954) แนวความคิดพื้นฐานเกี่ยวกับบทเรียนโปรแกรมคือการเรียนเรื่องใด ๆ หนึ่งว่าเนื้อหาจะยากสักเพียงใด ก็ตาม การเรียนให้เข้าใจจะต้องเขียนเนื้อหาตอนสั้น ๆ ง่าย ๆ ก่อน (Block. 1975 : 4 ; citing Skinner. 1954) หลักการสร้างบทเรียนโปรแกรมนั้น ต้องวิเคราะห์พฤติกรรมลูกโซ่ (Chain Behavior) เมื่อจำแนกและจัดลำดับพฤติกรรมได้แล้ว จึงจัดหน่วยการเรียนตามนั้น หน่วยการเรียนจึงเป็นหน่วยย่อย ๆ โดยถือว่าแบบเรียนคือ สิ่งเร้า และผู้เรียนเป็นผู้ตอบสนอง ถ้านักเรียนตอบสนองได้ถูกต้องก็สามารถเลื่อนไปเรียนหน่วยย่อยต่อไปได้ ทำอย่างนี้เรื่อยไปจนกว่า จะจบทุกหน่วยการเรียน นักเรียนสามารถศึกษาบทเรียนได้ด้วยตัวเอง บทเรียนโปรแกรมจึงเป็นสื่อ ที่ช่วยจัดปัญหาความแตกต่างระหว่างบุคคลได้พอสมควร อย่างไรก็ตามแนวทางบทเรียนโปรแกรม จะเป็นสื่อที่ช่วยให้นักเรียนมีความรู้ในเนื้อหาวิชาแบบบทเรียนโปรแกรมไม่ได้ใหญ่แบบของ การเรียนรู้

1.2 รูปแบบการเรียนรู้เพื่อรู้แจ้งของแคโรล

แคโรล (Caroll. 1963 : 723 - 733) อธิบายความสามชดในกาเรียนวิชาต่าง ๆ ของนักเรียนในรูปของเวลาที่ใ้เรียน นั่นคือ กำหนดว่านักเรียนที่มีความสามชดสูง หมายถึง นักเรียนที่ใ้เวลาในการเรียนสิ่ง ๆ หนึ่งน้อย และในทางตรงข้ามด้านนักเรียนคนใดมีความสามชดต่ำในการเรียนเรื่องใดเรื่องหนึ่ง เขาจะใ้เวลาในการเรียนตามที่อยู่เรียนต้องกาแล้วทุกคนจะสามารถเรียนใ้สำเร็จ แคโรลเขียนเป็นสูตรไว้ ดังนี้

$$\text{ระดับสัมฤทธิ์ทางการเรียน} = \frac{\text{เวลาที่ใ้จริง}}{\text{เวลาที่ทองการใ้}}$$

อธิบายใ้ว่า เวลาที่ใ้จริง หมายถึง เวลาที่อยู่เรียนใ้ในการเรียนแต่ละหน่วย ซึ่งขึ้นอยู่กับองค์ประกอบ 2 ประการ คือ เวลาที่ครูอนุญาตใ้ใ้ความอุสาหะในการเรียนของนักเรียนเอง

เวลาที่ทองการใ้ หมายถึง เวลาที่อยู่เรียนจำเป็นจะต้องใ้จึงจะประสบความสำเร็จ ซึ่งขึ้นอยู่กับองค์ประกอบ 3 ประการคือ ความสามชดในการเรียนวิชานั้น ๆ คุณภาพของครูและความสามชดที่จะใ้ใจการสอน

1.3 รูปแบบการเรียนรู้เพื่อรู้แจ้งของบลูม

บลูม และคนอื่น ๆ (Bloom and others. 1971 : 45 - 50) อธิบายองค์ประกอบทั้ง 5 ประการ ที่จะส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนไว้ดังนี้

1. ความถนัดทางการเรียน (Aptitude) ในการเรียน สามารถแปรเปลี่ยนไปใ้ความสภาพแวดล้อมและความช้านาน แคโรลกล่าวไว้ว่า ความสามชดเป็นเพียงจำนวนของเวลาที่อยู่เรียนต้องกา เพื่อจะเรียนรู้งานชิ้นหนึ่งเท่านั้น ดังนั้น นักเรียนที่มีความสามชดในการเรียนรู้อาจจะต้องใ้เวลาในการเรียนรู้นาน ทว่านักเรียนที่มีความสามชดในการเรียนรู้อาจจะใ้เวลาในการเรียนรู้น้อย

2. คุณภาพของการเรียน (Quality of Instruction) เพราะนักเรียนแต่ละคนมีความแตกต่างกันจึงใ้ให้นักเรียนต้องการรูปแบบและคุณภาพการสอนเพื่อใ้บรรลุผลแตกต่างกันไปค้ย เนื้อหาและวัตถุประสงค์อันเกี่ยวกันอาจต้องใ้วิธีสอนหลายรูปแบบที่จะใ้ให้นักเรียนเหล่านั้นบรรลุผลใ้ แคโรล (Caroll. 1963) อธิบายคุณภาพของการสอนไว้ในรูปของ

ความสามารถของผู้สอนที่จะอธิบายนำเสนอสิ่งที่เรียน แฝงย่อยเนื้อหาที่จะเรียนให้เกิดผลดีที่สุด สำหรับผู้เรียน

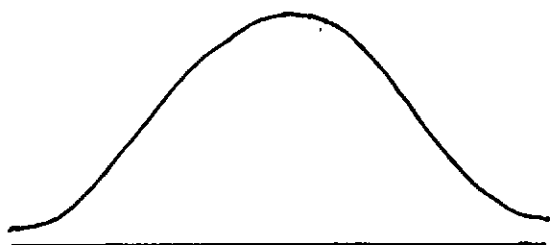
3. ความสามารถที่จะเข้าใจการสอน (Ability to Understand Instruction) ในโรงเรียนระดับมัธยมศึกษา การเรียนแต่ละวิชาที่มีครูผู้สอนเพียงคนเดียว มีเครื่องมือสำหรับสอนอยู่คนเดียว ถ้านักเรียนสามารถเข้าใจการสอนของครูจะไม่เกิดปัญหา แต่ถ้านักเรียนไม่เข้าใจทั้งการสอนและสื่อที่ครูใช้ เขาจะประสบความยุ่งยากในการเรียนวิชานั้นมาก ดังนั้น ความสามารถที่จะเข้าใจในการสอนนี้ คือความสามารถของผู้เรียนที่จะเข้าใจธรรมชาติของงานที่เขาจะเรียนและเข้าใจระเบียบวิธีการในการที่จะเรียนรู้งานนั้น ๆ ครูจึงบอกจุดประสงค์การเรียนรู้ ขอบเขตเนื้อหา และวิธีการเรียนรู้

4. ความอดสาหัสในการเรียน (Perseverance) หรือเรียกว่า ความมีใจจดจ่อต่อการเรียน แคโรลให้ความหมายของความอดสาหัสไว้ว่า คือเวลาที่ผู้เรียนปรารถนาที่จะใช้ในการเรียน ถ้านักเรียนต้องการจำนวนเวลาที่จะเรียนเพื่อให้รู้แจ้งสำหรับงานอย่างหนึ่งไว้ และเขาได้ใช้เวลาอันน้อยกว่าที่เขาต้องการ เขาก็จะเรียนสิ่งนั้นได้ แต่ยังไม่ถึงระดับที่เรียกว่า รู้แจ้ง ผู้สอนจะต้องจักษุเห็นตลอดจนความยากง่าย ให้เหมาะสมกับเวลาที่เด็กแต่ละคนต้องการ

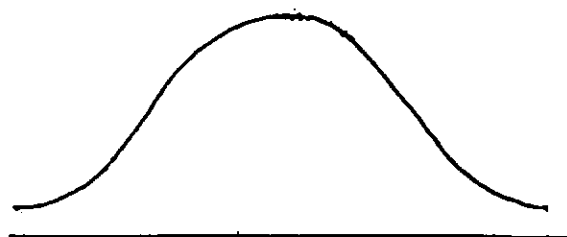
5. เวลาที่ครูอนุญาตให้ใช้ (Time Allowed for Learning) เวลาสำหรับใช้เรียนแต่ละรายวิชาจะได้รับการกำหนดแน่นอนจากหลักสูตรของรายวิชาในแต่ละภาคเรียน ซึ่งบางทีก็มากไปสำหรับบางคนและน้อยไปสำหรับบางคน จึงต้องใช้เวลาอย่างเพียงพอในการเรียนของนักเรียนแต่ละคน

ตามเหตุผลและแนวคิดของแคโรลดังกล่าวมานั้น บลูม (Bloom, 1976 : 4) ได้เปลี่ยนรูปแบบความคิดของแคโรล เป็นรูปแบบเชิงปฏิบัติการสำหรับการเรียนเพื่อรู้แจ้งว่า ถ้าความสามารถหรือความถนัด (Aptitude) ของนักเรียนมีการแจกแจงเป็นโค้งปกติ นักเรียนทุกคนได้รับการเรียนการสอนด้วยวิธีการสอนอย่างเดียวกัน ให้เวลาในการเรียนเท่ากันทุกคนแล้ว ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนทั่วๆไปเมื่อนักเรียนเรียนจบวิชาหนึ่งแล้ว จะมีการแจกแจงเป็นโค้งปกติ

ค้างภาพ

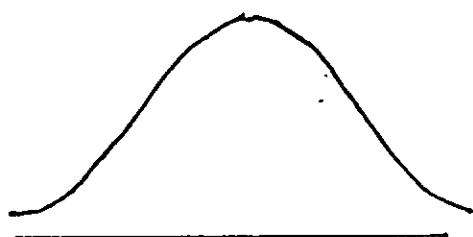
ความสามารถของนักเรียนที่จะเรียนวิชานี้
ก่อนเริ่มบทการสอน

ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน
หลังสิ้นสุดการสอน

ภาพประกอบ 1 แสดงความสามารถในการเรียนวิชานี้ ของนักเรียนก่อนเริ่มบทการสอน และหลัง
สิ้นสุดการสอน เมื่อให้การสอนเหมือนกัน เวลาเท่ากัน

ในสภาพการณ์เช่นนี้ ค่าสหสัมพันธ์ระหว่างความถนัด และผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน
จะมีค่าค่อนข้างสูง (ประมาณ $r = .70$) แต่ถ้าพิจารณาคุณภาพของการสอนและเวลาที่ใช้ในการเรียน
แตกต่างกันตามความเหมาะสมของแต่ละบุคคลแล้ว นักเรียนส่วนใหญ่จะเรียนถึงเกณฑ์ที่รับรู้แจ้งที่พึงพอใจ
ซึ่งค่าสหสัมพันธ์ระหว่างความถนัดและผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนจะมีค่าใกล้ศูนย์ ทั้งภาพประกอบ

ความสามารถในการเรียนรู้

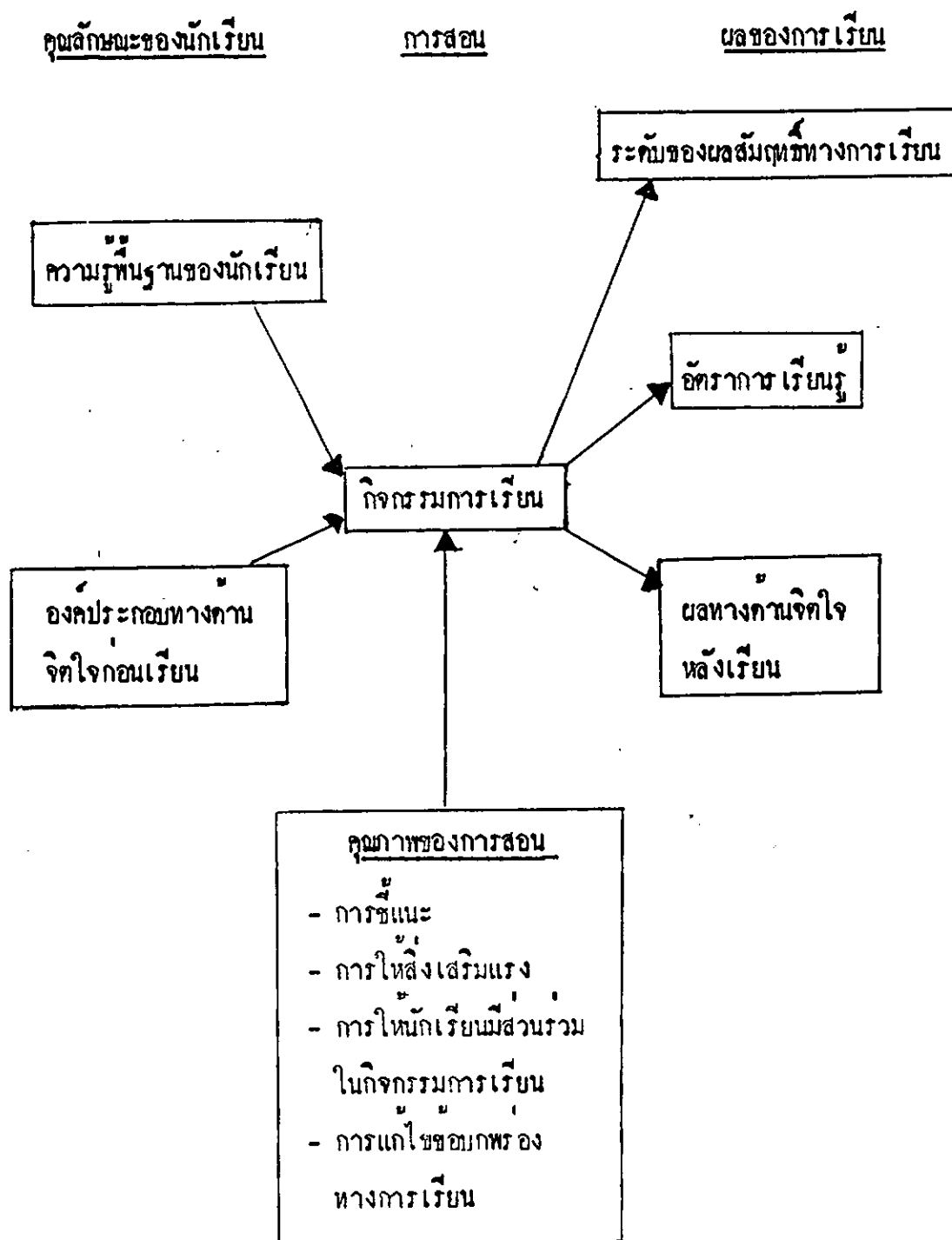

ผลสัมฤทธิ์ของนักเรียนที่ให้อธิบายและเวลา
เรียนแตกต่างกันตามความเหมาะสมของ
แต่ละบุคคล

ภาพประกอบ 2 แสดงความสามารถในการเรียนของนักเรียนที่ให้อธิบาย คุณภาพการสอน และเวลา
เรียนแตกต่างกันตามความสามารถของแต่ละบุคคล

จากแนวความคิดดังกล่าว บรูมจึงเสนอวิธีการเรียนแบบรู้แจ้งที่เชื่อว่า
 ถ้าสามารถจัดการเรียนการสอนให้เหมาะสม โดยคำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคล เวลา
 ที่กำหนดไว้เหมาะสมและต้องคำนึงถึงประสบการณ์เดิมของเด็กด้วย เพราะถ้าครูสอนโดยไม่รู้
 ประสบการณ์เดิมของเด็ก จะทำให้เกิดพลาดโอกาสในการพัฒนาการเรียนรู้อยู่โดยอาศัยฐานประสบการณ์
 เดิม

นำเสนอรูปแบบการเรียนรู้ในโรงเรียน ซึ่งพัฒนาขึ้นมาภายหลังรูปแบบของ
การเรียนรู้เพื่อรู้แจ้ง วัคคินี (Bloom. 1976 : 13 - 15)

ภาพประกอบ 3 แสดงรูปแบบการเรียนรู้เพื่อรู้แจ้งของบลูม

รูปแบบการเรียนรู้ในโรงเรียนของบลูม ประกอบด้วยตัวแปรที่เกี่ยวข้องกับ
 ความรู้พื้นฐานของนักเรียน (Cognitive Entry Behavior) องค์ประกอบทางจิตใจก่อน
 การเรียน (Affective Entry Characteristics) และคุณภาพของการสอน (Quality
 of Instruction) เป็นตัวกำหนดผลการเรียน (Learning Outcomes) ใดแก่ ะกับ
 ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน อัตราการเรียนรู และผลทางจิตใจหลังเรียน*

ตัวแปรที่สำคัญตัวแปรหนึ่งในพฤติกรรมการเรียนเพื่อรูแรงของบลูม คือคุณภาพ
 ของการสอน เพราะนักเรียนจะเกิดการเรียนรู้ได้และประสบผลสำเร็จนั้นขึ้นอยู่กับวิธีการสอน
 ที่มีคุณภาพเป็นสำคัญ (Bloom, 1976: 172) บลูมกล่าวถึงองค์ประกอบสำคัญ 4 ประการ ที่จะทำให้
 การเรียนการสอนมีคุณภาพ ใดแก่

1. การชี้แนะ (Cues) คือการบอกจุดมุ่งหมายของการเรียนการสอน
 อธิบายให้นักเรียนเห็นชัดเจนตั้งแต่แรกว่า เรียนแล้วจะมีความสามารถอะไรบ้าง การเรียนใด
 สัมฤทธิ์ผลนั้นจะต้องเรียนอย่างไร นักเรียนต้องทำอะไรบ้าง ทำอย่างไร

2. การมีส่วนร่วมในกิจกรรมการเรียน (Participation) หมายถึง
 การที่ผู้เรียนมีส่วนร่วมในกิจกรรมการเรียน เช่น การโต้ตอบระหว่างครูและนักเรียน ให้นักเรียน
 รู้จักตอบสนองในกิจกรรมการเรียน และให้นักเรียนได้ฝึกหัด ทั้งนี้ ครูผู้สอนควรมีเกณฑ์กำหนดไว้ว่า
 นักเรียนใดเข้าข่ายนี้หรือมีส่วนร่วมในกิจกรรมการเรียนเท่าใดจึงเพียงพอ

3. การเสริมแรง (Reinforcement) การให้สิ่งเสริมแรงนั้น ครูต้อง
 รู้จักเลือกในรางวัลหรือของให้เหมาะสมโอกาสและบุคคล บลูมเสนอว่า การให้สิ่งเสริมแรง
 ของคำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคล เพราะการเสริมแรงให้แก่นักเรียน ทำให้เกิดผลดีใน
 บางคน แต่สิ่งเสริมแรงเดียวกันอาจทำโดยผลการเรียนของนักเรียนอีกคนทอยลงได้เช่นกัน
 สิ่งเสริมแรงทั้งสิ่งเสริมแรงภายนอก เช่น การให้สิ่งของ ให้กำลังใจ หรือคำพูดชื่นชม และเสริมแรง
 ภายใน ใดแก่ ความอยากรู้ อยากเห็น อยากศึกษาคนควา เป็นต้น

4. การให้ข้อมูลย้อนกลับและการแก้ไขข้อบกพร่อง (Feedback and
 Correction)

การให้ข้อมูลย้อนกลับแก่นักเรียน คือการแจ้งผลการสอบย่อยของแต่ละ
 หน่วยการเรียน เพื่อให้นักเรียนทราบว่า ตนเองยังบกพร่องในเรื่องใด และครูต้องสอนซ่อมเสริม
 ตรงจุดไหนจึงจะบรรลุเกณฑ์ที่ตั้งไว้

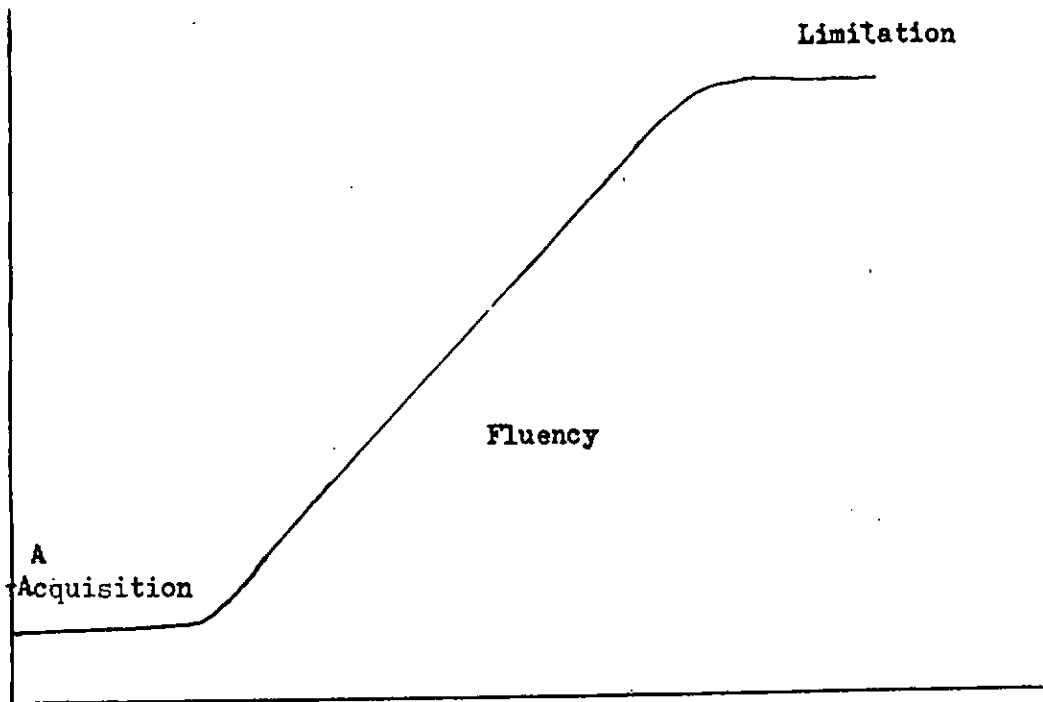
บรูมเนนเรื่องการแก้ไขข้อบกพร่องมาก และถือเป็นหลักสำคัญของการเรียน
 เพื่อรู้แจ้ง เออร์ล และบล็อก (Arlin. 1973 ; citing Merrill and Block. n.d.)
 ในความเห็นว่าการทบทวนบทเรียนเฉพาะจุดบกพร่อง และมีการแก้ไขข้อบกพร่องทางการเรียนนั้น
 เป็นวิธีปรับปรุงคุณภาพของการสอนให้เหมาะสมกับความต้องการของนักเรียนแต่ละคนได้ดีที่สุด
 โดยเฉพาะการใช้คำอธิบายที่เหมาะสมกับความสามารถของนักเรียน เพื่อให้นักเรียนเข้าใจสิ่งที่
 ครูสอน

1.4 รูปแบบการเรียนเพื่อรู้แจ้ง ซึ่งพัฒนาขึ้นโดย ฮอทช์คิส

ดร.ฮอทช์คิส (Dr.Gregory David Hotchkis) แห่งมหาวิทยาลัย
 แม็คไคววี่ ซิคินี่ ออสเทรเลีย ได้นำรูปแบบการเรียนเพื่อรู้แจ้งของแคลโรด มาประยุกต์ใช้ในรูปแบบ
 ของหลักการเรียนเพื่อรู้แจ้ง (Mastery Learning) (สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษา
 แห่งชาติ. 2529 : 15 ; อ้างอิงมาจาก Hotchkis. n.d.) จากการศึกษาของ ดร.ฮอทช์คิส
 พบว่า ส่วนที่เสริมให้การใช้วิธีการสอนแบบการเรียนเพื่อรู้แจ้ง โดยสมบูรณ์กว่าเดิม คือ

1. การสอนให้เกิดความแม่นยำ (Precision Teaching)
2. การสอนให้เกิดความกระจ่างชัด (Teaching Concepts)
3. การปรับพฤติกรรม (Behavior Modification)

กระบวนการเรียนที่ ดร.ฮอทช์คิส ใช้เป็นหลักในการทดลองนำมาจากแนว
 ความคิด ซึ่งเป็นผลจากการวิจัยของ Ogive ซึ่งพบว่า การเรียนรู้ของคนนั้นเกิดจากการลอง
 หลาย ๆ วิธี โดยศึกษาได้จากกราฟบันทึกภาพ

ภาพประกอบ 4 เส้นโค้งของความถี่สะสม แสดงลักษณะของการเรียนรู้ 3 ขั้นตอน

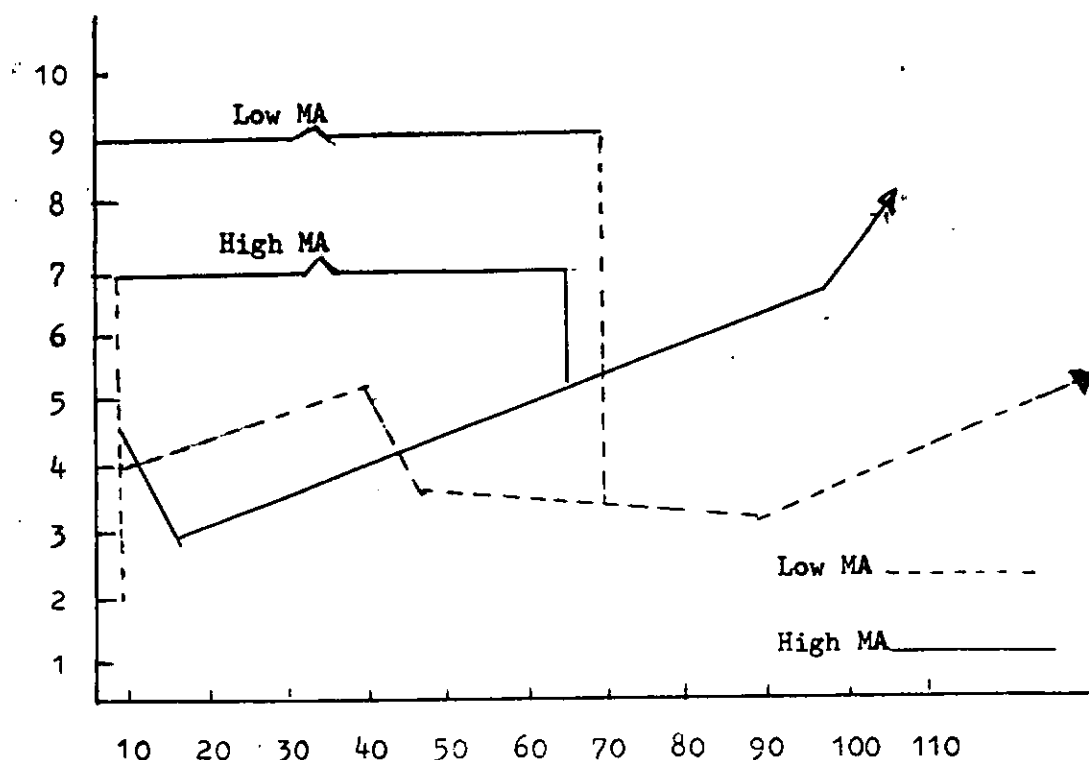
ในขั้นการลองฝึกดลองดูนั้น ทิจะมาแล้วจะเห็นว่า เป็นขั้นของการเรียนรู้ (Acquisition) นั้นเอง ถ้าหากนำผลของการนับจำนวนครั้งมาพิจารณาจะพบว่าในขั้นนี้เป็นขั้นที่จะทำให้เกิดความแตกต่างในเรื่องของเวลา บางคนอาจเรียนรู้ได้ในระยะเวลาสั้น บางคนอาจใช้เวลานานกว่า แต่หลังจากนั้น หากมีการทำซ้ำอีกจะพบว่ามีความเพิ่มมากขึ้น และใช้ระยะเวลาสั้นลง ความก้าวหน้าจะเพิ่มขึ้นเรื่อย ๆ จนถึงจุดหนึ่ง ควบเกณฑ์ใกล้เคียงกัน จากแนวคิดของ Ogive คร. ฮอทคิส จึงเลือกเอารูปแบบของการเรียนรู้ที่มีความสอดคล้องและเหมาะสมกับแนวความคิดของหลักการเรียนรู้เพื่อเร่ง/โดยแบ่งขั้นการเรียนรู้ออกเป็น 5 ขั้นตอน คือ

1. ขั้นการเรียนรู้ (Acquisition)
2. ขั้นการเพิ่มความชำนาญ/ความคล่องแคล่ว (Fluency)
3. ขั้นความคงทนในการจำ (Maintainance)
4. ขั้นการนำไปใช้ (Application)
5. ขั้นการประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวัน (Adaptation)

1. ขั้นการเรียนรู้ (Acquisition) การเรียนรู้จำแนกได้ 2 รูปแบบ คือเป็นธรรมชาติ และแบบที่เป็นรูปแบบ

การเรียนรู้ที่ของอาศัยประสบการณ์เดิม หรือความรู้พื้นฐาน มาสัมพันธ์กันในการแก้ปัญหา เป็นการเรียนรู้อย่างธรรมชาติ ส่วนการเรียนรู้ที่ครูเป็นผู้กำหนดเนื้อหา เวลาตามหลักสูตร โดยมิคำนึงถึงความรู้พื้นฐานหรือความแตกต่างระหว่างบุคคล เป็นการเรียนรู้ที่เป็นรูปแบบการเรียนรู้อย่างนี้ ทำให้เกิดปัญหาในการเรียนรู้

จากการศึกษาของ ซีแมน และเฮาส์ (Zeaman and House. 1963) ซึ่งทดลองกับเด็ก 2 กลุ่ม คือกลุ่มเด็กที่มีความสามารถทางสมองสูง กับกลุ่มเด็กที่มีความสามารถทางสมองต่ำ เปรียบเทียบจากการทำงานที่เด็กทั้งสองกลุ่มไม่เคยทำมาก่อน โดยไม่มีการอธิบาย เด็กทั้งสองกลุ่มจะพยายามลองผิด - ลองถูก (Trailand Errors) เพื่อหาวิธีการเรียนรู้ด้วยตนเอง ดังที่แสดงไว้ในกราฟ

ภาพประกอบ 5 การทำงานของนักเรียนสองกลุ่มคือ กลุ่มที่มีความสามารถทางสมองสูง เปรียบเทียบกับกลุ่มที่มีความสามารถทางสมองต่ำ

ซีแมน และเฮาส์ พบว่า เด็กที่มีความสามารถทางสมองสูงสามารถแก้ปัญหาได้ภายใน 40 ครั้ง ของการลองผิด ลองถูก แม้จะไม่เคยมีประสบการณ์ในงานชิ้นนี้มาก่อน ส่วนกลุ่มที่มีความสามารถทางสมองต่ำต้องใช้เวลาราว 75 ครั้ง จึงพบวิธีการเรียนรู้ หลังจากนั้นจะเห็นความก้าวหน้าของทั้ง 2 กลุ่มว่า มีความคล้ายคลึงในลักษณะเดียวกัน จากการทดลองพบว่า ในการเรียนรู้ของเด็กไม่ว่าระดับสติปัญญาสูงหรือต่ำ ความแตกต่างของระยะเวลาจะขึ้นอยู่กับจำนวนครั้งที่เด็กได้กระทำ การนำประสบการณ์ใหม่มาสัมพันธ์กันในการแก้ปัญหา ทำให้เกิดความแตกต่างในการเรียนรู้

ขั้นการเรียนรู้ นอกจากผู้เรียนจะได้รับความรู้ (Knowledge) แล้ว ผู้เรียนยังได้รับผลที่สำคัญในด้านเจตคติ (Attitude) ความคิดรวบยอด (Concept) พฤติกรรม (Behavior) อีกด้วย การดำเนินการในขั้นนี้เริ่มจากการเตรียมการสอนจนถึงลงมือสอน โดยมีลำดับขั้นดังนี้

1. เรียงลำดับความยากง่ายของเนื้อหาในหลักสูตร ให้สอดคล้องและเกี่ยวเนื่องกัน
2. กำหนดเวลาที่เหมาะสมสำหรับแต่ละบทเรียน
3. เตรียมแบบทดสอบย่อย (Formative test) และแบบทดสอบรวม

(Summative Test)

4. จัดทำแผนการสอนโดยเน้นการสร้างความคิดรวบยอด (Concept)

ของแต่ละเนื้อหา

5. ชะสอน ครูทองคอบสังเกตุในเรื่อง

- ความเหมาะสมของเวลาที่ให้นักเรียนแต่ละคน และแต่ละบทเรียน
- ความยากง่ายที่เหมาะสมกับทักษะพื้นฐานของนักเรียน
- ปัญหาที่เกิดขึ้นระหว่างการเรียนรู้ของนักเรียน

2. ขั้นการเพิ่มความชำนาญ (Fluency) หลังจากนักเรียนได้เรียนรู้และ

เกิดนิมิตหรือความคิดรวบยอด (Concept) ที่ถูกต้องแล้ว ครูทองหาวิธีการให้นักเรียนมีการฝึกฝนเพิ่มขึ้น โดยให้มีจำนวนปัญหามากขึ้นและเหมาะสมกับเวลาที่กำหนดไว้ ในขั้นนี้จะมีการบันทึกผลความก้าวหน้าของนักเรียนเป็นกราฟ Logarithm การบันทึกกราฟเป็นเครื่องแสดงความสำเร็จแสดงให้เห็นว่าทำให้เกิดอัตราความถี่ คือใช้เวลาอันน้อยลงแต่ได้งานมากขึ้นและแม่นยำ ขอควรคำนึงในขั้นนี้คือ

1. นักเรียนทำไ้ถูกต้องตามเวลาที่กำหนด
2. นักเรียนทำงานไ้สะอาดเรียบร้อย
3. ข้อบกพร่องมีน้อยที่สุด หรือไม่มีเลย
4. มีการกำหนดเวลาของงานแต่ละชิ้นให้เหมาะสม

3. **ขั้นการจำ (Maintenance)** การใหญ่เรียนสามารถจำไ้ได้เป็นจุดประสงค์ของการสอน ครูทอ้งวิเคราะห์หาเรื่องไ้จำเป็นต่อชีวิตและการเรียนต่อ ๆ ไป เรื่องที่เรียนรู้แล้วจะถูกบันทึกไว้ในสมองของนักเรียนและจะถูกลบไปถ้าไม่นำเรื่องนั้นมาใช้อีก เครื่องมือที่จะช่วยป้องกันการลืมไ้ คือมีการทบทวนในเรื่องนั้นบ่อย ๆ และสม่ำเสมอ

4. **ขั้นการนำไปใช้ (Application)** การเรียนควยวิธีการที่ถูกทอ้งจะทำให้นักเรียนเกิดความรู้ ความเข้าใจและการจดจำ สิ่งสำคัญอีกประการหนึ่ง คือนักเรียนสามารถนำความรู้ที่ไ้รับนำไปใช้แก้ปัญหาจากสถานการณ์ที่ครูกำหนดให้ไ้ ทั้งนี้ครูจำเป็นทอ้งพิจารณาว่าบทเรียนที่เรียนในหอ้เรียนนั้น นักเรียนจะพบในสภาพแวดล้อมมากน้อยเพียงไ้ใด เหตุการณ์ที่ไ้เกิดขึ้นเป็นประจําในสภาพแวดล้อมของนักเรียน ครูอาจกำหนดสถานการณ์ที่นักเรียนเพื่อให้นักเรียนแก้ปัญหา เพียงเล็กน้อย แทนทอ้งเป็นเหตุการณ์ที่นักเรียนไม่ค่อยมีโอกาสพบเห็น ครูจำเป็นทอ้งจัดกิจกรรมให้นักเรียนไ้ฝึกแก้ปัญหาที่สุกเฒ่าที่สุดเท่าที่จะมากไ้ เช่น การฝึกแยกข้อเท็จจริงออกจากข้อคิดเห็นจากการอ่านข่าวหนังสือพิมพ์ หรือการฟังข่าวสารทางสือมวลชน เป็นต้น

5. **ขั้นการประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวัน (Adaptation)** จุดประสงค์สำคัญของการศึกษาคือ การที่นักเรียนสามารถนำความรู้ ความเข้าใจ เจตคติ ความคิดรวบยอด ทล่อดจนความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ไปใช้แก้ปัญหาในชีวิตประจำวันไ้ ความแตกต่างของขั้นนี้กับขั้นการนำไปใช้คือ ในขั้นนี้จะเป็นการนำความรู้ทาง ๆ ไปใช้แก้ปัญหาจริงในชีวิตประจำวัน โดยนักเรียนทอ้งคิดตัดสินใจ และลงมือทำด้วยตนเอง หากเกิดข้อผิดพลาด นักเรียนจะทอ้งพยายามทบทวนและหาทางแก้ปัญหาต่อไป ส่วนในขั้นการนำไปใช้เป็นสถานการณ์ที่ครูสมมุติขึ้นเพื่อให้นักเรียนฝึกแก้ปัญหาเป็นแนวทางในการนำมาใช้แก้ปัญหาจริงในชีวิตประจำวัน โดยมีครูคอยแนะนำถ้านักเรียนไม่สามารถแก้ปัญหาไ้ถูกต้อง

วิธีการเรียนรู้ทั้ง 5 ขั้นตอนนี้ เป็นแนวทางที่จะทำให้ครูพบว่า ในชั้นใดที่นักเรียนยังมีความต้องการในเรื่องของการฝึกเพิ่มเติม ต้องการการเรียนรู้เพิ่มเติมเสริมเพิ่มเติม หรือการปรับพฤติกรรมเพื่อให้เกิดการเรียนรู้ที่สมบูรณ์

ฮอห์ลสไตน์ พัฒนารูปแบบการเรียนรู้แบบบูรณาการขึ้นใหม่ เนื่องจากสังเกตเห็นว่าแนวความคิดของแคโรล และบลูม ยังขาดปัจจัยที่สำคัญอีก 3 ประการ ที่จะทำให้การเรียนการสอนบรรลุผลได้สมบูรณ์แบบ คือ

1. การสอนให้เกิดความลึกซึ้งหรือการสร้างความหมาย

(Teaching Concepts)

2. การสอนให้เกิดความแม่นยำ ตรง และรวดเร็ว (Precision

Teaching)

3. การปรับพฤติกรรม (Behavioral Modification)

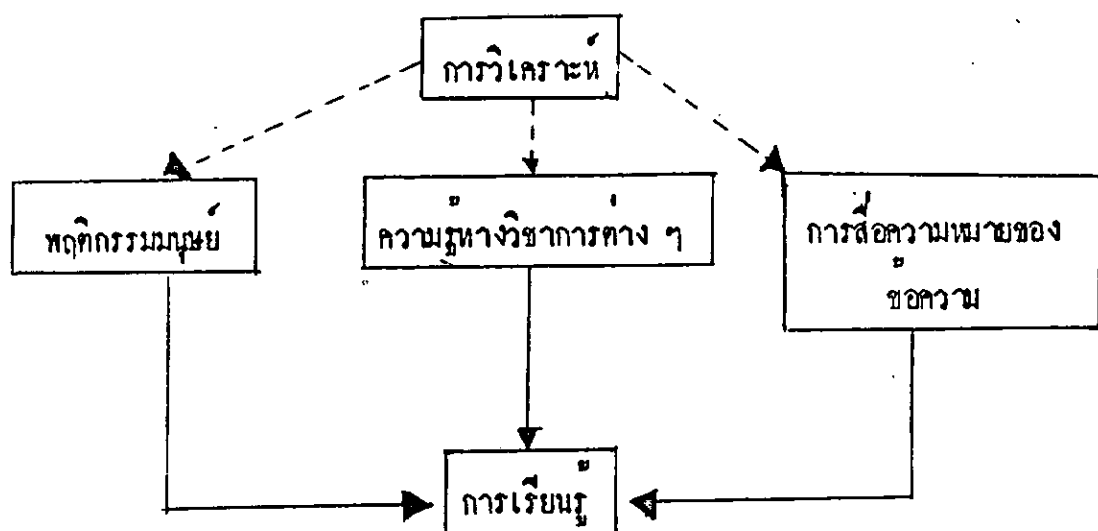
1. การสอนให้เกิดความลึกซึ้งหรือการสร้างความหมาย

ฮอห์ลสไตน์ ได้นำแนวความคิดของ Engelmann และ Carnine ซึ่งได้กล่าวไว้ในหนังสือ Theory of Instruction ว่า การเรียนรู้จะเกิดขึ้นได้ต้องวิเคราะห์องค์ประกอบ 3 ข้อด้วยกัน คือ

1. พฤติกรรมของมนุษย์ (Analysis of Behavior)
2. ความรู้ทางวิชาการต่าง ๆ (Analysis of Knowledge System)

เช่น วิทยาศาสตร์ คณิตศาสตร์ ฯลฯ

3. การสื่อความหมายข้อความ (Analysis of Communication)

ภาพประกอบ 6 องค์ประกอบที่ทำให้เกิดการเรียนรู้

นอกจากนี้ยังได้กล่าวว่า การเรียนรู้จะเกิดขึ้นได้นั้นส่วนสำคัญอย่างยิ่งคือการสร้างความคิดรวบยอดที่ถูกต้อง

ความคิดรวบยอด หรือ โหมดิ คือ แนวคิด (Idea) ความคิด (Thought)

อันเกิดจากกระบวนการทางสมอง (Mental Process)

ความคิดรวบยอด หรือ โหมดิ ไม่ใช่ภาษา (Language) ไม่ใช่คำพูด (Words) แต่เป็นสิ่งที่เกิดขึ้นภายในใจของมนุษย์ เช่น หากจะเข้าใจในความรักของแม่จากการสัมผัส เช่น การอุ้ม เป็นต้น ความคิดรวบยอดนั้นเป็นสิ่งที่เกี่ยวข้องกับความจริง กฎเกณฑ์ กติกา ความคิด ความหมาย ฉะนั้นการสร้างใหญ่เรียนให้เกิดความคิดรวบยอด จึงมีความจำเป็นต่อชี้ให้เห็นเด่นชัด ควยวิธีการดังนี้

1. ความคิดรวบยอดขั้นพื้นฐาน (Basic Concept) เป็นการใช้สื่อที่มีอยู่ในโลกแห่งความเป็นจริง (Object in Real World) หมายความว่า สิ่งที่จะนำมาสร้างความคิดรวบยอดนั้น ควรเป็นสิ่งที่สัมผัสได้โดยประสาททั้ง 5 การสร้างความคิดรวบยอดในขั้นนี้ของให้ตัวอย่างหลาย ๆ ตัวอย่าง เพื่อให้ใหญ่เรียนเกิดการเปรียบเทียบ เช่น จะใหญ่เรียนเรียนรู้คำว่า "ปากกา" ต้องใหญ่เรียนเห็นปากกาหลาย ๆ ความ หลายชนิด โดยอาจทำได้ 2 วิธี คือ

1.1 การจำแนก (Discrimination Learning) เป็นการนำของตั้งแต่ 2 สิ่งขึ้นไปเปรียบเทียบกัน เพื่อให้ใหญ่เรียนเข้าใจว่าคืออะไร เช่น ต้องการสอนให้นักเรียนเรียนรู้ "สีแดง" ครูสอนต่อนำสิ่งของที่เป็นสีแดงและสีอื่น ๆ มาเปรียบเทียบกัน เช่น

ปากกาสี่แฉก กินสอสีเขียว ไม่บรรทัดสี่แฉก กินสอสี่แฉก บ้างลบสีน้ำเงิน ฯลฯ ผู้สอนจะพูดเพียงนี้ สี่แฉก และไม่ใช้สี่แฉก จนเห็นว่า เมื่อมีการทดสอบ ผู้เรียนตอบได้ถูกต้องในเวลาอันรวดเร็ว จึงสอนเรื่องต่อไป การสอนใหญ่จึงจำแนกควรเน้นความสำคัญ 2 ด้าน คือ

1.1.1 สอนเกี่ยวกับลักษณะทั่วไป (General)

ของสิ่งที่ต้องการให้เรียนรู้ เช่น รู้จักลักษณะทั่วไปของสุนัขว่า มีรูปร่าง ขนาดต่าง ๆ กัน

1.1.2 สอนเกี่ยวกับลักษณะเฉพาะ (Specific)

ของสิ่งที่ต้องการให้เรียนรู้ เช่น สุนัขพันธุ์ พูคิอุชิต่าง ๆ

1.2 การให้เป็นจำนวนจำกัด (Set Limit) เช่น เมื่อสอน "สี่แฉก" ควรให้นักเรียนเห็นระบอบสี่ต่าง ๆ ที่ใกล้เคียงกัน อาทิ แฉก แฉกซ้อน ขมพู สม เพื่อให้ผู้เรียนเกิดความเข้าใจว่า สี่แฉกควรมีขอบเขตที่จำกัดมากน้อยเพียงใด

2. ความคิดรวบยอดต่อเนื่อง (Joining Concept) เมื่อสร้าง

ความคิดรวบยอดพื้นฐานแล้ว ครูต้องวางแผนที่จะนำไปเสริมหรือเชื่อมกับความคิดรวบยอดใหม่ เช่น สอนคำว่า "โต" เราไม่อาจแสดงความคิดรวบยอดของคำว่า โต โตโดยตรง ต้องอาศัยสิ่งอื่นมา ประกอบ เช่น เมื่อนักเรียนสร้างความคิดรวบยอดของ ปากกา และสีไคแล้ว ครูจะนำปากกาสี่แฉก ปากกาสี่เขียว และสมุด วางสลับสักระหว่างให้เห็นว่า ปากกาสี่แฉกอยู่ใกล้ปากกาสี่เขียว ปากกาสี่เขียว อยู่ใกล้สมุด เป็นต้น วิธีการนี้อาจใช้วิธีการเลือกให้ตรงตัวอย่าง (Matching to Sample) โดยเริ่มจากหนึ่งต่อหนึ่ง (One to One) และขั้นต่อมาให้สร้างตัวอย่าง (Distractor) จาก ตัวอย่างเดียวเป็น 2 - 3 จนเห็นว่าผู้เรียนมีความแม่นยำและรวดเร็วในการฝึก จึงให้ผ่านไปเรียน อย่างอื่นต่อไป

3. ความคิดรวบยอดแบบคล้ายคลึงกัน (Correlated Feature)

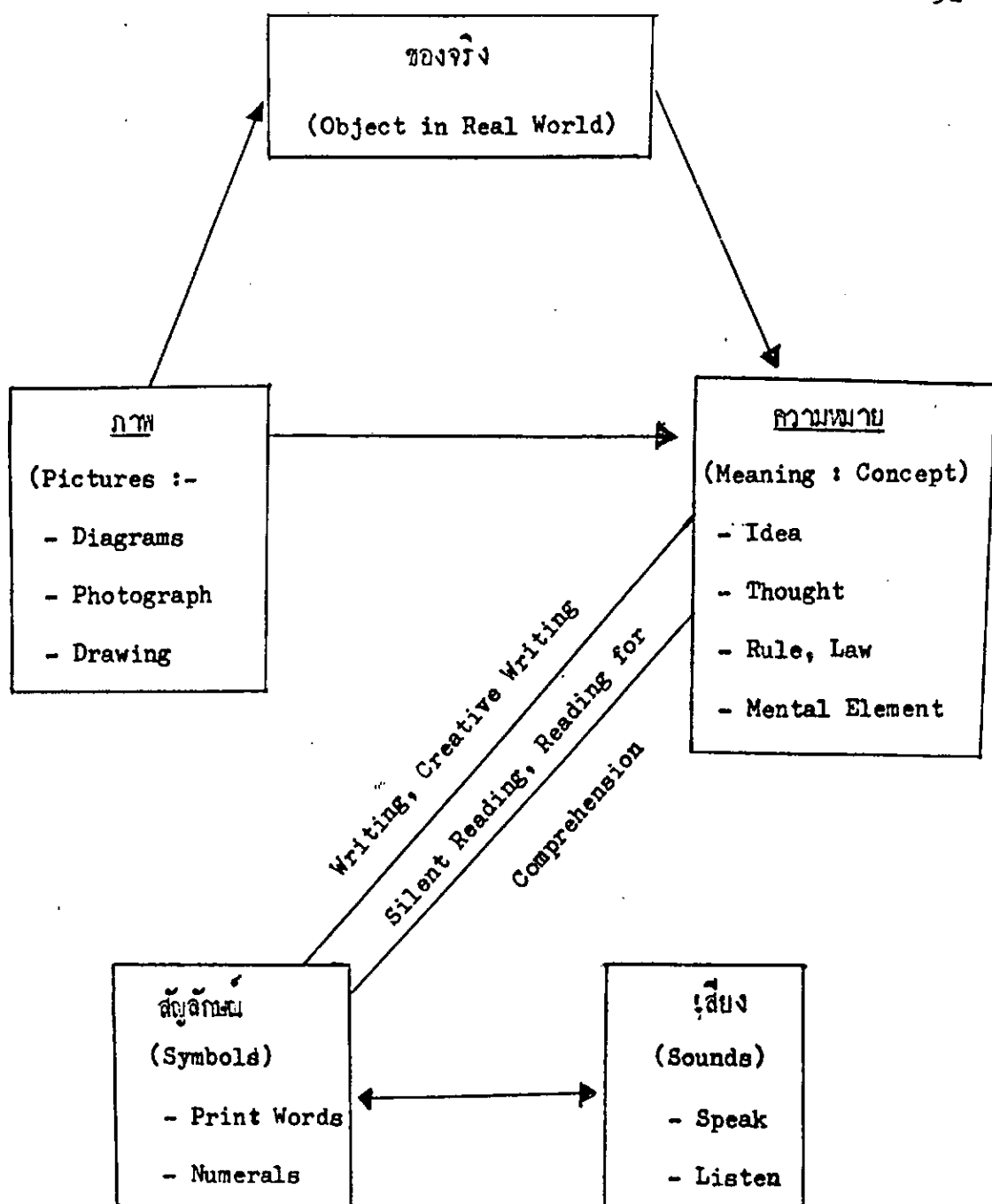
คือความคิดรวบยอดของสิ่ง 2 สิ่ง ที่มีความคล้ายคลึงกัน เมื่อสอนคำว่า โต จนนักเรียนเข้าใจแล้ว ควรสอนคำที่มีความหมายใกล้เคียงกัน เช่น คำว่า ข้างล่าง การสอนเพื่อสื่อความหมายกับเด็ก สามารถใช้ได้ทุกวิชา โดยต้องสร้างความคิดรวบยอดที่ถูกต้องให้กับนักเรียนก่อน

วิธีการสอนความคิดรวบยอดที่ถูกต้องนั้น Engelmann &

Carrine สรุปไว้ว่า ครูจะต้องทราบสิ่งเหล่านี้ คือ

1. เนื้อหาในหลักสูตร
 2. วิธีสอน
 3. การวัดและประเมิน และการบันทึกผลของครูผู้สอน
- การสร้างความเข้าใจร่วมกันของครูผู้สอน สอดคล้อง ใช้นโยบายประกอบ

ให้เห็นแนวทางการสอน ดังนี้

ภาพประกอบ 7 แผนภาพองค์ประกอบของความสัมพันธ์ในการสร้างความคิดรวบยอด

จากภาพประกอบ จะเห็นว่า ครูสามารถสร้างความคิดรวบยอดให้นักเรียนได้ด้วยการพิจารณาองค์ประกอบของสิ่งต่าง ๆ ดังนี้

1. วัตถุในโลกของความจริง (Object in Real World) หมายถึง สิ่งต่าง ๆ ที่ปรากฏในโลก นักเรียนสามารถเห็นและสัมผัสได้ การให้การให้นักเรียนเกิดความคิดรวบยอดเกี่ยวกับวัตถุต่าง ๆ เมื่อจะสอนความคิดรวบยอดของสิ่งใดก็ตามถึงสิ่งนั้น เช่น สามารถมองเห็นไข่ จับตองไข่ ครูของนำมาให้นักเรียนดูหรือให้จับตองดู เพื่อให้นักเรียนจะได้เกิดการแยกแยะด้วยตนเอง ทั้งนี้เพราะมีขอบบางอย่างไม่สามารถบอกด้วยคำพูดให้เข้าใจได้ เช่น สีแดง ความกลัว ฯลฯ ตัวอย่างเช่น การสอนความคิดรวบยอดเกี่ยวกับสีแดง ครูของนำวัตถุต่าง ๆ ที่เป็นสีแดงให้นักเรียนดู ขณะเดียวกันก็ให้นักเรียนดูสีอื่น ๆ นอกจากสีแดงด้วย เพื่อให้นักเรียนจะแยกแยะได้เองว่า สีแดงคือสีอะไร

2. การใช้รูปภาพ (Pictures) แผนภาพ (Diagram) ภาพถ่าย (Photographs) และภาพวาด (Drawing) แทนสิ่งบางสิ่งซึ่งครูไม่สามารถนำมาให้นักเรียนดูเป็นตัวอย่างได้ เช่น จะสอนเรื่อง "ช้าง" ซึ่งเป็นสัตว์ใหญ่ ยากที่จะนำช้างของจริงมาเป็นตัวอย่างได้ สิ่งที่ครูทำได้คือให้นักเรียนดูภาพหรือหุ่นจำลองขนาดเล็กแทนของจริง แผนภาพจะมีเพียง 2 มิติ สัมผัสได้ยากเท่าเท่นั้น ก็สามารถสร้างความคิดรวบยอดได้

3. สัญลักษณ์ (Symbols) หมายถึง ตัวอักษร (Print Words) ตัวเลข และตัวโน้ต การสอนสิ่งเหล่านี้ให้นักเรียนเกิดความคิดรวบยอด เป็นความคิดและเข้าใจความหมายใด ๆ ของอาศัยคำพูดและตัวอย่างในการสอนมาประกอบกัน นั่นคือ ครูของใช้รูปภาพมาสัมพันธ์กับภาษา

4. ภาษา (Language) เป็นการสื่อความหมายซึ่งประกอบด้วยการพูด (Speak) และการฟัง (Listen) การใช้ภาษาในการสอนความคิดรวบยอด จะไม่เกิดประโยชน์หากขาดวัตถุในโลกแห่งความจริง หรือรูปภาพ และสัญลักษณ์

ผลที่เกิดจากการใช้สื่อ จะทำให้ผู้เรียนได้รับความเข้าใจเรื่องของเสียง ภาษา การฟัง และสัญลักษณ์ คือตัวหนังสือหรืออักษรรูปไปเลย ในขณะเดียวกัน กล่าวโดยสรุปแล้ว การสอนที่ดีคือการใช่วิธีการสอนและสื่อที่เหมาะสม สร้างความคิดรวบยอดที่ถูกต้องเป็นพื้นฐาน ขอมส่งผลให้ผู้เรียนสามารถเรียนรู้ มีความเข้าใจ และนำไปใช้ในชีวิตประจำวันได้ในที่สุด

2. การสอนเพื่อฝึกให้เกิดความชำนาญ (Precision Teaching)

ชำนาญ หมายถึง ความแม่นยำ รวดเร็ว และตรงเป้าหมาย ฉะนั้น การสอนเพื่อฝึกให้เกิดความชำนาญ หมายถึง การสอนอย่างถูกต้องตรงตามวัตถุประสงค์และรวดเร็ว เป็นการสอนเพื่อแก้ไข และส่งเสริมให้เกิดความชำนาญในการแก้ปัญหา ทั้งนี้ เพราะนักการศึกษาที่มีความเชื่อในเรื่องของ พฤติกรรมนิยม (Behaviorist) จากการศึกษาวิจัยของ ลินส์เลย์ (สำนักงานคณะกรรมการ ประถมศึกษาแห่งชาติ. 2529 : 15 ; อ้างอิงมาจาก (Linsley. n.d.) เรื่อง Prosthetic Enviroment ใ้ชี้ให้เห็นว่า ในสังคมนี้ไม่มีผู้พิการ มีแต่สภาพแวดล้อมที่พิการ ลินส์เลย์เชื่อว่า ความพิการคือ ความบกพร่องทาง ๆ ซึ่งสามารถจะหาสิ่งมาทดแทนได้ สิ่งที่มาทดแทน จะทำให้บุคคลนั้น ไม่พิการต่อไป (Prosthetic device) เช่น คนพิการที่ขาดขาเทียมและใช้ไม้ค้ำยัน จะทำให้ เขาสามารถเคลื่อนไหวได้เช่นเดียวกับคนปกติหรือใกล้เคียงคนปกติ ดังนั้นสภาพแวดล้อมที่ควรเป็น คือ สภาพแวดล้อมนั้นต้องทำให้บุคคลเกิดการเรียนรู้ในสิ่งที่ยังไม่เคยเรียนรู้มาก่อน และแก้ไขสิ่งที่เคย เรียนรู้อย่างผิด ๆ ได้ และต้องทำให้บุคคลผู้นั้นเรียนรู้ได้เร็วขึ้น เพื่อเรียนตามเพื่อนหรือคนปกติให้ทัน ครุจึงควรเปลี่ยนความเชื่อที่ว่า นักเรียนเรียนไม่ได้ก็เพราะตัวนักเรียนเอง แล้วหันมาพิจารณา ว่าทำไมนักเรียนจึงไม่สามารถเรียนได้

การสอนเพื่อสามารถเรียนรู้และเรียนรู้ได้เร็วขึ้น ต้องคำนึงถึงองค์ประกอบ

ต่อไปนี้คือ

- เครื่องมือในการฝึกหรือแบบฝึก (Probe)
- การกำหนดเกณฑ์ของปริมาณงาน (Quantity)
- การกำหนดเกณฑ์ของเวลา (Timing)
- การบันทึกความก้าวหน้า (Progressing Charts)

2.1 เครื่องมือที่ใช้ในการฝึก (Probe) มีลักษณะคล้ายคลึงกับ

แบบทดสอบย่อย แต่แบบทดสอบย่อยมีจำนวนของปัญหามากกว่าแบบฝึก (Probe) แต่ละชิ้นของ และเนื้อหาวิชาจะมีจำนวนปัญหาแตกต่างกันออกไป อาจเป็น 30 60 หรือ 100 ข้อก็ได้ นอกจากนี้ควรใช้แบบฝึกจำเป็นของกำหนดเกณฑ์ของจำนวนว่า จะให้ผู้นักสามารถทำได้ 20, 30 หรือ 40 ข้อ แล้วแต่กรณี การฝึกจะต้องฝึกเป็นประจำ โดยให้ทำในเวลาสั้น ๆ และจำกัด อาจเริ่ม

จาก 30 วินาที 1 นาที หรือ 2 - 3 นาที แล้วบันทึกผลที่ได้ถูกต้องและผิดพลาดในกระดานบันทึกผล
ความก้าวหน้า ถ้าผู้ฝึกสามารถทำได้ถูกต้องและถึงเกณฑ์ที่กำหนดเมื่อใด ก็ให้เรียนในเรื่องต่อไปได้
การสร้างแบบฝึก จะต้องสร้างตามความจำเป็น และเพื่อจะใช้
เป็นเครื่องมือในการแก้ปัญหาและส่งเสริมความชำนาญให้กับผู้เรียน

จุดประสงค์ของการใช้แบบฝึก มีดังนี้

1. ดูว่าเราใช้แบบฝึกเพื่อสอนอะไรแก่นักเรียน การใช้แบบฝึก
ไม่ได้เน้นการวัดเพื่อครูเกรง แต่เพื่อดูว่าการสอนของครูเป็นอย่างไร ถ้าพิจารณาพบว่า นักเรียนทำ
แบบฝึกผิดมา ครูจะได้นำมาทบทวนผิดเพราะอะไร
2. ใช้แบบฝึกเพื่อสำหรับทักษะ (Tool Skill) เพื่อพัฒนา
ให้นักเรียนเกิดความคล่อง
3. การใช้แบบฝึกย่อย ๆ ต้องมั่นใจว่า นักเรียนทำแบบฝึก
ได้เอง ไม่ใช่เกิดจากการท่องจำ การใช้แบบฝึกนั้นแม้เป็นเรื่องเดียวกันคล้ายกัน แต่ต้องใช้แบบ
ฝึกที่ต่างกัน
4. ควรใช้แบบฝึกทุกครั้งหลังการสอน เมื่อครูสอนเรื่องใดไป
ครูต้องใช้แบบฝึกกับนักเรียนทันที เช่น สอนไป 10 นาที ใช้แบบฝึก 1 นาที แบบฝึกจึงเป็นเครื่องมือ
ในการวัดผลที่ครูสอนไปได้อย่างดี
5. การใช้แบบฝึกเพียง 1 นาที ก็เพียงพอสำหรับวัดทักษะที่
เกิดขึ้นกับนักเรียนที่ได้เกิดการเรียนรู้แล้ว แต่หาพฤติกรรมใดไม่สามารถวัดได้ภายใน 1 นาที ก็
ขยายเวลาได้ เช่น แบบฝึกการเขียนเรียงความ
6. การดูความก้าวหน้าของนักเรียนว่าเป็นอย่างไร ต้องมี
การบันทึกข้อมูลลงในแบบบันทึกความก้าวหน้า เพื่อตัดสินผลการฝึกของนักเรียน แบบฝึกที่ใช้คู่กับ
แบบบันทึกความก้าวหน้าเสมอ
7. การใช้แบบฝึก จะประสบผลสำเร็จกับนักเรียนได้มากที่สุด
ถ้าแบบฝึกนั้นเป็นไปตามลำดับขั้นตอนความยากง่ายของหลักสูตร นั่นคือผู้สอนต้องศึกษาหลักสูตรและ
แตกเนื้อหาออกเป็นจุดประสงค์ย่อย ๆ ก่อนสร้างแบบฝึก

8. การใช้แบบฝึก จะกระทำต่อเนื่อง แต่เมื่อใดก็ตามที่นักเรียนบรรลุถึงเป้าหมายที่เราต้องการ ครูต้องเปลี่ยนเรื่องทันที เพราะถ้านักเรียนเกิดการรู้แจ้ง (Master) และเก่งแล้ว ถ้าครูยังให้ทำกิจกรรมซ้ำซาก จะทำให้นักเรียนเบื่อหน่ายได้และจะไม่เกิดผลกับนักเรียนอีกต่อไป

ประโยชน์ของการใช้แบบฝึก

1. ใช้ในการปรับพฤติกรรมในการเรียนรู้ของผู้เรียนได้อย่างดี
2. ใช้ในการส่งเสริมความเข้าใจ
3. ใช้ส่งเสริมความชำนาญ คิดในใจ แก้ปัญหาได้เร็วถูกต้อง

แผนย่ำ

4. ใช้ส่งเสริมวิธีการเรียนรู้และแก้ปัญหาด้วยตนเอง
5. ใช้ส่งเสริมความตรงเวลา

2.2 การกำหนดเกณฑ์ของปริมาณงาน (Quantity)

ในการกำหนดจำนวนของปัญหาที่จะนำมาใช้เป็นเครื่องมือในการฝึกทักษะนักเรียนจะตองคำนึงถึงเรื่องที่สำคัญดังต่อไปนี้

2.2.1 ความยากง่ายของปัญหาจะตองเหมาะสม โดยจะตองถือเกณฑ์ของความง่ายเพื่อให้นักเรียนทุกคนทำได้

2.2.2 มีปริมาณของข้อปัญหาไม่มากไม่น้อยกว่าเวลาที่กำหนด

2.2.3 ลักษณะปัญหาจะตองเสริมสร้างทักษะพื้นฐาน

(Basic Skill)

2.3 การกำหนดเกณฑ์ของเวลา (Timing)

หลังจากที่สร้างแบบฝึกเรียบร้อยแล้ว ครูควรจะตองหาเวลาที่จำเป็นจะใช้ในการแก้ปัญหา (Time Needed) เพื่อจะได้ใช้เป็นตัวกำหนดเวลามาตรฐาน ซึ่งการหาเวลามาตรฐานให้ได้ดีและถูกต้องสามารถทำได้ดังนี้

1. ให้นักเรียนที่เรียนดี อาจจะอยู่ในชั้นเดียวกัน หรือชั้นที่เหนือกว่าหนึ่งชั้น ทดลองทำแล้วจับเวลา แล้วนำเวลานั้นมากำหนดเป็นเวลามาตรฐานก็ได้

2. ให้เพื่อนครูทดลองทำ แล้วจับเวลา เมื่อได้เวลาจริงเท่าใด
 ควบควย 2 จะเป็นเวลาที่กำหนดให้สำหรับนักเรียน

การกำหนดเวลาในการฝึก เพื่อให้เกิทยลที่สำคัญ 3 ประการคือ

1. เป็นการปรับพฤติกรรมของนักเรียนที่มีปัญหาช่วงความสนใจสั้น
 ให้มีโอกาสหันมาสนใจงานที่มอบหมายเพื่อจะช่วยขยายเวลาเพิ่มขึ้น
2. ทำให้นักเรียนได้เล็งเห็นความสำคัญของเวลามากขึ้น
3. เป็นการเสริมความสามารถของนักเรียนในด้านความเร็ว

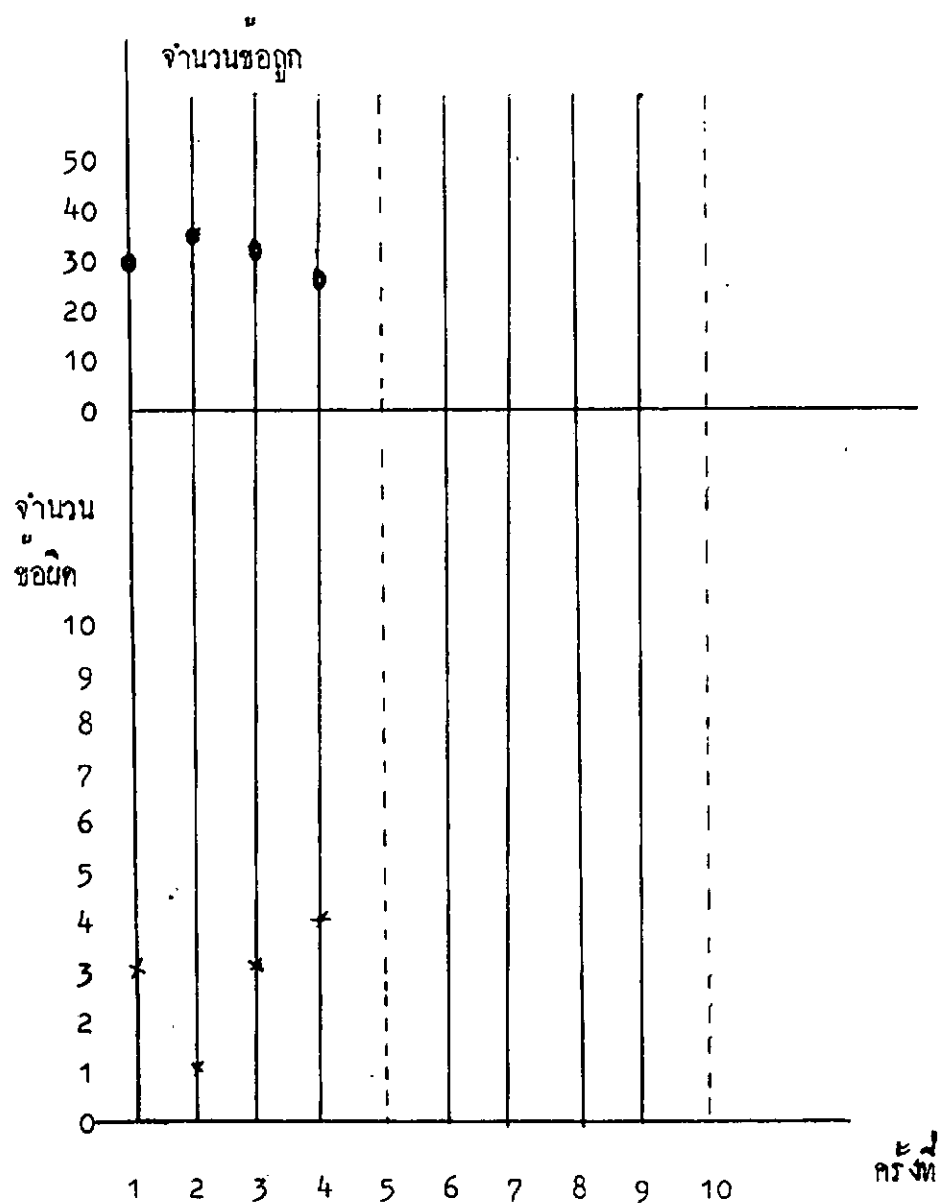
ความแม่นยำ

2.4 การบันทึกความก้าวหน้า (Progressing Charts)

การฝึกหัดเพื่อเสริมความเข้าใจ ความเร็ว และความแม่นยำ
 ทั้งครูผู้มอบหมายงานและนักเรียนจะไม่สามารถเห็นความก้าวหน้า และปัญหาในการฝึกเลย หากไม่มี
 การบันทึกเลยของการฝึกแต่ละครั้ง ทั้งคำตอบถูกและผิด เพื่อจะได้แก้ไข นอกจากนั้นยังเป็นเครื่อง
 ชี้แนวทางในการปรับและหยุดการฝึกเพื่อการ เรียนรู้ใหม่ต่อไป (แบบบันทึกที่เหมาะสมคือ

Logarithm Graph)

นักจิตวิทยาพฤติกรรมเชื่อว่า ความรู้ความเข้าใจที่มีอยู่ในส่วนของ
 สมองของมนุษย์เรา คงจะวัดโดยตรงไม่ได้ นอกจากจะหาวิธีให้บุคคลนั้นแสดงออกด้วยการกระทำ
 (Externalized) แล้วสังเกตพฤติกรรมนั้น ๆ เพื่อสรุปว่า คืออะไร การสรุปนั้น อาจตรงหรือไม่
 ขึ้นอยู่กับจำนวนครั้งของพฤติกรรมที่กระทำ ยิ่งทำมากครั้ง ความแน่นอนเที่ยงตรงก็จะมีมาก ดังนั้น
 การสอนโดยวิธีการฝึกให้เกิดความชำนาญ จึงต้องมีการฝึกให้ทำซ้ำ ๆ บ่อย ๆ ควบแบบฝึก (Prob)

จำนวนข้อ / ข้อ	1	2	3	4	5
จุด	30	34	31	29	
กากบาท	3	1	3	4	

● หมายถึง ข้อที่เลือกทำถูก

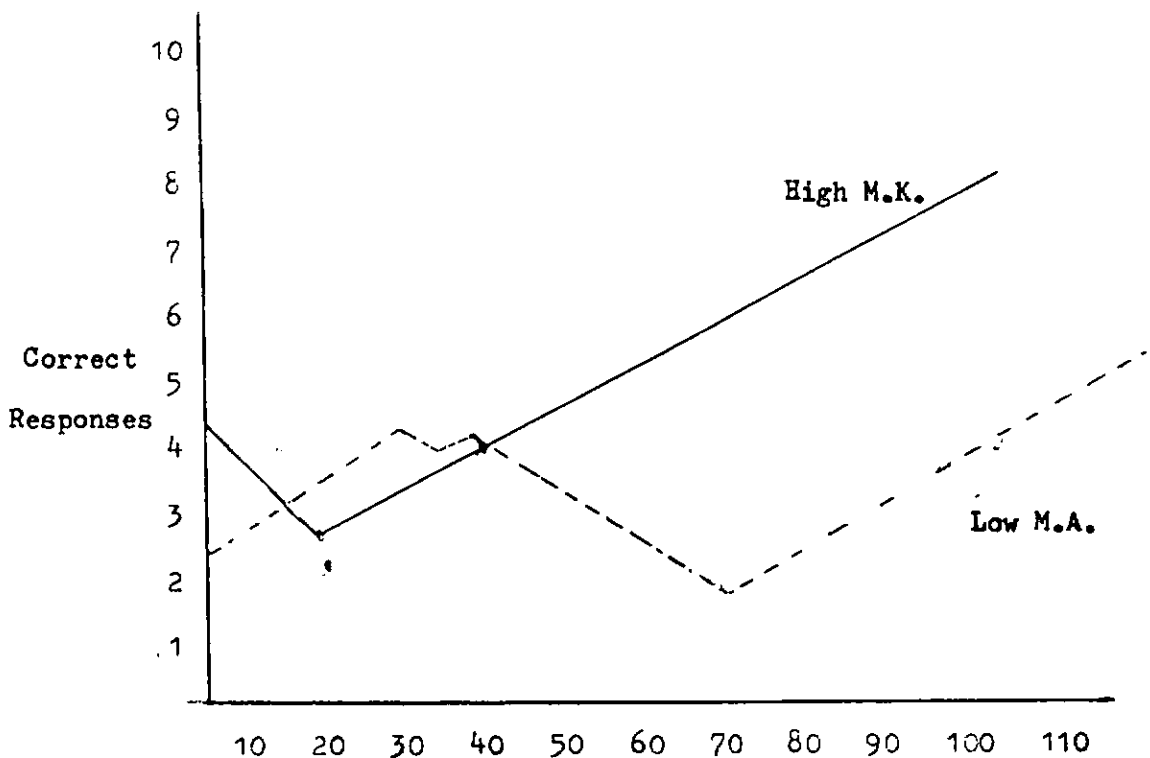
+ หมายถึง ข้อที่เลือกทำผิด

ภาพประกอบ 8 แผนภาพตารางกราฟแสดงผลความก้าวหน้าของนักเรียน

หมายเหตุ จำนวนข้อถูกและผิด นับเฉพาะที่นักเรียนทำได้ในแต่ละครั้ง

การเรียนรู้มีใช้การใหญ่เรียนได้เรียนเพียงข้อเท็จจริงเท่านั้น แต่ยังคงคำนึงถึงเจตคติ (Attitude) อารมณ์ (Emotion) และสิ่งแวดล้อม (Environment) ความเร็วในการทำงานควย

จากการศึกษา Zeman & House กับเด็กทดลอง 2 กลุ่ม คือเด็กเก่งหรือเด็กปกติ เปรียบเทียบกับเด็กที่มีความสามารถทางสมองต่ำทำงาน

ภาพประกอบ 9 แผนภาพการทำงานของนักเรียน 2 กลุ่ม คือกลุ่มที่มีความสามารถทางสมองสูง (เก่ง หรือปกติ) เปรียบเทียบกับนักเรียนที่มีความสามารถทางสมองต่ำ

งานที่ทำให้ Zeaman เชื่อว่านักเรียนทั้งสองกลุ่มไม่เคยพบมาก่อน ในการทดลองนี้ ไม่มีการให้คำแนะนำในการเรียนรู้ นักเรียนทั้งสองกลุ่มจะต้องพยายามลองผิดลองถูก (Trials and Errors) เพื่อหาวิธีการเรียนรู้ด้วยตนเอง (Zeaman) พบว่า ในการทดลองครั้งแรกนักเรียนทั้ง 2 กลุ่ม มีโอกาสความก้าวหน้าแตกต่างกันเลย ตามจำนวนครั้งแล้วในช่วง

30 ครั้งแรก จะไม่ค่อยแตกต่างกัน แต่พอครั้งที่ 50 จะเห็นว่า กลุ่มฉลาดได้พบวิธีการเรียนรู้แล้ว ส่วนนักเรียนที่มีความสามารถทางสมองต่ำต้องลองผิดลองถูกต่อไปอีก จนถึงครั้งที่เกือบ 60 จากนั้นจึงรู้วิธีการเรียน หลังจากนั้นจะเห็นความก้าวหน้าของทั้ง 2 กลุ่ม มีความล้าชรัญอยู่ในลักษณะเดียวกัน

สรุปจากผลการทดลองพบว่า

1. ในการเรียนรู้ของเด็กไม่ว่าประเภทใด ความแตกต่างของระยะเวลาขึ้นอยู่กับจำนวนครั้งที่เด็กได้กระทำ

2. เวลาและจำนวนครั้งลงได้ ถ้าเน้นการฝึกให้ชำนาญในส่วนที่เป็นจุดสำคัญจะทำให้เวลาที่ใช้ในการเรียนรู้สั้นลง จำนวนครั้งในการฝึกจะลดลงด้วย

ประโยชน์ของการใช้ แบบบันทึกความก้าวหน้า

1. ทำให้ครูทราบพัฒนาการในการเรียนรู้ของนักเรียน และสามารถแก้ไขข้อบกพร่องของนักเรียนแต่ละคนได้

2. นักเรียนมีความกระตือรือร้นในการเรียน ต้องการให้ผลการเรียนของตนพัฒนาไปสู่เป้าหมายโดยเร็ว

3. ฝึกให้นักเรียนมีความซื่อสัตย์สุจริตต่อตนเอง ด้วยการบันทึกผลของตนเองลงในบันทึกความก้าวหน้าด้วยตัวเอง

4. แก่ใ้หลานนักเรียนขาดวินัยได้

3. การปรับพฤติกรรม (Behavior Modification)

การปรับพฤติกรรมของมนุษย์ เป็นการนำเอาผลของการศึกษาค้นคว้าวิจัยเกี่ยวกับกระบวนการอันไม่ระสงค์ในผลลง สำหรับพฤติกรรมที่ติดอยู่แล้วให้คงอยู่โดยอาศัยหลักการหลายอย่างมาช่วยกัน ออททิส ได้อทดลองการปรับพฤติกรรมโดยนำเอาทฤษฎีของ ทอร์นไดค์ (Thorndike) หรือกฎแห่งผล (Law of Effect) ซึ่งเป็นทฤษฎีทางพฤติกรรมศาสตร์ ซึ่งพบโดยการสังเกตการกระทำของมนุษย์ ที่จะมีพฤติกรรมซ้ำ ๆ เสมอ ถ้ามีความพอใจหรือได้รับแรงเสริม นอกจากนี้ยังได้นำเอาทฤษฎีของ พาฟลอฟ (Pavlov) คือเรื่องการวางเงื่อนไข โดยพบว่ามนุษย์จะมีปฏิกิริยาสะท้อนกลับ ความสุขไม่ใด นอกจากนี้ยังได้นำเอาแนวทฤษฎีของวัตสัน สกินเนอร์ และเพียเจท์ (Watson, Skinner and Piaget) มาผสมผสานกันโดยไม่ยึดเอาแนวของบุคคลหนึ่งบุคคลใดเท่านั้น

การปรับพฤติกรรมในการเรียนการสอนที่ สอพชคิสทครองใช้ในการเรียน
การสอน คือ

1. เริ่มจากงานที่ง่าย ๆ ค่ายการให้เขียนตามตัวอย่าง เป็นการให้
นักเรียนเลียนแบบ

2. การหล่อหลอมพฤติกรรม (Shaping) เป็นการนำเอางานง่าย ๆ
มาทำให้ทีละน้อยด้วยเวลาสั้น ๆ เพียง 1 - 2 นาที เพื่อเป็นการเริ่มต้นการปรับพฤติกรรม จนเห็นว่า
นักเรียนมีพฤติกรรมดีขึ้น มีใจจดจ่อทำงานจึงค่อยเพิ่มเวลา ให้คำชมเชย และให้งานที่ยากขึ้น

3. โซ่พฤติกรรมต่อเนื่อง (Chaining) เป็นการทำงานที่นักเรียน
สามารถทำได้และเรียนรู้ไปแล้วมาเรียงลำดับเพื่อให้เกิดการเรียนรู้ใหม่ อาจทำได้ 2 วิธี

3.1 Forward Chaining คือการให้นักเรียนทำสิ่งหนึ่งเสร็จ
ด้วยตัวเอง แล้วจึงจะให้แรงเสริม เพื่อให้นักเรียนนำเอาสิ่งอื่นมากระทำซ้ำก็ก่อให้เกิดความต่อเนื่องไป
เรื่อย ๆ

3.2 Backward Chaining เป็นการให้นักเรียนทำงานโดยครู
ได้ดำเนินการมาก่อนจนเหลืองานเพียงเล็กน้อย แล้วให้นักเรียนให้ทำต่อจนเสร็จ เช่น ทัดกระดุมใน
3 เม็ดเหลือเม็ดที่ 4 ให้นักเรียนทำ นักเรียนทำได้ก็ให้แรงเสริม แล้วให้เริ่มทำกลับจากเม็ดที่ 4
ไปหาเม็ดแรกอีกครั้ง

โดยสรุปแล้วในการลดหรือขจัดพฤติกรรมไม่พึงประสงค์อาจทำได้ดังนี้

1. การขจัดให้แรงเสริม (Extinction) เพราะการให้แรงเสริม
แล้วไม่ได้นัดจึงหยุดเพื่อหาแนวทาง

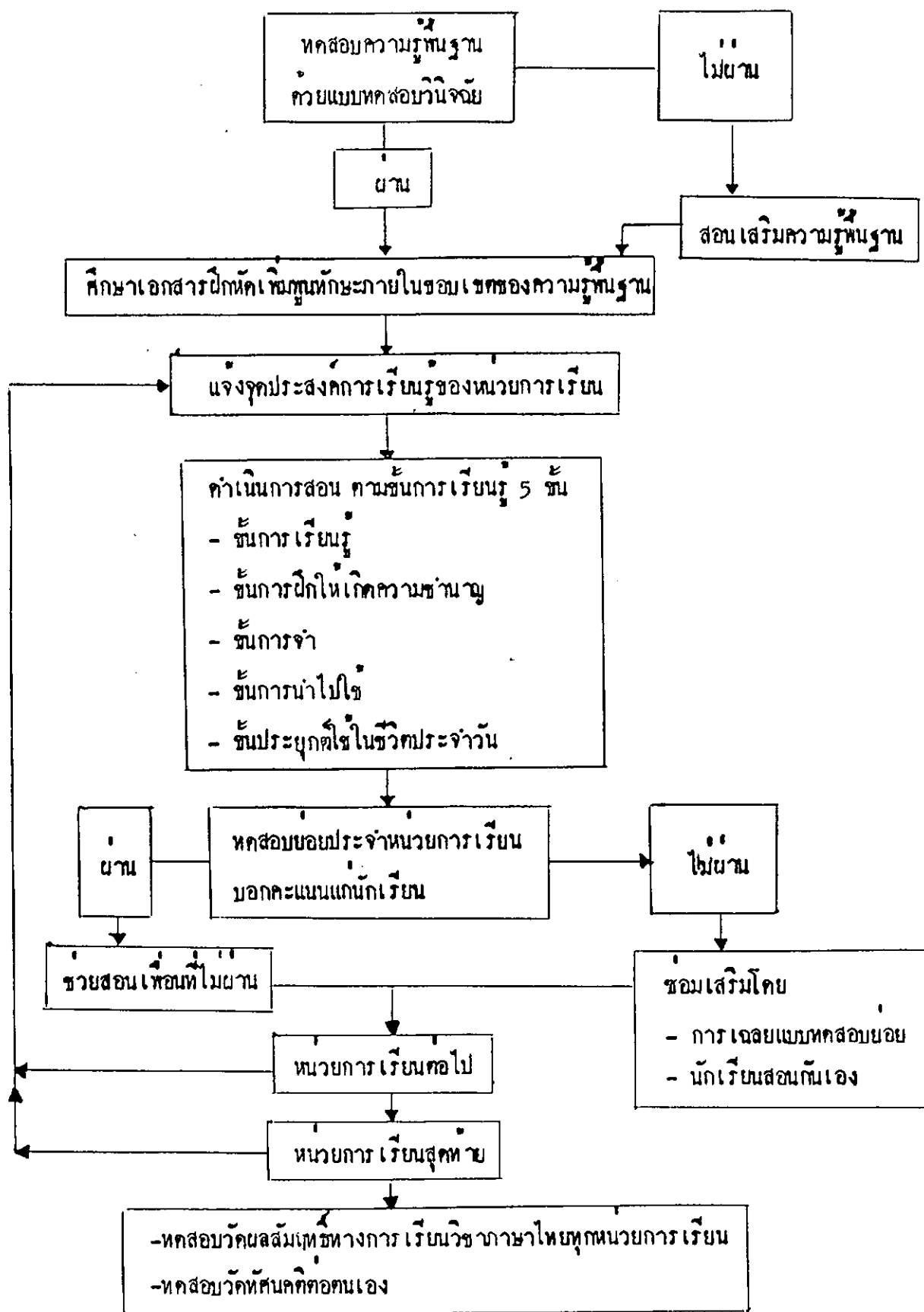
2. การลงโทษ (Punishment) วิธีการนี้เป็นวิธีการที่ไม่ค่อยได้ผล
นักเรียนไม่หยุดการกระทำ

3. การให้แรงเสริมเมื่อนักเรียนแสดงพฤติกรรม 2 อย่าง พร้อมกันได้
D.R.I. หรือ Differential Reinforcement of Incompatible Behavior ตัวอย่าง
การให้แรงเสริมวิธีนี้ เช่น นักเรียนนั่งทำงานไม่ลุกขึ้นเอะอะ นั่งทำงานเรียบร้อยแล้วต้องขยับให้

4. การให้แรงเสริมเมื่อนักเรียนแสดงพฤติกรรมอื่น ๆ นอกเหนือจาก
พฤติกรรมไม่พึงประสงค์ (D.R.O. หรือ Differential Reinforcement of "Other")

ตัวอย่างการให้แรงเสริมวิธีนี้ เช่น นักเรียนชกตุ๊กเต้ไม่ทำงาน ถ้าเขานั่งลงทำงาน ครูต้องเสริมแรงทันที

ฮอห์คิส ได้เห็นว่า การนำเอาบทเรียนมาเป็นกิจกรรมให้นักเรียนทำในลักษณะที่ความเหมาะสม คือมีความง่าย เริ่มด้วยเวลาสั้น ๆ ให้แรงเสริมที่เหมาะสม นักเรียนเห็นทิศทางของการเรียนรู้ และเห็นความก้าวหน้าของการเรียนแล้ว ปัญหาทางพฤติกรรมจะลดลง ซึ่งจะเป็นการเสริมให้นักเรียนสามารถใช้วิธีการเรียนเพื่อบรรลุ (Mastery Learning) ได้เป็นอย่างดีแน่นอน

ภาพประกอบ 10 ขั้นตอนการสอนตามหลักการเรียนเพื่อรู้แจ้งโดยใช้วิธีสอนของ ฮัทธักิด

2. งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการเรียนเพื่อรู้แจ้ง

งานวิจัยในต่างประเทศ

ในประเทศเกาหลี คิม (Kim. 1968 : 123) วิจัยเกี่ยวกับการเรียนเพื่อรู้แจ้ง ในเนื้อหาเรื่องรูปทรงเรขาคณิต โดยแบ่งนักเรียนออกมาเป็น 2 กลุ่ม คือกลุ่มควบคุมใช้วิธีสอนแบบธรรมดา และนักเรียนกลุ่มทดลอง ใช้วิธีการเรียนเพื่อรู้แจ้งที่มีการแก้ไขข้อบกพร่องในการเรียน ค่ายวิธีสอนแบบเรียนโปรแกรม ผลจากการวิจัยของ คิม แสดงให้เห็นว่า การสอนโดยใช้หลักการเรียนเพื่อรู้แจ้งสามารถใช้กับกลุ่มที่มีเชาวน์ปัญญาต่ำกว่าปกติได้เป็นอย่างดี

คอลลินส์ (Collins. 1970 : 111) วิจัยเพื่อหาประสิทธิภาพของการสอนที่ใช้หลักการเรียนเพื่อรู้แจ้งของ บลูม และพบว่ามีความแตกต่าง ๆ ที่มีผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เช่น การให้นักเรียนทำแบบทดสอบวินิจฉัยที่เขียนตามจุดประสงค์ของวิชา และให้เอกสารทบทวน

เคอร์ช (Kersh. 1970 : 121) วิจัยเพื่อศึกษารูปแบบการเรียนรู้อิงของ แครอส เพื่อที่จะทำให้นักเรียนทำคะแนนได้ถึงเกณฑ์จำนวนมากขึ้น ทดลองกับนักเรียนเกรด 5 ในวิชาเลขคณิต ผลการวิจัยพบว่า นักเรียนในกลุ่มทดลองทำคะแนนได้ถึงเกณฑ์มากกว่ากลุ่มควบคุมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ เมื่อเปรียบเทียบกับนักเรียนกลุ่มเดียวกันที่เรียนกับครูสอนคนเดียวกันเมื่อปีที่แล้ว ในกลุ่มนักเรียนที่มีฐานะทางเศรษฐกิจสูงในปี ค.ศ. 1966 ทำคะแนนได้ถึงเกณฑ์รู้แจ้ง 19% เมื่อเปรียบเทียบกับใน ค.ศ. 1967 ซึ่งสอนโดยวิธีสอนแบบเรียนเพื่อรู้แจ้ง นักเรียนสาขาทำคะแนนได้ถึงเกณฑ์จำนวน 75% ในกลุ่มนักเรียนที่มีฐานะทางเศรษฐกิจต่ำ ในปี ค.ศ. 1966 ไม่มีนักเรียนทำคะแนนได้ถึงเกณฑ์เลยแต่ในปี ค.ศ. 1967 มีนักเรียนทำคะแนนได้ถึงเกณฑ์รู้แจ้ง 20% ของนักเรียนทั้งหมด ผลการวิจัยแสดงให้เห็นว่า วิธีสอนแบบนี้จะช่วยแก้ปัญหาในการเรียนของนักเรียนได้

เจนไทล์ (Gentile. 1970 : 117 - 118) เป็นผู้นำการวิจัยเพื่อศึกษาทดลองใช้วิธีสอนแบบการเรียนเพื่อรู้แจ้งของ บลูม ในวิชาจิตวิทยา โดยมีจุดประสงค์การวิจัยดังนี้

1. เพื่อแสดงให้เห็นว่าผู้สอนสามารถทำให้นักเรียนเกิดความคิดรวบยอดในหน่วยที่เรียนถึงเกณฑ์ในระดับรู้แจ้งทุกคน
2. เพื่อแสดงให้เห็นว่าสามารถจัดวิธีสอนที่เน้นความร่วมมือแทนที่จะเน้นการแข่งขันในห้องเรียน

3. เพื่อให้มีการปะทะสัมพันธ์ระหว่างนักเรียนด้วยกัน และระหว่างนักเรียนกับครู ผลการวิจัยพบว่า การสอนแบบเรียนเพื่อรู้แรงใจในผลดีทั้งด้านความรู้และทางจิตใจเมื่อเปรียบเทียบกับกลุ่มที่สอนโดยวิธีบรรยายและอภิปรายเป็นกลุ่มย่อย นอกจากนี้ การใช้หลักการเรียนเพื่อรู้แรงใจทำให้นักเรียนมีความเข้าใจในเนื้อหาแตกต่างจากกลุ่มที่สอนแบบธรรมดาอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ
ระดับ .001

บล็อก (Block. 1970 ; 104) ได้ทดลองสอนนักเรียนเกรด 8 จำนวน 91 คน โดยแบ่งออกเป็น 5 กลุ่ม เพื่อสอนวิชาพีชคณิต กลุ่มควบคุมมีนักเรียน 27 คน เรียนโดยวิธีธรรมดา แตกได้แบ่งเนื้อหาออกเป็นตอนเหมือนกลุ่มทดลอง นักเรียนที่เหลืออีก 4 กลุ่ม เป็นกลุ่มทดลอง ซึ่งได้ตั้งเกณฑ์ที่เรียกว่ารู้แรงใจในแต่ละหน่วยการเรียนรู้ดังนี้ ร้อยละ 65 75 85 และ 95 เมื่อสอนแต่ละเนื้อหาจบลงจะต้องมีการทดสอบย่อยและแจ้งให้นักเรียนทราบผลการทดสอบของตน แล้วทำการซ่อมเสริมข้อบกพร่องของนักเรียน เพื่อช่วยให้นักเรียนทำคะแนนได้ถึงเกณฑ์รู้แรงใจ เมื่อสิ้นสุดหน่วยการเรียนรู้มีการวัดผลสัมฤทธิ์ ผลการวิจัยปรากฏว่า กลุ่มที่สอนจนทำคะแนนได้ถึงเกณฑ์ที่เรียกว่ารู้แรงใจ ร้อยละ 95 และ 85 ของเนื้อหาแต่ละตอนจะมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนตอนสิ้นเทอมสูงกว่ากลุ่มควบคุมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ แต่กลุ่มที่กำหนดเกณฑ์ที่เรียกว่ารู้แรงใจ ร้อยละ 85 และ 95 มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนครั้งสุดท้ายไม่แตกต่างกัน

จอห์น (John. 1973 : 3475-A) ได้ศึกษาเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและค่าใช้จ่ายในการทดลองสอนซ่อมเสริมสามวิธีคือ วิธีที่ครูสอน วิธีที่ครูช่วยสอน และวิธีใช้เทปบันทึก ผลปรากฏว่า วิธีที่ครูช่วยสอนได้ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงสุด แต่ค่าใช้จ่ายมาก และการใช้ครูช่วยสอนได้ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนรองลงมา เสียค่าใช้จ่ายในการสอนน้อย ส่วนวิธีใช้เทปบันทึกซ่อมเสริมได้ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำและสิ้นเปลืองค่าใช้จ่ายมาก หลักการเรียนเพื่อรู้แรงใจ กับไม่ใช้หลักการเรียนเพื่อรู้แรงใจ ถึงแม้จะทำให้ได้ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนพอ ๆ กัน แต่ค่าในบทเรียนหลัง ๆ มีแนวโน้มว่าการเรียนโดยใช้หลักการเรียนเพื่อรู้แรงใจจะทำให้ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงขึ้นเป็นลำดับอย่างเห็นได้ชัด

ในปี ค.ศ. 1975 ไวคอฟ (Wyckoff. 1976 : 6160-) วิจัยเพื่อเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน โดยวิธีสอนที่ใช้หลักการเรียนเพื่อรู้แรงใจ กับวิธีสอนแบบธรรมดา วิธีทดลองเริ่มด้วยการสอน เมื่อสอนจบเนื้อหาแล้วทำการทดสอบแจ้งข้อบกพร่องให้นักเรียนอีกสองกลุ่ม

สอนโดยวิธีธรรมดา ผลของการทดลองพบว่า ในกลุ่มที่สอนโดยวิธีหลักการ เรียนเพื่อรู้แจ้งได้ผลดีที่สุด ในกลุ่มนักเรียนที่มีความสามารถในการอ่านค่าและนักเรียนมีเชาวน์ปัญญาต่ำ สำหรับนักเรียนที่มีความสามารถในการอ่านสูงและมีเชาวน์ปัญญาสูงที่สอนโดยวิธีหลักการ เรียนเพื่อรู้แจ้งกับการสอนโดยวิธีธรรมดาได้ผลพอ ๆ กัน ผลการวิจัยของ ไวคอฟ บางส่วนสอดคล้องกับผลการวิจัยของ บอบบี้ (Bobbie. 1974 : 4685-) ที่ไคทำการวิจัยเพื่อตรวจสอบว่า การสอนโดยวิธีการเรียนเพื่อรู้แจ้งและวิธีสอนแบบธรรมดา นั้น ถึงแม้ว่าจะได้ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนพอ ๆ กัน แต่หาในบทเรียนหลัง ๆ มีแนวโน้มว่าการจัดการสอนโดยการเรียนเพื่อรู้แจ้งและมีการสอนซ่อมเสริมจะสูงขึ้นเป็นลำดับอย่างเห็นได้ชัด

ทันแคน (Duncan. 1976 : 1370-A) วิจัยเพื่อเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนโดยวิธีสอนใช้หลักการเรียนเพื่อรู้แจ้งของ บอัมกับการสอนโดยวิธีบรรยายวิชาคณิตศาสตร์ ก่อนหลังผู้วิจัยได้บอกความคาดหวังที่จะให้เกิดขึ้นกับตัวนักเรียน เช่น บอกให้ทราบว่าแบ่งเนื้อหาที่จะสอนเป็นตอนย่อย ๆ จุดประสงค์ของการให้รู้เรียนผ่านในแต่ละตอน การสอนแต่ละครั้งใช้เวลาในการบรรยายครึ่งหนึ่ง เวลาที่เหลือให้นักเรียนศึกษากันเองเป็นกลุ่มเล็ก ๆ เมื่อสอนจบแต่ละตอน

มิลเลอร์ (Miller. 1976 : 1576-E) วิจัยเพื่อตรวจสอบประสิทธิภาพของการสอนแบบเรียนเพื่อรู้แจ้ง โดยใช้กลุ่มตัวอย่างซึ่งเป็นนักเรียนจากวิทยาลัย 5 แห่ง ในรัฐแคลิฟอร์เนีย สอนวิชาเลขคณิตและวิชาภาษาอังกฤษ ผลการวิจัยพบว่า ทั้งกลางเลขคณิต ของคะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนที่มีการสอนเป็นตอน ๆ แล้วทำการซ่อมเสริมได้ผลดีกว่ากลุ่มควบคุมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 สำหรับนักเรียนที่เรียนภาษาอังกฤษ โดยได้รับแจกจุดประสงค์เชิงพฤติกรรม จะมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนดีกว่ากลุ่มที่แจกวัตถุประสงค์ทางการเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

วิลเลียม (William. 1976 : 4978-A) ศึกษาเพื่อเปรียบเทียบการสอนโดยวิธีหลักการเรียนเพื่อรู้แจ้งกับวิธีสอนธรรมดา พบว่า ในเนื้อหาที่มีความยากปานกลาง วิธีสอนโดยวิธีหลักการเรียนเพื่อรู้แจ้งทำให้ผลการเรียนดีกว่ากลุ่มควบคุมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ แต่ในเนื้อหาที่มีความยากมาก ๆ และเนื้อหาที่มีความง่ายมาก ๆ ทั้งกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุมได้ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนไม่แตกต่างกัน

ค.ศ. 1977 รัส (Reese. 1977 : 4904-A) วิจัยเพื่อเปรียบเทียบประสิทธิภาพของวิธีสอนแบบบรรยายกับการสอนโดยใช้หลักการเรียนรู้แจ้งตามวิธีของ บลูม ในวิชาพีชคณิต กลุ่มตัวอย่างแบ่งเป็นนักเรียนที่สอนโดยหลักกาเรียนเพื่อรอบรู้ 2 กลุ่ม สอนด้วยวิธีสอนแบบบรรยาย 2 กลุ่ม กลุ่มตัวอย่างเรียนเนื้อหาเดียวกัน ใช้เวลาเรียนเท่ากันและทดสอบคนเดียวกัน ใช้ข้อความวัดความรู้ทั้งก่อนและหลังการทดลอง

กลุ่มทดลองใช้บทเรียนสำเร็จรูป แจกชุดประสงค์เชิงพฤติกรรม ทดสอบข้อเขียนแก้ไขข้อบกพร่องในการเรียน และสอบรวมครั้งสุดท้าย นักเรียนที่หาคะแนนได้ไม่ถึง 80% ในแบบทดสอบย่อยมีโอกาสแก้ไขข้อบกพร่องในการเรียนด้วยวิธีต่าง ๆ เช่น สอนใหม่ ใช้วิธีสอนพิเศษ ฟังเพลง และศึกษาจากตำราเรียนเล่มอื่น ข้อสอบที่ทำหลังจากการแก้ไขข้อบกพร่องแล้วไม่ใช่ฉบับเดิม และมีโอกาสทำข้อสอบแก้ตัว 4 ครั้ง สำหรับกลุ่มควบคุมโดยวิธีบรรยาย ใช้ตำราเรียนที่ถือว่าเป็นมาตรฐาน มีการทดสอบย่อย 4 ครั้ง หลังสอบครั้งสุดท้าย ผลการวิจัยพบว่า คะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของกลุ่มที่เรียนโดยใช้หลักการเรียนรู้แจ้งจากการสอบครั้งสุดท้ายมากกว่ากลุ่มที่สอนด้วยวิธีธรรมดา อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และคะแนนที่เพิ่มขึ้นของกลุ่มที่สอนโดยใช้หลักการเรียนรู้แจ้งสูงกว่ากลุ่มที่สอนแบบธรรมดาอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

ในปี ค.ศ. 1978 เบดลีย์ (Bailey. 1978 : 7219-A) วิเคราะห์หลักการเรียนรู้เพื่อรอบรู้ในรายละเอียด กลุ่มตัวอย่างเป็นเด็กอายุ 15 - 16 ปี ที่เรียนในโรงเรียนไฮสกูลที่มีความสามารถพิเศษ นักเรียนเหล่านี้มาจากโรงเรียนที่มีขนาดกลาง พบว่า กลุ่มนักเรียนที่เรียนโดยใช้หลักการเรียนรู้แจ้งหาคะแนนได้สูงกว่าและใช้เวลานานกว่ากลุ่มนักเรียนที่เรียนในกลุ่มควบคุม ถ้าเอาอิทธิพลของเวลาออกไปแล้วคะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุมจะไม่แตกต่างกัน ในการศึกษาพฤติกรรมการเรียน เช่น เวลาที่ใช้ในการศึกษาโดยแบบฝึกหัดเพิ่มเติม นักเรียนในกลุ่มทดลองใช้เวลาในการเรียนแตกต่างจากนักเรียนในกลุ่มควบคุมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

เคนเนธ (Kenneth. 1979 : 3149-A) วิจัยเพื่อประเมินความสำคัญของทิวแปรในรูปแบบการเรียนรู้แจ้งของ บลูม โดยให้ทำการทดลองกับเด็กเกรด 7 จำนวน 4 ห้องเรียน แต่ละชั้นมีนักเรียน 24 คน ถึง 30 คน ในวิชาเคมีเรียนแรก นักเรียนเกรด 1 - 7 ได้รับการสอนต่างกัน 4 วิธีคือ กลุ่มที่ 1 เป็นกลุ่มควบคุม กลุ่มที่ 2 นอกชุดประสงค์เฉพาะ กลุ่มที่ 3 นอกชุดประสงค์ สอบวันจริง และทดสอบย่อย กลุ่มสุดท้าย นอกชุดประสงค์ ทดสอบย่อยและซ่อมเสริมโดย

การใช้สื่อการเรียนชนิดต่าง ๆ ผลการทดลองพบว่า กลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุมมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนแตกต่างกัน แต่ไม่ไ้่้นอกว่่ากลุ่มใดสูงกว่่ากัน

ทอมาในเี ค.ศ. 1979 เวสท์ (West. 1979 : 5428-A) ได้ศึกษาเปรียบเทียบการสอนโครงสร้างไวยากรณ์อังกฤษ ในโรงเรียนมัธยมศึกษาที่วิทยาลัยเซาธ์เพอร์น รัฐเทนเนสซี ใช้เวลาในการทดลองทดลอง 1 ภาคเรียน ผลการวิจัยปรากฏว่านักเรียนที่ได้รับการสอนแบบการเรียนรู้เพื่อรู้แจ้งมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงกว่่านักเรียนในกลุ่มควบคุมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ และเมื่อเปรียบเทียบเฉพาะผลการสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังจากเรียนจบแล้ว นักเรียนในกลุ่มทดลองมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงกว่่ากลุ่มควบคุมมาก

สำหรับผลการวิจัยของ พอนเตส (Pontes. 1980 : 436-A) ได้ศึกษาถึงผลของการจัดการเรียนเพื่อรู้แจ้งที่มีต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนในวิชาทักษะการอ่านของนักเรียนในระดับมหาวิทยาลัย โดยนำนักศึกษาที่ค้่มาจากการที่อาศัยในเมืองและชนบท ซึ่งกำลังศึกษาอยู่ในมหาวิทยาลัยโคลัมเบีย อายุระหว่าง 17 - 30 ปี จำนวน 466 คน เป็นนักศึกษาที่ใช้ภาษาอังกฤษเป็นภาษาพูด ร้อยละ 90 และนักศึกษาที่เรียนภาษาอังกฤษเป็นภาษาที่สอง ร้อยละ 10 ผลการวิจัยพบว่า การนำวิธีการเรียนเพื่อรู้แจ้งมาใช้กับหลักสูตรวิชาทักษะการอ่านภาษาอังกฤษ จะช่วยให้นักศึกษำสร้างนิสัยที่ดีในการอ่าน และผู้เรียนสามารถเื้ความรูจจากการอ่านไ้้นานอื่กตัว

งานวิจัยในประเทศ

สำหรับในประเทศไทย ปี พ.ศ. 2517 สำเริง บุญเรืองรัตน์ (สำเริง บุญเรืองรัตน์. 2523 : 4 - 5 ; อ้างอิงมาจาก สำเริง บุญเรืองรัตน์. 2517) ทดลองสอนโดยใช้หลักการเรียนเพื่อรู้แจ้งโดยสอนครูประจำการ จำนวน 43 คน ให้นักเรียนรู้เกี่ยวกับการสร้างวัตถุประสงค์เชิงพฤติกรรมครูห้่ง 45 คนนี้ ประกอบด้วยครูที่ไม่มีวุฒิจนถึงครูที่มีวุฒิปริญญาตรี ผลจากการวิเคราะห์เปรียบเทียบผลการสอบก่อนเรียนและผลการสอบภายหลังการเรียนแล้ว ปรากฏว่่าคะแนนเฉลี่ยหลังจากเรียนเพิ่มขึ้นอย่างมีนัยสำคัญทุกข้พเรียน ก่อนเรียนผู้เรียนมีความรู้ไม่ถึงเกณฑ์ที่กำหนด กล่าวอีกนัยหนึ่งคือยังเป็นผู้ไม่รอบรู้ หรือรู้แจ้ง แต่พอเรียนแต่ละบทเรียนแล้ว มีความรู้แจ้งความเกณฑ์ที่กำหนดไว้แทบทุกคน เพราะค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานของผลการทดสอบหลังจากเรียนนั้นลดลงจากก่อนเรียน

ต่อมาในปี พ.ศ. 2523 รุจิร ภูสาระ (2523 : 66 - 67) ได้ทำการศึกษาเปรียบเทียบการสอนคณิตศาสตร์ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 รวม 6 วิธี เพื่อหาว่าวิธีการสอนแบบใดจะทำให้ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงสุด โดยมีความแปรปรวนของผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำ และใช้เวลาในการเรียนน้อยที่สุด ผลการทดลองพบว่านักเรียนที่เรียนจากครูเป็นผู้สอนและมีการซ่อมเสริมเป็นกลุ่มนักเรียนที่เรียนจากบทเรียนสำเร็จรูป และมีการซ่อมเสริมเป็นรายบุคคล เป็นกลุ่มที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูง ความแปรปรวนของผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนน้อย และใช้เวลาในการเรียนการสอนเหมาะสม ที่อยู่ในวิสัยที่ครูพึงปฏิบัติได้ โดยเฉพาะกลุ่มที่เรียนจากครู และมีการซ่อมเสริมเป็นกลุ่มนั้นใช้เวลาเพิ่มขึ้นจากการเรียนการสอนแบบปกติเพียง 3 % เท่านั้น จำนวนเวลาที่เพิ่มขึ้น เพียงแค่นี้ อยู่ในวินัยที่ครูทำได้ในห้องเรียน โดยไม่ต้องมีชั่วโมงพิเศษสำหรับซ่อมเสริมแต่อย่างใด นอกจากนั้นยังพบว่า การเรียนรูแบบรูปร่างที่มีการสอนซ่อม ไม่ว่าจะเป็นการซ่อมเสริมเป็นกลุ่ม หรือเป็นรายบุคคลก็ตามจะช่วยให้แก่นักเรียนที่มีความถนัดทางการเรียนต่ำมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงขึ้นจนเท่าเทียมกับนักเรียนกลุ่มที่มีความถนัดสูง แต่ได้รับการเรียนการสอนแบบไม่มีการซ่อมเสริม

ในปี พ.ศ. 2524 ค่างง ศิริเจริญ (2524 : 135 - 137) ทดลองเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ความสนใจในวิชาที่เรียนอันควโนภาพ แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ และความแปรปรวนของอัตราการเรียนระหว่างนักเรียนที่สอนโดยวิธีเรียนแบบรูปร่าง กับกลุ่มที่สอนโดยวิธีบรรยาย ผลการวิจัยพบว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนที่สอนโดยวิธีเรียนแบบรูปร่างสูงกว่าที่สอนโดยวิธีบรรยาย และยังพบว่า การสอนแบบรูปร่างที่มีการซ่อมเสริมทั้งรายย่อย และรายบุคคลมีประสิทธิภาพพอๆกัน แต่การซ่อมเสริมเป็นกลุ่มที่ใช้นเวลาน้อยกว่าการซ่อมเสริมเป็นรายบุคคล

และในปีเดียวกัน สนิท อินทรโกศล (2524 : 49) ศึกษาเนื้อหาประสิทธิภาพของการสอนแบบการเรียนรู้เพื่อรูปร่าง Mastery Learning เรื่องการบวกและลบ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 จำนวน 60 คน แบ่งเป็น 2 กลุ่ม ผลปรากฏว่า นักเรียนที่เรียนแบบการเรียนรู้เพื่อรูปร่าง มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงกว่าการสอนปกติ

พ.ศ. 2525 สาทร แกมมณี (2525 : 140 - 142) เปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนจากการสอนซ่อมเสริม 3 วิธี ในทฤษฎีการเรียนรู้เพื่อรูปร่าง วิชาคณิตศาสตร์ เรื่องโพลิโนเมียล ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 พบว่า การสอนซ่อมเสริมโดยเฉลยแบบทดลองย่อยและอธิบายขอบกรอบ ก็กับการสอนซ่อมเสริมโดยใช้บทเรียนโปรแกรม ทำให้นักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงกว่า

นักเรียนที่ไม่ได้รับการสอนซ่อมเสริมซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของ ภูจิรา ภูสุระ (2523 : 66 - 67) ที่พบว่า การเรียนโดยวิธีเรียนเพื่อรู้แจ้งมีการซ่อมเสริมเป็นกลุ่มและวิธีที่ให้นักเรียนศึกษาจากหนังสือ โปรแกรมแล้วซ่อมเสริมเป็นรายบุคคลให้ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงกว่าวิธีสอนแบบต่าง ๆ ใน 6 วิธี และยังพบว่า การสอนซ่อมเสริมเป็นกลุ่มก็ให้ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงเช่น เกี่ยวกับการสอนซ่อมเสริมเป็นรายบุคคล

ผลการวิจัยเกี่ยวกับการเรียนเพื่อรู้แจ้งในปี พ.ศ. 2526 ของ ัญญา ลัมเจริญ (2526 : 50) วิจัยผลของการเรียนเพื่อรู้แจ้งที่มีต่อการเปลี่ยนแปลงความถนัดทางการเรียน คณิตศาสตร์ กลุ่มตัวอย่างเป็นนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 จำนวน 160 คน ผลการวิจัยพบว่า นักเรียนที่มีความถนัดค่าที่สอนโดยวิธีหลักการเรียนเพื่อรู้แจ้ง มีความถนัดทางการเรียนคณิตศาสตร์ สูงกว่านักเรียนที่มีความถนัดทางการเรียนคณิตศาสตร์ค่าจากการสอนโดยไม่ใช้หลักการเรียนเพื่อรู้แจ้ง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และในปีเดียวกันนี้ สวีณา อมสุวรรณ (2526 : 40) ก็ทำการวิจัยเปรียบเทียบความสนใจในวิชาคณิตศาสตร์ และแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ระหว่างนักเรียนที่เรียนโดยวิธีเรียนเพื่อรู้แจ้งที่ใช้เกณฑ์การรู้แจ้งระดับต่าง ๆ กัน ผลการทดลองปรากฏว่า นักเรียนที่สอนโดยวิธีเรียนเพื่อรู้แจ้งที่ใช้เกณฑ์การรับรู้ 60% และ 70% มีความสนใจในวิชาคณิตศาสตร์สูงกว่ากลุ่มควบคุมที่สอนโดยไม่ใช้เรียนเพื่อรู้แจ้ง

พ.ศ. 2528 โสภา ขรรmgrุพ (2528 : 68 - 69) เปรียบเทียบความคึกสร้างสรรคทางภาษาและความสนใจในวิชาภาษาไทยของนักเรียนชั้น ม.1 ที่สอนโดยวิธีหลักการเรียนเพื่อรอบรู้กับการสอนปกติ ผลการทดลองพบว่า นักเรียนที่สอนโดยวิธีหลักการเรียนเพื่อรอบรู้ กับนักเรียนที่สอนแบบปกติ มีความคึกสร้างสรรคทางภาษาไม่แตกต่างกัน ส่วนความสนใจในการเรียนภาษาไทยของนักเรียนที่สอนโดยวิธีหลักการเรียนเพื่อรอบรู้สูงกว่านักเรียนกลุ่มที่สอนแบบปกติ

และใน พ.ศ. 2531 มนัสสวาท โพทะยะ (2531 : 83) เปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ความสนใจและแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ในวิชาภาษาอังกฤษของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ที่เรียนด้วยการสอนด้วยหลักการเรียนเพื่อรู้แจ้ง กับการสอนตามคู่มือครู ผลการทดลองพบว่า นักเรียนที่ได้รับการสอนตามหลักการเรียนเพื่อรู้แจ้ง มีความสนใจในวิชาภาษาอังกฤษสูงขึ้นและก็ได้ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงกว่านักเรียนที่ได้รับการสอนตามคู่มือครู ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ นกร ป้อมฤดี (2531 : 65) ที่พบว่า การจัดการเรียนการสอนเพื่อรู้แจ้ง ส่งผลให้ผู้เรียนมีความสนใจในวิชาคณิตศาสตร์เพิ่มขึ้น และยังทำให้ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงขึ้นด้วยเช่นกัน

จากผลงานวิจัยเกี่ยวกับการสอนโดยใช้หลักการเรียนเพื่อรู้แจ้งทั้งทางประเทศและในประเทศ ดังกล่าวนั้นแล้ว ในการจัดการเรียนการสอนโดยใช้หลักการเรียนเพื่อรู้แจ้ง ทำให้ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของกลุ่มทดลองสูงกว่ากลุ่มควบคุมอย่างมีนัยสำคัญเป็นส่วนใหญ่ และยังเกิดผลดีที่สุดต่อกลุ่มนักเรียนที่มีความสามารถสมองต่ำ หรือมีเชาวน์ปัญญาต่ำ เพราะการสอนโดยใช้หลักการเรียนเพื่อรู้แจ้ง เป็นการสอนที่คำนึงถึงความสามารถในการเรียนรู้ของแต่ละบุคคลเป็นสำคัญ ทำให้นักเรียนมีความรู้ความเข้าใจที่กำหนดไว้เป็นส่วนใหญ่

เอกสารเกี่ยวกับทัศนคติต่อตนเอง (Attitudes toward Self)

1. เอกสารเกี่ยวกับทัศนคติ

คำว่า ทัศนคติ (Attitude) มีผู้เรียกว่า เจตคติ เจตนคติ ซึ่งมีความหมายเช่นเดียวกัน แต่ในที่นี้จะใช้คำว่า ทัศนคติ แทนทั้งหมด

1.1 ความหมายของทัศนคติ

นักการศึกษาไทย ให้ความหมายของทัศนคติไว้ดังนี้

ทัศนคติ หมายถึง ความรู้สึกที่แสดงออกอย่างมั่นคงต่อบุคคลหรือสถานการณ์ ซึ่งอาจเป็นไปในทางที่ดี ชัดแจ้ง หรือเป็นกลางได้ ซึ่งเป็นผลของการรับรู้เกี่ยวกับลักษณะที่แท้จริงของบุคคลหรือสถานการณ์นั้น ๆ (คงเคื่อน พันธมนาวิน. 2518 : 3) ส่วน เชิดศักดิ์ โสวาสินธุ์ (2523 : 93) กล่าวว่า ทัศนคติเป็นความรู้สึกของบุคคลต่อสิ่งต่าง ๆ อันเป็นผลเนื่องมาจากการเรียนรู้และประสบการณ์เป็นตัวกระตุ้นให้บุคคลแสดงพฤติกรรม หรือแนวโน้มที่จะตอบสนองต่อสิ่งเรานั้น ๆ ไปในทางใดทางหนึ่ง อาจเป็นไปในทางสนับสนุนหรือคัดค้านก็ได้ และ ส.วาสนา ประมวลพฤกษ์ (2524 : 1) ได้กล่าวไว้ว่า ทัศนคติ หมายถึง ความพร้อมหรือความโน้มเอียง ที่บุคคลจะแสดงปฏิกิริยาออกมาต่อสิ่งเร้าหนึ่ง ๆ อย่างค่อนข้างคงที่ทัศนคตินักถูกกระตุ้นด้วยความเชื่อหรืออารมณ์ ท้ออาจไม่มีเหตุผลเลยก็ได้ในตนเองเดียวกัน พลรัตน์ หลาสว่าง และพรณี ช. เจริญ (2528 : 230 ; 2528 : 172) มีความเห็นตรงกันว่า ทัศนคติ หมายถึง ความรู้สึกของบุคคลที่เกิดจากการเรียนรู้และประสบการณ์ แล้วแสดงภาวะของร่างกายและจิตใจในท่าทีความพร้อมที่จะตอบสนองต่อบุคคลหรือสิ่งต่าง ๆ ลักษณะใดลักษณะหนึ่ง

2 ลักษณะ กล่าวคือ แสดงความพร้อมที่จะเข้าหาเมื่อเกิดความรู้สึกหึงพ้อใจ เรียกว่า หัสนคติที่หึงพ้อหรือทางบวก หรือแสดงความพร้อมที่จะหลีกเลี่ยงเมื่อเกิดความรู้สึกไม่หึงพ้อใจ เรียกว่า หัสนคติที่ไม่หึงพ้อหรือทางลบ

นอกจากนี้ สมคึกกี ดินธุระเวชญ์ (2522 : 11) ได้ให้ความหมายของคำว่า หัสนคติ แยกต่างออกไปไว้ว่า หัสนคติ คือ ท่าที ความคิดเห็น ความรู้สึก เอนเอียงทางจิตใจ ของบุคคล ที่มีต่อสิ่งหนึ่งสิ่งใด ภายหลังจากการที่บุคคลได้มีประสบการณ์ในสิ่งนั้น ซึ่งพฤติกรรมเช่นนั้น ไม่สามารถ ควบคุมได้โดยตรง แต่สามารถสังเกต และวัดได้จากพฤติกรรมที่แสดงออกต่อสิ่งนั้น โดยอาจแสดงให้เห็น ได้ในลักษณะดังนี้

1. หัสนคติเชิงนิมมาน เป็นการแสดงออกในลักษณะความหึงพ้อใจ เห็นด้วย ชอบ สนับสนุน ปฏิบัติตามด้วยความเต็มใจ

2. หัสนคติเชิงนิเสธ เป็นการแสดงออกในลักษณะตรงกันข้ามกับหัสนคติเชิงนิมมาน เช่น ไม่หึงพ้อใจ ไม่เห็นด้วย ไม่ชอบ ไม่สนับสนุน ไม่ทำตาม

3. หัสนคติที่เป็นกลาง เป็นการแสดงออกในลักษณะที่ไม่เป็นทั้งหัสนคติเชิงนิมมาน และหัสนคติเชิงนิเสธ แต่อยู่ระหว่างกลาง ไม่เข้าข้างใดข้างหนึ่ง เช่น รู้สึกเฉย ๆ เป็นต้น นักการศึกษาต่างประเทศ ก็ได้ให้ความหมายของหัสนคติไว้ดังนี้

หัสนคติ หมายถึง สภาวะของความพร้อมทางจิต ซึ่งเกิดจากประสบการณ์ สภาวะความพร้อมนี้จะเป็แรงที่กำหนดทิศทางของปฏิกิริยาของบุคคล ที่มีต่อบุคคล สิ่งของ สถานการณ์ที่เกี่ยวข้อง (Allport. 1935 : 810 ซึ่งสอดคล้องกับ เทอร์สโตน และเคแกน (Thurstone. 1967 : 77 ; Kagan. 1968 : 618) ที่กล่าวว่า หัสนคติเป็นการแสดงออก คำนวณรวมของความเอนเอียงที่ฝังแน่นในความคิดและความรู้สึกทางบวกหรือทางลบ ที่มีต่อสิ่งที่ เกิดขึ้นโดยเฉพาะ ทั้งนี้จะประกอบด้วยสิ่งสำคัญ 2 อย่าง คือ ความรู้ความเข้าใจ และอารมณ์ ส่วน กูดและฮิลการ์ด. (Good. 1959 : 48 ; Hilgard. 1962) กล่าวว่า สอดคล้อง กันว่า หัสนคติ คือ ความพร้อมที่จะแสดงออกในลักษณะใดลักษณะหนึ่ง ซึ่งอาจเป็นการเข้าหา หรือถอยหนี วัตถุ มโนภาพ หรือสถานการณ์ต่าง ๆ เช่น ไม่พอใจ กลัว เกลียด หรือหึงพ้อใจ สนับสนุน เห็นด้วยต่อสิ่งนั้น เคอร์ซ (Curzo. 1974 : 187) กล่าวว่า หัสนคติเป็นส่วนหนึ่งของบุคลิกภาพ ซึ่งหมายความว่า หัสนคติเป็นแรงจูงใจที่กำหนดทิศทางของพฤติกรรมของบุคคล

ที่มีต่อสิ่งแวดลอมทาง ๆ กัน อันเป็นส่วนสำคัญที่ทำให้ บุคคลประสบความสำเร็จในหน้าที่การงาน ในอาชีพ หรืออาจล้มเหลวก็ได้

จากความหมายของทัศนคติดังกล่าว สรุปได้ว่า ทัศนคติหมายถึง ท่าที ความรู้สึก ของบุคคลที่มีต่อสภาพแวดลอม ทั้งในค่านที่เกี่ยวกับบุคคล สิ่งของ ปรากฏการณ์ทางสังคม ตลอดจน ความคิดเห็นต่าง ๆ โดยพื้นฐานมาจากการ เรียนรู้และประสบการณ์ของบุคคลนั้น ซึ่งจะแสดงพฤติกรรม ออกมา เพื่อตอบสนองต่อสิ่งเร้าและสถานการณ์ใด ๆ ในลักษณะของทัศนคติทางที่ดีหรือทางบวก ทัศนคติที่ไม่ดี หรือทางลบ และทัศนคติที่เป็นกลาง

1.2 ลักษณะสำคัญของทัศนคติ

ส.วาสนา ประวาฬพฤษ (2524 : 5) ได้สรุปลักษณะสำคัญของทัศนคติไว้ดังนี้

1. ทัศนคติ เป็นการเห็นหรือความพร้อมในการตอบสนองต่อสิ่งเร้าในทางที่ ชอบหรือไม่ชอบต่อสิ่งนั้น ๆ ซึ่งการกระทำความเห็นเป็นการกระทำความภายในของจิตใจมากกว่าภายนอกที่จะสังเกตเห็นได้
2. สภาวะความพร้อมที่จะตอบสนอง เป็นลักษณะที่ซับซ้อนของบุคคลที่จะยอมรับหรือไม่ยอมรับ ชอบหรือไม่ชอบต่อสิ่งต่าง ๆ จะเกี่ยวข้องกับสัมพันธภาพอารมณ์ด้วย ซึ่งเป็นสิ่งที่อธิบายไม่ค่อยได้ และบางครั้งไม่มีเหตุผล
3. ทัศนคติไม่ใช่พฤติกรรม แต่เป็นสภาวะของจิตใจที่มีอิทธิพลต่อความรู้สึกนึกคิดและเป็นตัวกำหนดแนวทางในการแสดงออกของพฤติกรรม
4. ทัศนคติไม่สามารถวัดได้โดยตรง แต่สามารถสร้างเครื่องมือวัดพฤติกรรม ที่แสดงออกมาเพื่อใช้เป็นแนวทางในการทำนาย หรืออธิบายทัศนคติได้
5. ทัศนคติเกิดจากการเรียนรู้และประสบการณ์ บุคคลจะมีทัศนคติในเรื่องเดียวกัน แตกต่างกันได้หลายสาเหตุหลายประการ เช่น สภาพแวดลอมทางเศรษฐกิจและสังคม รัศมี อายุ เชื้อชาติ เพศ เป็นต้น
6. ทัศนคติมีความคงที่และแน่นอนพอสมควร แต่อาจเปลี่ยนแปลงได้ เนื่องจาก ทัศนคติเป็นสิ่งที่เกิดจากการเรียนรู้ และประสบการณ์ ถ้าการเรียนรู้และประสบการณ์นั้นเปลี่ยนแปลงไป ทัศนคติก็อาจเปลี่ยนแปลงได้

ลักษณะสำคัญของทัศนคติทั้ง 6 ข้อนั้น สรุปได้ว่า ทัศนคติเป็นการเตรียมพร้อมของจิตใจ ในการตอบสนองต่อสิ่งเร้าต่าง ๆ ทั้งในด้านดี (ทางบวก) หรือด้านที่ไม่ดี (ทางลบ) ทัศนคติจะเกิดจากการที่บุคคลได้เรียนรู้และมีประสบการณ์ ดังนั้นหากบุคคลได้มีการเรียนรู้และมีประสบการณ์เพิ่มขึ้น ทัศนคติก็อาจเปลี่ยนแปลงไปได้

1.3 องค์ประกอบของทัศนคติ

วงเวียน ทันทุนาวิน (2519 : 170 - 206) กล่าวว่า ทัศนคติมีองค์ประกอบพื้นฐาน 3 ประการ คือ

1. ความรู้ ความเข้าใจ ความนึก (Cognitive Component) เป็นการตอบสนองต่อบุคคลในลักษณะการรับรู้ อันสืบเนื่องมาจากความนึก ความเชื่อของสิ่งของหรือปรากฏการณ์ต่าง ๆ วินิจฉัยข้อมูลต่าง ๆ ที่ได้รับ ทำให้ทัศนคติที่แสดงออกมาในแนวคิดว่าอะไรดีอะไรไม่ดี

2. ความรู้สึก (Affective Component) เป็นลักษณะทางอารมณ์ของบุคคลที่แสดงออกมาจากความนึก ความเชื่อ ถ้าบุคคลมีความนึกในแง่ดีต่อสิ่งใด ก็จะมีความรู้สึกที่ดีต่อสิ่งนั้น ทัศนคติจะแสดงออกในรูปของความรัก ความชอบ ความพอใจ ความเกลียด หรือความไม่พอใจ

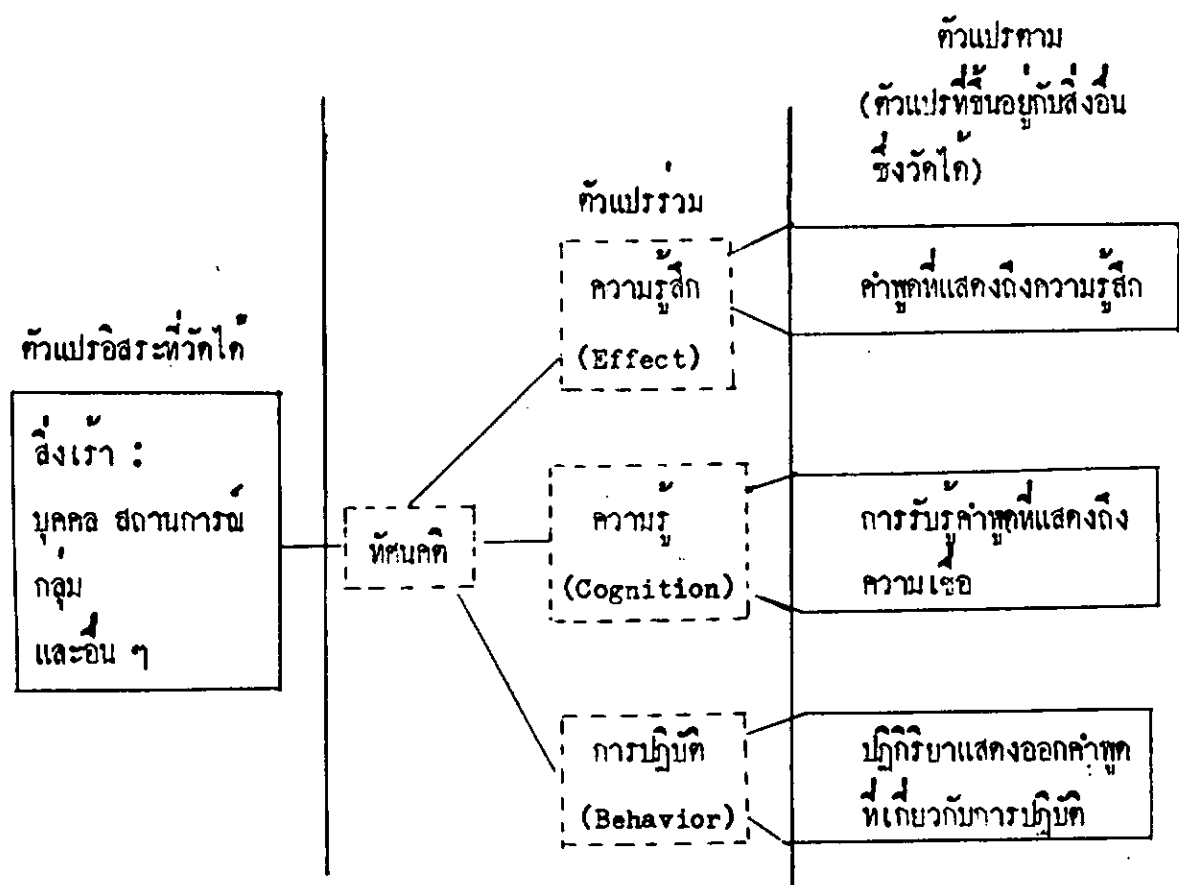
3. พฤติกรรม (Behavioral Component) คือ ความพร้อมที่จะกระทำอันเป็นผลเนื่องมาจาก ความนึก ความรู้สึก ซึ่งออกมาในรูปของการประพฤติ ปฏิบัติ โดยการยอมรับหรือปฏิเสธ และเป็นการกระทำที่สามารถสังเกตเห็นได้

ส่วน เชตศักดิ์ โสวสินธุ์ (2522 : 93 - 94) กล่าวถึงองค์ประกอบที่สำคัญของทัศนคติไว้ 3 ประการ ดังนี้

1. Cognitive Component เป็นองค์ประกอบทางด้านความรู้หรือความเข้าใจของบุคคลที่มีต่อสิ่งเร้า (Object) นั้น ๆ เพื่อเป็นเหตุผลในการที่จะสรุปรวมเป็นความเชื่อ หรือช่วยในการประเมินผลสิ่งเร้านั้น ๆ

2. Feeling Component เป็นองค์ประกอบทางด้านความรู้สึกหรืออารมณ์ของบุคคลที่มีความสัมพันธ์กับสิ่งเร้าต่างเป็นผลต่อเนื่องมาจากการที่บุคคลประเมินผลสิ่งเร้านั้นแล้วว่าพอใจ หรือไม่พอใจต่อการเชื่อไม่ต่อการ ดี หรือ เลว อย่างไร

3. Action Tendency Component เป็นองค์ประกอบทางค่านิยมหรือความโน้มเอียงที่บุคคลจะประพฤติปฏิบัติหรือตอบสนองต่อสิ่งเร้าในทิศทางที่จะสนับสนุน หรือคัดค้านสิ่งเร้าขึ้นอยู่กับความเชื่อหรือความรู้สึกของบุคคลที่ได้มาจากการประเมินผล

ภาพประกอบ 11 องค์ประกอบของทัศนคติ (Harry C. Triandis, Attitude and Attitude Change. New York : John Wiley & Sons, Inc., 1971 : 3)

จากองค์ประกอบของทัศนคติข้างกล่าว สรุปได้ว่า องค์ประกอบที่สำคัญของทัศนคติ มี 3 ด้าน คือ ด้านความรู้ความเข้าใจ ด้านความรู้สึก และด้านการปฏิบัติ เมื่อบุคคลได้มีความรู้ และประสบการณ์ บุคคลจะแสดงพฤติกรรมออกมาตามอิทธิพลของความรู้และประสบการณ์นั้นๆ

1.4 ประโยชน์ของทัศนคติ

ประภา เจริญ สุวรรณ (2520 : 4 - 5) ได้กล่าวถึงประโยชน์ของทัศนคติไว้ดังนี้

1. ช่วยทำให้เข้าใจสิ่งแวดล้อมรอบ ๆ ตัว โดยการจับรูปหรือจักระเบบสิ่งของต่าง ๆ ที่อยู่รอบตัวเขา
2. ช่วยให้มี (Self-Esteem) โดยช่วยให้บุคคลนึกถึงสิ่งที่ไม่ดีหรืออุปนิสัยความจริงบางอย่าง ซึ่งนำความไม่พอใจมาสู่ตัวเขา
3. ช่วยในการปรับตัวให้เข้ากับสิ่งแวดล้อมที่สลับซับซ้อน ซึ่งการที่ปฏิบัติยาก ท้อแท้ หรือกระทำการสิ่งหนึ่งสิ่งใดออกไปนั้นส่วนมากจะทำให้สิ่งที่ไม่พอใจมาให้ หรือเป็นบ่าเบ้นจรางวัลจากสิ่งแวดล้อม

4. ช่วยให้บุคคลสามารถแสดงออกถึงค่านิยมของตนเอง ซึ่งแสดงว่าทัศนคตินั้นนำความพอใจมาให้บุคคลนั้น

ทัศนคติมีประโยชน์ต่อบุคคล ทำให้บุคคลยอมรับในตนเอง และสามารถปรับตัวเข้ากับสภาพสังคม ดังนั้นทัศนคติจึงสามารถเปลี่ยนแปลงได้ จากการเรียนรู้และประสบการณ์ต่าง ๆ ที่ได้รับ ทั้งรายละเอียดต่อไปนี้

1.5 การเปลี่ยนแปลงทัศนคติ

ทัศนคติมีการเปลี่ยนแปลงได้ไปตามสภาพแวดล้อมของสังคม ซึ่ง เคลเมน (ซูซีที ออนโคสูง. 2518 : 7 ; อ้างอิงมาจาก Calman) ได้อธิบายถึงการเปลี่ยนแปลงดังกล่าว ดังนี้

1. การยินยอม (Compliance) คือการยอมรับอิทธิพลจากผู้อื่น เพื่อให้เขาปฏิบัติตัวในทางที่ตนต้องการหรือพอใจ
2. การเลียนแบบ (Identification) คือการแสดงพฤติกรรมเพื่อให้เหมือนสมาชิกในสังคมหรือให้คนอื่นเห็นว่าตนเป็นคนเก่ง เพื่อจะมีสัมพันธภาพอันดีกับบุคคลอื่น
3. การรับอิทธิพลจากสิ่งต่าง ๆ เนื่องจากตรงกับค่านิยมที่อยู่ในตัวบุคคลเอง (Internalization)

นอกจากนี้ ไทรแอนดิส (Triandis. 1971 : 3) กล่าวถึงสาเหตุของการเปลี่ยนแปลงทัศนคติไว้ดังนี้

1. ได้รับข้อมูลใหม่จากบุคคลหรือสื่อมวลชน
2. ได้รับประสบการณ์ตรงหรือความกระทบกระเทือนใจ
3. ถูกบังคับให้ปฏิบัติไม่ตรงกับทัศนคติของตน
4. การศึกษาทางจิตใจ เพื่อให้เข้าใจเหตุผลที่ถูกต้องขึ้น
5. เปลี่ยนเพื่อให้ออกคล้องกับพฤติกรรมใหม่

จะเห็นได้ว่า ทัศนคติของบุคคลสามารถเปลี่ยนแปลงได้ในสถานการณ์หลาย ๆ อย่างดังกล่าวนั้นแล้ว ในทำนองเดียวกัน ทัศนคติของนักเรียนหม่อมตนเองก็สามารถที่จะเปลี่ยนแปลงได้ หากได้รับการเรียนรู้และประสบการณ์ใหม่เพิ่มขึ้น

1.6 การวัดทัศนคติ

ในการวัดทัศนคตินั้น มีนักการศึกษาหลายท่านได้สร้างเครื่องมือวัดทัศนคติไว้หลายแบบด้วยกันเช่น วัดทัศนคติโดยใช้ Equal Appearing Intervals ของ เทอร์สโตน การวัดทัศนคติโดยใช้วิธี Scalogram Analysis ของ Guttman การวัดทัศนคติโดยใช้วิธี Semantic Differential ของ Osgood และคนอื่น ๆ นอกจากนี้ยังวัดทัศนคติโดยใช้วิธี Projective Techniques ในการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยเลือกใช้วิธี Summated Rating ของ Likert

มาตราวัดทัศนคติตามวิธีของ ลีเคิร์ท ผู้คิดคือ Rensis Likert มาตราวัดทัศนคติเรียกได้หลายอย่างได้แก่ Likert Scale, Summated Rating Scale และ

An a Posteriori Approach

การวัดทัศนคติโดยใช้ Summated Rating มีขั้นตอนดังนี้

1. ตั้งวัตถุประสงค์ของการศึกษา เจตคติของใครที่มีต่อสิ่งใด
2. ให้ความหมายของทัศนคติของสิ่งที่จะศึกษาให้แจ่มชัด เพื่อให้ทราบว่า

สิ่งที่เป็น Psychological Object นั้นคืออะไร ประกอบด้วยคุณลักษณะใดบ้าง

3. สร้างข้อความเจตคติให้ครอบคลุมลักษณะต่าง ๆ ที่วิเคราะห์ได้จำนวนข้อความที่สร้าง ควรมีประมาณ 20 - 30 ข้อความ และให้จำนวนข้อความที่กล่าวถึงสิ่งที่ต้องการจะศึกษาในทางที่ดี (บวก) และในทางที่ไม่ดี (ลบ) จำนวนมากพอต่อการที่เมื่อนำไปวิเคราะห์หาคุณภาพแล้ว เหลือตามที่ต้องการ

4. ตรวจสอบข้อความที่สร้างขึ้น ซึ่งอาจทำได้โดยผู้สร้างข้อสอบเองหรือนำไปให้ผู้มีความรู้ในเรื่องนั้น ๆ ตรวจสอบ

5. ทดลองขึ้นตอนก่อนที่จะนำไปใช้จริง โดยการนำข้อความที่ได้ตรวจสอบแล้วไปทดลองใช้กับกลุ่มตัวอย่างจำนวนหนึ่ง เพื่อปรับปรุงแก้ไขก่อนจะบรรจุลงในมาตราวัดทัศนคติ การกำหนดน้ำหนักคะแนนแต่ละข้อเลือกกว่าควรให้คะแนนเป็นเท่าใดทำได้หลายวิธี แต่วิธีที่นิยมใช้มากที่สุดคือวิธี Arbitrary Weighting Method วิธีนี้คือกำหนดให้ข้อเลือกมีน้ำหนักเป็น 5, 4, 3, 2, และ 1 ตามลำดับ ดังนั้นข้อความที่กล่าวถึงสิ่งนั้น ๆ ในทางที่ดี (ทางบวก) ถ้าตอบเห็นด้วยอย่างยิ่ง เห็นด้วย เฉย ๆ ไม่เห็นด้วย และไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง จะให้คะแนนเป็น 5, 4, 3, 2 และ 1 ตามลำดับ และถ้าข้อความที่กล่าวถึงสิ่งนั้น ทางที่ไม่ดี (ทางลบ) ถ้าตอบเห็นด้วยอย่างยิ่ง เห็นด้วย เฉย ๆ ไม่เห็นด้วย และไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง จะให้คะแนนเป็น 1, 2, 3, 4 และ 5 ตามลำดับ (พวงรัตน์ หวีรัตน์ และกัลยาณิศา กิตตานนท์. 2526 : 25 - 27)

2. ความหมายของทัศนคติต่อตนเอง (Attitudes Toward Self)

ทัศนคติต่อตนเอง มีรากฐานมาจาก มโนภาพแห่งตน (Self-Concept) ดังที่ เฮอรัลด์ (Hurlock. 1974 : 21) อธิบายไว้ว่า "มโนภาพแห่งตนเป็นผลรวมแห่งการเรียนรู้เกี่ยวกับตนเอง ครอบคลุมถึงความคิดและความรู้สึก ความมานะพยายาม และความหวัง ความหวั่นกลัวและความเพ้อฝัน ความตระหนักว่า ตนคือใคร เคยมีความเป็นมาอย่างไร จะเป็นอย่างไรต่อไป และมีคุณค่ามากน้อยเพียงใด" ซึ่งสอดคล้องกับ ออสซูเบลและโรบินสัน (Ausubel and Robinson. 1961 : 405) ที่กล่าวว่า มโนภาพแห่งตน เป็นความรู้ความเข้าใจ และทัศนคติของบุคคลที่มีต่อตนเองและในทำนองเดียวกัน โรเจอร์ (Lindzey and Hall. 1965 : 429 ; citing Rogers. n.d.) กล่าวว่า มโนภาพแห่งตนเป็นความรู้สึกตอบสนองต่อตนเองในด้านต่าง ๆ คือ ความรู้สึกต่อตนเองในด้านสัมผัส ความรู้สึกต่อตนเองในด้านภารกิจของ

สัมพันธ์กับผู้อื่น และความรู้สึกต่อตนเองในค่านิยม ความรู้สึกต่อตนเองนั้น พัฒนาขึ้นจากการเรียนรู้ และประสบการณ์ ที่บุคคลมีการปะทะสังสรรค์กับสิ่งแวดล้อม ทักษะวิธีการและกระบวนพฤติกรรมที่ เหมาะสมอันจะทำให้บุคคลเป็นไปตามนิสฐานของสังคม (Social Norm) (Rogers. 1957 : 478 ; citing Lindzey and Hall. n.d) การประเมินตนเองเปรียบเทียบกับบุคคลอื่น จะทำให้ บุคคลนั้นเกิดความเข้าใจในตัวเอง เข้าใจสังคม คำนึง สติ และเจตคติ (Strang. 1961 : 80 ; Jersild. 1963 : 49) มีความเห็นสอดคล้องกันว่า ทักษะของเอกบุคคลที่มี ต่อบุคคลอื่นนั้น สะท้อนให้เห็นถึงทักษะที่มีต่อตัวเขาเอง และนั่นคือ เขาจะประเมินตนเอง โดย การที่ความหมายว่าคนอื่นคิดอย่างไร

นักการศึกษาของไทยหลายคนก็กล่าวถึง ทักษะที่ตนเองไว้วางใจ
 ทักษะที่ตนเอง หมายถึง วิธีการที่บุคคลเป็นของตนเอง รวมทั้งความรู้สึก
 นึกคิดเกี่ยวกับตนเองบางส่วน รวมทั้งร่างกาย บุคลิกภาพ ชีพวิถี ความสามารถ และนิสัย
 ใจคอด้วย (ธรรมทิพย์ เกทะทัณฑ์. 2517 : 56) ส่วน เจนค กรีนสแก (2526 : 197)
 ได้กล่าวว่า ทักษะที่ตนเอง มีอิทธิพลต่อพฤติกรรมของบุคคล ทั้งในด้านการกำหนดความมุ่งหมาย
 และการเลือกวิธีดำเนินการ เพื่อไปสู่ประสิทธิผลสำเร็จตามประสงค์ ทักษะที่ตนเองจะเริ่มพัฒนา
 เมื่อบุคคลสามารถประเมินคุณลักษณะของตนเอง ตามมาตรฐานทั้งสังคมยอมรับสามารถเปรียบเทียบ
 ตนเองกับผู้อื่นได้ ทักษะที่ตนเอง ประกอบด้วย การรับรู้ความสามารถและขอบเขตของ ความถนัด
 ตามธรรมชาติ ความสามารถพิเศษ ความรับผิดชอบ บทบาทต่าง ๆ ในชีวิต และการตั้งนิมิต
 (aspiration)

นอกจากนี้ ธรรมทิพย์ เจนจิต (2526 : 305 - 308) กล่าวว่า ทักษะที่
 ตนเอง เป็นสิ่งสำคัญยิ่งในการกำหนดพฤติกรรมของแต่ละบุคคล บุคคลแต่ละคนจะแสดงพฤติกรรม
 ตามสิ่งที่ตนรับรู้ ซึ่งสอดคล้องกับความรู้สึกนึกคิดแต่ละคนของตนเอง เช่นนักเรียนที่เข้าโรงเรียน
 ด้วยความคาดหวังว่า จะต้องเป็นผู้ประสบความสำเร็จ มีความสุข มักจะเป็นผู้เอาดีงาน มีความ
 รับผิดชอบ ความคาดหวังของเขาจะสอดคล้องกับความรู้สึกนึกคิดที่มีต่อตนเอง ซึ่งจะช่วยให้เขา
 เป็นผู้ประสบความสำเร็จในชั้นเรียน ทั้งในด้านการเรียนและด้านสังคม การที่นักเรียนรู้สึกเกี่ยวกับ
 ตนเองว่าเป็นอย่างไร ไม่ว่าจะเป็นทางบวกหรือทางลบ จะมีผลต่อการแสดงพฤติกรรมในลักษณะ

ต่าง ๆ กัน และการที่นักเรียนมีความรู้สึกต่อตนเองเช่นไร จะสะท้อนให้เห็นว่า นักเรียนมองบุคคลอื่นอย่างไรด้วย ถ้านักเรียนมีความรู้สึกต่อตนเองในทางบวก นักเรียนก็จะประพฤติปฏิบัติต่อกันอื่นที่ดีเยี่ยมกับตน เห็นคุณค่าในคนอื่น เมื่อนักเรียนมีความรู้สึกเช่นนี้ให้กับผู้อื่น นักเรียนจะได้รับการปฏิบัติตอบ เช่นเดียวกัน คนเราจะมีความรู้สึกต่อตนเองนั้น เป็นที่หล่อหลอมของผู้มีพฤติกรรมที่พึงปรารถนา ได้รับการยอมรับหรือประสบความสำเร็จนั้นสิ่งสำคัญคือจากประสบการณ์ที่ได้รับจากผู้อื่น

จากคำนิยามดังกล่าวข้างต้น สรุปความหมายของทัศนคติต่อตนเองได้ว่า ทัศนคติต่อตนเอง หมายถึง ความรู้สึกของบุคคลที่มีต่อตนเองในทางต่าง ๆ โดยอาจเป็นได้ทั้งทัศนคติต่อตนเองทางบวกและทางลบ ซึ่งจะมีผลต่อการแสดงพฤติกรรมในลักษณะต่าง ๆ กัน ทัศนคติต่อตนเองสามารถพัฒนาได้ เมื่อบุคคลสามารถประเมินคุณลักษณะของตนเองตามมาตรฐานที่สังคมยอมรับและสามารถเปรียบเทียบตนเองกับผู้อื่นได้

พจนานุกรมทางการศึกษา (The International Encyclopedia of Education. 1985 : 4506 - 4507) ได้กล่าวถึงสิ่งที่จะช่วยเพิ่มพูนประสบการณ์เกี่ยวกับตนเองไว้ดังนี้

1. ภาษา ความสามารถในการเข้าใจภาษา จะช่วยให้เกิดความเข้าใจตนเองได้ชัดเจน

2. ความสำเร็จหรือล้มเหลว การได้รับรางวัล การลงโทษ

3. การได้รับข้อมูลย้อนกลับทางสังคม เช่น การได้รับการยกย่องจากสังคม

4. ความมีเอกลักษณ์ของตนเอง ซึ่งเป็นกระบวนการที่เกิดจากการเลียนแบบ

จากพฤติกรรมของตัวแทนทางสังคมต่าง ๆ เช่น บิดา มารดา ครู วัฒนธรรมของชนสร้างเสริมการเรียนรู้และเพิ่มพูนประสบการณ์แก่นักเรียน สิ่งเหล่านี้เป็นผลต่อทัศนคติต่อตนเอง การสร้างบรรยากาศในการเรียนให้นักเรียนได้รับความสำเร็จจึงส่งผลต่อความรู้สึกต่อตนเองของนักเรียนมาก

พรวณีย์ ชูชัย (2522 : 261 - 262) ได้เสนอแนวทางการจัดบรรยากาศการเรียนเพื่อพัฒนาความรู้สึกต่อตนเองดังนี้

1. **บรรยากาศท้าทาย (Challenge)** โดยกระตุ้นให้กำลังใจเพื่อให้เด็กประสบความสำเร็จในการทำงาน ทำให้เด็กรู้สึกว่าคุณเชื่อในความสามารถของเด็กที่จะทำงานนั้น ๆ แม้ว่าจะเป็นงานที่ค่อนข้างยาก ให้เด็กรู้สึกอิสระที่จะท้าทายในสิ่งที่ถูกบังคับ

2. **บรรยากาศอิสระ (Freedom)** บรรยากาศที่จะช่วยให้เด็กมีการยอมรับนับถือในตนเอง (Self-Esteem) คือบรรยากาศอิสระ เด็กมีโอกาสที่จะเลือกสิ่งที่เด็กสามารถตัดสินใจเลือกในสิ่งที่มีความหมายและมีคุณค่า ทั้งนี้ รวมถึงโอกาสที่จะทำผิดพลาดด้วย บรรยากาศเช่นนี้จะก่อให้เกิดการเรียนรู้ เด็กจะเกิดความมั่นใจในตนเองที่จะศึกษาค้นคว้าไม่เกิดความลังเลเกรียติ

3. **บรรยากาศที่มีการยอมรับนับถือ (Respect)** การที่ครูเห็นคุณค่าในตัวเด็กจะเป็นสิ่งสำคัญในการพัฒนาความเคารพยกย่องเกี่ยวกับตนเอง เกี่ยวกับการเรียนการสอนไม่มีอะไรสำคัญเท่ากับความรู้สึกที่ครูเห็นว่าเด็กเป็นบุคคลสำคัญ มีคุณค่าและสามารถเรียนได้ ถ้าครูมีความรู้สึกเช่นนี้ให้กับเด็กอย่างจริงจัง จะมีผลต่อการกระทำกิจกรรมต่าง ๆ ของเด็ก นอกจากนี้ เด็กก็จะรู้สึกว่าคุณมีคุณค่าและยอมรับนับถือในตนเองด้วย ความรู้สึกนี้เป็นสิ่งสำคัญมาก สำหรับเด็กที่ขี้บ่นคอย ขาดความมั่นใจในตนเอง ดังนั้นจึงควรถ่ายทอดความรู้สึกนี้ให้เด็กรับให้ได้

4. **บรรยากาศมีความอบอุ่น (Warmth)** ความรู้สึกทางกานจิตใจ มีผลต่อความสำเร็จในการเรียนเช่นเกี่ยวกับการที่เด็กตระหนักว่าคุณมีคุณค่า ดังนั้นการที่ครูมีความเข้าใจเป็นมิตรยอมรับ ตลอดจนให้ความช่วยเหลือ จะทำให้เด็กเกิดความอบอุ่น อยากเข้าไปติดต่อกับ ซึ่งสิ่งนี้จะส่งผลยังการเรียนของเด็ก ดังนั้นบรรยากาศที่มีความอบอุ่น การช่วยเหลือซึ่งกันและกัน และเด็กจะรู้สึกเอาอาหารกับการกระทำของครูจะทำให้เกิดความรู้สึกรักในโรงเรียน

5. **บรรยากาศแห่งการควบคุม (Control)** เด็กที่อยู่ในบรรยากาศที่ปล่อยปละละเลยตามสบาย (Permissive) จะพัฒนาการยอมรับนับถือในตนเองได้น้อยกว่าเด็กที่อยู่ในบรรยากาศแห่งการควบคุม ดังนั้นจึงจำเป็นที่ครูจะต้องฝึกให้เด็กมีวินัย แต่ไม่ได้หมายความว่าความประพฤติการควบคุมลงโทษ ครูจะต้องชี้แจงให้เด็กเข้าใจว่าทำไมต้องทำสิ่งนี้ แต่ไม่ทำในสิ่งนั้น วิธีการทุกของครู เป็นสิ่งสำคัญต่อสภาพเพิ่มความหนักแน่น อีกสิ่งหนึ่งที่ครูจะต้องคำนึงถึงคือไม่ให้สิทธิพิเศษกับเด็กบางคน มิเช่นนั้นจะเกิดปัญหาวว่าทำไมคนนั้นจึงทำได้แค่นั้นทำไมไม่ได้ เทคนิค

การควบคุมที่ใช้โดยลัทธิโดยไม่ให้เด็กรู้ตัว คือ การที่ครูทำให้เด็กเข้าใจว่าทุกคนล้วนเป็นคนที่มีความสำคัญต่อครูทั้งนั้น ดังนั้นไม่ว่าเด็กจะทำอะไรเราจะต้องแสร้งทำท่าทีว่าทำดี ๆ ของเขา

6. บรรยากาตแห่งความสำเร็จ (Success) การเห็นชอบจากบุคคลที่มีความสำคัญต่อเด็ก จะมีผลต่อความสำเร็จในการกระทำกิจกรรมต่าง ๆ ของเด็ก และการไม่ได้รับความเห็นชอบจะมีผลต่อความสำเร็จในการกระทำกิจกรรมต่าง ๆ น้อยลง ครูที่ฉลาดจะพูดถึงจุดที่เด็กประสบความสำเร็จมากกว่าพูดถึงความล้มเหลว การที่คนเราคำนึงถึงแต่ความล้มเหลวจะมีผลทำให้ความคาดหวังต่ำ ซึ่งไม่ช่วยให้เกิดการเรียนรู้ที่ขึ้น คนเราจะเรียนรู้ว่าตนเองมีความสามารถนั้นมิใช่จากความล้มเหลวแต่จากความสำเร็จ

องค์ประกอบทั้ง 6 อย่างที่กล่าวมาแล้ว จะช่วยให้เด็กเรียนรู้ที่จะพัฒนาความรู้สึกต่อตนเองและช่วยพัฒนาความสำเร็จในการเรียนด้วย และการที่นักเรียนจะรับรู้คุณค่าของตนเองได้นั้นต้องอาศัยการประเมินผลด้วยวิธีการต่อไปนี้

เคนเนธ (Worchel, 1985 : 57 ; citing Kenneth, 1970) กล่าวถึง การประเมินผลเพื่อรู้คุณค่าของตนเองไว้ว่า บุคคลรู้คุณค่าของตนเองจาก

1. การประเมินของบุคคลอื่น ซึ่งเป็นบุคคลที่มีความสำคัญต่อบุคคลนั้น เช่น นิกามารคา
2. การเปรียบเทียบตนเองกับบุคคลอื่นในสังคม
3. การให้เหตุผลของตนเอง
4. การเลียนแบบบุคคลอื่น

การประเมิน الذاتทัศนคติต่อตนเอง อาจใช้การให้รายงานตนเอง การสังเกตพฤติกรรม หรือจากการรายงานของบุคคลอื่น จะใช้วิธีไหนขึ้นอยู่กับ อายุ สติปัญญา การศึกษา และสถานการณ์ทางสังคมด้วย (The International Encyclopedia of Education, 1985 : 4507 - 4508) สำหรับงานวิจัยครั้งนี้ ใช้วิธีการให้นักเรียนประเมินตนเอง โดยใช้มาตราวัดทัศนคติต่อตนเองแบบจัดอันดับคุณภาพของ ลิเคิร์ต (Likert Scale) ทำซ้ำในชั้นความรู้สึกที่นักเรียนมีต่อตนเอง ในสภาพความเป็นจริงของตนเอง และการเปรียบเทียบตนเองกับบุคคลอื่นในสังคมในเชิงความสัมพันธ์

จากหลันามาข้างตน สรุปได้ว่า ทักษะที่ตนเองมีอิทธิพลต่อการแสดงพฤติกรรมทาง ๆ ของบุคคล ถ้าบุคคลนั้นมีทักษะที่ตนเองในทางบวกและตรงตามความเป็นจริง จะไม่เกิดปัญหาใด ๆ แต่ถาบุคคลมีทักษะที่ตนเองในทางลบหรือมีความคิดเห็นเกี่ยวกับตนเองที่บิดเบือนความจริง ย่อมมี ปัญหาต่อการแสดงพฤติกรรม สิ่งสำคัญในการพัฒนาทักษะที่ตนเองคือ บุคคลจะต้องได้รับข้อมูล ขอบกลับ (Feedback) เกี่ยวกับความสำเร็จของเรา และพัฒนาการทางสังคมอย่างถูกต้องและ ตรงไปตรงมา รวมทั้งการได้รับการยอมรับในคุณค่าและความสามารถของตนในสายตาของผู้อื่นด้วย ดังนั้นการสร้างบรรยากาศในการเรียนเพื่อให้นักเรียนเกิดทักษะที่ตนเองในทางบวก จึงเป็นสิ่งจำเป็น ต่อการพัฒนาทักษะที่ตนเอง และผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน จึงควรให้ความสนใจในการพัฒนาทักษะที่ของ นักเรียนที่มีตนเอง ในการเรียนการสอนให้มาถรับด้วย

บทที่ 3

วิธีดำเนินการศึกษาค้นคว้า

ผู้วิจัย ได้ดำเนินการตามลำดับหัวข้อต่อไปนี้

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
2. เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้า
3. การสร้างเครื่องมือและตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือ
4. แผนแผนการทดลอง
5. วิธีดำเนินการทดลอง
6. การวิเคราะห์ข้อมูล
7. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ ได้แก่ นักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 (ม.1) สังกัดกรมสามัญศึกษา ที่เรียนตามหลักสูตรมัธยมศึกษาตอนต้น พ.ศ. 2521

กลุ่มตัวอย่างในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ ได้มาจากการสุ่มอย่างง่าย (Simple Random Sampling) โดยการสุ่มโรงเรียนในสังกัดกรมสามัญศึกษา กลุ่มที่ 4 ในเขตกรุงเทพมหานคร มา 1 โรงเรียน จากโรงเรียนทั้งหมด 19 โรงเรียน ได้โรงเรียนสุรศักดิ์มนตรี สุ่มนักเรียนที่เรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ในโรงเรียนสุรศักดิ์มนตรีจำนวน 102 คน จากนักเรียนทั้งหมด 800 คน โดยวิธีการสุ่มอย่างง่าย จากนั้นสุ่มนักเรียนเข้ากลุ่ม เป็น 2 กลุ่ม ได้แก่ กลุ่มที่หนึ่งและกลุ่มที่สอง และทำการสุ่มโดยวิธีจับสลากไว้เป็นกลุ่มทดลอง 1 กลุ่ม และกลุ่มควบคุม 1 กลุ่ม

เครื่องมือและการสร้างเครื่องมือ

1. เครื่องมือที่ผู้วิจัยใช้ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ได้แก่
 - 1.1 แผนการสอนที่สอนความหลักการเวียนเพื่อรู้แจ้งโดยใช้วิธีสอนแบบอภิพหุทิศ

ประกอบด้วย

1. 1. 1 แบบทดสอบวินิจฉัย

1. 1. 2 แบบฝึก

1. 1. 3 แบบทดสอบย่อย

1. 2 แผนการสอน ที่สอนตามคู่มือครูของ กลุ่มโรงเรียนกลุ่มที่ 4 สังกัด
กรมสามัญศึกษา เขตการศึกษาส่วนกลาง กรุงเทพมหานคร

2. แบบทดสอบที่ใช้วัดผลการวิจัยมี 2 ชนิด คือ

2. 1 แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาไทย ท 101

2. 2 แบบสอบถามวัดทัศนคติของตนเอง

การสร้างเครื่องมือและตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือ

แผนการสอนที่สอนตามหลักการเรียนรู้เพื่อรู้แจ้ง โดยใช้วิธีสอนแบบสหศาสตร์คิส ผู้วิจัย
ดำเนินการตามลำดับขั้นดังนี้

1. การเลือกเนื้อหา ผู้วิจัยได้ศึกษาหลักสูตรมัธยมศึกษาตอนต้น พุทธศักราช 2521
หนังสือเรียนชุดทักษะสัมพันธ์ เล่ม 1 หนังสือเรียนวิชาหลักภาษาไทยเล่ม 1 ของกรมวิชาการ
กระทรวงศึกษาธิการ ได้เนื้อหาดังนี้

1. เรื่อง นิศ ๆ น้อย ๆ
2. เรื่อง แม่ศรีเรือน
3. เรื่อง มาตราสะกอก
4. เรื่อง ไตรยางศ์
5. เรื่อง การผันอักษร
6. เรื่อง การเขียนเรียงความ
7. เรื่อง การเขียนจดหมายส่วนตัว

2. ขั้นตอนการสร้างแผนการสอนที่สอนตามหลักการเรียนรู้เพื่อรู้แจ้งกำหนดจุดประสงค์
การเรียนรู้และเลือกเนื้อหาให้เหมาะกับจุดประสงค์โดยเรียงลำดับจุดประสงค์การเรียนรู้จากง่าย
ไปหายาก จำนวน 5 จุดประสงค์ ดังนี้

จุดประสงค์การเรียนรู้	หน่วยการเรียนรู้/เนื้อหา
นักเรียนสามารถ 1. บอกหลักการเขียนตามอักขรวิธีได้ถูกต้อง 2. แยกข้อเท็จจริงออกจากข้อคิดเห็นได้ 3. พิจารณาสวนที่และส่วนแยกทรงของเรื่องที่อ่านพร้อมให้เหตุผลได้	หน่วยการเรียนรู้ที่ 1 1. มาตราตัวสะกด 2. นิด ๆ หน่อย ๆ
นักเรียนสามารถ 1. บอกหลักการเขียนตามอักขรวิธีได้ถูกต้อง 2. แยกข้อเท็จจริงออกจากข้อคิดเห็นได้ 3. เขียนจกหมายส่วนทั่วได้ 4. เขียนเรียงความเรียงความเชิงแสดงความคิดเห็นได้	หน่วยการเรียนรู้ที่ 2 1. แม่ศรีเรือน 2. ไตรยางค์ 3. การผันอักษร 4. การเขียนจกหมายส่วนทั่ว 5. การเขียนเรียงความ

ผู้วิจัยแบ่งเนื้อหาของแต่ละหน่วยการเรียนรู้ เป็นเนื้อหาย่อย ๆ ได้ดังนี้

หน่วยการเรียนรู้ที่ 1

คาบที่ 1 ลักษณะของเรื่องสั้นและนิทาน

คาบที่ 2 - 3 มาตราตัวสะกด

คาบที่ 4 - 5 นิด ๆ หน่อย ๆ

หน่วยการเรียนรู้ที่ 2

คาบที่ 6 ไตรยางศ์

คาบที่ 7 การผันอักษร

คาบที่ 8 - 9 การเขียนเรียงความ

คาบที่ 10 - 11 แม่ศรีเรือน

คาบที่ 12 การเขียนจดหมาย

เนื้อหาทั้งหมดนี้ใช้เวลาทั้งสิ้น 12 คาบ คาบละ 50 นาที

2.2 สร้างความคิดรวบยอดของแต่ละเนื้อหาย่อยในแต่ละหน่วยการเรียนรู้

2.3 กำหนดจุดประสงค์เชิงพฤติกรรมของแต่ละเนื้อหาย่อย ได้ดังนี้

หน่วยการเรียนรู้/ คาบเรียนที่	เนื้อหาย่อย	จุดประสงค์เชิงพฤติกรรม
1/1	ลักษณะของเรื่องสั้น ลักษณะ ของนิทาน	นักเรียนสามารถ 1. บอกประเภทของงานเขียนได้ 2. เปรียบเทียบความแตกต่างของเรื่องสั้น กับนิทานได้ 3. จำแนกองค์ประกอบของเรื่องสั้นได้ 4. จำแนกองค์ประกอบของนิทานได้ 5. แต่งเรื่องสั้นจากภาพที่ครูกำหนด ให้ได้
1/2 - 3	มาตราสะกด	1. ระบุคำในมาตราสะกดทั้ง 8 มาตราจาก ข้อความที่ครูกำหนดให้ได้ถูกต้อง 2. ยกตัวอย่างคำในมาตราสะกดทั้ง 8 มาตรา ได้ถูกต้อง 3. เติมตัวสะกดลงท้ายคำที่ครูกำหนดให้ ได้ถูกต้อง

หน่วยการเรียนรู้/ ความเรียงที่	เนื้อหาข้อย่อย	จุดประสงค์เชิงพฤติกรรม
1/4	ความอารี กับความตระหนี่	1. จับใจความสำคัญของเรื่องที่อ่านได้ 2. แสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับตัวละคร ในเรื่องได้
1/5	ความอารีกับความตระหนี่	1. เปรียบเทียบข้อบกพร่องในเรื่องกับ เหตุการณ์ในชีวิตจริงได้ 2. แยกข้อเท็จจริงออกจากข้อคิดเห็นได้
1/6	ไวยากรณ์	1. เองพจน์จะเป็น 3 พจน์ได้ 2. จำแนกอักษรคำ เป็นอักษรกรูและอักษร เที้ยวได้
2/7	การผันอักษร	1. ผันอักษรได้ 2. ยกตัวอย่างการผันอักษรที่มีเสียงวรรณยุกต์ ไม่ตรงรูปได้ 3. ยกตัวอย่างการผันอักษรที่มีเสียง วรรณยุกต์แต่ไม่มีรูปได้
2/8 - 9	การเขียนเรียงความ	1. เขียนคำนำ เนื้อเรื่อง และสรุปได้ 2. เขียนเรียงความเชิงแสดงความคิดเห็น ได้

หน่วยการเรียนรู้/ คาบเรียนที่	เนื้อหาข้อ	จุดประสงค์เชิงพฤติกรรม
2/10	ลักษณะของแม่ศรีเรือน	1. สรุปใจความสำคัญของเนื้อเรื่องจากการฟังและอ่านได้ 2. เปรียบเทียบลักษณะของแม่บ้านสมัยก่อนกับสมัยปัจจุบันได้ 3. บอกข้อดีและข้อเสียของแม่บ้านสมัยก่อนกับสมัยปัจจุบันได้
2/11	ภาษาและถ้อยคำที่ปรากฏในเรื่องคำนิมนี้ได้จากเรื่อง	1. อธิบายความหมายของคำที่ปรากฏในเรื่องได้ 2. บอกคำนิมของคนไทยสมัยก่อนที่ได้จากเรื่องได้
2/12	การเขียนจดหมายส่วนตัว	1. บอกมารยาทในการเขียนจดหมายได้ถูกต้อง 2. เลือกใช้คำขึ้นต้น คำลงท้าย และคำสรรพนามตามความสัมพันธ์ของผู้ส่งสารและผู้รับสารได้ถูกต้อง 3. จาหน้าของจดหมายได้ครบถ้วน 4. เขียนจดหมายส่วนตัวได้

2.4 ทำแผนการสอนให้สอดคล้องกับจุดมุ่งหมายเชิงพฤติกรรม ที่กำหนดไว้ตามขั้นตอนการเรียนรู้ 5 ขั้นของฮอว์ทิส คือ

2.4.1 ขั้นการเรียนรู้

2.4.2 ขั้นการฝึกให้ชำนาญ

2.4.3 ขั้นการจำ

2.4.4 ขั้นการนำไปใช้

2.4.5 ขั้นการประยุกต์ใช้ในวิถีประจำวัน

สำหรับขั้นการจำในเชิงความ มีการสอนเนื้อหาที่เป็นคุณธรรม ผู้วิจัยมุ่งสอนให้นักเรียนเกิดความรู้สึกและตระหนักในคุณธรรม ไม่ไ้มุ่งให้นักเรียนจำเพียงอย่างเดียว ดังนั้น ขั้นการจำในเชิงความจึงมีการฝึกให้เกิดความรู้สึกและตระหนักด้วย

3. การตรวจสอบคุณภาพของแผนการสอนที่สอนตามหลักการเรียนเพื่อรู้แจ้ง ผู้วิจัยดำเนินการตามลำดับ ดังนี้

3.1 นำแผนการสอนที่สร้างขึ้นให้ผู้เชี่ยวชาญด้านภาษาไทย 3 คน ตรวจสอบความเที่ยงตรงด้านเนื้อหาเกี่ยวกับจุดประสงค์การเรียนรู้แล้วแก้ไขปรับปรุง

3.2 ทดลองสอนกับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนสุรศักดิ์มนตรี เขตห้วยขวาง กรุงเทพมหานคร จำนวน 10 คน ที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง เพื่อหาข้อบกพร่องและแก้ไขปรับปรุงในส่วนของภาษา ความสัมพันธ์ของเนื้อหาในแต่ละแผนกับเวลาที่ให้

3.3 นำแผนการสอนที่แก้ไขแล้ว ไปทดลองกับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนสุรศักดิ์มนตรี เขตห้วยขวาง กรุงเทพมหานคร จำนวน 40 คน ที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง เพื่อหาข้อบกพร่องใ้แผนการสอนที่จะใช้กับกลุ่มทดลอง จำนวน 10 แผนดังนี้

แผนการสอนของหน่วยที่ 1 จำนวน 4 แผน ใช้เวลา 5 คาบ

แผนการสอนของหน่วยที่ 2 จำนวน 6 แผน ใช้เวลา 7 คาบ

แบบทดสอบวินิจฉัย มีจุดประสงค์เพื่อทดสอบว่า นักเรียนกลุ่มทดลองมีพื้นฐานความรู้ก่อนเรียนเพียงพอหรือไม่ ผู้วิจัยดำเนินการตามลำดับดังนี้

1. ศึกษาหลักสูตรประถมศึกษาและจุดประสงค์การเรียนรู้ร่วมกับครูผู้สอนวิชาภาษาไทย ระดับมัธยมศึกษาปีที่ 1 จำนวน 4 คน เพื่อวิเคราะห์ว่า นักเรียนควรมีความรู้พื้นฐานในเรื่องใดบ้าง ก่อนที่จะเรียนตามหลักสูตรมัธยมศึกษาตอนต้น

2. เลือกจุดประสงค์เชิงพฤติกรรม ให้สอดคล้องกับเนื้อหาที่นักเรียนควรมีความรู้พื้นฐานก่อนเรียน

3. สร้างตารางวิเคราะห์หลักสูตรให้ครอบคลุมเนื้อหา และจุดมุ่งหมายเชิงพฤติกรรม เพื่อกำหนดค่าน้ำหนักของแบบทดสอบสร้างแบบทดสอบชนิดเลือกตอบ 5 ตัวเลือก จำนวน 80 ข้อได้ดังนี้

ทดสอบทักษะการฟัง 20 ข้อ

ทดสอบทักษะการพูด 20 ข้อ

ทดสอบทักษะการอ่าน 20 ข้อ

ทดสอบทักษะการเขียน 20 ข้อ

4. นำแบบทดสอบวินิจฉัยที่สร้างขึ้น ไปให้ผู้เชี่ยวชาญด้านภาษาไทย 3 คน และผู้เชี่ยวชาญทางด้านการวัดผล 1 คน เพื่อตรวจสอบความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหาและเชิงโครงสร้าง

5. นำแบบทดสอบวินิจฉัยที่แก้ไขข้อบกพร่องแล้วไปทดลองกับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนสุรศักดิ์มนตรีที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง นำคะแนนที่ได้มาหาค่าความยากง่าย (p) และค่าอำนาจจำแนก (B) โดยใช้สูตรการหาข้อ B ของเบรนนัน (Brennan. 1972 ; โกวิท ประวาทพฤษ และสมศักดิ์ อินทร์เวช. 2527 : 286)

6. คัดเลือกแบบทดสอบวินิจฉัย จำนวน 40 ข้อ ได้แบบทดสอบที่มีค่าความยากง่าย (p) .54 - .88 และค่าอำนาจจำแนก (B) .18 - .68

7. นำแบบทดสอบวินิจฉัยที่เลือกแล้ว ไปทดลองกับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 อีกครั้ง เพื่อหาค่าความเชื่อมั่นของแบบทดสอบ โดยใช้สูตร ลิฟวิงตัน (อนันต์ ศรีโสภ. 2520 : 68) ได้ค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ .98

แบบฝึก (Probe) มีจุดประสงค์ เพื่อตรวจสอบการสอนของครู โดยพิจารณาข้อถูกผิดของนักเรียน และเพื่อใช้ฝึกทักษะ ทั้งเป็นเครื่องมือวัดผลการสอนของครูและวัดความก้าวหน้าของนักเรียนได้อีกด้วย ผู้วิจัยดำเนินการทำแบบฝึกตามลำดับ ดังนี้

1. วิเคราะห์ความคิดรวบยอด และจุดประสงค์เชิงพฤติกรรมของแต่ละเนื้อหาย่อย

2. สร้างแบบฝึกให้สอดคล้องกับความคิดรวบยอด ทักษะพื้นฐาน และจุดประสงค์เชิงพฤติกรรมของแต่ละเนื้อหาย่อย

3. นำแบบฝึกที่สร้างเสร็จแล้ว ไปให้ผู้เชี่ยวชาญด้านภาษาไทย 4 คน ตรวจสอบแก้ไข ด้านถ้อยคำภาษา และความยากง่ายของเนื้อหา

4. นำแบบฝึกที่ตรวจสอบแก้ไขแล้ว ไปให้นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ที่มีระดับสติปัญญาสูง 1 คน ตรวจสอบแล้วชี้เวลา ผู้วิจัยนำเวลาที่ไ้มากำหนดให้เป็นเวลามาตรฐานของแบบฝึกเพื่อใช้ในการทดลอง

แบบทดสอบย่อย (Formative Test) ประจำหน่วยการเรียนรู้ย่อยเป็นแบบทดสอบที่ใช้หลังการสอนจบหน่วยการเรียนรู้ที่ 1 และหน่วยการเรียนรู้ที่ 2 โดยทำเป็นข้อสอบปรนัย ชนิดเลือกตอบ 5 ตัวเลือก หน่วยละ 2 ฉบับ ฉบับละ 20 ข้อ ผู้วิจัยสร้างขึ้นตามลำดับ ดังนี้

1. นำจุดประสงค์เชิงพฤติกรรมของแต่ละหน่วยการเรียนรู้มาเป็นหลักในการสร้างแบบทดสอบย่อย

2. กำหนดลักษณะเฉพาะของข้อสอบแต่ละจุดประสงค์การเรียนรู้ (Item Specification) ซึ่งแต่ละหัวข้อนั้นมีรายละเอียดดังนี้

2.1 จุดประสงค์เชิงพฤติกรรม

2.2 คำอธิบายทั่วไป (General Description) คือ การบอกให้ทราบว่าข้อสอบจะวัดผลอะไร

2.3 ลักษณะคำถาม (Stimulus Attributes) คือ การจำกัดวงของแบบทดสอบให้แคบเข้า โดยการพิจารณาว่าเนื้อหาสาระควรเป็นอย่างไร ในสิ่งแวดล้อมเช่นไร กติกาของคำถามมีเงื่อนไขอย่างไร

2.4 ลักษณะคำตอบ (Response Attributes) เป็นส่วนที่บอกขอบเขตของคำตอบ และมาตรฐานที่จะใช้ตัดสินคำตอบของนักเรียน

3. นำแบบทดสอบย่อยที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น ให้ผู้เชี่ยวชาญวิชาภาษาไทย 3 คน และผู้เชี่ยวชาญด้านการวัดผล 1 คน เพื่อตรวจสอบแก้ไขความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) และเชิงโครงสร้าง

4. นำข้อสอบที่ผ่านการคัดเลือกแล้วในข้อ 3 ไปทดสอบกับนักเรียนที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง 40 คน แล้วนำมาหาค่าอำนาจจำแนก และค่าความยากง่ายของข้อสอบแต่ละข้อ โดยใช้สูตรของเบรนนัน (Brennan, 1972 ; โกวิท ประวาลพุกัญ และสมศักดิ์ สินธุระเวชชัย, 2527 : 286)

5. ตรวจสอบหาคุณภาพของแบบทดสอบย่อยประจำหน่วยการเรียนรู้ที่ 1 ชุด A และชุด B ได้ค่าความยากง่าย (p) .51 - .86 และ .53 - .82 และได้ค่าอำนาจจำแนก (B) .15 - .56 และ .17 - .87

6. ตรวจสอบหาคุณภาพของแบบทดสอบย่อยประจำหน่วยการเรียนรู้ที่ 2 ชุด A และชุด B ได้ค่าความยากง่าย (p) .70 - .90 และ .72 - .89 และมีความอำนาจจำแนก (B) .10 - .87 และ .07 - .64

7. นำแบบทดสอบย่อยของหน่วยการเรียนรู้ที่ 1 และหน่วยการเรียนรู้ที่ 2 มาหาค่าความเชื่อมั่นชนิดอิงเกณฑ์ของแบบทดสอบโดยใช้สูตร KR-20 ของ กูเกอร์ - วิการ์ดสัน (ลวัน สายยศ และอังคณา สายยศ. 2528 : 168) ได้ค่าความเชื่อมั่นของหน่วยการเรียนรู้ที่ 1 และหน่วยการเรียนรู้ที่ 2 เป็น .82 และ .67 ตามลำดับ

แผนการสอนที่สอนตามคู่มือครู ของกลุ่มโรงเรียนกลุ่มที่ 4 สังกัดกรมสามัญศึกษา เขตการศึกษาส่วนกลาง กรุงเทพมหานคร เป็นแผนการสอนที่สร้างขึ้นโดยคณะครูผู้สอนภาษาไทย ของกลุ่มโรงเรียนกลุ่มที่ 4 และศึกษานิเทศก์ เขตการศึกษาส่วนกลาง กรุงเทพมหานคร โดยผู้วิจัยปรับเนื้อหา และเวลาให้สอดคล้องกับแผนการสอนที่สอนตามหลักการเรียนเพื่อรู้แจ้ง แบ่งเป็นแผนการสอน 7 แผน ใช้เวลา 12 คาบ ดังนี้

แผนการสอนที่ 1	เรื่อง นิท ๆ น้อย ๆ	จำนวน 3 คาบ
แผนการสอนที่ 2	เรื่อง มาตราสะกด	จำนวน 2 คาบ
แผนการสอนที่ 3	เรื่อง แม่ศรีเรือน	จำนวน 2 คาบ
แผนการสอนที่ 4	เรื่อง ไตรยางศ์	จำนวน 1 คาบ
แผนการสอนที่ 5	เรื่อง การผันอักษร	จำนวน 1 คาบ
แผนการสอนที่ 6	เรื่อง การเขียนเรียงความ	จำนวน 1 คาบ
แผนการสอนที่ 7	เรื่อง การเขียนจดหมายส่วนตัว	จำนวน 2 คาบ

นำแผนการสอนไปใช้ทดลองกับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนสุรศักดิ์มนตรี เขตห้วยขวาง กรุงเทพมหานคร ที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 50 คน แล้วนำมาปรับปรุงแก้ไขเพื่อนำไปใช้ในการสอนกลุ่มควบคุมต่อไป

การสร้างแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาไทย ท 101

ผู้วิจัยดำเนินการสร้างตามลำดับดังนี้

1. ศึกษาวิธีสร้างแบบวิเคราะห์ข้อสอบ จากหนังสือเทคนิคการวัดผล ของ
ชวาล แพร่พิบูล (2520 : 11 - 173) เพื่อกำหนดรูปแบบของการสร้าง แบบทดสอบ
วัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาไทย
2. กำหนดจุดประสงค์การเรียนรู้ และเนื้อหา เพื่อกำหนดจำนวนข้อ ดังตาราง
ประกอบ

ตาราง วิเคราะห์จุดประสงค์การเรียนรู้

พฤติกรรมที่ จุดประสงค์ เชิงพฤติกรรม	ความรู้ ความจำ (5)	ความ เข้าใจ (5)	การนำ ไปใช้ (5)	การวิ เคราะห์ (5)	การสัง เคราะห์ (5)	การ ประเมิน ค่า (5)	รวม	อันดับความ สำคัญ
1. บอกหลักการเขียนได้ ถูกต้องตามอักขรวิธี	3	5	4	3	-	-	15	1
2. แยกข้อเท็จจริงออก จากข้อคิดเห็นได้	-	3	-	5	-	-	8	4
3. พิจารณาส่วนที่และ ส่วนประกอบของ เรื่องที่อ่านได้	-	2	2	5	-	4	13	2
4. เขียนจดหมายส่วนตัว ได้	2	-	-	-	4	-	6	5
5. เขียนเรียงความเชิง แสดงความคิดเห็น ได้	-	-	5	-	5	-	10	3
รวม	5	10	11	13	9	4	52	
อันดับความสำคัญ	5	3	2	1	4	6		

ผู้วิจัยสร้างแบบทดสอบชนิดเลือกตอบ 5 ตัวเลือก จำนวน 85 ข้อ เพื่อคัดเลือกไว้
60 ข้อ และสร้างแบบทดสอบอัตนัย 1 ข้อ

3. การตรวจสอบคุณภาพของแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาไทย ชนิดเลือกตอบ 5 ตัวเลือก ผู้วิจัยดำเนินการตามลำดับดังนี้

3.1 นำแบบทดสอบที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น ไปให้ผู้เชี่ยวชาญทางด้านวิชาภาษาไทย จำนวน 4 คน และผู้เชี่ยวชาญด้านการวัดผล 1 คน ตรวจสอบความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา และเชิงโครงสร้าง โดยพิจารณาความสอดคล้องระหว่างแบบทดสอบกับจุดประสงค์การเรียนรู้ และพฤติกรรมที่ระบุไว้ในตารางวิเคราะห์ข้อสอบ

3.2 นำแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาไทย ที่ผู้วิจัยได้แก้ไขปรับปรุงตามคำแนะนำของผู้เชี่ยวชาญแล้ว ไปทดลองใช้กับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนสุรศักดิ์มนตรี เขตห้วยขวาง กรุงเทพมหานคร จำนวน 100 คน เพื่อหาคุณภาพของแบบทดสอบ

3.3 ผลการทดสอบมาวิเคราะห์ข้อสอบเป็นรายข้อ โดยใช้เทคนิคร้อยละ 27 ของ จุง เทห์ ฟาน (Chung - Teh - Fan) (ล้วน สายยศ และอังคณา สายยศ. 2528 : 186) แล้วเลือกข้อสอบที่มีค่าความยากง่าย (p) ระหว่าง .20 - .80 และค่าอำนาจจำแนก (r).20 - .74

3.4 แบบทดสอบที่ได้แก้ไขและคัดเลือกแล้วจำนวน 40 ข้อ ไปทดลองกับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนสุรศักดิ์มนตรี จำนวน 40 คน เพื่อหาค่าความเชื่อมั่นของแบบทดสอบ โดยใช้สูตร KR-20 (คูเคอร์ ริชาร์ดสัน) (ล้วน สายยศ และอังคณา สายยศ. 2528 : 168) ได้ค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ .68

4. การตรวจสอบคุณภาพของแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาไทย แบบอัตนัย ผู้วิจัยดำเนินการตามลำดับดังนี้

4.1 ศึกษาจุดประสงค์การเรียนรู้ และรายละเอียดของเนื้อหาเพื่อสร้างเกณฑ์การตรวจแบบทดสอบอัตนัย

4.2 นำเกณฑ์การตรวจแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาไทย แบบอัตนัยที่สร้างนั้น ไปให้ผู้เชี่ยวชาญด้านการสอนภาษาไทย 3 คน และผู้เชี่ยวชาญด้านการวัดผล 1 คน ตรวจสอบความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา และนำนักการให้คะแนน แล้วปรับปรุงแก้ไขข้อบกพร่อง

4.3 นำแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาไทยแบบอัตนัย ไปทดลองกับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนสุรศักดิ์มนตรี จำนวน 40 คน นำค่าทศนิยมไปให้ผู้เชี่ยวชาญทางการสอนภาษาไทย 2 คน ทราวจึงให้คำแนะนำเกณฑ์การตรวจคะแนนที่สร้างขึ้น

4.4 นำผลการตรวจสอบแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาไทยแบบอัตนัย มาหาค่าความเชื่อมั่นในการจัดอันดับโดยหาค่าสหสัมพันธ์ของ สเปียร์แมน (Spearman) ที่เรียกว่า Spearman's rank Correlation ($Rho = \rho$) ได้ค่าความเชื่อมั่นในการจัดอันดับเป็น .98

แบบสอบถามวัดทัศนคติของตนเอง

ผู้วิจัยสร้างแบบสอบถามวัดทัศนคติของตนเองตามลำดับดังนี้

1. ศึกษาวิธีการสร้างแบบสอบถามวัดทัศนคติตามวิธีของ ลิเคิร์ท (Likert) จากหนังสือการวัดทัศนคติและบุคลิกภาพ ของ เจ็คส์กีก์ โชวาซินู (2520 : 38 - 56) หนังสือทัศนคติ : การวัดการเปลี่ยนแปลงและพฤติกรรมอนามัย ของประภาเพ็ญ สุวรรณ (2526 : 1 - 8, 45 - 52) และหนังสือการประเมินในชั้นเรียน ของ โกวิท ประวาลพคุณ และสมศักดิ์ สินธุระเวชชัย (2527 : 159 - 164) เป็นแนวทาง
2. สร้างแบบสอบถามที่แสดงลักษณะของทัศนคติของตนเอง 4 ด้าน จำนวน 80 ข้อ ได้แก่
 - 2.1 ทัศนคติของตนเองเกี่ยวกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนด้านการเตรียมตัวเรียนจำนวน 20 ข้อ
 - 2.2 ทัศนคติของตนเองเกี่ยวกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนด้านวิธีเรียนของนักเรียน และวิธีสอนของครูจำนวน 20 ข้อ
 - 2.3 ทัศนคติของตนเอง เกี่ยวกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนด้านความรู้สึกละหลังเรียน จำนวน 20 ข้อ
 - 2.4 ทัศนคติของตนเองเกี่ยวกับลักษณะนิสัยของตนเอง จำนวน 20 ข้อ

3. นำแบบสอบถามวัดทัศนคติต่อตนเองที่สร้างขึ้น ไปให้ผู้เชี่ยวชาญทางด้านภาษาไทย 3 คน และผู้เชี่ยวชาญทางด้านการวัดทัศนคติ 1 คน ตรวจสอบแก้ไขคำถามการใช้ภาษา และความชัดเจนของแบบสอบถาม

4. กำหนดเกณฑ์การตรวจให้คะแนน แบบทดสอบที่สร้างขึ้นมี 2 ลักษณะ คือ ข้อความที่แสดงว่ามีทัศนคติต่อตนเองในทางบวก (Positive) กำหนดให้คะแนนดังนี้

เห็นด้วยอย่างยิ่ง	ให้คะแนน 5 คะแนน
เห็นด้วย	ให้คะแนน 4 คะแนน
เฉย ๆ	ให้คะแนน 3 คะแนน
ไม่เห็นด้วย	ให้คะแนน 2 คะแนน
ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง	ให้คะแนน 1 คะแนน

ส่วนข้อความที่แสดงว่า มีทัศนคติต่อตนเองในทางลบ (Negative) กำหนดให้คะแนนดังนี้

เห็นด้วยอย่างยิ่ง	ให้คะแนน 1 คะแนน
เห็นด้วย	ให้คะแนน 2 คะแนน
เฉย ๆ	ให้คะแนน 3 คะแนน
ไม่เห็นด้วย	ให้คะแนน 4 คะแนน
ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง	ให้คะแนน 5 คะแนน

ตัวอย่าง แบบสอบถามวัดทัศนคติต่อตนเอง

โปรดทำเครื่องหมาย ลงในช่องว่างในกระดาษคำตอบที่แจกให้ เพียงข้อใดข้อหนึ่ง ตามความรู้สึกของนักเรียน ดังต่อไปนี้

ข้อความ	ความรู้สึก	เห็นด้วย	เห็นด้วย	เฉย ๆ	ไม่เห็นด้วย	ไม่เห็นด้วย
		อย่างยิ่ง				อย่างยิ่ง
1. นักเรียนเชื่อว่า การเตรียมตัวให้พร้อมก่อนเรียนทำให้						
1.1 เข้าใจเนื้อหาที่เรียนดีขึ้น		✓				
1.2 ทำให้เรียนทันเพื่อน			✓			

5. การตรวจสอบคุณภาพของแบบสอบถามวัดทัศนคติต่อตนเอง ผู้วิจัยดำเนินการตามลำดับดังนี้

5.1 นำแบบสอบถามวัดทัศนคติต่อตนเอง ไปทดลองกับนักเรียนมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนสุรศักดิ์มนตรี เขตห้วยขวาง กรุงเทพมหานคร ที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 100 คน

5.2 นำผลการตรวจให้คะแนนวิเคราะห์เป็นรายข้อ โดยใช้เทคนิค ร้อยละ 25 แบ่งเป็นกลุ่มสูงและกลุ่มต่ำ นำมาคำนวณโดยใช้การทดสอบค่าที (t-test) และเลือกข้อที่มีค่าอำนาจจำแนก 3.30 - 6.39 จำนวน 45 ข้อ

5.3 นำแบบสอบถามวัดทัศนคติต่อตนเอง จำนวน 45 ข้อ ให้ผู้เชี่ยวชาญด้านการวัดทัศนคติตรวจอีกครั้งแล้วจึงหาค่าความเชื่อมั่น โดยใช้วิธีการหาสัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha Coefficient) ใช้สูตรของ ครอนแบค (Cronbach) (ล้วน สายยศ และ อังคณา สายยศ. 2528 : 170 - 172) ได้ค่าความเชื่อมั่น .88

แบบแผนการทดลอง

การศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ เป็นการวิจัยเชิงทดลองซึ่งดำเนินการทดลองตามแบบแผนการวิจัยแบบ Randomized Control - Group Pretest - Posttest Design (ล้วน สายยศ และอังคณา สายยศ. 2528 : 217) มีแบบแผนการทดลองดังนี้

ตาราง 1 แบบแผนการทดลอง

กลุ่ม	สอบก่อน	ทดลอง	สอบหลัง
ER	T_1	X	T_2
CR	T_1	~	T_2

สัญลักษณ์ที่ใช้ในแบบแผนการทดลอง

- X แทน การสอนตามหลักการเรียนรู้เพื่อรู้แจ้ง โดยใช้วิธีสอนแบบ สอทธิคิส ที่เน้นการสร้างความคิดรวบยอดและการฝึกทักษะสืบกันเป็นช่วง โดยใช้แบบฝึก
- R แทน การกำหนดกลุ่มตัวอย่างแบบสุ่ม
- E แทน กลุ่มทดลอง เป็นกลุ่มที่เรียนโดยใช้หลักการเรียนรู้เพื่อรู้แจ้ง
- C แทน กลุ่มควบคุม เป็นกลุ่มที่เรียนโดยใช้การสอนตามคู่มือครู
- T_1 แทน การสอบก่อนการทดลอง
- T_2 แทน การสอบหลังการทดลอง

วิธีดำเนินการทดลอง

ผู้วิจัยดำเนินการทดลอง ตามลำดับดังนี้

1. แบ่งกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 102 คน เป็นกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม โดยการจับสลากแบ่งห้องเรียน ในแต่ละกลุ่มจะมีนักเรียน 51 คน

2. สอบก่อนการทดลอง (Pre -test) กับนักเรียนกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม โดยใช้แบบทดสอบ 2 ฉบับ คือ

2.1 แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาไทย

2.2 แบบสอบถามวัดทัศนคติของตนเอง

3. ดำเนินการทดลอง โดยผู้วิจัยเป็นผู้สอนนักเรียน ทั้งกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม ใช้เนื้อหาเดียวกัน ระยะเวลาในการสอนเท่ากัน แต่ใช้วิธีสอนต่างกันดังนี้

3.1 กลุ่มทดลอง สอนโดยใช้แผนการสอนตามหลักการเรียนเพื่อรู้แจ้ง ซึ่งดำเนินการสอนดังนี้

3.1.1 วินิจฉัยความรู้พื้นฐานของนักเรียนโดยใช้แบบทดสอบวินิจฉัย แล้วตรวจให้คะแนน นักเรียนคนใดได้คะแนนไม่ถึงร้อยละ 80 ผู้วิจัยสอนเสริมความรู้พื้นฐานให้ แล้วจึงให้ศึกษาเอกสารปึกหนักร่วมกันหาคำรู้พื้นฐานที่จัดไว้ให้ ส่วนนักเรียน ที่สยงได้คะแนนร้อยละ 80 ขึ้นไป ผู้วิจัยให้ศึกษาเอกสารปึกหนักร่วมกัน หาคำรู้พื้นฐานได้เลย

3.1.2 ผู้วิจัยอธิบายลักษณะและวิธีการเรียนและวิธีการใช้แบบบันทึกผลความก้าวหน้า ที่นักเรียนจะต้องบันทึกผลการทำแบบฝึกหัดของชั้นต่าง ๆ แต่ละหน่วยการเรียน ลงไปในแบบบันทึกผลความก้าวหน้า เพื่อให้ทราบถึงพัฒนาการทางความรู้ของนักเรียน และแจ้งจุดประสงค์การเรียนรู้ให้นักเรียนทราบ

3.1.3 ดำเนินการสอนตามหลักการเรียนเพื่อรู้แจ้ง โดยใช้วิธีสอนตามแนวของฮอว์คิส

3.1.4 ทดสอบย่อย ประจำหน่วยการเรียน เมื่อสอนจบหน่วยการเรียนหนึ่ง ๆ เพื่อตรวจสอบและแก้ไขข้อบกพร่องก่อนการเรียนหน่วยต่อไป ถ้านักเรียนสอบไม่ผ่านเกณฑ์ ผู้วิจัยจะจัดให้นักเรียนซ่อมเสริมโดยการเฉลยแบบทดสอบย่อยเป็นกลุ่ม และการให้นักเรียน

ที่สอบผ่านเกณฑ์แล้วสมัครใจช่วยสอนเพื่อน ผู้วิจัยให้นักเรียนที่สอบไม่ผ่านเกณฑ์ที่ได้รับการซ่อมเสริมแล้วโดยวิธีใดวิธีหนึ่งทำแบบทดสอบย่อยอีกชุดหนึ่ง (ชุด B) ซึ่งเป็นแบบทดสอบที่ชุนานที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น เพื่อวัดผลอีกครั้ง ส่วนนักเรียนที่ผ่านเกณฑ์ให้ทำเอกสารฝึกหัดเพิ่มทุนทักษะพื้นฐาน

3.2 กลุ่มควบคุม ใช้การสอนตามแผนการสอนของกลุ่มโรงเรียนกลุ่มที่ 4 สังกัดกรมสามัญศึกษา เขตการศึกษาส่วนกลาง กรุงเทพมหานคร โดยผู้วิจัยปรับเนื้อหาและเวลาที่ใช้สอนแล้ว วิธีสอนใช้การอธิบาย บรรยาย อภิปราย ถามตอบ ทำแบบฝึกหัด หรือกิจกรรมอื่น ๆ ตามที่ระบุไว้ในแผนการสอน

4. สอบหลังการทดลอง (Post-test) เมื่อจบเนื้อหาที่ใช้ในการทดลองแล้ว ทำการสอบหลังการเรียนกับนักเรียนทั้งกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม โดยใช้แบบทดสอบ 2 ฉบับ คือ

4.1 แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาไทย

4.2 แบบสอบถามวัดทัศนคติต่อตนเอง

ซึ่งเป็นฉบับเดียวกัน กับที่ใช้สอบก่อนการทดลอง (Pre-test)

การวิเคราะห์ข้อมูล

1. เปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาไทย ระหว่างกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม โดยใช้การวิเคราะห์ความแปรปรวนร่วม (ANCOVA)

2. เปรียบเทียบผลการก้านทัศนคติต่อตนเอง ระหว่างกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม โดยใช้การวิเคราะห์ความแปรปรวนร่วม (ANCOVA)

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยนำผลที่ได้จากการทดลองมาวิเคราะห์ด้วยวิธีการทางสถิติ ดังนี้

1. สถิติที่ใช้ตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือ

1.1 หาค่าความเชื่อมั่นของแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและแบบทดสอบย่อยคำนวณจากสูตร KR-20 (Kuder-Richardson) (ฉ้วน สายยศ และ อังคณา สายยศ. 2528 : 168)

$$r_{tt} = \frac{n}{n-1} \left[1 - \frac{\sum pq}{s_t^2} \right]$$

เมื่อ r_{tt} แทน ความเชื่อมั่นของแบบทดสอบ
 n แทน จำนวนข้อของเครื่องมือวัด
 p แทน สัดส่วนของผู้ที่ทำได้ในข้อหนึ่ง = $\frac{\text{จำนวนคนที่ทำได้}}{\text{จำนวนคนทั้งหมด}}$
 q แทน สัดส่วนของผู้ที่ทำได้ในข้อหนึ่ง ใด ๆ
 คือ $1 - p$

s_t^2 แทน คะแนนความแปรปรวนของเครื่องมือฉบับนั้น

1.2 หาค่าความยากง่ายและค่าอำนาจจำแนกของแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์โดยใช้เทคนิค 27% ของ จุง เทห์ ฟาน (Chugn-Teh-Fan) (ฉ้วน สายยศ และอังคณา สายยศ. 2528 : 186)

1.3 หาค่าความยากง่ายและค่าอำนาจจำแนกของแบบทดสอบย่อย โดยใช้สูตรของ เบรนนาน (Brennan) (โกวิท ประวาลพถกัมภ์ และสมศักดิ์ สินธุระเวชชัย. 2527 : 286)

$$\begin{aligned} B &= \frac{U(n_2 - L) - L(n_1 - U)}{n_1 n_2} \\ &= \frac{Un_2 - Ln_1}{n_1 n_2} \\ &= \frac{U}{n_1} - \frac{L}{n_2} \end{aligned}$$

เมื่อ	B	แทน	ค่าอ่านาจจำแนกของข้อสข
	U	แทน	จำนวนนักเรียนในกลุ่มสูงที่ตอบถูก
	L	แทน	จำนวนนักเรียนในกลุ่มต่ำที่ตอบถูก
	n_1	แทน	จำนวนนักเรียนในกลุ่มสูงทั้งหมด
	n_2	แทน	จำนวนนักเรียนในกลุ่มต่ำทั้งหมด
	$U(n_2-L)$	แทน	จำนวนข้อที่เลือกถูก
	$L(n_1-U)$	แทน	จำนวนข้อที่เลือกผิด
	$n_1 n_2$	แทน	ผลรวมของข้อที่เลือกหมด

1.4 หากค่าอ่านาจจำแนกของแบบทดสอบวัดทัศนคติต่อตนเอง โดยการทดสอบ

ค่าที (t-distribution) (ลวัน สายยศ และอังคณา สายยศ. 2528 : 185 - 186) ดังนี้

$$t = \frac{\bar{X}_H - \bar{X}_L}{\sqrt{\frac{s_H^2}{n_H} + \frac{s_L^2}{n_L}}}$$

เมื่อ	t	แทน	ค่าอ่านาจจำแนกของข้อสข
	$\bar{X}_H$	แทน	คะแนนเฉลี่ยของกลุ่มสูง
	$\bar{X}_L$	แทน	คะแนนเฉลี่ยของกลุ่มต่ำ
	s_H^2	แทน	คะแนนความแปรปรวนของกลุ่มสูง
	s_L^2	แทน	คะแนนความแปรปรวนของกลุ่มต่ำ
	n_H	แทน	จำนวนของกลุ่มตัวอย่างในกลุ่มสูง
	n_L	แทน	จำนวนของกลุ่มตัวอย่างในกลุ่มต่ำ

1.5 หากค่าความเชื่อมั่นในการตรวจใช้คะแนนของผู้ตรวจ 2 คน ของแบบทดสอบ

วัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาไทย แบบอัตนัย โดยใช้สูตรสหสัมพันธ์ของสเปียร์แมน

(Spearman) ที่เรียกว่า Spearman's rank Correlation ($Rho = \rho$) (ลวัน สายยศ. และอังคณา สายยศ. 2523 : 133)

$$\rho = \frac{(\sum x_i^2 - \sum c_x) + (\sum y_i^2 - \sum c_y) - \sum D_i^2}{2\sqrt{(\sum x_i^2 - \sum c_x)(\sum y_i^2 - \sum c_y)}}$$

$$\text{เมื่อ } \sum x_i^2 = \sum y_i^2 = \frac{n^3 - n}{12}$$

$$\sum c_y, \sum c_y = \text{Correction Factor}$$

$$= \sum \frac{K^3 - K}{12}$$

K แทน จำนวนตำแหน่งที่ซ้ำกันของอันดับนั้น

$\sum D_i^2$ แทน ผลรวมทั้งหมดของผลต่างของค่าแห่ง ยกกำลังสอง

1.6 การหาค่าความเชื่อมั่นของแบบทดสอบวัดทัศนคติต่อตนเองโดยวิธีหา

สัมประสิทธิ์แอลฟา (α -Coefficient) โดยใช้สูตรของ ครอนแบค (Cronbach)

(ลวัน สายยศ และอังคณา สายยศ. 2528 : 170 - 172)

$$\alpha = \frac{n}{n-1} \left[1 - \frac{\sum s_i^2}{s_t^2} \right]$$

เมื่อ α แทน ค่าสัมประสิทธิ์ของความเชื่อมั่น

n แทน จำนวนข้อของเครื่องมือวัด

s_1^2 แทน คะแนนความแปรปรวนเป็นรายข้อ

s_t^2 แทน คะแนนความแปรปรวนของแบบทดสอบวัด
ทัศนคติต่อตนเอง

1.7 หาค่าความเชื่อมั่นของแบบทดสอบวินิจฉัย คำนวณจากสูตรของ ลิฟวิงตัน

(อนันต์ ศรีโสภณ. 2520 : 68)

$$r_{cc} = \frac{r_{tt} \cdot s_o^2 + (\bar{X} - c)^2}{s_o^2 + (\bar{X} - c)^2}$$

- เมื่อ r_{cc} แทน ความเชื่อมั่นของแบบทดสอบชนิดอิง เกณฑ์
- r_{tt} แทน ความเชื่อมั่นของแบบทดสอบที่คำนวณได้จาก
- สูตร คูเอร์-ริชาร์ดสัน 20 (KR-20)
- s_o^2 แทน ค่าความแปรปรวนของคะแนนจากการทดสอบ
- $\bar{X}$ แทน ค่าเฉลี่ยของคะแนนจากการตอบแบบทดสอบ
- C แทน คะแนนที่กำหนดเป็นเกณฑ์ไว้ในแบบทดสอบ

2. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

ทดสอบความแตกต่างของคะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและทดสอบพัฒนาการ

ด้านทัศนคติต่อตนเอง ระหว่างกลุ่มทดลองกับกลุ่มควบคุม โดยการวิเคราะห์ความแปรปรวนร่วม

(ANCOVA) (ล้วน สายยศ และอังคณา สายยศ. 2528 : 122 - 125)

ตาราง วิเคราะห์ความแปรปรวนร่วม

แหล่งที่มา	SS'	df'	MS'	F
ระหว่างกลุ่ม (b)	SS'_b	$K - 1$	$\frac{SS'_b}{df'_b}$	$\frac{MS'_b}{MS'_w}$
ภายในกลุ่ม (w)	SS'_w	$N - K - 1$	$\frac{SS'_w}{df'_w}$	
รวม (t)	SS'_t	$N - 2$		

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

ในการเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล และแปลความหมาย ผู้วิจัยใช้สัญลักษณ์ในการวิเคราะห์ข้อมูลดังนี้

N	แทน	จำนวนนักเรียนในกลุ่มตัวอย่าง
n	แทน	จำนวนนักเรียนในกลุ่มตัวอย่างแต่ละกลุ่ม
$\bar{X}$	แทน	คะแนนเฉลี่ย
SS'_b	แทน	ผลบวกกำลังสองระหว่างกลุ่ม
SS'_w	แทน	ผลบวกกำลังสองภายในกลุ่ม
SP'_b	แทน	ผลบวกของผลคูณระหว่างกลุ่ม
SP'_w	แทน	ผลบวกของผลคูณภายในกลุ่ม
SS'_b	แทน	ผลรวมกำลังสองระหว่างกลุ่มที่ปรับแล้ว
SS'_w	แทน	ผลรวมกำลังสองภายในกลุ่มที่ปรับแล้ว
SS'_t	แทน	ผลรวมกำลังสองของระหว่างกลุ่มและภายในกลุ่ม
MS'_b	แทน	ความแปรปรวนระหว่างกลุ่ม
MS'_w	แทน	ความแปรปรวนภายในกลุ่ม
df	แทน	ขั้นของความเป็นอิสระ
F	แทน	ค่าแจกแจงของ F
t	แทน	ค่าสถิติที่นำไปเปรียบเทียบกับค่าแจกแจงแบบที
P	แทน	ระดับความมีนัยสำคัญทางสถิติ

การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูล ได้เสนอตามลำดับดังนี้

1. การเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาไทยของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ที่เรียนด้วยการสอนตามหลักถาวรเรียนเพื่อรู้แจ้ง กับ การสอนตามคู่มือครู
2. การเปรียบเทียบทัศนคติต่อตนเองของนักเรียนที่เรียนด้วยการสอนตามหลักถาวรเรียนเพื่อรู้แจ้ง กับ การสอนตามคู่มือครู

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

1. ผลการเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาไทยของนักเรียนที่เรียนด้วยการสอนตามหลักถาวรเรียนเพื่อรู้แจ้ง กับ การสอนตามคู่มือครู โดยใช้การวิเคราะห์ความแปรปรวนรวม

ตาราง 2 ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนร่วมของคะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาไทย ของกลุ่มตัวอย่าง

แหล่งตัวแปร	SS	df	MS	F	P (.05)
ระหว่างกลุ่ม	47.95	1	47.95	1.12	3.96
ภายในกลุ่ม	4249.83	99	42.93		
รวม	4297.78	100			

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลจากตาราง 2 พบว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาไทย ของนักเรียนที่เรียนด้วยการสอนตามหลักการเรียน เพื่อรู้แจ้งกับการสอนตามคู่มือครู แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ นั่นคือ นักเรียนที่เรียนด้วยการสอนตามหลักการเรียนเพื่อรู้แจ้ง กับนักเรียนที่เรียนด้วยการสอนตามคู่มือครู มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาไทย ไม่แตกต่างกัน ซึ่งไม่เป็นไปตามสมมติฐานที่ 1 ที่ว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาไทยที่เรียนด้วยการสอนตามหลักการเรียนเพื่อรู้แจ้ง แตกต่างจากนักเรียนที่เรียนด้วยการสอนตามคู่มือครู

2. ผลการเปรียบเทียบพัฒนาการด้านทัศนคติต่อตนเอง เกี่ยวกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนด้านการเตรียมตัวเรียนของนักเรียนที่เรียนด้วยการสอนตามหลักการเรียนรู้เพื่อรู้แจ้งกับการสอนตามคู่มือครู โดยใช้การวิเคราะห์ความแปรปรวนรวม

ตาราง 3 ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนรวมของคะแนนทัศนคติต่อตนเอง เกี่ยวกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนด้านการเตรียมตัวเรียนของกลุ่มตัวอย่าง

แหล่งตัวแปร	SS	df	MS	F	P (.01)
ระหว่างกลุ่ม	139.84	1	139.84	106.18**	6.96
ภายในกลุ่ม	130.39	99	1.32		
รวม	270.23	100			

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลจากตาราง 3 พบว่า ทัศนคติต่อตนเองเกี่ยวกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนด้านการเตรียมตัวเรียนของนักเรียนกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 นั่นคือ นักเรียนที่เรียนด้วยการสอนตามหลักการเรียนรู้เพื่อรู้แจ้ง กับนักเรียนที่เรียนด้วยการสอนตามคู่มือครูมีทัศนคติต่อตนเองเกี่ยวกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนด้านการเตรียมตัวเรียน แตกต่างกัน ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานที่ 2 ที่วางไว้

3. ผลการเปรียบเทียบพัฒนาการด้านทัศนคติต่อตนเอง เกี่ยวกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนด้านวิธีการเรียนของนักเรียนและวิธีการสอนของครู ที่เรียนด้วยการสอนตามหลักการเรียนเพื่อรู้แจ้ง กับการสอนตามคู่มือครู โดยใช้การวิเคราะห์ความแปรปรวนรวม

ตาราง 4 ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนรวมของคะแนนทัศนคติต่อตนเอง เกี่ยวกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนด้านวิธีการเรียนของนักเรียนและวิธีการสอนของครู ของกลุ่มตัวอย่าง

แหล่งตัวแปร	SS'	df'	MS'	F	P (.01)
ระหว่างกลุ่ม	253.05	1	253.05	35.89**	6.96
ภายในกลุ่ม	698.44	99	7.05		
รวม	951.49	100			

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลจากตาราง 4 พบว่า ทัศนคติต่อตนเอง เกี่ยวกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนด้านวิธีการเรียนของนักเรียนและวิธีการสอนของครู ของนักเรียนกลุ่มทดลอง และกลุ่มควบคุม แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 นั่นคือ นักเรียนที่เรียนด้วยการสอนตามหลักการเรียนเพื่อรู้แจ้ง กับการเรียนที่เรียนด้วยการสอนตามคู่มือครู มีทัศนคติต่อตนเอง เกี่ยวกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนด้านวิธีการเรียนของนักเรียนและวิธีการสอนของครู แตกต่างกับ ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานที่ 2 ที่วางไว้

4. ผลการ เปรียบเทียบพัฒนาการด้านทัศนคติต่อตนเอง เกี่ยวกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนด้านความรู้สึกละหลังเรียนของนักเรียนที่เรียนด้วยการสอนตามหลักการเรียนรู้เพื่อรู้แจ้ง กับการสอนตามคู่มือครู โดยการวิเคราะห์ความแปรปรวนร่วม

ตาราง 5 ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนร่วมของคะแนนทัศนคติต่อตนเอง เกี่ยวกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนด้านความรู้สึกละหลังเรียนของกลุ่มตัวอย่าง

แหล่งตัวแปร	SS	df	MS	F	P (.05)
ระหว่างกลุ่ม	1.52	1	1.52	0.74	3.96
ภายในกลุ่ม	202.60	99	2.05		
รวม	204.12	100			

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลจากตาราง 5 พบว่า ทัศนคติต่อตนเองเกี่ยวกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนด้านความรู้สึกละหลังเรียน ของนักเรียนกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ นั่นคือ นักเรียนที่เรียนด้วยการสอนตามหลักการเรียนรู้เพื่อรู้แจ้ง กับการเรียนที่เรียนด้วยการสอนตามคู่มือครู มีทัศนคติต่อตนเอง เกี่ยวกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนด้านความรู้สึกละหลังเรียนแตกต่างกัน ซึ่งไม่เป็นไปตามสมมติฐานที่ 2 ที่วางไว้

5. ผลการเปรียบเทียบพัฒนาการด้านทัศนคติต่อตนเอง เกี่ยวกับลักษณะนิสัยของนักเรียนที่เรียนด้วยการเรียนตามหลักการเรียนรู้เพื่อรู้แจ้ง กับการสอนตามคู่มือครู โดยการวิเคราะห์ความแปรปรวนร่วม

ตาราง 6 ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนร่วมของคะแนนทัศนคติต่อตนเอง เกี่ยวกับลักษณะนิสัยของกลุ่มตัวอย่าง

แหล่งตัวแปร	SS'	df'	MS'	F	P (.01)
ระหว่างกลุ่ม	130.31	1	130.31	11.86**	6.96
ภายในกลุ่ม	1087.67	99	10.99		
รวม	1217.98	100			

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลจากตาราง 6 พบว่า ทัศนคติต่อตนเองเกี่ยวกับลักษณะนิสัยของนักเรียนกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 นั่นคือ นักเรียนที่เรียนด้วยการสอนตามหลักการเรียนรู้เพื่อรู้แจ้งกับนักเรียนที่เรียนด้วยการสอนตามคู่มือครู มีทัศนคติต่อตนเอง เกี่ยวกับลักษณะนิสัย แตกต่างกัน ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานที่ 2 ที่วางไว้

บทที่ 5

สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การศึกษาค้นคว้าครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงทดลอง เพื่อเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาไทย และทัศนคติต่อตนเองของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ที่เรียนด้วยการสอนตามหลักการเรียนเพื่อรู้แจ้ง และการสอนตามคู่มือครู

ความมุ่งหมายของการศึกษาค้นคว้า

1. เพื่อเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาไทยของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ที่เรียนด้วยการสอนตามหลักการเรียนเพื่อรู้แจ้ง กับการสอนตามคู่มือครู
2. เพื่อเปรียบเทียบพัฒนาการในด้านทัศนคติต่อตนเองของนักเรียนที่เรียนด้วยการสอนตามหลักการเรียนเพื่อรู้แจ้ง กับการสอนตามคู่มือครู

ความสำคัญของการศึกษาค้นคว้า

ผลการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้

1. ทำให้ได้แนวทางในการพัฒนาการสอนวิชาภาษาไทยให้บรรลุตามหลักการเรียนเพื่อรู้แจ้ง โดยวิธีสอนแบบ สอทธิคัส
2. เป็นแนวทางในการปรับปรุงการเรียนการสอนวิชาภาษาไทย

สมมติฐานของการศึกษาค้นคว้า

1. นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ที่เรียนด้วยการสอนตามหลักการเรียนเพื่อรู้แจ้ง กับการเรียนที่เรียนด้วยการสอนตามคู่มือครู มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาไทย แตกต่างกัน
2. นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ที่เรียนด้วยการสอนตามหลักการเรียนเพื่อรู้แจ้ง กับการเรียนที่เรียนด้วยการสอนตามคู่มือครู มีพัฒนาการด้านทัศนคติต่อตนเอง แตกต่างกัน

วิธีดำเนินการศึกษาค้นคว้า

1. กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ได้มาจากการสุ่มอย่างง่าย (Simple Random Sampling) โดยการสุ่มโรงเรียนในสังกัดกรมสามัญศึกษากลุ่มที่ 4 ในเขตกรุงเทพมหานคร มา 1 โรงเรียน จากโรงเรียนทั้งหมด 19 โรงเรียน ได้โรงเรียน สุรศักดิ์มนตรี สุ่มนักเรียนที่เรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ในโรงเรียนสุรศักดิ์มนตรี จำนวน 102 คน จากนักเรียนทั้งหมด 800 คน โดยวิธีการสุ่มอย่างง่าย จากนั้น สุ่มนักเรียนเข้ากลุ่มเป็น 2 กลุ่ม ได้แก่ กลุ่มที่หนึ่ง และกลุ่มที่สอง และทำการสุ่มโดยวิธีจับฉลากให้เป็นกลุ่มทดลอง 1 กลุ่ม และกลุ่มควบคุม 1 กลุ่ม

2. เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้า มีดังนี้

2.1 แผนการสอนตามหลักการเรียนเพื่อรู้แจ้งโดยใช้วิธีสอนแบบซอห์ทิส ประกอบด้วย

2.1.1 เอกสารประกอบการเรียน

2.1.1.1 แบบฝึก

2.1.1.2 แบบบันทึกผลความก้าวหน้า

2.1.2 แบบทดสอบวินิจฉัย วัดความรู้พื้นฐานของนักเรียนด้านทักษะ การฟัง การพูด การอ่าน การเขียน เป็นข้อสอบปรนัยชนิดเลือกตอบ 5 ตัวเลือก จำนวน 40 ข้อ มีค่าความยากง่าย .54 - .88 ค่าอำนาจจำแนก .18 - .68 และมีค่าความเชื่อมั่น .98

2.1.3 แบบทดสอบย่อยประจำหน่วยการเรียนรู้ที่ 1, 2 จำนวน 2 หน่วย หน่วยละ 2 ฉบับ ประกอบด้วย ชุด A และชุด B เป็นแบบทดสอบคู่ขนาน รวม 4 ฉบับ ทั้งนี้

2.1.3.1 แบบทดสอบย่อยประจำหน่วยการเรียนรู้ที่ 1 ชุด A และชุด B มีค่าความยากง่าย .51 - .86 และ .53 - .82 มีค่าอำนาจจำแนก .15 - .56 และ .17 - .87 ได้ค่าความเชื่อมั่น .82

2.1.3.2 แบบทดสอบย่อยประจำหน่วยการเรียนรู้ที่ 2

ชุด A และชุด B มีค่าความยากง่าย .70 - .90 และ .72 - .89 และมีค่าอำนาจจำแนก .10 - .87 และ .07 - .64 ได้ค่าความเชื่อมั่น .67

2.2 แผนการสอนตามคู่มือครูของกลุ่มโรงเรียนกลุ่มที่ 4 สังกัดกรมสามัญศึกษา เขตการศึกษาส่วนกลาง กรุงเทพมหานคร

2.3 แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาไทย จำนวน 60 ข้อ มีค่าความยากง่าย .20 - .80 ค่าอำนาจจำแนก .20 - .74 มีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ .68 และแบบทดสอบอัตรัย 1 ข้อ มีค่าความเชื่อมั่น .98

2.4 แบบสอบถามวัดทัศนคติของตนเองของนักเรียน จำนวน 45 ข้อ มีค่าอำนาจจำแนก 3.30 - 6.39 และมีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ .88

3. วิธีดำเนินการทดลอง

3.1 ทดสอบก่อนการเรียนกับนักเรียนกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม โดยใช้แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาไทยและแบบสอบถามวัดทัศนคติของตนเอง

3.2 การทดลอง ผู้วิจัยเป็นผู้ดำเนินการสอน นักเรียนทั้งกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม โดยใช้จุดประสงค์และเนื้อหา ระยะเวลาทดลองเท่ากัน คือ 12 คาบ คาบละ 50 นาที กลุ่มทดลองสอนโดยใช้แผนการสอนตามหลักการเรียนรู้เพื่อรู้แจ้งตามวิธีของ ฮอธรีคิส กลุ่มควบคุมใช้แผนการสอนตามคู่มือครูของกลุ่มโรงเรียนกลุ่มที่ 4 สังกัด กรมสามัญศึกษา การศึกษาส่วนกลาง กรุงเทพมหานคร ระยะเวลาที่สอน ทำการสอนในภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2532

3.3 กลุ่มทดลอง สอนโดยใช้แผนการสอนตามหลักการเรียนรู้เพื่อรู้แจ้ง ซึ่งดำเนินการสอนดังนี้

3.3.1 ทดสอบความรู้ พื้นฐานก่อนเรียน ด้วยแบบทดสอบวินิจฉัย โดยใช้เกณฑ์ร้อยละ 80 เมื่อพบว่า มีนักเรียนไม่ผ่านเกณฑ์ก็จัดสอนเสริมความรู้พื้นฐานให้

3.3.2 ดำเนินการสอนตามแผนการสอนที่สอนตามหลักการเรียนรู้เพื่อรู้แจ้ง โดยวิธีสอนแบบ ฮอธรีคิส ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น

3.4 กลุ่มควบคุม สอนโดยใช้แผนการสอนของกลุ่มโรงเรียน กลุ่มที่ 4
สังกัดกรมสามัญศึกษา เขตการศึกษาส่วนกลาง กรุงเทพมหานคร

3.5 ทำการทดสอบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและทัศนคติต่อตนเอง กับนักเรียน
กลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม โดยใช้แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาไทย และ
แบบสอบถามวัดทัศนคติต่อตนเอง ซึ่งเป็นฉบับเดียวกัน กับทดสอบก่อนการเรียน หลังจาก
การสอนครบทั้ง 12 คาบ

การวิเคราะห์ข้อมูล

1. เปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาไทยระหว่างกลุ่มทดลองและ
กลุ่มควบคุม โดยใช้การวิเคราะห์ความแปรปรวนร่วม (ANCOVA)
2. เปรียบเทียบทัศนคติต่อตนเอง ระหว่างกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม โดยใช้
การวิเคราะห์ความแปรปรวนร่วม (ANCOVA)

สรุปผลการศึกษาค้นคว้า

1. นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ที่เรียนด้วยการสอนตามหลักการเรียนเพื่อรู้แจ้ง
กับนักเรียนที่เรียนด้วยการสอนตามคู่มือครู มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาไทย แตกต่างกับ
อย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ
2. เปรียบเทียบทัศนคติต่อตนเองของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ที่เรียนด้วย
การสอนตามหลักการเรียนเพื่อรู้แจ้ง กับนักเรียนที่เรียนด้วยการสอนตามคู่มือครู โดยแบ่ง
ทัศนคติต่อตนเองเป็น 4 ด้าน พบว่า ทัศนคติต่อตนเอง 3 ด้าน คือ ทัศนคติต่อตนเองเกี่ยวกับ
ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนด้านการเตรียมตัวเรียน ด้านวิธีเรียนของนักเรียนและวิธีสอนของครู
และทัศนคติต่อตนเองเกี่ยวกับลักษณะนิสัยของตนเอง ของนักเรียนที่เรียนด้วยการสอนตาม
หลักการเรียนเพื่อรู้แจ้ง สูงกว่านักเรียนที่เรียนด้วยการสอนตามคู่มือครู อย่างมีนัยสำคัญทาง
สถิติที่ระดับ .01 ส่วนด้านที่ 4 เป็นด้าน ทัศนคติต่อตนเอง เกี่ยวกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน
ด้านความรู้สึกละหลังการเรียน พบว่า นักเรียนที่เรียนด้วยการสอนตามหลักการเรียนเพื่อรู้แจ้ง

กับนักเรียนที่เรียนด้วยการสอนตามคู่มือครู มีทัศนคติต่อตนเองเกี่ยวกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน
ด้านความรู้สึกละหลังเรียน แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

อภิปรายผล

การศึกษาเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาไทย และทัศนคติต่อตนเองของ
นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ที่เรียนด้วยการสอนตามหลักการเรียนเพื่อรู้แจ้ง และการสอนตาม
คู่มือครู ผลปรากฏว่า

1. ผลการเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาไทย ของนักเรียนชั้น
มัธยมศึกษาปีที่ 1 ที่เรียนด้วยการสอนตามหลักการเรียนเพื่อรู้แจ้งและการสอนตามคู่มือครู
พบว่า นักเรียนที่เรียนด้วยการสอนตามหลักการเรียนเพื่อรู้แจ้ง มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชา
ภาษาไทย แตกต่างจากนักเรียนที่เรียนด้วยการสอนตามคู่มือครู อย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ
ซึ่งไม่เป็นไปตามสมมติฐานที่ 1 ที่ตั้งไว้ ทั้งนี้เนื่องจาก

1.1 การสอนตามหลักการเรียนเพื่อรู้แจ้ง โดยใช้นวทางของ ฮอททูลิส
เป็นการสอนให้เกิดความคิดรวบยอดของแต่ละหน่วยการเรียนรู้ โดยใช้แบบฝึกในชั้นการเรียนรู้
ต่าง ๆ 5 ชั้น เพื่อให้สามารถดำเนินการเรียนการสอนให้เกิดความคิดรวบยอด ภายในเวลา
ที่กำหนดให้ได้ ในวิชาภาษาไทยนั้น เนื้อหาส่วนใหญ่จะเป็นนามธรรม การที่เด็กจะเกิดความคิด
รวบยอดที่เหมือน ๆ กันได้ในเวลาอันจำกัด จึงเป็นไปได้ยาก เพราะเด็กแต่ละคนมีประสบการณ์
เดิมต่อแต่ละเนื้อหาแตกต่างกัน ตรงกับความคิดเห็นของ เพียเจต์ ที่ว่า เด็กแต่ละคนมี
ประสบการณ์ต่างกัน ทำให้มีความแตกต่างกัน ในเรื่องพัฒนาการทางความรู้ ความเข้าใจ
(ทรรพี ช. เจนจิต. 2528 : 94) ผู้วิจัยพบว่า นักเรียนในกลุ่มทดลองมีความแตกต่างใน
เรื่องการเกิดความคิดรวบยอดในบางเนื้อหา และเนื้อหาที่เป็นนามธรรมที่ต้องสอนให้นักเรียน
เกิดความรู้สึกหรือตระหนักมากกว่าที่จะจดจำเพียงอย่างเดียว บางเนื้อหาจึงใช้กับขั้นตอนการ
เรียนบางชั้น เช่น ชั้นฝึกให้จำไม่ได้ จึงทำให้นักเรียนในกลุ่มทดลองกับนักเรียนในกลุ่มควบคุม
ซึ่งสอนตามคู่มือครูที่สอนโดยการบรรยาย อภิปรายและช่วยกันสรุปนั้น มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน
ที่ไม่แตกต่างกัน

1.2 วิชาภาษาไทยเป็นวิชาทักษะ คือ ต้องมีการฝึกฝนเพื่อพัฒนาทักษะ

ทั้งสี่ขั้น ได้แก่ ทักษะการฟัง การพูด การอ่าน และการเขียน ปัญหาที่ผู้วิจัยพบคือ ทักษะทั้งสี่นี้พัฒนาช้าเร็วไม่เท่ากัน และแตกต่างกันไปตามความถนัดทางธรรมชาติของแต่ละคน เด็กบางคนชำนาญการอ่านในใจ แต่อ่านออกเสียงไม่ได้ดี เด็กบางคนตอบปากเปล่าได้คล่องแคล่ว แต่กลับเขียนไม่ค่อยได้ ดังนั้น แบบฝึกที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น จึงใช้ได้ทั้งในเด็กบางคน และใช้ได้ไม่ติดนักในเด็กบางคน สาเหตุนี้อาจมีผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนด้วย

2. การเปรียบเทียบพัฒนาการด้านทัศนคติต่อตนเอง ของนักเรียน ผลปรากฏว่านักเรียนที่เรียนด้วยการสอนตามหลักการเรียนรู้เพื่อรู้แจ้ง มีพัฒนาการในด้านทัศนคติต่อตนเองเกี่ยวกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนด้านการเตรียมตัวเรียน ด้านวิธีเรียนของนักเรียนและวิธีสอนของครู และเกี่ยวกับลักษณะนิสัยของนักเรียนสูงกว่านักเรียนที่เรียนด้วยการสอนตามคู่มืออย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ส่วนพัฒนาการด้านทัศนคติต่อตนเองเกี่ยวกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนด้านความรู้สึกละหลังเรียน ของนักเรียนทั้งสองกลุ่มไม่แตกต่างกัน ทั้งนี้เนื่องจาก

การสอนโดยใช้หลักการเรียนรู้เพื่อรู้แจ้ง ตามแนวของ ฮอธรีคิส จะมีการปรับพฤติกรรมของนักเรียนด้วย โดยผู้วิจัยจะปรับพฤติกรรมของนักเรียนที่มีช่วงความสนใจสั้น ๆ ให้จดจ่อต่อการเรียนด้วยการใช้แบบฝึกที่เป็นงานง่าย ๆ ทำในช่วงสั้น ๆ เพื่อทำเสร็จแล้วมีการตรวจแก้ไขข้อบกพร่อง และบันทึกผลการฝึก ทำให้รู้ผลได้ทันที เป็นการเสริมแรงให้นักเรียนที่ทำได้ สำหรับนักเรียนที่มีข้อบกพร่อง เมื่อได้รับการอธิบายเพื่อแก้ไข จะเกิดความมั่นใจขึ้นนักเรียนจะเกิดความพอใจอันจะทำให้มีทัศนคติที่ดีต่อการเรียนตามไปด้วย ซึ่งสอดคล้องกับพรหมข. เจนจิต (2528 : 305 - 308) ที่กล่าวว่า กิจกรรมการเรียนการสอนของนักเรียนนั้น ถ้านักเรียนเกิดการยอมรับในตนเอง รับรู้ความสามารถและข้อบกพร่อง และการที่นักเรียนประสบความสำเร็จในการเรียนได้ จะมีความรู้สึกต่อตนเองในทางบวก

อีกประการหนึ่งอาจเนื่องมาจาก การจัดบรรยากาศการเรียนการสอนของกลุ่มทดลองที่ให้นักเรียนพัฒนาความรู้สึกต่อตนเอง มีการกระตุ้นให้กำลังใจ เพื่อให้ นักเรียนประสบความสำเร็จในการเรียน การที่นักเรียนรู้สึกว่าคุณค่าและสามารถเรียนได้

ทำให้นักเรียนเกิดความยอมรับนับถือตัวเอง และบรรยายกาศเหล่านี้จะช่วยให้นักเรียน
พัฒนาความรู้สึกต่อตัวเอง และช่วยพัฒนาความสำเร็จในตนเองด้วย (ทรรพี ฐิตย.

2522 : 261 - 262)

ส่วนการสอนตามคู่มือครู นักเรียนเคยชิน ต่อการสอนแบบบรรยาย อภิปราย
และครูกับนักเรียนช่วยกันสรุป ด้วยเหตุนี้จึงทำให้พัฒนาการด้านทัศนคติของตนเองเกี่ยวกับ
ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนด้านการเตรียมตัวก่อนเรียน ด้านวิธีเรียนของนักเรียนและวิธีสอนของ
ครู และเกี่ยวกับลักษณะนิสัยของนักเรียนกลุ่มทดลอง จึงสูงกว่านักเรียนกลุ่มควบคุม อย่าง
มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

ส่วนพัฒนาการด้านทัศนคติต่อตนเองเกี่ยวกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนด้านความรู้สึก
ภายหลัง การเรียนของนักเรียนทั้งสองกลุ่มที่ไม่แตกต่างกัน อาจเป็นเพราะ การเรียนการสอน
ของทั้งสองกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม ภายหลังการสอนจะมีการขอมเสริมนักเรียนที่ไม่ผ่านจุดประสงค์
การเรียนรู้เหมือนกัน จึงทำให้ทั้งสองกลุ่มมีพัฒนาการด้านทัศนคติต่อตนเองเกี่ยวกับผลสัมฤทธิ์
ทางการเรียนด้านความรู้สึกภายหลังการเรียนไม่แตกต่างกัน

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะทั่วไป

1.1 ครูผู้สอนภาษาไทย อาจนำวิธีการสอนตามหลักการเรียนเพื่อรู้แจ้ง ตาม
วิธีของ ฮอท์คิส ไปใช้ในการเรียนการสอนเพื่อเปลี่ยนแปลงบรรยากาศในการเรียน และยังช่วยให้
นักเรียนมีความกระตือรือร้น และมีความสุขที่สามารถประสบความสำเร็จในการเรียน นอกจากนี้
ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนก็ไม่ได้น้อยไปกว่าการเรียนด้วยการสอนตามคู่มือครู

1.2 ครูผู้สอน อาจนำวิธีการสอนตามหลักการเรียนเพื่อรู้แจ้งตามวิธีของ
ฮอท์คิส ไปใช้กับเนื้อหาวิชาที่มีกฎเกณฑ์ตายตัว เช่น วิชาหลักภาษาไทย จะทำให้สะดวก
ในการจัดทำแบบฝึก และกำหนดเวลาในการทำแบบฝึกได้ดีกว่า เนื้อหาวิชาที่ต้องใช้เวลาในการ
อธิบาย วิเคราะห์ ที่ความ เช่น วรรณกรรมต่าง ๆ เพราะเนื้อหาเหล่านี้จำเป็นต้องใช้ระยะเวลา
ในการทำความเข้าใจมากกว่าวิชาหลักภาษา

2. ข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัย

2.1 การศึกษาครั้งนี้ศึกษาผลการสอนที่มีต่อนักเรียนทั้งชั้น โดยไม่ได้เปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างนักเรียนที่มีระดับสติปัญญาแตกต่างกัน ผู้วิจัยมีความเห็นว่า ควรมีการศึกษาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและทัศนคติต่อตนเองของนักเรียนที่มีระดับสติปัญญาแตกต่างกัน เพื่อศึกษาว่าสติปัญญาระดับใดที่จะสนองตอบในเชิงผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน และทัศนคติต่อตนเองของนักเรียนที่เรียนด้วยการสอนตามหลักการเรียนเพื่อรู้แจ้งมากที่สุด

2.2 ควรศึกษาว่า มีองค์ประกอบใต้วงที่ช่วยในการเรียนด้วยการสอนตามหลักการเรียนเพื่อรู้แจ้งได้ผลดี เช่น ลักษณะวิชา ระยะเวลาที่ใช้ในการเรียนแต่ละครั้ง

2.3 ควรมีการศึกษาเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาไทยของนักเรียนที่เรียนด้วยการสอนตามหลักการเรียนเพื่อรู้แจ้งกับการสอนวิธีอื่น ๆ

2.4 ควรศึกษาว่า มีกิจกรรมการเรียนการสอนใต้วงนอกเหนือจากแบบฝึกที่ช่วยในการเรียนด้วยการสอนตามหลักการเรียนเพื่อรู้แจ้งได้ผลดี

ဘုရားရှင်

บรรณานุกรม

- กมลรัตน์ หล้าสูงษ์. จิตวิทยาการศึกษา. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์มหาวิทยาลัยราชภัฏ,
2523.
- ก้อ สวัสดิ์พาณิชย์. "ทัศนะเกี่ยวกับเขาวงกต," วารสารการศึกษาแห่งชาติ. 17(2) :
11 - 12 ; ธันวาคม - มกราคม 2526.
- โกวิท ประวาลพดุมภ์ และสมศักดิ์ สินธุระเวชชัย. การประเมินในชั้นเรียน.
กรุงเทพฯ : วัฒนาพานิช, 2523.
- คณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ, สำนักงาน กระทรวงศึกษาธิการ. ผลการประเมิน
คุณภาพนักเรียนชั้นป. 6 ระดับประเทศ. ม.ป.ท., 2529. อักจำเนา.
- คณะวิจัยหลักสูตรกระบวนการเรียนการสอนระดับมัธยมศึกษา. "การประเมินผลการใช้หลักสูตร
มัธยมศึกษาตอนต้น พ.ศ. 2521 ในปีการศึกษา 2522," วารสารการวิจัยทาง
การศึกษา. 10(1) : 82 - 87 ; 2523.
- ชาวอด แพทย์กุล. เทคนิคการเขียนข้อสอบ. กรุงเทพฯ : ศิษย์อักษร, 2520.
- ฐิติช อ่อนโลกสูง. ทัศนคติต่อการสัมมนา. ม.ป.ท., 2518.
- เชิดศักดิ์ ไชยสินธุ์. การวัดทัศนคติและบุคลิกภาพ. กรุงเทพฯ : สำนักทดสอบทางการ
ศึกษาและจิตวิทยา มหาวิทยาลัย ศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2520.
- คำรง ภิโรเจวิญ. "การเรียนเพื่อรู้แจ้ง," วารสารทางวิชาการของมหาวิทยาลัย
ศรีนครินทรวิโรฒ พิษณุโลก. 7 : 27 - 28 ; ธันวาคม 2522 - มีนาคม 2523.
- _____ . การทดลองเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนความสนใจในวิชาที่เรียน
อัครมโนภาพ แรงจูงใจ และความแปรปรวนของอัตราการเรียนรู้นระหว่างนักเรียน
ที่สอนโดยวิธีเรียนเพื่อรู้แจ้ง กับกลุ่มที่สอนโดยวิธีบรรยาย. วิทยานิพนธ์ กศ.ค.
กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัย ศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2524. อักจำเนา.
- ทองจูน ชันขาว. "องค์ประกอบในการเปลี่ยนแปลงทัศนคติ," วารสารการศึกษานอกโรงเรียน.
128(23) : 18 - 23 ; ตุลาคม - พฤศจิกายน 2528.

ทิศา แชนมณี. "การสอนเพื่อเสริมสร้างอิทธิบาทให้มีความแน่วแน่แนบแน่น : นวัตกรรม
ทางการศึกษาระดับประถมศึกษา," วารสารการศึกษา. 12 - 19 ;
ตุลาคม - ธันวาคม 2526.

เทพรัตนราชสุภา สยามบรมราชกุมารี, สมเด็จพระ. การพัฒนาวัตกรรมการเสริมทักษะ
การเรียนรู้ภาษาไทย สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย. ปรินทิพ
กศ.ก. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2529.
อัคราเนนา.

ชัยยา ลัมเจริญ. ผลของการเรียนเพื่อรอบรู้วิชาคณิตศาสตร์ต่อการเปลี่ยนแปลงความถนัด
ทางการเรียนคณิตศาสตร์ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3. ปรินทิพ กศ.ม.
กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2526. อัคราเนนา.

ธีระพร อุวรรณ. "การวัดผลสัมฤทธิ์ : ปัญหาในการใช้เพื่อทำนายพฤติกรรม,"
วารสารการศึกษา. 14(2) : 133 - 157 ; ตุลาคม - ธันวาคม 2528.

นกร ปลื้มฤดี. การศึกษารูปแบบผลสัมฤทธิ์และความสนใจในการเรียนวิชาคณิตศาสตร์
ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ที่เรียนเรื่องสมการ โดยใช้วิธีเรียนเพื่อรู้แจ้ง
กับการสอนตามปกติ. ปรินทิพ กศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัย
ศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2530. อัคราเนนา.

นวลระออ สุภาณ. ทฤษฎีบทคณิตศาสตร์. กรุงเทพฯ : ภาควิชาจิตวิทยา คณะมนุษยศาสตร์
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2527.

บุญชม ศรีสะอาด. พัฒนาหลักสูตรและการสอน. มหาสารคาม : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
มหาสารคาม, 2528.

_____. รูปแบบของผลการเรียนในโรงเรียน. ปรินทิพ กศ.ก. กรุงเทพฯ :
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2524. อัคราเนนา.

บุญเหลือ เทพยสุวรรณ, ม.อ. ภาษาไทยวิชาที่ถูกลืม. กรุงเทพฯ : บรรณกิจ, 2520.

บุษกร อินทรวัตร. การศึกษาเปรียบเทียบความถนัดทางการเรียนและแรงจูงใจไปสู่สัมฤทธิ์
ในการเรียนวิชาคณิตศาสตร์ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โดยวิธีเรียนเพื่อรู้แจ้ง
กับไม่ใช้วิธีเรียนเพื่อรู้แจ้ง. วิทยานิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัย
ศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2527. อักสำเนา.

ประภาเพ็ญ สุวรรณ. ทัศนคติ : การวัดการเปลี่ยนแปลงและพฤติกรรมอนามัย.

กรุงเทพฯ : ไทยวัฒนาพานิช, 2520.

ประมวล เปี่ยมมาลัย. การศึกษาเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนรู้ด้านพฤติกรรมที่ดีและ
ความสนใจของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ที่เรียนจากการใช้บทเรียน โปรแกรมโดยวิธี
เรียนเพื่อรอบรู้กับวิธีธรรมชาติ. วิทยานิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัย
ศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2527. อักสำเนา.

ดวงชาติ สุวรรณวงศ์. "การเรียนเพื่อรู้แจ้ง," กฎปริทัศน์. 2 : 8 - 13 ;

ตุลาคม 2520.

ทรรณิ ชูชัย. จิตวิทยาการเรียนการสอน (จิตวิทยาการศึกษา สำหรับครูในชั้นเรียน).

กรุงเทพฯ : อมรินทร์การพิมพ์, 2520.

ทรรณิ ช. เจนจิต. จิตวิทยาการเรียนการสอน (จิตวิทยาการศึกษาสำหรับครูในชั้นเรียน).

กรุงเทพฯ : อมรินทร์การพิมพ์, 2528.

มโนสวาท โทษะ. การเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ความสนใจ และแรงจูงใจ
ไปสู่สัมฤทธิ์ในวิชาภาษาอังกฤษของนักเรียนมัธยมศึกษาปีที่ 1. ที่เรียนด้วยการสอน
ด้วยหลักการเรียนเพื่อรู้แจ้ง กับการสอนตามคู่มือครู. วิทยานิพนธ์ กศ.ม.

กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2531. อักสำเนา.

มยุรี นพภาดล. การศึกษาเปรียบเทียบสุขภาพจิตและทัศนคติในการเรียนคณิตศาสตร์
ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ที่สอน โดยใช้หลักการ เรียนเพื่อรอบรู้และไม่ใช้
หลักการเรียนเพื่อรอบรู้. วิทยานิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัย
ศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2527. อักสำเนา.

- สาธิต แก่นมณี. การทดลองเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน หัตถคดีและความสนใจจากการสอนซ่อมเสริม 3 วิธี ในทฤษฎีการเรียนรู้วิชาคณิตศาสตร์ เรื่อง โมด โมเมียม ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3. ปรินทิฟอนซ์ กค.ม. กรุงเทพฯ :
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2525, อีคส์เนา.
- คำเรียง บุญเรืองรัตน์. "การเรียนเพื่อรอบรู้," วารสารการวิจัยทางการศึกษา.
1(3) : 1 - 9 ; มกราคม - เมษายน 2523.
- สุจิต เพียรชอบ และสายใจ อินทร์พรหม. วิธีสอนภาษาไทยระดับมัธยมศึกษา.
กรุงเทพฯ : ไทยวัฒนาพานิช, 2523.
- สุชา จันทน์เอม และสุรางค์ จันทน์เอม. จิตวิทยาเพื่อความสุขในการดำรงชีวิต.
กรุงเทพฯ : ไทยวัฒนาพานิช, 2520.
- สุภารัตน์ จินตางษ์. การเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาวิทยาศาสตร์และ
มโนภาพแห่งตนทางวิทยาศาสตร์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ที่เรียน โดยใช้
ชุดการเรียนฉบับที่เรียน โดยครูเป็นผู้สอน. ปรินทิฟอนซ์ กค.ม. กรุงเทพฯ :
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2531. อีคส์เนา.
- สุเทพ อ่อนใสว. การทดลองเปรียบเทียบผลการสอนในห้องเรียนแบบศูนย์การเรียนและ
แบบครูเป็นศูนย์กลาง ในวิชาวิทยาศาสตร์ทั่วไป ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4. ปรินทิฟอนซ์
กค.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2520.
อีคส์เนา.
- สุเทพ สันติวรภรณ์. "การเรียนเพื่อรอบรู้," วารสารศึกษาศาสตร์. 1(2) :
กุมภาพันธ์ - พฤศจิกายน 2528.
- สุธรรม จันทน์หอม. "กระบวนการเรียนที่เหมาะสมกับเด็กทุกคน," ศึกษาศาสตร์สาร
มหาวิทยาลัยเชียงใหม่. 7 : 44 - 48 ; ธันวาคม 2521.
- สุรพล เกียรติวัฒนา. "เมื่อ มอง Learning for Mastery กันอย่างกว้าง,"
ศึกษาศาสตร์สารมหาวิทยาลัยเชียงใหม่. 7(3) : กันยายน 2521.

รุจิร กุญชร. การศึกษาเปรียบเทียบวิธีการสอนคณิตศาสตร์ระดับ ม.1 หาวิธีที่จะให้
ผลสัมฤทธิ์สูงสุด โดยมีความแปรปรวนของผลสัมฤทธิ์ต่ำ และใช้เวลาในการเรียน
การสอนน้อยที่สุด. ปรินทิพนิพนธ์ กศ.ค. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัย
ศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2523. อักসাเนา.

โรเวล อาร์ เบอร์นาร์ค. การเรียนรู้ของผู้ใหญ่. ผู้แปล นิธิกปริญาโต วิชาการศึกษา
ผู้ใหญ่ รุ่นที่ 2. 2525. อักসাเนา.

ฉวน สายยศ และอังคณา สายยศ. หลักการวิจัยทางการศึกษา. กรุงเทพฯ :
ศึกษาพร, 2528.

ศึกษาธิการ, กระทรวง. หลักสูตรมัธยมศึกษาตอนต้น พุทธศักราช 2521. กรุงเทพฯ :
อมรินทร์การพิมพ์, 2520.

_____. แบบเรียนวิชาภาษาไทย ชุดทักษะสัมพันธ์เล่มที่ 101 และ 102. กรุงเทพฯ :
คุรุสภา, 2521.

สนิท อินทรโกศล. การศึกษาประสิทธิภาพของการสอน แบบเรียนเพื่อรู้แจ้ง (Mastery
Learning) เรื่องการบวกและลบ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3. ปรินทิพนิพนธ์ กศ.ม.
กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2524. อักসাเนา.

สมาน แสงมณี. "การสอนภาษาไทยให้มีคุณภาพและสร้างคุณภาพภาษาไทย," เอกสารสัมมนา
ทางวิชาการ หน่วยศึกษานิเทศก์ กรมสามัญศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ. ม.ป.ท.,
2529.

สรีณา อุตารณ. การศึกษาเปรียบเทียบความสนใจในวิชาคณิตศาสตร์และแรงจูงใจ
ไปสัมฤทธิ์จากการสอนคณิตศาสตร์ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ที่สอน โดยวิธีเรียนเพื่อรอบรู้
ที่ใช้เกณฑ์การรอบรู้ระดับต่าง ๆ กับการสอน โดยวิธีไม่ใช้วิธีเรียนเพื่อรอบรู้.
ปรินทิพนิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร,
2526. อักসাเนา.

โสภา ชรรณงูณฑ์. การเปรียบเทียบความคิดสร้างสรรค์ทางภาษา และความสนใจใน
วิชาภาษาไทย ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ที่สอน โดยใช้หลักการเรียนเพื่อ
รอบรู้ เกี่ยวกับการสอนปกติ. วิทยานิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัย

ศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2528. อักษรสำเนา.

อรรถม สินวิฑาอ. รวมทฤษฎีจิตวิทยา. กรุงเทพฯ : เทพนิมิตรการพิมพ์, ม.ป.ป.

อาคม จันทสุนทร. "การเรียนเพื่อรอบรู้," ประชาศึกษา. 30(4) : 2 - 6 ;

พฤศจิกายน 2521.

เอกสารสำนักงาน คณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ. รายงานการประชุมเชิงปฏิบัติการ
เรื่องการเรียนเพื่อรอบรู้. 27 - 30 ; ตุลาคม 2529. เอกสารอักษรสำเนา.

เอนกกุล กรีนสง. จิตวิทยาเกี่ยวกับการศึกษา. ภาควิชาแนะแนวและจิตวิทยาการศึกษา
คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ศึกษานานาชาติ, ม.ป.ป.

Airasian, Peter W. "An Application of a Modified Version of John B. Carroll's Model of School Learning," In Mastery Learning : Theory and Practice. p.98. ed. by James H. Block New York : Holt, Rinehart and Winston, Inc., 1971.

Ampai Siripipat. A Comparison of Self - Concept of Thailand and American High School Students. Doctor's Thesis Ann Arbor Mich, University. 1985.

Anthony, Bobbie C.M. "The Identification and Measurement of Classroom Environmental Process Variables Related to Academic Achievement," in Mastery Learning : Theory and Practice. p.100. ed. by James H. Block New York : Holt, Rinehart and Winston, Inc., 1971.

Arlin, Marshall N. Learning Rate and Learning Rate Variance Under Mastery Condition. Unpublished Dissertation, 1973.

Bailey, John E. "Mastery Learning : An Analytital Study," Dissertation Abstracts International. 38 : 7219-A; June, 1978.

Biehler, Robert F. "A First Attempt at a Learning for Mastery Approach." "Educational Psychologist. 7 : 7 - 9; 1970,

Block, James H., Mastery Learning : Theory and Practice. Holt Rinehart and Winston, Inc., 1971. "Mastery Learning," in Review of Research in Education. p. 20-21, 49. ed. by Shulman L.S. Vol 4. Peacock Itasca, Illinois, 1976.

- Block, James H., and Michael L. Tierney. "An Exploration of Two Correction Procedures Used in Mastery Learning Approaches to Instruction," Journal of Educational Psychology. 66 : 6, 962 - 967, 1974.
- Bloom, Benjamin S. Human Characteristics and School Learning. New York : McGraw-Hill Book Company, 1976.
- _____. "An Introduction to Mastery Learning Theory," in School Society and Mastery Learning. p. 4 - 13. ed. by James H. Block. New York, Holt, Rinehart and Winston, Inc., 1974.
- _____. "Learning for Mastery," UCLA - Cseip Evaluation Comment. 1 No. 2, : 1968.
- _____. "Mastery Learning," in Mastery Learning : Theory and Practices, p. 47 - 63. ed. by James H. Block, New York : Holt, Rinehart and Winston Inc., 1971.
- Bloom, Benjamin S., and others. Handbook on Formative and Sammative Evaluation of Student Learning. New York : McGraw-Hill Book Co., 1971.
- Bobbie, Thatcher B. "An Evaluative Study of Teaching SeventhGrade Mathematics Incorporating Team Teaching, Individvualized Instruction and Team Supervision Utilizing the Strategy of Learning for Mastery," Dissertation Abstracts International. 34 : 4685-A; January, 1974.
- Boonruangrutana, Samrerng. "The Effects of Group-Focused Feedback on Learning in Classroom Instruction," Journal of Curriculum Study. 12 : 157 - 160; June, 1980.
- Bowman, D.O. "A Longitudinal Study of Selected Facets of Children's Self Concepts as Related to Achievement, Intelligence, and Interests," Dissertation Abstracts International. 24 : 4536-A; May, 1964.
- Brow, Pual W. "Using Mastery Learning in Teaching College Psychology Class," Dissertation Abstracts International. 38: 2659-A; November, 1977.
- Cantrell, Robert John "School Achivement as Related to Self-Concept, Attitude Toward School, Athletic Participation and Race of Nineth Grade Strdents," Dissertation Abstracts International. 41 - 34A; July, 1980.
- Capplin, Morris O. "The Relationship Between Self Concept and Academic Achievement," Journal of Experimental Education. 37 : 13 - 16; 1969.

- Carroll, J.B., and Spearitt, D., 1967. "A Study of a Model of School Learning," in Mastery Learning : Theory and Practice, p. 108 - 109 ed. by James H. Block. New York : Holt, Rinehart and Winston, Inc., 1971.
- Carroll, John. "A Model of School Learning," Teachers College Record, 64 : 723 - 733; May, 1963.
- Charles, Kekuewa B. "The Effects of a Mastery Learning Strategy on the Geometry Achievement of Fourth and Fifth Grade Children," Dissertation Abstracts International, 34 : 4979-A; February, 1974.
- Collins, Kenneth M., (1969). "A Strategy for Mastery Learning in Freshman Mathematics," in Mastery Learning: Theory and Practice, p. 110 - 111, ed. by James H. Block. New York : Holt, Rinehart and Winston, Inc., 1971.
- Collins, Kenneth M., (1970). "A Strategy for Mastery Learning in Modern Mathematics," in Mastery Learning : Theory and Practice, p. 111 - 112. ed. by James H. Block. New York : Holt, Rinehart and Winston, Inc., 1971.
- Contreras, Gloria. "Mastery Learning : The Relation of Different Criterion Levels and Aptitude to Achievement, Retention and Attitude," Dissertation Abstracts International, 36 : 5979-A; March, 1976.
- Duncan, Donal D. "The Evaluation of Teaching Strategy Which Utilizes Bloom's Mastery Learning Procedures in a College Elementary F Functions Course," Dissertation Abstracts International, 37 : 1370-A; September, 1976.
- Fan, Chung-Teh. Item Analysis Table. N.P. Education Testion Service, 1952.
- Fagan, James S. "Mastery Learning : The Relationship of Mastery Procedures and Aptitude to the Achievement and Retention of Transportation-Environmental Concepts by Seventh Grade Strdents," Dissertation Abstracts International, 36 : 5981-A; March, 1976.
- Fiel, Ronald L. and James Okey. "The Effect of Formative Evaluation and Remediation on Mastery of Intellectual Skills," Journal of Educational Research. 68 : 233 - 253; 1974.
- Frust, Edvard J. "Validity of Some Objectives Scales of Motivation for Predicting Academic Achievement," Educational and Psychological Measurement. 96 : 227 - 933; Winter 1966.

- Gentile, J. Ronald, (1970). "A Mastery Strategy for Introductory Educational Psychology," in Master Learning : Theory and Practice.
- Gentrude, Luttgen. "Relationship of Self Concept and Beginnings. Achievement in Reading," Childhood Education. 43 : 58, 1966.
- Glaser, Robert, (1968)). "Adepting the Elementary School Curriculum to Individual Performance," in Mastery Learning : Theory and Practice. p. 118 - 119. ed. by James H. Block. New York : Holt Rinenart and Winston, Inc., 1971)
- _____. Adapting the Dlementary School Curriculum to Individual
- Good, Carter V. Dictionary of Education. New York : McGraw-Hill Book Company, Inc., 1956.
- Hjelle, Larry A. and Ziegler, Daniel J. Personality Thearies. Second Edition McGras-Hill Inc., 1981.
- Houston, W. Robert and others. Developing Instruction Modules, A Modular System for Writing Modules. College of Education Texas : University of Houston, 1972.
- Hurlock, Elizabeth B. Personality Development. New York : McGraw-Hill, Inc., 1974.
- John, Dennis B. "Cost- Effectiveness of Three Methods of Remedial Instruction in Mastery Learning and the Relationship Between Aptitude and Achievement," Dissertation Abstracts International. 33 : 3475-A; January, 1973.
- Kenneth, Michael C. "An Investigation of the Varialbes of Bloom's Mastery Learning Model for Teaching Junior High School Mathematics," Dissertation Abstracts International. 32 : 3149-A; December 1971.
- Keith, Timothy Z. and others. "Effects of Self - Cencept and Locus of Control on Achievement," Resource in Education. 86(1) : 26, 1986.
- Klausneier, Herbert J. Learning and Human Abilities. Harper & Row 4th Edition 1971.
- Kersh, Mildred E., (1970). "A Strategy for Mastery Learning in Fifth-Grade Arithmetice," in Mastery Learning : Theory and Practice. p. 121. ed. by James H. Block. New York, Holt, Rinehart and Winston, 1971.

- Khan, Sar Biland. "The Contribution of Attitudinal Factors to the Prediction of Academic Achievement in Secondary School," Dissertation Abstracts International. 27 : 2393-A; February, 1 1967.
- Kim, Hogwon, et. al. (1970). "The Mastory Learning Projects in the Middle Schools," in Mastery Learning : Theory and Practice. p. 123 - 124. ed. by James H. Dlock. New York : Holt, Rinceart and Winston, 1971.
- Lindzey, Gardner and Calvin S. Hall. Theories of Personality : Primary Source and Research. New York : John Wiley & Son, 1965.
- Purkey, William N. Self Concept and School Achievement. New York : Prentice Hall, Inc., 1970.
- Revicki, Dennis A. "The Relationship Between Self-Concept and Achievement : An Investigation of Reciprocal Effects," Reaource in Education. 17(12) : 165; December. 1982.
- Rogers, Carl M. and others. "Social Comparision in the Classroom : The Relationship Between Academic Achievement and Self-Concept," Journal of Education Psychology. p. 50 - 57; 1978.

การพัฒนารูปแบบ

ภาคผนวก ก

1. ผลการวิเคราะห์แบบทดสอบวินิจฉัย และแบบทดสอบวินิจฉัย
2. ผลการวิเคราะห์ แบบทดสอบย่อยประจำหน่วยการเรียนรู้ที่ 1, 2
และแบบทดสอบย่อยประจำหน่วยการเรียนรู้ที่ 1, 2
3. ผลการวิเคราะห์ แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาไทย
และแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาไทย
4. ผลการวิเคราะห์ แบบสอบถามวัดทัศนคติต่อตนเองของนักเรียน
และแบบสอบถามวัดทัศนคติต่อตนเองของนักเรียน

ตาราง 7 แสดงค่าความยากง่าย (p) ค่าอำนาจจำแนก (B) ของแบบทดสอบวินิจฉัย

ข้อ	P	B	ข้อ	P	B
1	.62	.24	21	.86	.15
2	.74	.28	22	.66	.37
3	.62	.41	23	.70	.33
4	.64	.41	23	.58	.46
5	.88	.23	25	.74	.28
6	.82	.25	26	.56	.48
7	.80	.22	27	.58	.18
8	.78	.24	28	.64	.79
9	.62	.28	29	.74	.44
10	.60	.48	30	.68	.40
11	.54	.36	31	.62	.68
12	.80	.22	32	.62	.28
13	.82	.25	33	.74	.28
14	.80	.22	34	.78	.24
15	.66	.37	35	.74	.28
16	.64	.22	36	.58	.46
17	.82	.25	37	.68	.40
18	.78	.24	38	.56	.48
19	.60	.48	39	.70	.33
20	.78	.24	40	.64	.24

ความเชื่อมั่นของแบบทดสอบวัดความรู้พื้นฐานวิชาภาษาไทยมีค่าเท่ากับ .98

แบบทดสอบวินิจฉัย ก่อนการเรียน ท 101

เวลา 60 นาที

คำอธิบาย แบบทดสอบวินิจฉัย เป็นข้อสอบปรนัยชนิดเลือกตอบ 5 ตัวเลือก จำนวน 40 ข้อ
ครอบคลุมทักษะทั้งสี่ ดังนี้

ทดสอบทักษะการฟัง 10 ข้อ

ทดสอบทักษะการพูด 10 ข้อ

ทดสอบทักษะการอ่าน 10 ข้อ

ทดสอบทักษะการเขียน 10 ข้อ

สำหรับแบบทดสอบทักษะการฟัง จะอ่านโจทย์ให้นักเรียนฟัง 2 ครั้ง สำหรับตัว
คำถามจะเว้นช่วงให้นักเรียนทำความเข้าใจกับตัวคำถามเล็กน้อย แล้วจึงอ่าน
ตัวเลือกแต่ละข้อซ้ำ ๆ โดย เว้นช่วงแต่ละตัวเลือกด้วย

คำสั่ง

1. เขียนชื่อ - สกุล เลขประจำตัว - ชั้น และชื่อวิชาลงบนกระดาษคำตอบ
2. ตรวจคำถามมีครบทุกข้อหรือไม่
3. เมื่อครูอนุญาตให้ลงมือทำ นักเรียนต้องฟังและอ่านคำถามด้วยความตั้งใจ
แล้วจึงทำเครื่องหมายกากบาท (X) หักตัวอักษรหน้าข้อที่ถูกต้องที่สุด
บนกระดาษคำตอบ

ขอให้ตั้งใจทำและชื่อสัตย์ต่อตนเอง

ทักษะการฟัง

คำสั่ง จงตั้งใจฟังข้อความและคำถามต่อไปนี้ แล้วตอบคำถามโดย ทำเครื่องหมายกากบาท (X) ลงบนข้อที่ถูกท้องที่สุดเพียงข้อเดียว ในกระดาษคำตอบ

(เสียงอ่าน)

1. คำต่อไปนี้ ออกเสียงเป็นตัวสะกดแม่ใด "ปัม ปั้น ปัง" ให้ตอบเรียงตามลำดับ

- ก. กน กม กง
- ข. กม กง กน
- ค. กง กน กม
- ง. กม กน กง
- จ. กน กง กม

2. "ทันทุ ไร่ยน" ออกเสียงเป็นเสียงวรรณยุกต์อะไร

- ก. เอก โท ตรี
- ข. เอก โท สามัญ
- ค. โท ตรี เอก
- ง. โท ตรี สามัญ
- จ. ตรี โท สามัญ

3. คำในข้อใดมีเสียงวรรณยุกต์เหมือนกับคำว่า "หับหิม"

- ก. น้อยหน้า
- ข. พุทธา
- ค. มะพร้าว
- ง. ฝรั่ง
- จ. มะกรูด

4. คำในข้อใดมีเสียงวรรณยุกต์ไม่ตรงกับรูปวรรณยุกต์

- ก. กล้วย
- ข. ช่าว
- ค. ไม้
- ง. บ่าน
- จ. ห้วย

ข้อความต่อไปนี้ตอบคำถามข้อ 5 - 6 ดังนี้

ข้อความนี้กล่าวถึงเรื่องอะไร และผู้เขียนใช้วิธีการเขียนแบบใด

เมื่อมองแปลวเพียน แล้วคิดถึงชีวิตของคนเรา บางครั้งก็รุ่งโรจน์ บางครั้งก็ฉิบเฉา
ครวใจที่ลมสงบ แสงเพียนอุกจ้ำ เปรียบเหมือนชีวิตที่โชติช่วง ไม่มีอุปสรรคใด ๆ
มาขัดขวาง จะไปทางไหนก็มีคนยกของแบกถือ มีเกียรติ มีศักดิ์ศรี

5. ข้อความนี้ กล่าวถึงเรื่องอะไร

- ก. ชีวิต
- ข. เพียน
- ค. แสงเพียน
- ง. เกียรติยศ
- จ. ศักดิ์ศรี

6. ผู้เขียนใช้วิธีการเขียนแบบใด

- ก. เทศนา
- ข. บรรยาย
- ค. พรรณา
- ง. เปรียบเทียบ
- จ. ยกตัวอย่าง

7. จงเติมบทร้อยกรองต่อไปนี้ให้สมบูรณ์

กายคือเรือน ใจคือเรา ผู้เจ้าของ
 ก็ชั่ว เป็นคณ้องส่องให้เห็น
 ขามมองโลกก้าวไกล หลายประเด็น
 จงอย่าเว้นลืมลอง.....

- ก. มองผู้คน
- ข. มองตนเอง
- ค. มองใครใคร
- ง. มองความดี
- จ. มองทางธรรม

ทั้งเพลง ทำอินกับตานา 1 จบ แล้วตอบคำถามข้อ 8 - 10 ถึงคำถามต่อไปนี้

- ทำอินกับตานาทะเลาะกันเพราะเหตุใด
- นิธิ์ในข้อใดที่ทำอินกับตานาเคยมีแต่ต้องเสียไปเพราะการแย่งปลา
- ส่วนวนิโคสรุปเรื่องนี้ได้ดีที่สุด

ทำอินกับตานา	หาปลาเอามากินกัน
ได้ปลาทุกวัน	รักกันก็ปันกันไป
หาปลามาขายนาน	หาปลามาขายทะเล
จนแม่ใครใคร	รู้น้ำใจไม่ตรีปริศา
แต่แล้ววันหนึ่ง	เคราะห์มองชิง ชมิงหิงมา
สองคนถึงครา	แย่งหัวปลาหางปลากัน เกรียว
ทำอินกับตานา	โศกาอาวรจจริงเจียว
ทำอยู่มาเคี้ยวเคี้ยว	คล้าหุงเพียว ๆ ไปกิน

8. คำถาม ที่าอินกับทานาทะเลาะกันเพราะเหตุใด
- ความเข้าใจผิด
 - ความละโมภ
 - ความอหิยา
 - ความเห็นแก่ตัว
 - ความตระหนี่
9. นิสัยในข้อใดที่ทาอินกับทานาเคยมี แต่ต้องเสียไปเพราะการแย่งปลา
- โอบอ้อมอารี
 - รักฉิษา
 - เสียสละ
 - ตระหนี่
 - ซื่อสัตย์
10. ส่วนวนในข้อใดสรุปเรื่องนี้ได้ดีที่สุด
- หัวเราะที่หลังดังกว่า
 - ตามใจปากง่ายากห้อง
 - คนโง่ยอมตกเป็นเหยื่อของคนฉลาด
 - ให้ทุกข์แก่ท่าน ทุกข์นั้นถึงตัว
 - เรือล่มเมื่อจอด ตายอกเมื่อแก่

ทักษะการพูด

จงเปลี่ยนคำพูดที่ขีดเส้นใต้ในข้อ 11 - 12 ให้เหมาะสม

11. "นักเรียนไปตามอาจารย์สุนทรีให้มารับโทรศัพท์ด้วย"
- หา
 - พา
 - บอก
 - เชิญ
 - เรียนเชิญ

ตั้งแต่ข้อ 12 - 15 คำในข้อใดเมื่อนำมาเติมในช่องว่างตามลำดับจะทำให้ข้อความมีความหมายถูกต้องชัดเจน

12. มุขยาเตรียมอาหารกลางวัน เชอ.....ผักคะน้าเป็นเพื่อนยาว ๆ เนื้อหมูเป็นชิ้น ๆ แล้ว.....จนละเอียด
 - ก. หั่น สับ บด
 - ข. ตัก หั่น บด
 - ค. ตัก หั่น สับ
 - ง. หั่น สับ บด
 - จ. ตัก สับ บด
13. เคียวปัดกรุงเทพมหานคร ไม่ค่อยมีขยชุมพลอย.....ตามท้องถนนเหมือนเมื่อก่อนแล้ว
 - ก. เกะกะ
 - ข. รุงรัง
 - ค. เรียบรา
 - ง. เกสื่อนกลาด
 - จ. กระจัดกระจาย
14. ขอบุ๊ของใครนะ สวยงามมากทำด้วยงาช้าง.....
 - ก. คัน
 - ข. อัน
 - ค. เกรือง
 - ง. ศิว
 - จ. คาม

15. เจ้าหน้าที่ตำรวจ.....บุคคลหลายฝ่ายกรณีเครื่องบินโดยสารตก
- ก. สอสนวน
 - ข. สืบสวน
 - ค. ไท่สวน
 - ง. ชักไซ
16. การรับโทรศัพท์ ควรเริ่มต้นอย่างไร
- ก. ฮัลโลส สวสดีคะ
 - ข. สวสดีคะ ที่นี่....
 - ค. สวสดีคะ ไคร่พูกคะ
 - ง. ที่นี่ 511-8880 ที่นั่นที่ไหนคะ
 - จ. คุณต้องการพูกกับไคร่คะ
17. "สมศรีเขียนเรียงความได้แจ่มไปเลย" ประโยคนี้ถ้าใช้พูกกับผู้ใหญ่ ควรเปลี่ยนคำที่
ขีดเส้นใต้เป็นข้อใด
- ก. แจ่วจริง ๆ
 - ข. ก็จริง ๆ
 - ค. เก๋กซาคมาก
 - ง. เข้าท่าดี
 - จ. กระชับดี
18. นักเรียนจะขอให้เพื่อนช่วยอธิบายการบ้านให้ฟัง นักเรียนจะใช้คำพูกอย่างไร
- ก. สุทัศน์ อธิบายเลขข้อนี้ให้ฟังหน่อย
 - ข. สุทัศน์ เราไม่เข้าใจเลขข้อนี้เลย อธิบายให้ฟังหน่อย
 - ค. สุทัศน์ เลขข้อนี้ทำเสร็จหรือยัง ขอพูกหน่อยได้ไหม
 - ง. สุทัศน์ เลขข้อนี้ทำไค่นหรือเปล่า พายังไงขอพูกหน่อย
 - จ. สุทัศน์ พอจะมีเวลาไหม ช่วยอธิบายเลขข้อนี้ให้เราฟังหน่อย

19. กรณีที่นักเรียนพบคนแปลกหน้าเข้ามาในบริเวณโรงเรียนนักเรียนควรตั้งคำถามอย่างไรจึงจะเหมาะสม
- คุณมาทำไมครับ
 - คุณมีธุระอะไรครับ
 - คุณต้องการพบใครครับ
 - ใครให้คุณเข้ามาครับ
 - คุณเป็นใครครับ
20. การกล่าวชมในข้อใดไม่เหมาะสม เพราะขาดศิลป์ในการพูดที่ดี
- รองเท้าสวยจังคะ ภูใส่สบายสินะคะ
 - ผ้าอะไรคะสีสวยจัง แต่งแล้วทำให้สว่างไปทั้งตัวเลย
 - โอ้โฮ แต่งตัวสวยจริง ผมคิดว่านางระบำเสียอีก
 - แหม ฉันจำเธอเกือบไม่ได้ ยิ่งกับนางฟ้าจำลงมาเนะ
 - ทำผมที่ไหนคะนี่ รมกับใบหน้าของคุณจัง

ทักษะการอ่าน

จากข้อ 21 - 22 คำในข้อใดอ่านผิด

21.
 - โฆษณา อ่านว่า โค-สะ-นา
 - อธิษฐาน อ่านว่า อะ-ทิก-ถาน
 - ทิวทัศน์ อ่านว่า ทิว-ทัต
 - ภูมิสำเนา อ่านว่า ทุม-ล่ำ-เนา
 - ชะมัทเขมณ อ่านว่า ชะ-มัท-ชะ-เม้น

22. ก. บรรยาย อ่านว่า บั้น-ยาย
 ข. มกราคม อ่านว่า มะ-กะ-รา-คม
 ค. สัปดาห์ อ่านว่า สัม-คา
 ง. ทกใจ อ่านว่า ทก-กะ-ใจ
 จ. ชักสมาธิ อ่านว่า ชัก-สะ-หมาก

23. ข้อใดออกเสียงวรรณยุกต์แตกต่างจากข้ออื่น

- ก. หจก^๑หงิก
 ข. หีบ^๑หยง
 ค. หวาก^๑หวัน
 ง. หง่า^๑เหงอะ
 จ. เหลาะ^๑แหละ

24. ข้อใดมีเสียงวรรณยุกต์ครบ 5 เสียง

- ก. หากฉัน^๑รู้^๒รัก^๓นิค^๔
 ข. ฉัน^๑รัก^๒เธอ^๓เสมอ^๔
 ค. บุพ^๑เพส^๒นิวา^๓ส^๔
 ง. ขอ^๑น^๒ขอ^๓รัก^๔ไป^๕หน^๖อ^๗ย^๘
 จ. ฉัน^๑รัก^๒คน^๓อื่น^๔แม่^๕เป็น^๖

25. ข้อใดมีเสียงวรรณยุกต์ครบทุกคำ

- ก. เจ^๑จ^๒ก^๓ห^๔น^๕น^๖า^๗ห^๘ร^๙ค^{๑๐}ไ^{๑๑}เ^{๑๒}ะ
 ข. ม^๑น^๒ัส^๓ช^๔อ^๕บ^๖ไ^๗จ^๘ก^๙ไ^{๑๐}ส^{๑๑}ห^{๑๒}ร^{๑๓}ิ^{๑๔}ก^{๑๕}
 ค. เจ^๑ก^๒จ^๓ั^๔ะ^๕เจ^๖ีย^๗ะ^๘ไ^๙อ^{๑๐}ย^{๑๑}ะ^{๑๒}เ^{๑๓}ย^{๑๔}ะ^{๑๕}
 ง. พิ^๑นิ^๒จ^๓วิ^๔ค^๕น^๖ำ^๗ร^๘ค^๙ม^{๑๐}ะ^{๑๑}ระ^{๑๒}
 จ. อา^๑หิ^๒ต^๓ย^๔ร^๕ัก^๖ม^๗ะ^๘ลิ^๙

26. คำในข้อใดที่อ่านออกเสียงทำนองเดียวกับคำว่า "เพ-ลา-เข้า"
- เรือของเขาโคลงไปโคลงมา
 - ช่างรับเหมาเดินเสาจนตัวเหมะปะทะข้างฝา
 - ในวัดมีต้นเสม้าขึ้นเต็มไปหมด
 - คอกเสม้าบานเต็มคอกในฤดูแล้ง
 - เขานั่งซักสมาธิได้เป็นนาน
27. เครื่องหมายยมกในข้อใด อ่านเหมือนตัวอย่าง..... จันกินเพื่ออยู่ไปวันหนึ่ง ๆ เท่านั้น (วันหนึ่ง - วันหนึ่ง)
- คนอ้วน ๆ กิน ๆ นอน ๆ ทุกวัน
 - บอกกี่ครั้ง ๆ ก็ไม่เชื่อ
 - รีบไป ๆ ให้พ้นเดี๋ยวนี้ละ
 - นักเรียนทำงานส่งครูเป็นครั้ง ๆ ไป
 - ทำดี ๆ มีรางวัล
28. คำในข้อใดอ่านต่างไปจากพวก
- กำราบ
 - กำรัส
 - อ่านาจา
 - คำรวจ
 - คำวิ
29. คำในข้อใดอ่านต่างไปจากพวก
- ลักเพศ
 - วิศดาร์
 - พิศดู
 - สัปคน
 - สกลปรก

30. จงเรียงลำดับข้อความต่อไปนี้ ให้ได้ใจความสมบูรณ์

1. งานที่ว้าลาช้ามาก
2. งานของเราเป็นงานใหญ่ก็จริง
3. ใช้ความพยายามร่วมกัน
4. แต่ทุกคนใช้ความสามารถร่วมกัน
5. งานที่ว้าลาช้าก็คงไม่เลื้อมากกว่าแรง

ก. 1 3 4 5 2

ข. 1 2 3 4 5

ค. 2 1 4 3 5

ง. 2 4 3 1 5

จ. 4 3 2 1 5

ทักษะการเขียน

ข้อ 31 - 32 ข้อใดเขียนผิด

ก. กระตือรือร้น

ข. กิจจะลักษณะ

ค. ชมุกชมัว

ง. ทะลายมะพร้าว

จ. ประสบการณ์

32. ก. โฉมย

ข. ไข่มุก

ค. คำนวณ

ง. ฉะนั้น

จ. โครงการ

33. ข้อใดใช้ความฉกความเขย
- พายุพัดบ้านเรือนพังหลาย
 - เขามีหมายกำหนดการที่จะไปเดินเล่นเย็นนี้
 - มานะปลูกฝรั่งพันธุ์เวียดนาม
 - ครูว่าโพธิ์เกษียณอายุสิ้นเดือนกันยายนี
 - คุณท้าวคุณแม่ไปหมู่บ้านจักรวรรแฉวงลิต
34. ข้อใดเรียงลำดับประโยคที่มี ประธาน-กริยา-กรรม ได้ถูกต้อง
- ฉันถูกใส่ร้าย
 - ผ้าชิ้นนี้ คุณชอบไหม
 - ฝนคงไม่ตกนะ
 - เธอจะคิดถึงฉันบ้างไหม
 - อิมออกอิมใจเหลือเกิน
35. ข้อใดใช้ถ้อยคำและลำดับความได้เหมาะสมที่สุด
- สุภาพบุคลลันแกลังจันตองถูกลงโทษ ทั้ง ๆ ที่ไม่เคยทำความผิดมาก่อน
 - อาจารย์และภารโรงมีหน้าที่ให้ความรู้และทำความสะอาดในบริเวณโรงเรียน
 - บนถนนทุก ๆ สาย ภูซางวุ่นวาย ทำอย่างไรรจึงจะไปทันโรงเรียน
 - ความมีไมตรีต่อกัน ภายใต้มิตรภาพอันแน่นแฟ้นของประเทศทั้งสอง ทำให้ประชาชนพอใจ
 - ผู้ร้ายได้รับการควบคุมตัวจากเจ้าหน้าที่ตำรวจไว้หลังจากวันเกิดเหตุเพียงวันเดียว
36. ประโยคใดในข้อต่อไปนี้ เมื่อเปลี่ยนลำดับคำแล้ว ความหมายจะเปลี่ยนไปทันที
- เสื้อ เบื่อนโคลน
 - แมวกัดหนู
 - เขาเป็นเพื่อนกับพี่
 - พี่เอาแกงใส่ชาม
 - รถเมล์รถแรกขึ้น

37. จิตรารชณ เสื้อผ้าที่มี..... เพื่อช่วยให้เกิดความคิด.....

ก. เลือกสรร สีสรรค สร้างสรรค์

ข. เลือกสรร สีสน สร้างสรรค์

ค. เลือกสรรค สีสรร สร้างสรรค์

ง. เลือกสรรค สีสน สร้างสรร

จ. เลือกสรรค สีสรรพ สร้างสรร

38. จงเลือกลำดับที่ถูกต้องของข้อความต่อไปนี้

1. การเป็นคนจริงคือพูดจริงทำจริง

2. จะไม่มีคนเชื่อถือ

3. เพราะจะเข้าทำนองคนคุยโว

4. เห็นอะไร เป็นง่ายไปหมด

5. คุณสมบัติที่สำคัญอีกอย่างของคนเราก็คือ

6. ไม่ใช่ดีแต่พูดหรือดีแต่ปาก

ก. 1 4 2 3 5 6

ข. 5 6 4 1 2 3

ค. 5 1 6 4 3 2

ง. 5 6 3 4 1 2

จ. 5 1 6 3 4 2

39. ข้อใดไม่ต้องใช้ในการเขียนจดหมายส่วนตัว

ก. คำขึ้นต้น

ข. คำลงท้าย

ค. สถานที่เขียน

ง. วัน เดือน ปี

จ. เลขที่หนังสือ

40. ย่อหน้าสุดท้ายของจดหมายลาครูควรเขียนอย่างไร
- ก. หวังว่าอาจารย์คงอนุญาต
 - ข. หวังว่าอาจารย์คงอนุเคราะห์
 - ค. เมื่อหายป่วยแล้ว จะมาเล่าเรียนตามปกติ
 - ง. ฉะนั้น จึงรีบมาเพื่อทราบ
 - จ. ฉะนั้น จึงรีบมาเพื่อขอความกรุณา

ตาราง 8 แสดงค่าความยากง่าย (P) และค่าอำนาจจำแนก (B) ของแบบทดสอบย่อย
ประจำหน่วยการเรียนรู้ที่ 1

หน่วยที่	ข้อ	แบบทดสอบชุด A		แบบทดสอบชุด B	
		P	B	P	B
1	1	.80	.22	.68	.17
	2	.61	.41	.79	.24
	3	.84	.17	.73	.32
	4	.86	.15	.77	.26
	5	.64	.39	.82	.21
	6	.61	.41	.68	.17
	7	.77	.23	.77	.40
	8	.79	.26	.70	.87
	9	.74	.54	.77	.70
	10	.79	.26	.81	.32
	11	.72	.51	.77	.40
	12	.53	.27	.63	.46
	13	.51	.46	.53	.58
	14	.64	.39	.68	.17
	15	.77	.26	.64	.39
	16	.80	.22	.61	.45
	17	.64	.39	.79	.24
	18	.86	.15	.79	.24

ตาราง 8 (ต่อ)

หน่วยที่	ข้อ	แบบทดสอบชุด A		แบบทดสอบชุด B	
		P	B	P	B
	19	.57	.56	.70	.87
	20	.77	.23	.70	.88

แบบทดสอบย่อยประจำหน่วยการเรียนรู้ที่ 1 มีค่าความเชื่อมั่น .82

แบบทดสอบย่อยประจำหน่วยการ เรียน

เรื่อง นิก ๆ หน้อย ๆ มาตราสะกด

ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1

แม่ศรีเรือน ไตรยางศ์ การผันอักษร เวียงความ จกหมาย

คำชี้แจง

1. ห้ามขีดเขียนสิ่งใด ๆ ลงในแบบทดสอบนี้
2. แบบทดสอบนี้มี 2 หน่วยการเรียน หน่วยการเรียนละ 2 ชุด รวม 4 ชุด
ชุดละ 20 ข้อ ใช้เวลาทำชุดละ 20 นาที
3. แบบทดสอบเป็นแบบปรนัยชนิดเลือกตอบ 5 ตัวเลือก ให้นักเรียนเลือกคำตอบ
ที่ถูกต้องที่สุด เพียงคำตอบเดียว โดยทำเครื่องหมาย X หักตัวอักษรในกระดาษคำตอบดังนี้
ก ข ค ง ✕
4. ถ้าต้องการเปลี่ยนคำตอบ เช่น เปลี่ยนข้อ ก เป็นข้อ ข ให้ทำดังนี้
ก ✕ ค ง ✕

แบบทดสอบย่อยประจำหน่วยการเรียนรู้ที่ 1 (ชุด A)

คำสั่ง จงทำเครื่องหมาย (X) ทับตัวอักษรในกระขาคำตอบที่ตรงกับคำตอบที่ถูกต้องที่สุดเพียงคำตอบเดียว

1. ข้อใดมีตัวสะกดมาตราเดียวกันกับคำว่า "เหี่ยว"
 - ก. หั้ว
 - ข. วาง
 - ค. ยาว
 - ง. วุ่น
 - จ. รั้ว
2. ข้อใดมีตัวสะกดมาตราเดียวกันกับคำว่า "มด"
 - ก. วรรณ
 - ข. คราบ
 - ค. สุนัข
 - ง. โทม
 - จ. เมฆ
3. ตัวสะกดในข้อใดอยู่ในมาตราตัวสะกด แม่ กกา และแม่กง
 - ก. จ่านง
 - ข. ราชวณู
 - ค. ล่าพู
 - ง. รัศมี
 - จ. พระจันทร์

4. ข้อใดไม่มีตัวสะกด

- ก. แว่ววาว
- ข. แจ้วแหว
- ค. เขี้ยว
- ง. ขาว ๆ
- จ. ไชวคว้าว

5. ข้อใดมีมาตราสะกดต่างจากข้ออื่น

- ก. สิทธิ์
- ข. ปลาศ
- ค. ชักสมาธิ
- ง. ทุกข์
- จ. โกรธ

6. ข้อใดมีตัวสะกดที่อยู่ในมาตราแม่กน

- ก. หนู
- ข. ตรวจ
- ค. นวล
- ง. นัค
- จ. กล้า

7. ข้อใดมีตัวสะกดที่อยู่ในมาตราแม่กก

- ก. หยิ่ง
- ข. เห็จ
- ค. ยักษ์
- ง. ค้าง
- จ. หมอบ

8. ข้อใดมีตัวสะกดที่อยู่ในมาตราแม่กกและแม่กก
- สุข สนิต
 - ยักษ์ จ่านง
 - ทุกข์ ชโมย
 - กระแอม รัศมี
 - องค์ หนัก
9. ข้อใดมีตัวสะกดที่อยู่ในมาตราแม่ ก กา และแม่กย
- พังทาบ
 - มนุษย์
 - กระจาง
 - อากาศ
 - กระตึก
10. ข้อใดมีตัวสะกดที่อยู่ในมาตรา ก กา และแม่กน
- จ่านง
 - ทองจันทร์
 - คำพน
 - อาศัย
 - สัญญา
11. "วันเพ็ญ พระจันทร์สีนวลเจ้า ส่องสว่างอยู่กลางวง รัศมีสีขาว น้ำขึ้นเต็มฝั่ง นิ่งไม่
กระตุกกระตึก แต่เป็นเงาแวววาวเหมือนดาดเงินใบใหญ่ที่ชักมัน"
ข้อความข้างต้นนี้ เป็นการเขียนที่ใช้โวหารแบบใด
- บรรยายโวหาร
 - พรรณนาโวหาร
 - บรรยายประกอบพรรณนาโวหาร
 - พรรณนาประกอบบรรยายโวหาร
 - อุปมาประกอบบรรยายโวหาร

12. "ครั้งหนึ่งนานมาแล้ว มีเทพธิดาน้อย ๆ น่ารักคนหนึ่ง อาศัยอยู่บนภูเขาใหญ่ในป่า อยู่มาวันหนึ่งเทพธิดาเหล่านั้นก็ขึ้นว่า พวกเธอทำงานไม่เลิกขาด ไม่เรียวร้อย เพราะไม่มีใครเป็นหัวหน้าควบคุม"

ข้อความข้างต้นนี้ เป็นการเรียนที่ใช้โวหารแบบใด

ก. บรรยายโวหาร

ข. พรรณาโวหาร

ค. สาธกประกอบพรรณาโวหาร

ง. อุปมาประกอบพรรณาโวหาร

จ. บรรยายประกอบพรรณาโวหาร

13. "...หมื่นยลาชุมยิม มองดูหลาน ๆ อยู่ครู่หนึ่ง กระทบใจ พาลงถามว่า..."

ข้อความข้างต้นนี้ชี้ให้เห็นว่า หมื่นยลาชุมเป็นคนอย่างไร

ก. เรือยเฉื่อย

ข. ใจดี

ค. ชี้อ่อน

ง. สุขุม

จ. ใจกว้าง

14. "...พ่อใหญ่หนึ่งอยู่ครู่หนึ่ง แล้วทูลว่า ถ้าผมเป็นเทพธิดา ผมจะเลือกวิทยาศาสตร์ นี่แหละเป็นนายของผม เธอเก่งออกอย่างงั้น แต่ทำให้ผมทลายว่า เธอไม่ได้เป็นราชินี"

ข้อความข้างต้นนี้ชี้ให้เห็นว่า พ่อใหญ่เป็นคนอย่างไร

ก. ช่างสังเกต

ข. ฉลาด

ค. มีเหตุผล

ง. เชื่อมั่นในตนเอง

จ. มีความคิดสร้างสรรค์

15. "เพชฌิการงค์นี้ส่วยเสียเหลือเกิน เพราะว่า เขื่อนี่ความส่วย ใครเห็นเป็นคองทะลิ่ง
หลงรัก นูตาม กิรียาทำทางกระชกกระช้อย จับตาจับใจ แต่พอเขื่อนี่ขึ้น ผู้ใดฟัง
จึงนึกขึ้นได้ว่า ความส่วยนี้หาอะไรก็ไม่ได้อีกนัก หาประโยชน์ไม่ได้สักอย่าง นอกจาก
เอาไว้ดู"
ข้อความที่ยกมาให้มี มีใจความสำคัญตรงกับข้อใด
- ก. ความส่วยที่ไม่จริงยั่งยืน
 - ข. โก่งามเพราะชน คนงามเพราะแต่ง
 - ค. ความส่วยที่ขาดความงามของจิตใจ
 - ง. ความส่วยที่ขาดเสน่ห์
 - จ. ความส่วยที่เป็นพิษ
16. สมคิดไม่ได้มาโรงเรียนหลายวัน เนื่องจากครอบครัวประสบอัคคีภัย เพื่อนนักเรียนประชุมกัน
และตกลงว่า จะช่วยกันบริจาคหนังสือเรียนและชุดนักเรียน พร้อมทั้ง เงินจำนวนหนึ่งให้แก่สมคิด
เพื่อสมคิดจะได้มาเรียนหนังสือต่อไป การกระทำของเพื่อนนักเรียนของสมคิดตรงกับข้อใด
- ก. เชื้ออารี
 - ข. กล้าแสดงออก
 - ค. รับผิดชอบ
 - ง. ห่วงตามหน้าที่
 - จ. รู้จักนำสิ่งของที่เหลือใช้ให้เป็นประโยชน์
17. "เสียของถูกตำรวจจับ ฐานลักลอบตัดไม้ทำลายป่า" ที่เป็นเช่นนี้เพราะเสียของ
มีลักษณะนิสัยตรงกับข้อใด
- ก. เป็นกล้าได้กล้าเสีย
 - ข. ใจเร็วควนไถ่
 - ค. ขาดความรอบคอบ
 - ง. ขาดความระมัดระวัง
 - จ. เห็นแก่ประโยชน์ส่วนตัว

- ก. ชอบปิ่น
 - ข. ชอบช่วยเหลือ
 - ค. ชอบแสดงความกล้า
 - ง. ชอบทรมานตัวเอง
 - จ. ชอบเป็นจุกเค้น
18. โรงเรียนสุรศักดิ์มนตรีประกาศให้นักเรียนมาพัฒนาโรงเรียนในวันหยุด ขณะที่เพื่อน ๆ ช่วยกันคนไม่ละมืออยู่นั้น อภิสาก็กลับยืนมองเพื่อนเฉย ๆ โดยไม่ยอมช่วยทำอะไรเลย ... " การกระทำของอภิสาคือ แสดงให้เห็นว่าเขามีนิสัยเช่นไร
- ก. ไม่ก้าวร้าวหน้าที่คนอื่น
 - ข. ชอบคิดมากกว่าทำ
 - ค. ไม่ชอบให้ใครเอาเปรียบ
 - ง. เป็นคนเห็นแก่ตัว
 - จ. เป็นคนเกียจคร้านไม่ชอบทำงานกลุ่ม
19. ข้อใดเป็นลักษณะที่สำคัญที่สุดในการแต่งเรื่องสั้น
- ก. มีความสมบูรณ์ในตัว
 - ข. เนื้อเรื่องน่าติดตาม
 - ค. มีตัวละครหลายตัว
 - ง. มีโครงเรื่องสลับซับซ้อน
 - จ. เนื้อเรื่องคล้ายคลึงกับชีวิตจริง
20. ลักษณะของนิทานในข้อใดที่ต่างจากเรื่องสั้น
- ก. เหตุการณ์ในเรื่องไม่ทันสมัย
 - ข. ตัวละครมีน้อยตัว
 - ค. มีแนวคิดของผู้แต่ง
 - ง. มีความยาวไม่มากนัก
 - จ. มีฉากน้อย

แบบ ทดสอบย่อยประจำหน่วยการเรียนรู้ที่ 1 (ชุด B)

คำสั่ง จงทำเครื่องหมาย (×) ทับตัวอักษรในกระขาคำทศที่ตรงกับคำตอบที่ถูกต้องที่สุด
เพียงคำทศเดียว

1. ข้อใดมีตัวสะกดมาตราเดียวกันกับคำว่า "แมว"

- ก. โอ[ั]ย[ั]วะ
- ข. แห[ั]วน
- ค. หาว[ั]
- ง. ง[ั]ว[ั]ง
- จ. ย[ั]ล[ั]วะ

2. ข้อใดมีตัวสะกดมาตราเดียวกันกับคำว่า "สัตว์"

- ก. บร[ั]ร[ั]ท[ั]ชา
- ข. โข[ั]ษ[ั]ณ[ั]า
- ค. มน[ั]ท[ั]ป
- ง. อร[ั]ร[ั]ณ[ั]ท
- จ. พัก[ั]ท[ั]ร์

3. คำใดอยู่ในแม่ ก กา และแม่กง

- ก. กร[ั]ะ[ั]เป[ั]า
- ข. กร[ั]ะ[ั]ทุ[ั]ม
- ค. กร[ั]ะ[ั]ท[ั]ง
- ง. กร[ั]ะ[ั]ถ[ั]าน
- จ. สะ[ั]อา[ั]ก

4. ข้อใดมีตัวสะกด

ก. ศีรษะ

ข. ออ[ั]ทอ[ั]

ค. อา[ั]วี

ง. ทระ[ั]หนี่

จ. นิสัย

5. ข้อใดมีตัวสะกดต่างจากข้ออื่น

ก. บัญญา

ข. กระเทียม

ค. วันเพ็ญ

ง. สวรรค์

จ. สีสน

6. ข้อใดมีตัวสะกดที่อยู่ในมาตราแม่ กน

ก. พิเศษ

ข. แดง

ค. เกียจคร้าน

ง. จ่านง

จ. ชี้เกียจ

7. ข้อใดมีตัวสะกดที่อยู่ในมาตราแม่ กก

ก. สนุก

ข. แจ่มใส

ค. ทรมาน

ง. กระดาษ

จ. กระชับ

8. ข้อใดมีตัวสะกดที่อยู่ในมาตราแม่ กก และแม่กค
- มอญ จันทร
 - ทรวจ หิง
 - ยักษ์ สิทธิ
 - สนิท พิเศษ
 - ภาค ภูมิ
9. คำใดที่อยู่ในมาตราแม่ ก กา และ แม่ กข
- ประโยชน์
 - สงบ
 - โอกาส
 - จุก
 - สวรรค์
10. คำใดอยู่ในมาตราแม่ ก กา และ แม่ กน
- กระต่าย
 - พระยา
 - ปีศาจ
 - วิวาท
 - นับถือ
11. "ใกล้กับต้นลำพูนั้นมีเรือนฝากระดานแปดหลังคากระเบื้องอยู่หลังหนึ่ง นอกชานใหญ่ที่เชื่อมเรือนสองหลังให้ติดกันนั้น ปูด้วยไม้กระดานแผ่นใหญ่ ๆ และชักดูให้สะอาดก็" ข้อความข้างต้นนี้เป็นการเขียนที่ใช้โวหารแบบใด
- บรรยายโวหาร
 - พรรณนาโวหาร
 - บรรยายประกอบพรรณนาโวหาร
 - พรรณนาประกอบบรรยายโวหาร
 - อุปมาประกอบบรรยายโวหาร

12. "หมื่นผลาญกระแอมทีหนึ่ง เป็นเครื่องหมายที่เด็ก ๆ จำได้ว่ากำลังจะได้ฟังของดี หันไถ้นั้นเพื่อใหญ่หลานคนโตซึ่งนอนหงายคางหนุนมือมองดูพระจันทร์กับพ่อคนกลาง ซึ่งนอนตะแคงอย่างเพลิกเพลียนอนมานานแล้ว ก็ลุกขึ้นนั่งพร้อมกัน ..." ข้อความนี้ เป็นการเขียนที่ใจไวหรรษาแบบใด
- บรรยายโวหาร
 - พรรณนาโวหาร
 - เทศนาประกอบพรรณนาโวหาร
 - อุปมาประกอบพรรณนาโวหาร
 - บรรยายประกอบพรรณนาโวหาร
13. "ไม่เอานะ " ราชัญเอื้อมคว้าความโกรธ "โหมกหัวแค้นะซี" แล้วก็เอามือขวักอากาศ ไปโหมนศีรษะบรรเจิด ข้อความนี้ชี้ให้เห็นว่าราชัญเป็นคนเช่นไร
- เป็นคนเปิดเผย
 - เป็นคนเจ้าอารมณ์
 - เป็นคนเก๊กซาด
 - เป็นคนช่างพูด
 - เป็นคนกล้าพูด
14. "ความอารีคืออะไรพอลาง พอลางกำลังมองดูที่ของกำนันของตัวเองซึ่งมีแสงสว่าง วูบ ๆ อยู่ภายใน ครีษณะ หวังไม่ถนัดไถ่ยื่นแต่รี ก็ทงว่า รีคือไม่กลมไม่เหลี่ยมครบ..." ข้อความนี้ชี้ให้เห็นว่าพอลางเป็นคนเช่นไร
- ซาดความตั้งใจ
 - ชอบพูดขำโมโห
 - คนอารมณ์ร้อน
 - คนรักสนุก
 - คนทกใจง่าย

15. "องค์นี้หน้าตาไม่สวย ท่าทางก็เหี้ยม ๆ แรกเห็นไม่มีอะไรน่ารักตรงไหน แค่ออเจอนี้มียิ้มอย่างใจก็อย่างซื่อ อย่างน่านับถือ เธอพูดจาเรียบร้อยอ่อนหวาน เสี่ยมเจียมตัว เธอบอกว่าเธอชื่ออารี..."
- ข้อความนี้มีความตรงกับข้อใด
- คนที่มีความอารีย่อมมีความจริงใจ
 - คนที่มีความอารีจะมีหน้าตาไม่สวย
 - คนที่มีความอารีเป็นคนไม่น่าสนใจ
 - คนที่มีความอารีเป็นคนขี้นง่าย
 - คนที่มีความอารีเป็นคนอ่อนแอ
16. "การที่มนุษย์มีความเยื่อหุ้มหัวใจสูง การที่มนุษย์ชอบกล่าวคำเท็จการที่มนุษย์ขี้เกียจ ก็เพราะเขาทำให้มนุษย์ใจกล่าวคำเหี้ยม หน้าเลือกไม่เห็นทุกข์สุขของผู้อื่น เห็นแก่ตัวคนเดียวเป็นที่ตั้ง ..." ข้อความนี้มีความสำคัญตรงกับข้อใด ... เขาเป็นคนทำให้...
- มนุษย์มีความเยื่อหุ้มหัวใจสูง
 - มนุษย์ชอบกล่าวคำเท็จ
 - มนุษย์ขี้เกียจ
 - มนุษย์ใจกล่าวคำเหี้ยม
 - มนุษย์ เห็นแก่ตัวคนเดียวเป็นที่ตั้ง
17. "วันหนึ่งขณะที่ ก.ญ. ลออนั่งรถเมล์มาโรงเรียน เขาเหลือบไปเห็นหญิงมีครรภ์คนหนึ่งก้าวขึ้นรถมา ลออรีบลุกขึ้นให้หญิงคนนั้นนั่งแทนที่ทันที เพราะว่าลออจะคงยืนโหนรถเมล์ไปอีกไกลก็ตาม..." การกระทำของ ก.ญ. ลออ แสดงให้เห็นว่า ลออมีนิสัยเช่นไร

18. ข้อใด เป็นลักษณะที่สำคัญที่สุดในการแต่งเรื่องสั้น
- มีโครงเรื่อง
 - มีตัวละคร
 - มีฉาก
 - มีความสมบูรณ์ในตัว
 - มีเนื้อเรื่องน่าติดตาม
19. "เธอหาความสุขให้กับมนุษย์ได้เสมอ ความลึบเนียนอยู่ที่ไม่กายสิทธิ์อันเล็กของเธอ เธอช่วยอุทิศมนุษยที่มีใจกว้าง ชอบเผื่อแผ่ ชอบช่วยเหลือผู้อื่นให้ได้รับความสุข จึงจะต้องเสียสละความสุขของตนเองก็ยอม..." ข้อความที่ยกมามีใจความสำคัญตรงกับข้อใด
- การทำทุกอย่างให้คนอื่นมีความสุข
 - การเสียสละความสุขส่วนตัวเพื่อให้ผู้อื่นมีความสุข
 - การใช้ไม่กายสิทธิ์ช่วยเหลือให้ผู้อื่นมีความสุข
 - การยอมสละชีวิตเพื่อคนอื่น
 - การช่วยเหลือเฉพาะคนที่ทำความดี
20. ลักษณะของนิทานในข้อใดที่ต่างจากเรื่องสั้นมากที่สุด
- โครงเรื่อง
 - ตัวละคร
 - ฉาก
 - แนวคิดของผู้แต่ง
 - ไม่มีความสมจริง

ตาราง 9 แสดงค่าความยากง่าย (P) และค่าอำนาจจำแนก (R) ของแบบทดสอบย่อย
ประจำหน่วยการเรียนรู้ที่ 2

หน่วยที่	ข้อ	แบบทดสอบชุด A		แบบทดสอบชุด B	
		P	B	P	B
2	1	.89	.29	.83	.07
	2	.70	.87	.81	.32
	3	.94	.20	.77	.40
	4	.94	.26	.77	.23
	5	.81	.45	.73	.32
	6	.79	.26	.81	.45
	7	.81	.08	.85	.64
	8	.72	.51	.89	.29
	9	.80	.22	.72	.51
	10	.84	.17	.83	.11
	11	.79	.24	.83	.07
	12	.77	.26	.79	.26
	13	.84	.17	.81	.45
	14	.70	.87	.80	.22
	15	.73	.32	.72	.51
	16	.82	.21	.77	.40
	17	.80	.22	.74	.20
	18	.72	.51	.81	.45

ตาราง 9 (ต่อ)

หน่วยที่	ข้อ	แบบทดสอบชุด A		แบบทดสอบชุด B	
		P	B	P	B
	19	.90	.10	.84	.16
	20	.77	.26	.80	.22

แบบทดสอบย่อยประจำหน่วยการเรียนรู้ที่ 2 มีค่าความเชื่อมั่น .67

แบบทดสอบย่อยประจำหน่วยการเรียนรู้ที่ 2 (ชุด A)

คำสั่ง จงทำเครื่องหมาย (X) ทับตัวอักษรในกระดานคำตอบที่ตรงกับคำตอบที่ถูกต้องที่สุด
เพียงคำตอบเดียว

1. พยัญชนะต้นของคำในข้อใดเป็นอักษรกลาง
 - ก. ช่าง
 - ข. อูฐ
 - ค. วิว
 - ง. ควาย
 - จ. ม้า
2. พยัญชนะต้นของคำในข้อใดเป็นอักษรต่ำ
 - ก. เท้า
 - ข. โถ๊ะ
 - ค. เก้าอี้
 - ง. แขน
 - จ. ปาก
3. คำว่า "จ้าวร" ประกอบด้วยอักษรประเภทใด
 - ก. อักษร สูง กลาง ต่ำ
 - ข. อักษร สูง กลาง
 - ค. อักษร กลาง ต่ำ
 - ง. อักษร สูง ทุ
 - จ. อักษร สูง เกี้ยว

4. พยัญชนะต้นในข้อใดเป็นอักษรกลางทั้งสองตัว

ก. ช้า^๓เจ้า

ข. โอเลี^๓ยง

ค. วา^๓งกาม

ง. บร^๓รหิ

จ. ปิ^๓นโต

5. คำในข้อใดมีอักษรที่มีเสียงคู่กับตัว "ท"

ก. ขง

ข. ถัง

ค. คน

ง. ฅาย

จ. เฌา

6. คำในข้อใดมีพยัญชนะ 5 เสียง

ก. ปิ^๓ย

ข. แก^๓ว

ค. ค^๓ลอง

ง. หวาน

จ. แป^๓ม

7. ข้อใดมีวิธีการผันเหมือนกับคำว่า "แหวน"

ก. วิ^๓ม

ข. ขา^๓น

ค. ข^๓วาว

ง. หาม

จ. ม^๓คิ

8. ข้อใดมีลักษณะการผันวรรณยุกต์ตรงรูป
- ทวงถาน
 - พี่น้อง
 - ชมพู
 - พันธุ์ป
 - มะพร้าว
9. เรื่องแม่ศรีเรือนมีลักษณะการแต่งแบบใด
- สารคดี
 - บทความ
 - เรียงความ
 - นิทาน
 - เรื่องสั้น
10. ข้อใดไม่ใช่ค่านิยมของผู้ชายไทยสมัยก่อน
- ชอบรับราชการ
 - มีลูกมาก
 - มีภรรยาหลายคน
 - ชอบทำการค้า
 - เป็นหัวหน้าครอบครัว
11. "ผ้าถุงชื่อยกกุลี" คำที่ขีดเส้นใต้หมายถึงข้อใด
- 1 กุลีมี 12 นิ้ว
 - 1 กุลีมี 20 นิ้ว
 - 1 กุลีมี 24 นิ้ว
 - 1 กุลีมี 12 โหล
 - 1 กุลีมี 20 โหล

12. ข้อใดไม่ใช่วิถีหารายได้ของแม่บ้านสมัยก่อน

- ก. เย็บสิ่งของ จีวรพระ
- ข. พันธูป เทียน
- ค. รับจ้างตัดเสื้อผ้า
- ง. ทำดอกไม้กระดาษ
- จ. รับจ้างปักเสื้อโขน ละคร

13. ข้อความในข้อใดเป็นความคิดเห็นของผู้เขียน

- ก. บริเวณบ้านสมัยก่อนกว้างขวาง เพราะที่ดินราคาถูก
- ข. แม่บ้านนอกจากจะอยู่บ้านเลี้ยงลูกแล้ว ก็มักจะทำการค้าขาย
- ค. การประกอบอาชีพอยู่กับบ้าน ทำให้มีเวลาชมรมลูกและดูแลสามีได้เต็มที่
- ง. งานค้าขายเล็ก ๆ น้อย ๆ ผู้ชายไทยเรานอกจากจะไม่ชอบเอาที่เกียวกว่าทำซ้ำบ้างไม่เหมาะกับชาติตระกูลบ้าง
- จ. บ้านที่มีลูกมาก ๆ ต้องซื้ออาหารของใช้แบบขายส่ง

14. ข้อใดเป็นคุณสมบัติที่ดีที่สุดของแม่ศรีเรือน

- ก. อบรมลูก
- ข. ดูแลสามี
- ค. ทำการค้าขาย
- ง. รู้จักเอาใจ
- จ. ประหยัดรายจ่ายทุกทาง

ทั้งข้อ 15 - 16 จงเรียงข้อความที่กำหนดให้ใหม่ให้ได้ใจความถูกต้อง ชัดเจน

- 15.
1. ปลุกยลไม่ว่างินเอง
 2. เพราะที่ดินราคาถูก
 3. บ้านเรือนตั้งอยู่ห่างกัน
 4. บริเวณบ้านสมัยก่อนกว้างขวาง
 5. จึงมีที่ดินพอที่จะปลูกเครื่องสวนครัวไว้กิน

ก. 1 2 4 5 3

ข. 3 5 1 4 2

ค. 2 1 3 4 5

ง. 4 2 3 5 1

จ. 4 5 2 3 1

16. 1. เรามีอาชีพขายดอกไม้
 2. บางชนิดมีกลิ่นหอม
 3. เก่ง เป็นชายหนุ่มคนหนึ่ง
 4. แล่นำไปขายที่ตลาด
 5. บางชนิดมีสีสวย
 6. ที่บ้านเรามีดอกไม้หลายชนิด
 7. เขาจะตัดดอกไม้แต่เช้าตรู่

ก. 3 1 6 2 5 7 4

ข. 3 1 7 4 6 2 5

ค. 3 1 6 5 2 4 7

ง. 3 1 5 6 4 2 7

จ. 3 1 2 5 6 7 4

17. คำขึ้นต้นในการเขียนเรียงความข้อใด ไม่สร้างความสนใจผู้อ่าน

ก. ครั้งหนึ่งนานมาแล้ว...

ข. โอ๊ย ช่วยผมด้วย...

ค. ขณะที่ฝนตกหนัก...

ง. เมวลายข้างบ้านของฉัน...

จ. เสียงเอะอะโคมครามในครัว...

18. หัวข้อเรื่องในข้อใด ที่เหมาะสำหรับการ เขียนเรียงความในเวลาจำกัดมากที่สุด
- การคมนาคมในประเทศไทย
 - ประสบการณ์ที่ประทับใจ
 - การเลี้ยงสัตว์
 - การปลูกพืช
 - ความรักชาติ
19. เหตุใดในการส่งจดหมาย จึงควรเขียนที่อยู่และชื่อของผู้ส่งจดหมายด้วย
- เพื่อผู้รับจะได้ทราบ
 - เพื่อผู้รับไปรษณีย์จะได้ทราบ
 - เพื่อให้จดหมายถึงผู้รับอย่างรวดเร็ว
 - เพื่อผู้รับจะได้สะดวกในการทวงจดหมาย
 - เพื่อสะดวกในการส่งกลับถ้าจดหมายไม่ถึงมือผู้รับ
20. ข้อใดไม่มีในการเขียนจดหมายส่วนตัว
- ที่อยู่ผู้ส่ง
 - คำขึ้นต้น
 - วันที่ เดือน ปี
 - คำลงท้าย
 - เลขที่หนังสือ

แบบทดสอบย่อยประจำหน่วยการเรียนรู้ที่ 2 (ชุด B)

คำสั่ง จงทำเครื่องหมาย (X) กับอักษรในกระดานคำตอบที่ตรงกับคำตอบที่ถูกต้องที่สุด
เพียงคำตอบเดียว

1. พยัญชนะต้นของคำในข้อใดเป็นอักษรสูง

- ก. แรก
- ข. ผึ้ง
- ค. กระชู้
- ง. ตะกวด
- จ. กระหิง

2. คำว่า "คลอง" ประกอบด้วยอักษรใดตามลำดับ

- ก. อักษร สูง กลาง ท่ำ
- ข. อักษร สูง กลาง เคี้ยว
- ค. อักษร สูง กลาง ฐู
- ง. อักษร กลาง เคี้ยว ฐู
- จ. อักษรเคี้ยว กลาง

3. พยัญชนะต้นและพยัญชนะท้ายพยางค์ในข้อใดเป็น อักษรกลางทั้งสองตัว

- ก. ฝน
- ข. แกด
- ค. รุ่ง
- ง. รอน
- จ. อ่าว

4. คำในข้อใดมีอักษรครบ 3 หมู่
 - ก. เทียน
 - ข. จีวร
 - ค. สบง
 - ง. บวช
 - จ. ทาสย์ตร
5. คำในข้อใดมีวิธีการผันเหมือนกับคำว่า "แจ่ม"
 - ก. แดง
 - ข. ทาง
 - ค. คม
 - ง. วัง
 - จ. หลน
6. คำว่า "พับ" มีระดับเสียงวรรณยุกต์ตรงกับข้อใด
 - ก. ปีก
 - ข. มาก
 - ค. เช้า
 - ง. ยาม
 - จ. พัน
7. คำในข้อใดผันไม่ตรงรูปวรรณยุกต์
 - ก. ไซ
 - ข. มะม่วง
 - ค. กลวย
 - ง. สัม
 - จ. ออย

8. ลักษณะการแต่งเรื่องแม่ศรีเรือนตรงกับข้อใดมากที่สุด
- มีความสละสลวยของภาษา
 - เป็นการแสดงความคิดเห็นของผู้เขียน
 - อธิบายข้อเท็จจริงมากกว่าข้อคิดเห็น
 - เป็นการเขียนร้อยแก้วไปเรื่อย ๆ จนจบเรื่อง
 - เน้นความสนุกสนานเพลิดเพลิน
9. "เรื่อบรรทุกถ่านลำใหญ่ ๆ ขนาด 4 มือลิงก็ไต่บาทหนึ่งแล้ว" คำที่ขีดเส้นใต้มีความหมายตรงกับข้อใด
- อุปกรณ์ที่ใช้ตัดถ่าน
 - อุปกรณ์ที่ใช้วางถ่าน
 - ส่วนหนึ่งของโครงขีถ่านเรือ
 - มาตรการในการสร้างลำเรือ
 - ตราสำหรับทวงถามที่บรรทุกมาด้วยเรือ
10. "ชายของแอมไม่ต้องขนขึ้นบ้านก็ไต่กำไรวีแล้ว" ข้อความที่ขีดเส้นใต้มีความหมายตรงกับข้อใด
- ชายฝั่ง
 - ชายปลีก
 - ชายเขื่อน
 - ชายเงินสกล
 - ชายอย่างรีบเร่ง
11. ข้อใดไม่ใช่วิถีชีวิตประเพณีของแม่ศรีเรือน
- ซื้อผลไม้เป็นร้อยลูก
 - ซื้อผ้าตัดเสื้อยกพับ
 - ใส่เสื้อผ้าลงมาเป็นทอ ๆ
 - ซื้อทองหยองมาเก็บไว้
 - ทำอาหารใส่ปิ่นโตไปรับประทานนอกบ้าน

12. ข้อใดเป็นความแตกต่างระหว่าง แผนงานสมัยก่อนกับแผนงานสมัยปัจจุบันชัดเจนที่สุด

- ก. การประกอบอาชีพ
- ข. การประหยัด
- ค. การสร้างฐานะ
- ง. การดูแลสุขภาพ
- จ. รู้จักอบรมบุตรหลาน

ข้อ 13 จงเรียงข้อความที่กำหนดให้ใหม่ให้ได้ใจความถูกต้อง ชัดเจน

13. 1. ผู้ชายต้องเป็นหัวหน้านิยมการรับราชการ

- 2. เพราะคนเรานิยมรับราชการ
- 3. ครอบครัวของเราคนไทยสมัยก่อนนี้
- 4. มีวิชาความรู้ก็มักกับราชการ
- 5. ถิ่นมาจากตระกูลดี

ก. 1 3 5 4 2

ข. 1 3 4 5 2

ค. 3 1 5 4 2

ง. 3 1 2 4 5

จ. 3 1 5 2 4

14. จงเรียงลำดับโครงเรื่องต่อไปนี้

- 1. คุณของการมีมัยยัสต์
- 2. มัยยัสต์คืออะไร
- 3. ทรัพย์จะมั่นคงอยู่ตลอดไปต้องมีมัยยัสต์
- 4. โหระของการไม่มีมัยยัสต์
- 5. ความสุขที่เกิดจากความมัยยัสต์ คือ สิ่งที่มีมนุษย์ทุกคนพึงประสงค์

ก. 2 3 4 1 5

ข. 3 2 1 4 5

ค. 4 1 2 5 3

ง. 5 3 2 1 4

จ. 5 3 2 4 1

15. หัวข้อเรื่องในข้อใดไม่เหมาะสำหรับการเขียนเรียงความในระยะเวลาอันจำกัด มากที่สุด

ก. ชีวิตของฉัน

ข. วันขึ้นปีใหม่

ค. วีรบุรุษไทย

ง. วันปิดเทอม

จ. เพื่อนรักของข้าพเจ้า

16. ข้อใดจำเป็นสำหรับการเขียนจดหมายส่วนตัว

ก. คำขึ้นต้น

ข. วันที่ เดือน ปี

ค. คำลงท้าย

ง. ถามทุกข้อของผู้รับ

จ. ใจความในจดหมายต้องเป็นการเป็นงาน

17. ควรเติมคำในข้อใดลงในช่องว่างต่อไปนี้

...คุณแม่...

ก. เรียน ที่รัก

ข. เรียน ที่เคารพ

ค. กราบเรียน ที่รัก

ง. กราบเรียน ที่เคารพ

จ. กราบเฝ้า ที่เคารพ

18. ข้อใดเขียนวันที่ เดือน ปี ในการเขียนจดหมายถูกต้อง
- ก. 21 ก. ย. 32
 - ข. 21 กันยายน 2532
 - ค. 21 ก. ย. 2532
 - ง. วันที่ 21 กันยายน พ.ศ. 2532
 - จ. วันที่ 21 เดือนกันยายน พ.ศ. 2532
19. การเขียนรหัสไปรษณีย์ให้ประโยชน์อย่างไร
- ก. ช่วยให้จดหมายถึงผู้รับแน่นอน
 - ข. ช่วยให้กรมไปรษณีย์ทำงานอย่างสบายใจ
 - ค. ช่วยป้องกันไม่ให้จดหมายสูญหาย
 - ง. ช่วยให้กรมไปรษณีย์แบ่งหมวดหมู่ของจดหมายง่ายขึ้น
 - จ. ช่วยให้กรมไปรษณีย์โทรเลขเก็บสถิติต่าง ๆ ได้
20. การส่งจดหมายธรรมดาใช้แสตมป์กี่บาท
- ก. 1 บาท
 - ข. 2 บาท
 - ค. 2.50 บาท
 - ง. 3 บาท
 - จ. 5 บาท

ตาราง 10 แสดงค่าความยากง่าย(p) และค่าอำนาจจำแนก (r) ของแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาไทย

ข้อ	p	r	ข้อ	p	r
1	.80	.47	22	.37	.36
2	.20	.47	23	.79	.20
3	.80	.21	24	.72	.53
4	.80	.25	25	.79	.57
5	.80	.22	26	.78	.59
6	.61	.68	27	.54	.62
7	.65	.74	28	.76	.62
8	.70	.69	29	.43	.22
9	.72	.54	30	.36	.31
10	.73	.65	31	.32	.41
11	.70	.69	32	.59	.31
12	.73	.66	33	.77	.61
13	.73	.65	34	.69	.58
14	.41	.64	35	.64	.47
15	.76	.34	36	.63	.56
16	.33	.54	37	.69	.58
17	.61	.60	38	.21	.21
18	.74	.64	39	.38	.61
19	.56	.38	40	.69	.58
20	.49	.74	41	.54	.27
21	.80	.36	42	.52	.44

ตาราง 10 (ต่อ)

ข้อ	p	r	ข้อ	p	r
43	.79	.41	52	.78	.43
44	.78	.43	53	.40	.39
45	.71	.68	54	.55	.23
46	.21	.74	55	.63	.31
47	.57	.59	56	.57	.27
48	.32	.21	57	.76	.25
49	.36	.23	58	.54	.25
50	.55	.31	59	.57	.20
51	.46	.25	60	.52	.22

ค่าความเชื่อมั่นของแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาไทยมีค่าเท่ากับ .68

ตาราง 11 แสดงคะแนนแบบทดสอบอัตนัย ของนักเรียนซึ่งตรวจโดยผู้ตรวจ 2 คน

ผู้ตรวจ นักเรียน	คนที่ 1		คนที่ 2	
	คะแนน	อันดับ	คะแนน	อันดับ
1	10	8	11	8
2	13	6	12	7
3	16	3	14	5
4	13	6	15	4
5	17	2	16	3
6	12	7	12	7
7	17	2	15	4
8	19	1	18	1
9	15	4	15	4
10	16	3	15	4
11	17	2	18	1
12	13	6	15	4
13	17	2	17	2
14	16	3	18	1
15	14	5	16	3
16	15	4	15	4
17	12	7	13	6
18	15	4	14	5
19	17	2	16	3
20	16	3	17	2

แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาไทย

วิชา พ 101

ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1

คำชี้แจง

1. ห้ามขีดเขียนสิ่งใด ๆ ลงในแบบทดสอบนี้
2. แบบทดสอบนี้มีคำถามทั้งหมด 2 ตอน

ตอนที่ 1 เป็นข้อสอบแบบปรนัยชนิดเลือกตอบ 5 ตัวเลือกให้นักเรียนเลือกคำตอบที่ถูกต้องที่สุดเพียงคำตอบเดียว โดย กาเครื่องหมาย X ทับตัวอักษรในกระดาษคำตอบดังนี้

ก ข ค ~~ง~~ จ

ถ้าต้องการเปลี่ยนคำตอบ เช่น เปลี่ยนข้อ จ เป็น ข้อ ก ให้ทำดังนี้

~~ง~~ ข ค ง ~~จ~~

ตอนที่ 2 เป็นข้อสอบอัตนัย 1 ข้อ ให้เขียนตอบในกระดาษเขียนตอบ

ที่แจกให้

3. พยายามทำใ้มากที่สุด เท่าที่จะทำได้ เพื่อผลสำเร็จของนักเรียน

ตอนที่ 1 ข้อสอบปรนัย 60 ข้อ

คำสั่ง จงเลือกคำตอบที่ถูกต้องที่สุดแล้วเขียนเครื่องหมายกากบาท (X) ลงบนอักษรใน
กระดานคำตอบ

1. มาตราสะกดในข้อใดใช้พยัญชนะสะกดตรงตามมาตราได้เท่านั้น

- ก. มาตราแม่ กก
- ข. มาตราแม่ กบ
- ค. มาตราแม่ กน
- ง. มาตราแม่ กค
- จ. มาตราแม่ กม

2. พยัญชนะในข้อใดใช้เป็นตัวสะกดในมาตราแม่ กก ทั้งหมด

- ก. ก ค ช
- ข. ก ข ห
- ค. ช ฎ ฏ
- ง. ท ธ ค
- จ. ท ฐ ห

3. ข้อใดเป็นพยัญชนะตัวสะกดในมาตราแม่ กน ทั้งหมด

- ก. ญ ฃ ย
- ข. น บ ญ
- ค. ร ล ห
- ง. ร ย ล
- จ. ม ร ล

4. ตัวสะกดในข้อใดอยู่ในแม่ กทุกคำ
 - ก. ก๊าซ กอล์ฟ
 - ข. โจทย์ เลข
 - ค. กรุท คช
 - ง. เข็ท โศก
 - จ. กาท ภู
5. ตัวสะกดในข้อใดอยู่ในแม่ กง และแม่ เกย ตามลำดับ
 - ก. ครั้นเครง
 - ข. สงกรานต์
 - ค. สางเขี้ยว
 - ง. งงงวย
 - จ. นงคราญ
6. ตัวสะกดในข้อใดอยู่ในแม่ เกอว
 - ก. หัวใจ
 - ข. ใบพลั่ว
 - ค. โอยวะ
 - ง. ฐั่ว
 - จ. ไม่มีข้อใดผิด
7. คำในข้อใดที่ไม่ได้อยู่ในมาตราเดียวกับข้ออื่น ๆ
 - ก. กะทะ
 - ข. ทะปูลู
 - ค. โลหะ
 - ง. เวื่อใบ
 - จ. ชโมย

8. ตัวสะกดในข้อใดต่างจากข้ออื่น
- ก. เมฆ อักคี
 - ข. ปีสาจ วัฐ
 - ค. กิเลส ภูมิจิ
 - ง. บาตร กาช
 - จ. กบฏ หิริช
9. ข้อใดไม่มีตัวสะกดทุกคำ
- ก. หมก ล้อ กล
 - ข. เสน่ห์ ทุกข์ สังข์
 - ค. เล่ห์ ไกล ภู
 - ง. คาว การาคำ
 - จ. เขย ชีเฮอร์ เพ้า
10. ข้อใดออกเสียงวรรณยุกต์ต่างจากพวก
- ก. กราฟ
 - ข. กอล์ฟ
 - ค. กาช
 - ง. ท้าว
 - จ. เข็ท
11. ข้อใดใช้เป็นตัวสะกดไม่ได้
- ก. ฏ ฐ ท
 - ข. ฉ ผ ย
 - ค. ฆ ฌ ฑ
 - ง. ข ค ฟ
 - จ. ฐ ห ฎ

12. มาตราตัวสะกดในข้อใด ใช้พยัญชนะตัวอื่นสะกดไม่ได้
- ก. กง กม กน เกย
 - ข. กง เกย กม เกอว
 - ค. กง กม กน เกอว
 - ง. กก กย กน เกอว
 - จ. กน กก กย กก
13. พยัญชนะตัวสะกดข้อใด มีเสียงเหมือนตัวสะกดของคำว่า "คน"
- ก. เพญ
 - ข. เลศ
 - ค. เลย
 - ง. กาม
 - จ. ปลง
14. "พิพิธภัณฑ์สถานแห่งชาติ" ข้อความนี้พยางค์ในมาตรา ก กา อยู่กี่พยางค์
- ก. 2 พยางค์
 - ข. 3 พยางค์
 - ค. 4 พยางค์
 - ง. 5 พยางค์
 - จ. 6 พยางค์
15. ข้อใดมีมาตราแม่ ก กา 3 พยางค์ มาตราแม่ กน 1 พยางค์ มาตราแม่ กม 1 พยางค์
- ก. ย่นลำพูแย่งกิ่งก้าน
 - ข. รัศมีสีขาว
 - ค. อกุศลกรรม
 - ง. น้ำจืดเต็มตลิ่ง
 - จ. แม่น้ำเจ้าพระยา

16. ข้อใดไม่เกี่ยวข้องกับอักษร 3 หมู่

- ก. คำเป็น คำตาย
- ข. การผันอักษร
- ค. มาตราสะกด
- ง. อักษรคู่ อักษรเดี่ยว
- จ. อักษรนำ อักษรตาม

17. ข้อใดเป็นอักษรต่ำ

- ก. ผ. ฝ. ศ. ห
- ข. ก. ท. ฎ. จ
- ค. ช. ฉ. ฐ. ถ
- ง. ค. ศ. ฆ. ง
- จ. ก. ท. บ. อ

18. ข้อใดมีอักษรสูง

- ก. ม้า
- ข. เจ้า
- ค. ปาก
- ง. น้า
- จ. กลัว

19. ข้อใดเป็นอักษรเกี่ยวล้วน

- ก. งูน้ำ
- ข. ระเบียบ
- ค. ผึ้งร้าง
- ง. หมูป่า
- จ. มาเทศ

20. ข้อใดเป็นอักษรทุกตัว
- ก. ฐ ฏ ฐ ฐ
 - ข. ไก ไซ ค้า ฆ่า
 - ค. ช้า คี ปี พาย
 - ง. พี่ พา ช้า ไห
 - จ. คา อะ จะ ไป
21. พยัญชนะต้นในข้อใดเป็นอักษรกลาง
- ก. เสือ
 - ข. ฐ
 - ค. ขาง
 - ง. นก
 - จ. เคา
22. พยัญชนะต้นในข้อใดเป็นอักษรคู่ทั้งสองพยางค์
- ก. ค้างคาว
 - ข. นกยูง
 - ค. จิ้งจก
 - ง. ช้างเผือก
 - จ. ยีราฟ
23. ข้อใดมีเสียงอยู่ในระดัยเดียวกับ "ฟ"
- ก. ผ
 - ข. ฝ
 - ค. ฝ
 - ง. ฟ
 - จ. ห

24. ตัวสะกดในข้อใด มี 'ไ' อักษรต่ำ
- ของ
 - ขวัญ
 - วัน
 - เกิด
 - คุณ
25. พยัญชนะต้นของคำในข้อใดเป็นอักษรสูงทั้งหมด
- รถหิมะ
 - โกจิซ่า
 - ไฮโดร
 - นิมิต
 - คอกปีศาจ
26. พยัญชนะต้นของคำในข้อใดเป็นอักษรต่ำทั้งหมด
- ฝนฟ้าเปิด
 - คางคกวิ่งรา
 - ร้องเพลงเรื่อยไป
 - เสียงก้องเป็นเพลง
 - มันสบายใจ
27. พยัญชนะต้นของคำในข้อใดเป็นอักษรเดียวทั้งหมด
- อุน
 - วายน้า
 - เนนิส
 - อิงฮิน
 - ผูกบอล

28. อักษรพยางค์ต้นได้ครบ 5 เสียง
- อักษรสูง
 - อักษรกลาง
 - อักษรต่ำ
 - อักษรคู่
 - อักษรเดี่ยว
29. อักษรต่ำ (คู่) คำเป็นจะต้นได้ครบ 5 เสียงต้องทำอย่างไร
- ใช้ตัว "อ" นำ
 - ใช้ตัว "ห" นำ
 - ใช้อักษรสูงเข้าช่วย
 - ใช้อักษรกลางเข้าช่วย
 - ใช้อักษรคู่เข้าช่วย
30. ถ้าต้องการต้นคำว่า "น้ำ" ให้ครบ 5 เสียง จะต้องทำอย่างไร
- ใช้อักษรสูงหรือคู่ นำ
 - ใช้อักษรคู่หรือต่ำ นำ
 - ใช้อักษรต่ำหรือกลาง นำ
 - ใช้อักษรกลางหรือสูง นำ
 - ใช้อักษรกลางหรือคู่ นำ
31. ข้อใดเป็นอักษรสูงคำตาย
- วัน
 - จัก
 - คัก
 - ผัน
 - นาก

32. คำใดผันวรรณยุกต์ได้ครบ 5 เสียง

- ก. ขา
- ข. งาน
- ค. หมู
- ง. โปง
- จ. จง

33. คำว่า "มด" มีระดับเสียงวรรณยุกต์ตรงกับข้อใด

- ก. ขาก
- ข. โปรย
- ค. ทาส
- ง. เล็ก
- จ. แจ

34. ข้อใดที่ทุกคำ มีรูปวรรณยุกต์ไม่ตรงกับเสียง วรรณยุกต์

- ก. เฝือกฟ้า
- ข. ยี่สุน
- ค. ขอนกลิ้ง
- ง. กล้วยไม้
- จ. ยี่เซ่ง

35. ข้อใดมีเสียงวรรณยุกต์เอกทั้งหมด

- ก. ยี่สุน
- ข. อังกาย
- ค. กุหลาบ
- ง. ขจร
- จ. งวงนอน

36. ข้อใดมีเสียงวรรณยุกต์ระดับเดียวกับคำว่า "นักเรียน"

- ก. มะขวิด
- ข. ร้อนรน
- ค. ชุ่มชาม
- ง. ลมลูก
- จ. ง่วงนอน

37. ข้อใดที่เป็นอักษรตัวคำตาย

- ก. จับ
- ข. รัศ
- ค. แห้ม
- ง. มือก
- จ. คุก

38. ข้อใดผันรูปวรรณยุกต์ไม่ถูกต้อง

- ก. แห้ง
- ข. เชื้อ
- ค. โน้ต
- ง. ปีน
- จ. แร้ง

39. ข้อใดผันรูปวรรณยุกต์ได้ถูกต้อง

- ก. มี
- ข. นะ
- ค. คาก
- ง. วาย
- จ. ญ

40. อักษรกลางในข้อใดไม่นิยมผันวรรณยุกต์

ก. จ ก

ข. ค ท

ค. ฎ ฏ

ง. บ ป

จ. อ

41. "พ่ในณลาญอมยิ้ม มองดูหลาน ๆ อยู่คนหนึ่ง กระดิกเท้า พลังถามว่า จะฟังเรื่องอะไรกันละ เรื่องยายกะตา ท่านขนเขาเอาใหม่... เอาละ เอาละ ถ้าขึ้นวิวาทกันข้าจะไล่ ให้ไปนอนกันหมดคนะ

ข้อความใดที่แสดงคำว่า หมิ่นประมาทใช้หลักจิตวิทยาอรรถาธิบายหลาน ๆ

ก. ยายมองดูหลาน ๆ

ข. กระดิกเท้า

ค. จะฟังเรื่องอะไรกันละ

ง. เรื่องยายกะตาท่านขนเขาเอาใหม่

จ. ถ้าขึ้นวิวาทกันข้าจะไล่ให้ไปนอนหมดคนะ

42. "เทพธิดาองค์นี้สวยเหลือเกิน เพราะว่าเธอชื่อความสวย ใครเห็นเป็นต้องตะลึงหลงรัก หูทาคมนักวิทยาศาสตร์ทางกระดูกกระซิบ จับตาจับใจ แต่พอเธอพูดขึ้น ผู้ฟังจึงนึกขึ้นว่าความสวยนี้หาอะไรก็ไม่ได้สักนิด ทำประโยชน์ไม่ได้สักอย่าง นอกจากเอาไว้ดู" จากข้อความข้างต้น ต้องการชี้ให้เห็นความสำคัญของเรื่องใด

ก. การพูดจา

ข. การทำประโยชน์

ค. การทำให้ทุกคนหลงรัก

ง. การแสดงกิริยาท่าทาง

จ. ความสวยของผู้หญิง

43. เทพธิดาในข้อ 42 ตามความนึกของผู้เขียนเป็นคนอย่างไร

- ก. คนสวย
- ข. คนน่ารัก
- ค. คนมีเสน่ห์
- ง. คนมีคุณค่า
- จ. คนขาดความงาม

ให้ใช้ข้อความข้างล่างนี้ตอบคำถามข้อ 44

"องค์ที่สองนี้แก่มาก รูปร่างบวมสูง หน้าผากกว้าง แสดงว่ามีหัวใจมาก เธอใส่แว่นตาค่อยและพูดจาใช้ภาษาสูง ๆ ห้วน ๆ ... เธอว่าตัวเธอเองที่สอนให้นักบุญรู้จักทำอะไรต่าง ๆ ขึ้น สอนให้นักบุญเรียนรู้ ความลับของดินฟ้าอากาศ เพราะเธอที่นักบุญเจ้าโลกบงกช และเรียกร้องธรรมชาติมาใช้ได้ตามใจ... ถึงแม้เทพธิดาทุกองค์จะพากันเลื่อมใสและประหลาดใจสักเท่าใด วิทยาศาสตร์ก็ยังไม่ไ้เป็นเจ้าของเทพธิดา"

44. ข้อใดมีใช้ ลักษณะของเทพธิดาวิทยาศาสตร์

- ก. คงแก่การ เรียน
- ข. ชอบใช้ศัพท์ทางวิชาการ
- ค. เชื้อมั่นในตนเองสูง
- ง. มีความเสี่ยงเจียมตัว
- จ. มีความเฉลียวฉลาด

45. พ่อใหญ่ในเรื่องนิค ๆ หน้อย ๆ เป็นคนอย่างไร

- ก. ชอบสนุก
- ข. ข้างสังเกต
- ค. เจ้าอารมณ์
- ง. ชอบแกล้งน้อง
- จ. พูดกอนคิด

ตั้งแต่ข้อ 46 - 47 ให้ใช้ข้อความข้างล่างนี้ตอบคำถาม

46. ข้อความที่ว่า "พระจันทร์สีนวลจ้าส่งแสงสว่างอยู่กลางวง รัศมีสีขาว น้ำขึ้นเต็มฝั่ง
นิ่งไม่กระตุกกระคิก แต่เป็นเงาแวววาว เหมือนดาดเงินใบใหญ่ที่ขั้วมัน"

เป็นการเขียนโดยให้โวหารชนิดใด

- ก. บรรยายโวหาร
 - ข. พรรณาโวหาร
 - ค. บรรยายประกอบพรรณาโวหาร
 - ง. พรรณาประกอบบรรยายโวหาร
 - จ. อุปมาประกอบบรรยายโวหาร
47. บรรยายภาพในข้อใดตรงกับข้อความข้างต้น

- ก. ความสงบ
- ข. ความวังเวง
- ค. ความเศร้า
- ง. ความสว่าง
- จ. ความโศกเศร้า

48. "ถ้าตาชื่อของเล่นให้เจ้าเยอะแยะที่เดียว แล้วให้เจ้านั่งเล่นอยู่กับคนเดียวเท่านั้น
ประเดียวเดียวเจ้าก็จะเบื่อ สิ้นสนุก เจ้าจะต้องหาเพื่อนเล่นด้วยจึงจะพอใจ"

ข้อความนี้ต้องการสอนในเรื่องใด

- ก. ความเอื้อเฟื้อ
- ข. การคบเพื่อน
- ค. ความมีเหตุผล
- ง. การเข้าสังคม
- จ. ความเป็นผู้นำ

49. "พี่น้องสองคนทะเลาะกันด้วยสาเหตุแย่งของเล่นกันคนที่แย่งมาได้ แต่คุณแม่ก็ตัดสินใจให้คนน้องได้ของเล่นชิ้นนั้นไปเพราะคนพี่มีของเล่นอยู่แล้ว" จากข้อความนี้ แม่ตัดสินใจให้ของเล่นน้องไปเพราะต้องการ
- ให้ลูกรู้จักการเสียสละ
 - ทัศนียภาพคนโต
 - ฝึกความอดทนลูก
 - ให้ลูกรู้จักการสูญเสีย
 - ให้ลูกรู้จักเอาใจใส่น้อง
50. สารที่ผู้เขียน (คอกไม้สก) มุ่งถ่ายทอดให้แก่ผู้อ่านคือข้อใด
- ให้ความบันเทิง
 - สอนคติธรรม
 - สอนความเป็นไปในสังคม
 - สอนค่านิยมต่าง ๆ
 - ให้เป็นตัวอย่างเรื่องสั้น
51. ลักษณะนิสัยของ "ราจาเวช" ซึ่งถ้าเกิดขึ้นกับใครแล้วจะมีผลเสียมากกว่าผลดี คือข้อใด
- ซุกซน
 - โกร่งง่าย
 - ใจร้อน
 - ไม่ค่อยระวังคำพูด
 - ควบคุมอารมณ์ตนเองไม่ได้
52. คุณสมบัติน่าที่ที่นักเรียนจากเรื่องนี้คือข้อใด
- หัวหน้าต้องช่วยดูน้องเสมอ
 - หัวหน้าต้องใจดีเสมอ
 - หัวหน้าต้องเป็นคนฉลาดหลักแหลม
 - หัวหน้าต้องเป็นคนสวย ท่าทีสง่างาม
 - หัวหน้าต้องเป็นผู้มีน้ำใจเอื้อเอื้อเอื้อเอื้อ

53. ข้อใด ไม่ใช่ ค่านิยมของพ่อบ้านตามเนื้อเรื่อง
- เจ้ารับราชการ
 - เป็นหัวหน้าครอบครัว
 - มีภรรยาหลายคน
 - มีบ้านเป็นของตนเอง
 - มีลูกน้อย
54. ลักษณะที่สำคัญที่สุดของแม่ศรีเรือน คือข้อใด
- ประหยัดรายจ่าย เพิ่มพูนรายได้
 - เอาใจใส่ดูแลลูก
 - รู้จักทำการค้า
 - ทำอาหารอร่อย ช่างประณีตรักใคร่คน
 - ปกครองดูแลบ้าน
55. ข้อดีของการประกอบอาชีพอยู่ภายในบ้านของหญิงไทยคือข้อใด
- มีเวลาอบรมลูกและดูแลสามี
 - ลดค่าใช้จ่ายในการเดินทาง
 - มีโอกาสดูแลบ้านเรือนไม่ต้องจ้างคนรับใช้
 - ไม่สิ้นเปลืองเรื่องเครื่องแต่งกาย
 - ได้ใช้ความรู้ความสามารถที่เด่นชัดในการประกอบอาชีพ
56. ข้อแตกต่างที่สำคัญที่สุดของแม่บ้านปัจจุบันที่ไม่เหมือนกับแม่บ้านสมัยก่อนคืออะไร
- ต้องทำงานในบ้านทุกอย่าง
 - ต้องออกไปทำงานนอกบ้าน
 - ทำอุตสาหกรรมในครัวเรือน
 - ไม่มีโอกาสอบรมลูกและดูแลสามี
 - ขาดความรับผิดชอบในหน้าที่แม่บ้าน

57. การซื้อของกินของใช้ครั้งละมาก ๆ ให้ประโยชน์อย่างยิ่งในข้อใด
- มีของกินของใช้ระยะเวลายาวนาน
 - เลือกซื้อของที่มีคุณภาพดีได้
 - แบ่งเอาไปขายปลีกได้กำไรดี
 - ทุ่นเวลาในการจัดซื้อ
 - ซื้อได้ในราคาถูกกว่าซื้อปลีก
58. "ในสมัยก่อนผู้หญิงไม่มีโอกาสได้รับราชการหรือทำงานตามบริษัทอย่างผู้ชาย บางคนก็ยังอ่านเขียนไม่ได้ด้วยซ้ำไป ยังใช้ปูนหรือดินสอพอง ชีต ๆ ตามข้างฝาหรือเสาเรือน ทั่วชุมชนคำไถจนร่ำรวย" ส่วนวนในข้อใดตรงกับคุณลักษณะของแม่ศรีเรือนทั้งข้อความข้างตน
- เก็บเบี้ยใต้ถุนร้าน
 - หนักเอาเบาสู
 - หลังสู้ฟ้าหน้าสู้ดิน
 - เก็บเล็กผสมน้อย
 - ออกเปรี้ยวไว้กินหวาน
59. งานอดิเรกข้อใดไม่ต้องใช้ฝีมือ
- เย็บสบงจีวรพระ
 - ทำขนมจีนน้ำยำน้ำพริกขาย
 - ปั้นเทียน ฐาน มวนบุหรี่ต่าง ๆ
 - ขายหมากรุก
 - สานปลาตะเพียน

60. ข้อใดไม่ใช่ข้อคิดที่ได้จากเรื่อง

- ก. แม่ศรีเรือนที่คอยนำความสุขความเจริญมาสู่ครอบครัว
- ข. แม่ศรีเรือนเป็นผู้นำครอบครัวที่สำคัญที่สุด เพราะทำให้ครอบครัวมีรายได้เป็นกอบเป็นกำ
- ค. แม้มีความรู้ไม่มากนัก หากขยันหมั่นเพียรก็มีความมั่นคงได้
- ง. การรู้จักประหยัด อดออม จะทำให้ตัวเองและครอบครัวเจริญได้
- จ. ทุกคนในครอบครัวควรช่วยเหลือกันในการทำกิจกรรมต่าง ๆ ฐานะความเป็นอยู่ของครอบครัวจะดีขึ้น

ตอนที่ 2

จงเขียนเรียงความเชิงแสดงความคิดเรื่องแม่บ้านสมัยใหม่ ลงในกระดาษที่แจกให้

ความยาวประมาณ 15 - 20 บรรทัด

นักเรียนเขียนแถมมโนคติได้ ตามความคิดของนักเรียน แต่ต้องมีเนื้อหาตรงกับชื่อเรื่อง และจะใช้สำนวนโวหารลักษณะใดก็ได้

คำชี้แจงการตรวจเรียงความ

ขั้นตอนการตรวจ

1. ผู้ตรวจอ่านเรียงความให้จบทั้งเรื่องก่อน 1 ครั้ง เพื่อแบ่งคุณภาพของงานออกเป็น 3 กลุ่ม คือ กลุ่มสูง กลุ่มกลาง และกลุ่มต่ำ
2. ผู้ตรวจอ่านและให้คะแนนทีละกลุ่ม จากกลุ่มสูง กลุ่มกลาง และกลุ่มต่ำ พร้อมทั้งให้คะแนน โดยให้คะแนนเต็ม 40 คะแนน

การพิจารณาให้คะแนน

ผู้ตรวจพิจารณาให้คะแนนจากเกณฑ์การประเมินดังนี้

การเขียนคำนำ หมายถึง คำนำเพื่อเปิดเรื่องในลักษณะนำเข้าสู่ประเด็นของเรื่อง น่าสนใจ ชวนให้ติดตาม

การเขียนเนื้อเรื่อง หมายถึง เนื้อเรื่องไม่ออกนอกประเด็น มีลักษณะสร้างสรรค์ บัณฑิต น่าสนใจ มีแนวความคิดเป็นของตนเอง

การเขียนสรุป หมายถึง บทสรุปเพื่อ ปิดเรื่อง สัมพันธ์กับคำนำและเนื้อเรื่อง ให้ความรู้สึกประทับใจ

สิ่งที่ผู้อ่านได้รับ หมายถึง ข้อเขียนให้ความรู้ หรือข้อคิด

การใช้ถ้อยคำ หมายถึง การเลือกใช้ถ้อยคำให้ถูกต้องตรงความหมายถูกต้อง ตามกาลเทศะ ตามธรรมเนียมไทย ไม่ใช่ภาษาปาก ไม่ใช่ภาษาเป็นเยื่อฟุ่มเฟือย

สำนวนโวหาร หมายถึง การอธิบายได้กระจ่างชัดเจน เปรียบเทียบ เห็นภาพพจน์ ให้อารมณ์ ความรู้สึก ใช้ภาษาอย่างสมเหตุสมผล ทำให้ผู้อ่านคล้อยตามได้

การสะกดคำ หมายถึง การสะกดการันต์ได้ถูกต้องตามหลักภาษา ไม่เขียนผิดคำ

การเว้นวรรคตอน หมายถึง การรู้จักเว้นวรรคตอนได้ถูกต้อง ทั้งวรรคใหญ่และวรรคเล็ก

การแบ่งย่อหน้า หมายถึง การแบ่งย่อหน้าได้ถูกต้องตามหลักการเขียนหน้าที่ดี

การลำดับเรื่อง หมายถึง การลำดับความคิดไม่สับสน มีการเชื่อมโยงความคิด
จากย่อหน้าหนึ่งไปยังอีกย่อหน้าหนึ่งต่อเนื่องกัน

ผู้ตรวจกรอกคะแนนในแต่ละส่วนลงในแบบฟอร์มการตรวจ ดังนี้

ตาราง 12 แสดงค่าอำนาจจำแนก (t) ของแบบทดสอบวัดทัศนคติต่อตนเองของนักเรียน

ข้อ	t	ข้อ	t
1	6.39	21	6.04
2	5.96	22	5.09
3	4.80	23	6.26
4	5.05	24	3.54
5	6.02	25	5.08
6	3.54	26	3.91
7	5.13	27	3.87
8	4.76	28	4.80
9	5.21	29	3.91
10	4.01	30	2.76
11	3.43	31	3.40
12	3.30	32	4.76
13	4.12	33	3.53
14	5.41	34	3.62
15	3.62	35	5.21
16	4.95	36	3.43
17	5.51	37	2.80
18	3.70	38	3.54
19	3.48	39	5.36
20	5.95	40	5.66

ตาราง 12 (ต่อ)

ข้อ	t	ข้อ	t
41	6.04	44	3.43
42	6.39	45	5.95
43	4.01		

แบบทดสอบวัดทัศนคติต่อตนเองของนักเรียน มีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ .88

แบบสอบถามวัดทัศนคติต่อตนเอง

คำชี้แจง

1. แบบสอบถามฉบับนี้ต้องการทราบความรู้สึกของนักเรียนที่มีต่อตัวนักเรียนเอง
ในตำแหน่ง... ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน และลักษณะนิสัย
2. คำตอบสำหรับเรื่องนี้ทั้งหมด 45 ข้อ ให้นักเรียนพิจารณาทั้ง 45 ข้อ
และตอบในกระดาษคำตอบที่แจกให้
3. การตอบให้ตอบจากใจจริงของนักเรียนเอง โดยอาศัยความรู้สึกความคิดเห็น
หรือการกระทำเป็นหลักในการตอบ ไม่ต้องคำนึงถึงความถูกต้อง เนื่องจากไม่มีข้อใดถูก และ
ไม่มีข้อใดผิด คำตอบของนักเรียนจะเก็บไว้เป็นความลับ
4. วิธีตอบ ขอให้ดูตัวอย่างข้อ (๐) ต่อไป
ข้อ (๐) นักเรียนรู้สึกว่าการฆ่าสัตว์ตัดชีวิตเป็นสิ่งไม่ดี
เมื่อนักเรียนอ่านข้อความนี้แล้ว ควรตัดสินใจเป็นอันดับแรกว่าท่านเห็นอย่างไร
ระหว่างเห็นด้วย กับไม่เห็นด้วย ต่อมาจึงตัดสินใจอีกทีว่า เห็นด้วยหรือไม่เห็นด้วยมากนัก
เพียงใด ส่วนคำตอบเฉย ๆ นั้น ควรใช้เมื่อไม่สามารถตัดสินใจได้จริง ๆ หรือเมื่อไม่เข้าใจ
ข้อความเท่านั้น สมมุติว่าข้อ (๐) นี้ นักเรียนพิจารณาแล้วว่า เห็นด้วยอย่างยิ่ง ว่าการฆ่าสัตว์
ตัดชีวิตเป็นสิ่งไม่ดี นักเรียนก็ทำเครื่องหมายถูก (✓) ในกระดาษคำตอบตรงช่อง เห็นด้วย
อย่างยิ่ง ของข้อ (๐) ดังนี้

ข้อ	เห็นด้วย อย่างยิ่ง	เห็นด้วย	เฉย ๆ	ไม่เห็นด้วย	ไม่เห็นด้วย อย่างยิ่ง
(๐)	✓				

แบบสอบถามวัดทัศนคติต่อตนเอง

เกี่ยวกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนด้านการเตรียมตัวเรียน

1. นักเรียนคิดว่า ก่อนเรียนทุกคนน่าจะมีความรู้เท่ากันเพราะ
 - 1.1 การเริ่มต้นจากพื้นฐานเดียวกัน ทำให้ไม่มีใครเหลื่อมล้ำใคร (1)
 - 1.2 นักเรียนแต่ละคนยอมรับมีความรู้เดิมหมดแล้ว (2)
 - 1.3 นักเรียนแต่ละคนมาจากต่างสถานที่ ความรู้เดิมจึงต่างกัน (3)
2. นักเรียนเชื่อว่า การเตรียมตัวให้พร้อมก่อนเรียนทำให้
 - 2.1 เข้าใจเนื้อหาที่เรียนดีขึ้น (4)
 - 2.2 ทำให้เรียนทันเพื่อน (5)

เกี่ยวกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนด้านวิธีเรียนของนักเรียนและวิธีสอนของครู

3. นักเรียนเกิดความรู้สึกอย่างไร ก่อนถึงชั่วโมงเรียนวิชาภาษาไทย
 - 3.1 กระตือรือร้นที่จะเรียน (6)
 - 3.2 เบื่อหน่าย ไม่อยากเรียน (7)
4. นักเรียนรู้สึกว่ ขณะที่ครูสอน
 - 4.1 นักเรียนสนใจร่วมกิจกรรมการเรียนการสอนอย่างสนุกสนาน (8)
 - 4.2 นักเรียนอยากฟังบ้าง ไม่อยากฟังบ้าง (9)
 - 4.3 นักเรียนต้องใช้ความพยายามทำความเข้าใจเนื้อหาที่กำลังเรียน (10)
5. นักเรียนคิดว่า นักเรียนจากการเรียนการสอนของครูได้เพราะ
 - 5.1 ฟังครูสอนอย่างตั้งใจ (11)
 - 5.2 จดบันทึกคำสอนอย่างละเอียด (12)

6. นักเรียนรู้สึกว่าย่ บรรยากาศภายในห้องเรียนขณะเรียนวิชานี้
 - 6.1 เกิดความเคร่งเครียดในการเรียน (13)
 - 6.2 เป็นการเรียนที่สนุกสนาน (14)
 - 6.3 เรียนเฉพาะบางคน เพราะบางคนตั้งใจเรียน บางคนคุยกัน (15)
7. นักเรียนรู้สึกว่าการเรียนการสอนจะประสบผลสำเร็จได้ขึ้นขึ้นอยู่กับ
 - 7.1 ครูมีวิธีสอนที่เร้าความสนใจ (16)
 - 7.2 ครูต้องใช้จิตวิทยาในการเรียนการสอน (17)
 - 7.3 ครูต้องคำนึงถึงความแตกต่างทางสติปัญญาของนักเรียนแต่ละคน (18)
8. วิธีสอนของครูที่นักเรียนชอบคือ
 - 8.1 สอนเนื้อหาจากง่ายไปหายาก (19)
 - 8.2 สอนนักเรียนจนจำได้ด้วยการฝึกทักษะเสมอ ๆ (20)
 - 8.3 นักเรียนสามารถทราบถึง ความก้าวหน้าทางการเรียนของนักเรียน
ได้ตลอดเวลา ด้วยตนเอง (21)
 - 8.4 สอนตามเนื้อหาที่มีในหนังสือเรียนเท่านั้น (22)
 - 8.5 สอนให้จำกฎหรือนิยามต่าง ๆ ด้วยการท่องจำ (23)
 - 8.6 สอนโดยใช้กิจกรรมประกอบในการสอน (24)
9. ถ้านักเรียนทดสอบไม่ผ่านจุดประสงค์การเรียนรู้ นักเรียนต้องเรียนซ่อมเสริม
นักเรียนรู้สึกว่าการสอนซ่อมเสริมแบบใดเหมาะสมกับนักเรียน
 - 9.1 ครูสอนใหม่หมด (25)
 - 9.2 เลื่อนช่วยสอน (26)
 - 9.3 รุ่นพี่ช่วยสอน (27)
 - 9.4 เรียนด้วยตนเอง (28)
 - 9.5 เรียนพิเศษกับครูตัวต่อตัว (29)

เกี่ยวกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนด้านความรู้สึกละหว่างเรียน

10. นักเรียนรู้สึกอย่างไร ถ้านักเรียนสามารถผ่านทุกจุดประสงค์การเรียนรู้ได้
พร้อม ๆ กับเพื่อน ๆ
 - 10.1 รู้สึกมีความมั่นใจในตัวเองมากขึ้น (30)
 - 10.2 รู้สึกสบายใจที่เหมือนเพื่อน ๆ (31)
11. นักเรียนรู้สึกว่า การที่ครูสั่งให้อ่านหนังสือก่อนเรียนนั้น
 - 11.1 ไม่จำเป็นเพราะเรียนแล้วจะเข้าใจได้เอง (32)
 - 11.2 จำเป็นเพราะทำให้เรียนเข้าใจดีขึ้น (33)
 - 11.3 ไม่จำเป็นเพราะหลังจากเรียนจบแล้ว จึงจะกลับไปทบทวนภายหลัง . (34)

เกี่ยวกับลักษณะนิสัยของนักเรียน

12. ถ้านักเรียนต้องทำอะไรที่ไ้ใช้ระยะเวลานาน นักเรียนรู้สึกอย่างไร
 - 12.1 ทำได้ไม่นานก็เลิก (35)
 - 12.2 ทำให้สำเร็จได้ (36)
13. ทุกครั้งที่นักเรียนมีกับเพื่อน นักเรียนรู้สึกอย่างไร
 - 13.1 ไม่พอใจที่ทอง เป็นฝ่ายรอเพื่อนทุกครั้งไป (37)
 - 13.2 ไม่สบายใจเพราะต้องให้เพื่อนเป็นฝ่ายรอทุกครั้ง (38)
14. คุณแม่ต้องไปธุระสำคัญจึงให้ นณณ ลูกสาวเฝ้าบ้านในวันเสาร์ เพื่อนรัก
ของนณณมาชวนไปกินนัง นณณ อยากไปกับเพื่อนมาก นักเรียนคิดว่า ถ้านักเรียนเป็นนณณ นักเรียนอยากทำอะไร
 - 14.1 ปฏิเสธเพื่อนเพราะต้องเฝ้าบ้านแทนแม่ (39)
 - 14.2 ยินยอมไว้ไปกินนังกับเพื่อนแล้วรีบกลับมาให้ทันรับหน้าคุณแม่ (40)

15. ถ้านักเรียนประสบกับความผิดพลาดในการทำงานนักเรียนรู้สึกอย่างไร
 - 15.1 การทำงานพลาดเป็นเรื่องร้ายแรงมากจนไม่กล้าทำอะไรอีกเลย .. (41)
 - 15.2 เสียใจบ้าง แต่คิดว่าควรทำงานชิ้นใหม่ต่อไปด้วยความ
ระมัดระวัง (42)
16. นักเรียนรู้สึกว่า การช่วยเหลือผู้อื่นในเรื่องการเรียน โดยที่เขาไม่ได้ขอร้อง
นั้นเป็นการกระทำแบบใด
 - 16.1 สอดแทรกเรื่องส่วนตัวผู้อื่น (43)
 - 16.2 แสดงความเป็นมิตรที่ดี (44)
 - 16.3 ดิถุมาษาทออย่างร้ายแรง (45)

กระดาษค่าตอบแทน สอบถามวิทัศนคติต่อตนเอง

ชื่อ..... เลขที่..... ชั้น.....

ข้อที่	เห็นด้วย อย่างยิ่ง	เห็นด้วย	เฉย ๆ	ไม่เห็นด้วย	ไม่เห็นด้วย อย่างยิ่ง
1.1					
1.2					
1.3					
2.1					
2.2					
3.1					
3.2					
4.1					
4.2					
4.3					
5.1					
5.2					
6.1					
6.2					
6.3					
7.1					
7.2					
7.3					

ข้อที่	เห็นด้วย อย่างยิ่ง	เห็นด้วย	เฉย ๆ	ไม่เห็นด้วย	ไม่เห็นด้วย อย่างยิ่ง
8.1					
8.2					
8.3					
8.4					
8.5					
8.6					
9.1					
9.2					
9.3					
9.4					
9.5					
10.1					
10.2					
11.1					
11.2					
11.3					
12.1					
12.2					
13.1					
13.2					
14.1					
14.2					

ข้อที่	เห็นด้วย อย่างยิ่ง	เห็นด้วย	เฉย ๆ	ไม่เห็นด้วย	ไม่เห็นด้วย อย่างยิ่ง
15.1					
15.2					
16.1					
16.2					
16.3					

ภาคผนวก ข

แผนการสอน และแบบฝึก กลุ่มทดลอง

แผนการสอน (ตามหลักการเขียนเพื่อรู้แจ้ง)

หน่วยการเรียนรู้ที่ 1

คาบที่ 1

เรื่อง นิศ ๆ หนอย ๆ (ลักษณะของเรื่องสั้น และนิทาน)

ความคิดรวบยอด

1. ลักษณะของเรื่องสั้น เรื่องสั้นเป็นงานเขียนที่เกิดจากจินตนาการของผู้แต่งที่ Tongkha ให้เรื่องดำเนินไปอย่างไร เนื้อเรื่องจะตอกย้ำความจริง เรื่องสั้นมีส่วนประกอบต่อไปนี้

1.1 โครงเรื่อง (Plot) คือ การผูกเรื่องโดยลำดับ ตั้งแต่เริ่มเรื่องจนไปสู่จุดสุดยอด (Climax) ของเรื่อง

1.2 ตัวละคร ไม่เกิน 5 ตัว

1.3 มีฉากน้อย

1.4 สารหรือแนวคิดของผู้แต่งที่ Tongkha ส่งไปยังผู้อ่าน

2. ลักษณะของนิทาน นิทานเป็นเรื่องที่มีผู้เล่าหรือผู้แต่ง มีจุดประสงค์เพื่อให้ความบันเทิงโดยแทรกคติธรรมและข้อคิดไว้ให้ผู้อ่าน ไม่เน้นความจริง นิทานประกอบด้วย

2.1 โครงเรื่อง

2.2 ตัวละคร

2.3 แนวคิดของผู้แต่ง

2.4 คติชีวิต

จุดประสงค์เชิงพฤติกรรม

นักเรียนสามารถ

1. บอกประเภทงานเขียนของเรื่องได้

2. เปรียบเทียบความแตกต่างของเรื่องสั้นกับนิทานได้

3. จำแนกองค์ประกอบของเรื่องสั้นได้
4. จำแนกองค์ประกอบของนิทานได้
5. แต่งเรื่องสั้นจากภาพที่ครูกำหนดมาให้ได้

กิจกรรมการเรียนรู้

ขั้นการเรียนรู้

1. ครูบอกจุดประสงค์การเรียนรู้แก่นักเรียน
2. ครูเริ่มสอนโดย

2.1 ครูนำนักเรียนสนทนาเรื่อง ลักษณะของงานเขียน ของเรื่อง นิต ๗ น้อย ๆ ซึ่งเป็นการแต่งแบบบันทึกที่ร้อยแก้ว ที่เป็นเรื่องสั้นนิทานแทรก ครูถามประสบการณ์ การอ่าน เรื่องสั้นและนิทานของนักเรียน โดยยกตัวอย่างเรื่องสั้น ที่นักเรียนรู้จักประมาณ 2 - 3 เรื่อง ให้นักเรียนสังเกตลักษณะของเรื่องสั้นแต่ละเรื่องครูอธิบายลักษณะของเรื่องสั้น โดยใช้ แผนภูมิลักษณะของเรื่องสั้น

2.2 ให้นักเรียนช่วยกัน ยกตัวอย่างนิทานที่นักเรียนเคยอ่านประมาณ 2 - 3 เรื่อง อาจให้นักเรียนเล่าให้เพื่อนฟังคร่าว ๆ แล้วให้สังเกตลักษณะของนิทานแต่ละเรื่อง ครูสรุปลักษณะของนิทานโดยใช้แผนภูมิ

2.3 จากตัวอย่างนิทานและเรื่องสั้น กับแผนภูมิทั้งสองให้นักเรียนเปรียบเทียบ ความแตกต่างของเรื่องสั้นและนิทาน

ขั้นการฝึกให้ชำนาญ

2.4 ครูแจกตัวอย่างนิทานและเรื่องสั้นที่เตรียมไว้อย่างละ 1 เรื่อง ให้นักเรียน ระบุว่า เรื่องใดเป็นนิทาน เรื่องใดเป็นเรื่องสั้น และจำแนกองค์ประกอบของนิทานและเรื่องสั้น นั้น ๆ ในแบบฝึกที่ 1 ครูเฉลยแล้วให้นักเรียนบันทึกลงในแบบบันทึกความก้าวหน้า กำหนดเวลา อ่านเรื่องละ 2 นาที ใช้เวลาทำแบบฝึกเรื่องละ 1 นาที

ชั้นการจำ

2.5 ครูให้นักเรียนอ่านในใจเรื่องนิค ๆ หน้อย ๆ แล้วจำแนกองค์ประกอบของเรื่องนิค ๆ หน้อย ๆ ในแบบฝึกที่ 2 ครูเฉลยนักเรียนบันทึกลงไปในแบบบันทึกความก้าวหน้า

ชั้นการนำไปใช้

2.6 ให้นักเรียน เรียงประโยคที่กำหนดในแบบฝึกที่ 3 ให้ได้ใจความต่อเนื่อง เป็นเรื่องราวตามภาพประกอบ แล้วตั้งชื่อเรื่อง เมื่อเรียงประโยคแล้วให้นักเรียนระบุว่า เป็นนิทานหรือเรื่องสั้น และจำแนกองค์ประกอบของเรื่องนั้น ๆ ด้วย

ชั้นประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวัน

2.7 ให้นักเรียนแต่งเรื่องจากภาพ ในแบบฝึกที่ 4 ความยาวประมาณ 8 - 10 บรรทัด และตั้งชื่อเรื่องด้วย เมื่อแต่งเรื่องเรียบร้อยแล้ว ให้นักเรียนจำแนกองค์ประกอบของเรื่องนั้น ๆ ด้วย

การประเมินผล

สังเกตจากการทำแบบฝึก

สื่อการเรียนการสอน

- แบบฝึกที่ 1 จำแนกองค์ประกอบของตัวอย่างนิทาน และเรื่องสั้น ใช้เวลา 10 นาที
- แบบฝึกที่ 2 จำแนกองค์ประกอบเรื่อง นิค ๆ หน้อย ๆ ใช้เวลา 6 นาที
- แบบฝึกที่ 3 เรียงประโยคที่กำหนดให้ ให้ได้ใจความเป็นเรื่องราวตามสภาพและระบุว่า เป็นนิทานหรือเรื่องสั้น พร้อมทั้งจำแนกองค์ประกอบของเรื่องนั้น ๆ ด้วย ใช้เวลา 7 นาที
- แบบฝึกที่ 4 แต่งเรื่องจากภาพและจำแนกองค์ประกอบของเรื่องนั้นด้วย ใช้เวลา 7 นาที

เอกสารประกอบแบบฝึกที่ 1

เรื่อง ปิงกว่าความสุภาพ
(แต่งโดย แมรี อี. เคลมมอนด์)
แปลโดย จินตนา จุสุภรัตน์

คืนนั้นฝนตกอากาศหนาวเย็นเหลือเกิน ขณะที่จินนากำลังยืนคอยรถประจำทางอยู่คนเดียว
รถเมล์คันหนึ่งก็มาจอดตรงป้าย มีหญิงชราคอย ๆ ตะเกียกตะกายก้าวลงมา และเดินตรงมาที่ ๆ
จินนยืนอยู่อย่างเชื่องช้า "แม่หนู รถประจำทางคันต่อไปจะมาถึง เมื่อไหร่จะ" หญิงชราคนนั้น
ถามจินน

จินนจึงถามแกว่าจะไปรถสายไหน หอแถมออก จินนก็อุทานเสียงดังลั่น "อ้าว ... ก็
คุณยายเพิ่งลงมาจากรถสายนั้นเมื่อไม่กี่นาทีนี่ละ"

"เออ..." หญิงชราตอบตะกุกตะกักอย่างอวย ๆ "คือว่าผมรอนรถคันเมื่อไหร่ มีชายหนุ่ม
พิการคนหนึ่งขึ้นมา แต่ไม่มีใครลุกให้เขานั่งเลย ขยายรู้ว่าถ้าคนแก่ ๆ อย่างยายลุกให้เขานั่ง
เขาคงจะอายแน่ ๆ ขยายเลยทำเป็นว่าจะลงเสียที่นี่ พอยายถกกริ่งบอกให้รถจอด เขาก็เดิน
มานั่งตรงที่ยายได้ โขยไม่ท้อถอยอีกจิตใจ ส่วนยายก็... เออ... รถประจำทางมันมีเสมอไม่ใช่
หรือจะแม่หนู"

เอกสารประกอบแบบฝึกที่ 1

เรื่อง ห่านไขเป็นทอง

ครั้งหนึ่งนานมาแล้ว สองทนายสามีภรรยาคนหนึ่งเลี้ยงห่านไว้ตัวหนึ่ง ห่านตัวนี้แตกต่างกับห่านตัวอื่น ๆ เพราะว่าไขของมันไม่เหมือนกับไขห่านทั่วไป แต่เป็น "ไขทองคำ"

ทุก ๆ วันห่านจะไขออกมาเป็นไขทองคำวันละหนึ่งฟองให้กับทนายคู่นี้เป็นกิจวัตร ทนายชายไขทองคำทุกวัน ได้เงินมาเป็นจำนวนมาก แต่เมื่อได้เงินมากเข้า ความละโมภอยากได้เงินก็กลับมีมากขึ้น ทั้งสองจึงปรึกษากันว่า

"ถ้าห่านของเราออกไขเป็นทองเช่นนี้ ไขทั้งหมดที่อยู่ในท้องห่านก็จะเป็นทองมากโข เราน่าจะผ่าท้องห่าน และเอาทองทั้งหมดออกมาเสียเลย แล้วเราก็จะมีเงินมากขึ้นอีกโขทีเดียว"

ปรึกษากันแล้ว ทนายทั้งสองจึงช่วยกันจับห่านมาผ่าท้อง แต่เมื่อผ่าท้องห่านออกปรากฏว่าในท้องห่านไม่มีทองอยู่เลย ห่านตัวนี้ก็เหมือนกับห่านธรรมดาทั่วไปนั่นเอง

เมื่อไม่มีห่านไขเป็นทองคำให้เหมือนเมื่อก่อนแล้ว ทนายก็หมดหวังที่จะได้เงินมาอีกและกลายเป็นคนสิ้นเนื้อประดาตัวไปในที่สุด

แบบฝึกที่ 1

คำสั่ง หลังจากที่ย่านเอกสารประกอบทั้ง 2 เรื่อง แล้วให้นักเรียนระบุว่าเรื่องใดเป็น
เรื่องสั้น และนิทาน พร้อมทั้งจำแนกองค์ประกอบของเรื่องในช่องที่กำหนดให้

องค์ประกอบ	เรื่องสั้น	นิทาน
1. <u>ชื่อเรื่อง</u>		
2. <u>โครงเรื่อง</u>		
3. <u>ตัวละคร</u>		
4. <u>ฉาก</u>		
5. <u>แนวคิดของผู้แต่ง</u>		

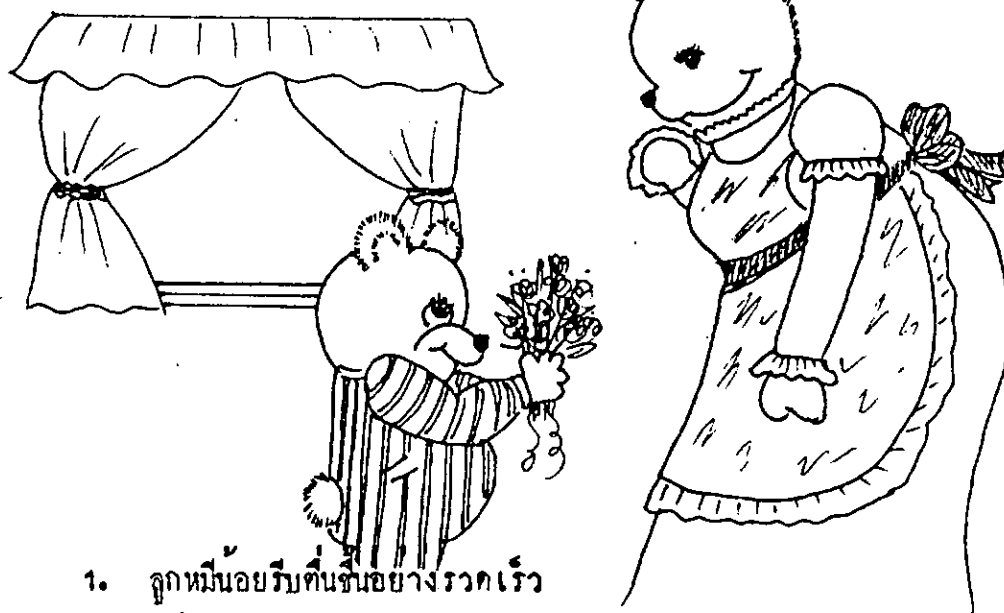
แบบฝึกที่ 2

คำสั่ง หลังจากนักเรียนอ่านในใจเรื่องนิค ๆ หน้อย ๆ แล้ว ให้จำแนกองค์ประกอบของเรื่องนิค ๆ หน้อย ๆ โดยแบ่งเป็นส่วนของเรื่องสั้นและนิทานลงในช่องที่กำหนดให้

องค์ประกอบ	เรื่องสั้น	นิทาน
1. โครงเรื่อง		
2. ตัวละคร		
3. ฉาก		
4. แนวคิดของผู้แต่ง		

แบบฝึกที่ 1

เอกสารประกอบแบบฝึกที่ 3

1. ลูกหมิ่นน้อยรีบตื่นขึ้นอย่างรวดเร็ว
2. เพื่อนำมาเป็นของขวัญวันเกิด
3. คุณแม่หมีเดินเข้ามาในครัว
4. เพราะวันนี้เป็นวันเกิดของคุณแม่หมี
5. "สุขสันต์วันเกิดกับคุณแม่"
6. เขาจะท่องรีบไปเก็บดอกไม้
7. แล้วเดินไปแอบอยู่หลังประตูครัว
8. เขาจึงเดินไปที่สวนหลังบ้าน
9. ลูกหมิ่นน้อยพูด พร้อมยื่นดอกไม้ให้คุณแม่หมี
10. นำดอกไม้มารวมกันเป็นช่อ
11. "สนใจมากจะลูกรัก นี่เป็นของขวัญที่มีค่าที่สุดสำหรับแม่"

เรื่อง.....

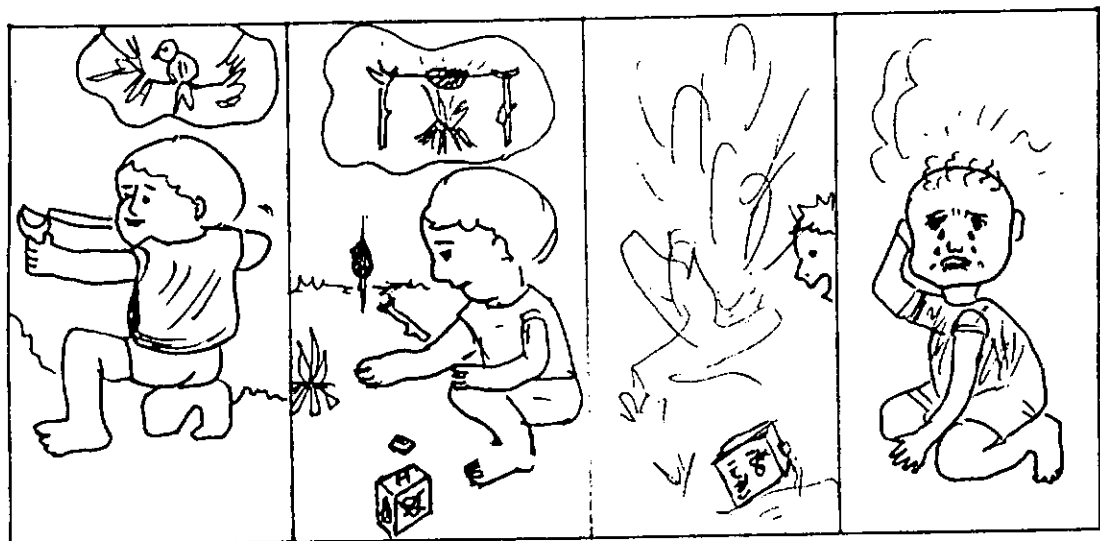
ในเช้าตรู่ที่มีอากาศแจ่มใสวันหนึ่ง

1. เรื่อง

ในเช้าครูที่มีอากาศแจ่มใสวันหนึ่ง _____

องค์ประกอบของเรื่อง	
1. ประเภทของเรื่อง	
2. โครงเรื่อง	
3. ตัวละคร	
4. ฉาก	
5. แนวคิดที่ได้	

แบบฝึกที่ 4

เรื่อง.....

This image shows a single sheet of white paper designed for handwriting practice. It features ten evenly spaced, horizontal dotted lines that run across the entire width of the page. The lines are intended to guide the placement and height of letters as students write. There is no text or other markings on the paper.

องค์ประกอบของเรื่อง	
1. โครงเรื่อง	
2. ตัวละคร	
3. ฉาก	
4. แนวคิดที่ได้	

หน่วยการเรียนรู้ที่ 1

คาบที่ 2 - 3

เรื่อง มาตราสะกด

ความคิกรวมย่อ

มาตราสะกดคือ พยางค์ที่ประกอบอยู่ข้างท้ายสระ และมีเสียงประสมเข้ากับสระ
แบ่งโดยการออกเสียงอย่างเดียวกันได้ 8 มาตรา ดังนี้

1. มาตราที่ใช้ทั้งสะกด ได้เพียงตัวเดียว คือ มาตราแม่ กง แม่กม แม่เกย แม่เกว
2. มาตราที่ใช้ตัวสะกดได้หลายตัว แม่กก แม่กค แม่กข และแม่กน
- ส่วนคำที่ไม่มีตัวสะกด จัดอยู่ใน มาตราแม่ ก กา

จุดประสงค์เชิงพฤติกรรม นักเรียนสามารถ

1. ระบุดังในมาตราสะกดทั้ง 8 มาตรา จากข้อความที่ครูกำหนดให้ได้อย่างถูกต้อง
2. ยกตัวอย่างคำในมาตราสะกดทั้ง 8 มาตรา ได้ถูกต้อง
3. เกมตัวสะกดลงท้ายคำที่ครูกำหนดให้ได้อย่างถูกต้อง

คาบที่ 2

ขั้นการเรียนรู้

1. ครูบอกจุดประสงค์การเรียนรู้แก่นักเรียน
2. ครูเริ่มสอนดังนี้

2.1 ทักทายคำว่า "ปู" และ "ปูน" ให้นักเรียนบอกความแตกต่างของการ
ประสมอักษรจะได้

ปู พยัญชนะต้น ป สระ อู

ปุ่น พยัญชนะต้น ป สระ อู

จะได้ออกมาเป็น 2 ประเภท คือ ไม่มีตัวสะกดเรียกว่า แม่ ก กา และ
ประเภทที่มีตัวสะกด

ชั้นฝึกให้ชำนานู

2.2 ครูให้นักเรียนทำแบบฝึกที่ 1 คือให้ระบุว่าคำใดเป็นคำที่ไม่มีตัวสะกด และ
คำใดมีตัวสะกด ตรวจสอบแก้ไขข้อบกพร่อง บันทึกผล

ครูสอนมาตราสะกดว่า เรามีการแบ่งพยัญชนะตัวสะกด ตามการออกเสียง
อย่างเดียวกัน ได้ 8 มาตรา โดยแบ่งออกเป็น 2 พวกใหญ่ ๆ คือ

2.2.1 มาตราสะกดที่ใช้ตัวสะกดได้เพียงตัวเดียว ได้แก่

มาตราแม่ กง มีตัว "ง" สะกด

มาตราแม่ กม มีตัว "ม" สะกด

มาตราแม่ เกย มีตัว "ย" สะกด

มาตราแม่ เกอว มีตัว "ว" สะกด

ชั้นฝึกให้จำ

2.3 ครูให้นักเรียนระจำมาตราสะกดในแบบฝึกที่ 2

ชั้นนำไปใช้

2.4 ครูยกข้อความจากเรื่อง นิด ๆ หน่อย ๆ มาให้นักเรียนขีดเส้นใต้
คำที่อยู่ในมาตราสะกดที่กำหนดไว้ในแบบฝึกที่ 3

ชั้นประยุกต์ใช้

2.6 ครูให้นักเรียนเติมตัวสะกดลงท้ายคำที่ครูกำหนดไว้ในแบบฝึกที่ 4

การประเมินผล

1. สังเกตจากการทำแบบฝึกหัด
2. สังเกตจากการตอบคำถาม

สื่อการเรียนรู้การสอน

- แบบฝึกที่ 1 ให้นักเรียนระบุว่าคำใดไม่มีตัวสะกด และคำใดมีตัวสะกด ใช้เวลา 5 นาที
- แบบฝึกที่ 2 ให้นักเรียนระบุมাত্রาสะกดจากคำที่กำหนดให้ ใช้เวลา 3 นาที
- แบบฝึกที่ 3 ครูยกข้อความมาให้ ให้นักเรียนขีดเส้นใต้คำที่อยู่ในมาตราสะกด ใช้เวลา 3 นาที
- แบบฝึกที่ 4 ให้นักเรียนเติมตัวสะกดท้ายคำที่กำหนดให้ ใช้เวลา 3 นาที

แบบฝึกที่ 1

- คำชี้แจง 1. แบบฝึกนี้มีทั้งหมด 20 ข้อ ให้ทำให้เสร็จภายในเวลา 5 นาที
2. จงบอกว่คำใดเป็นคำในมาตรา แม่ ก กา (ไม่มีตัวสะกด) และคำใดเป็นคำในมาตราตัวสะกด โดยกาเครื่องหมาย ลงในช่องใดช่องหนึ่งที่นักเรียนเลือก

	<u>คำ</u>	<u>ไม่มีตัวสะกด</u>	<u>มีตัวสะกด</u>
1.	ชบา		
2.	คารวเือง		
3.	หญ้า		
4.	ฝน		
5.	รม		
6.	คางคาว		
7.	ไม้		
8.	เรียน		
9.	บัว		
10.	แมว		
11.	หมา		
12.	ไก่		
13.	ช้าง		
14.	แรค		
15.	เก้ง		
16.	เสือ		
17.	โล่ห์		
18.	บาน		
19.	ชาติ		
20.	แหวน		

แบบฝึกที่ 2

- คำชี้แจง 1. แบบฝึกนี้มี 15 ข้อ ให้นักเรียนทำให้เสร็จภายใน 2 นาที
2. จงบอกว่า คำต่อไปนี้สะกดในมาตราแม่ใด

	คำ	<u>มาตราตัวสะกดแม่</u> ...
1.	แก้ม	
2.	หงส์	
3.	รั้ว	
4.	แข็ง	
5.	หิว	
6.	เขนย	
7.	ยืม	
8.	โอษฐ์	
9.	สนิม	
10.	เลีย	
11.	ข้าว	
12.	เทียม	
13.	ปรง	
14.	น้ำ	
15.	เหว	

แบบฝึกที่ 3

ข้อ 1 - 2 ให้ขีดเส้นใต้คำที่อยู่ในมาตราแม่ ก กา

1. วันเพ็ญ พระจันทร์สีนวลเจ้าสองแสงอยู่กลางวง
2. แต่เป็นเงาแวววาวเหมือนดาดเงินใบใหญ่ที่ซัดมัน

ข้อ 3 - 4 ให้ขีดเส้นใต้คำที่อยู่ในมาตราแม่ กม

3. คิคแล้ว จึงนัทกันพร้อมเพรียงและพากันมาประชุมที่นอกเขา
4. เชือกจากเรียบร้อยอ่อนหวาน เสงี่ยมเจียมตัว

ข้อ 5 - 6 ให้ขีดเส้นใต้คำที่อยู่ในมาตราแม่ กก

5. พอลงกลางถ้ำจึงมองดูที่ช่องกำแพงของตัวเอง
6. พอลใหญ่เอาศอกกระทุ้งซี่โครงน้องเข่าอีกใหญ่

ข้อ 7 - 8 ให้ขีดเส้นใต้คำที่อยู่ในมาตราแม่ เกย

7. เทพธิดาองค์นี้สวยเสียเหลือเกิน
8. กิริยาท่าทางกระชกกระช้อยจับใจ

ข้อ 9 - 10 ให้ขีดเส้นใต้คำที่อยู่ในมาตรา แม่เกอว

9. รัชมีสีขาว น้ำขึ้นเต็มยั้งนี้ังไม่กระตุกกระตึก แต่เป็นเงาแวววาว
10. คุณเฒ่ามือขึ้นกันไว้ แล้วทำเสียงเขี้ยวว่า.....

แบบฝึกที่ 2.4

คำชี้แจง 1. แบบฝึกนี้มี 15 ข้อ

2. จงเติมตัวสะกดในมาตราแม่ กน กง เกย เกอว ลงท้ายคำต่อไปนี้ ให้ถูกต้อง

1. สีม่วง___
2. ลูกเข___
3. เสียงเซี่ย___
4. อาร___ณ์
5. มะนา___
6. ทะลา___
7. อร่า___
8. ชำเหินย___
9. จอมเสี่ย___
10. แม่___คราว
11. พังไท___
12. ขย___
13. พลั___
14. วงกล___
15. ความส่ว___

ชั้นฝึกให้ชำนาญ

ครูให้นักเรียนทำแบบฝึกที่ 1 เพื่อให้นักเรียนสามารถระบุได้ว่าคำใดอยู่ในมาตรา สะกดแม่ใด ทราบแก้ไขข้อบกพร่อง บันทึกผล

ชั้นฝึกให้จำ

ครูให้นักเรียนยกตัวอย่างคำในมาตราสะกด และคำที่ใช้ตัวสะกดที่กำหนดให้ ในแบบฝึกที่ 2

ชั้นนำไปใช้

ครูให้นักเรียนค้นหาคำที่สะกดในมาตราแม่ กก กต กข กน มาตราละ 5 คำ ในหนังสือชุดทักษะสัมพันธ์ เล่ม 1 เรื่อง นิด ๆ หน่อย ๆ หน้า 18 - 23 โดยทำลงในสมุด แบบฝึกหัด

ขั้นประยุกต์ใช้

ครูให้นักเรียนทำแบบฝึกที่ 3 โดยเลือกคำจากตัวเลือกที่กำหนดให้ ให้ตรงกับมาตรา สะกดที่กำหนดให้

ครูให้นักเรียนช่วยกันสรุปเป็นความคิรวนยอดของมาตราสะกดและจดบันทึกลงใน สมุดวิชาภาษาไทย

การประเมินผล

1. สังเกตจากการทำแบบฝึก
2. สังเกตจากการตอบคำถาม

สื่อการเรียนการสอน

- แบบฝึกที่ 1 ให้นักเรียนระบุว่าคำใดอยู่ในมาตราสะกดแม่ใด ใช้เวลา 3 นาที
- แบบฝึกที่ 2 ให้นักเรียนเขียนคำที่สะกดด้วยมาตราสะกดที่กำหนดให้ ใช้เวลา 10 นาที
- แบบฝึกที่ 3 ให้นักเรียนเลือกคำจากตัวเลือกที่กำหนดให้ ให้ตรงกับมาตราสะกดที่กำหนดให้ ใช้เวลา 5 นาที

แบบฝึกที่ 1

- คำชี้แจง 1. แบบฝึกนี้มี 20 ข้อ จงทำให้เสร็จภายในเวลา 3 นาที
 2. ให้นักเรียนระบุว่า คำต่อไปนี้จัดอยู่ในมาตราใดยกแม่ใด

คำมาตราตัวสะกดแม่...

1. คำนวณ
2. เชื้อ
3. กราฟ
4. อักขี
5. อนาถ
6. เบญจเพส
7. สัญญา
8. ลาก
9. โจร
10. สาล
11. สุนัข
12. กฏ
13. พยัคฆ์
14. พิรุณ
15. เมฆ
16. วุฒิ
17. ราพณ์
18. กบฏ
19. อากาศ
20. คุรุท

แบบฝึกที่ 2

- คำชี้แจง 1. แบบฝึกนี้มี 20 ข้อ จงทำให้เสร็จภายใน 10 นาที
2. จงเขียนคำที่สะกดด้วยมาตรา สะกดต่อไปนี้

ชื่อมาตราคำ

1. แมกก ที่มี "ค" สะกด ไค้แก
2. แมกค ที่มี "ช" สะกด ไค้แก
3. แมกน ที่มี "ห" สะกด ไค้แก
4. แมกน ที่มี "ร" สะกด ไค้แก
5. แมกน ที่มี "พ" สะกด ไค้แก
6. แมกก ที่มี "ข" สะกด ไค้แก
7. แมกก ที่มี "ฌ" สะกด ไค้แก
8. แมกค ที่มี "ฆ" สะกด ไค้แก
9. แมกค ที่มี "ส" สะกด ไค้แก
10. แมกค ที่มี "ถ" สะกด ไค้แก
11. แมกน ที่มี "ด" สะกด ไค้แก
12. แมกก ที่มี "ท" สะกด ไค้แก
13. แมกค ที่มี "จ" สะกด ไค้แก
14. แมกค ที่มี "ฎ" สะกด ไค้แก
15. แมกค ที่มี "ฏ" สะกด ไค้แก
16. แมกน ที่มี "ป" สะกด ไค้แก
17. แมกน ที่มี "ย" สะกด ไค้แก
18. แมกน ที่มี "พ" สะกด ไค้แก
19. แมกค ที่มี "ฌ" สะกด ไค้แก
20. แมกค ที่มี "ท" สะกด ไค้แก

แบบฝึกที่ 3

- คำชี้แจง 1. แบบฝึกนี้มี 10 ข้อ จงทำให้เสร็จภายในเวลา 5 นาที
2. จงวงกลมหน้าข้อที่ถูกต้องเพียงข้อเดียว

1. ข้อใดที่มีตัวสะกดแม่เดียวกันกับคำว่า "หูก"

- ก. ครูท
- ข. เมฆ
- ค. ภาพ
- ง. กูล
- จ. กาย

2. ตัวสะกดในข้อใดแตกต่างจากข้ออื่น

- ก. กากี
- ข. สัญญา
- ค. สำนั
- ง. สาร
- จ. สี

3. ข้อใดมีตัวสะกดแม่กดทุกคำ

- ก. โกรธ นพ
- ข. วัตร โปสถ์
- ค. รุณ มรรค
- ง. ประรณนา ลาม
- จ. วาสนา เวร

4. คำใดอยู่ในมาตราสะกดแม่ กก ทุกคำ
 - ก. วรค เมฆ
 - ข. มุข กฏ
 - ค. สาเหตุ ศพ
 - ง. โจทย์ เลข
 - จ. กลก โศก
5. ข้อใดมีตัวสะกดในมาตราแม่กบ
 - ก. โชค
 - ข. เลิศ
 - ค. ภาพ
 - ง. โสภ
 - จ. สุนัข
6. คำในข้อใดอยู่ในมาตราเกี่ยวกับคำว่า "นท"
 - ก. เทศ
 - ข. ภัทร
 - ค. คช
 - ง. บพ
 - จ. บุค
7. คำในข้อใดอยู่ในมาตราเกี่ยวกับคำว่า พยัคฆ์
 - ก. สะตุก
 - ข. สุนัข
 - ค. ปิศาจ
 - ง. คำนวณ
 - จ. สภาพ

8. คำในข้อใดอยู่ในมาตราสะกดเกี่ยวกับคำว่า "วุฒิ"

ก. เสด

ข. ลับ

ค. ศัลย์

ง. สล

จ. กฏ

9. ข้อใดมีตัวสะกดต่างจากข้ออื่น

ก. ลัทธิ

ข. ราษฎร

ค. เกียรติ

ง. เพ็ญ

10. ข้อใดสะกดคล้ายแม่ กน ทุกคำ

ก. ทหาร ตำรวจ

ข. แพทย์ พยาบาล

ค. อาสาสมัคร ภาท

ง. ชชาติ ฤๅษ

7. เคียร ตระเวน

หน่วยการเรียนรู้ที่ 1

คาบที่ 4

เรื่อง นิศ ๗ หน้อย ๗

ความคิดรวบยอด

1. ผู้มีความอารี รู้จักเสียสละผลประโยชน์ส่วนตัว เพื่อให้ผู้อื่นอยู่เป็นสุข ย่อมเป็นที่รักใคร่ของหมู่คณะ
2. ผู้ที่มีความตระหนี่ เห็นแก่ประโยชน์ส่วนตัวฝ่ายเดียว จะเป็นທີ່เกลียดชัง และหาความสุขไม่ได้เลย

จุดประสงค์เชิงพฤติกรรม

1. จับใจความสำคัญของเรื่องที่อ่านได้
2. แสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับตัวละครในเรื่องได้

กิจกรรมการเรียนรู้การสอน

ขั้นการเรียนรู้

1. ครูแจ้งจุดประสงค์การเรียนรู้แก่นักเรียน
2. ครูให้นักเรียนอ่านเอาเรื่องในใจ 5 นาที
3. ครูให้นักเรียน ลุกขึ้นเล่าเรื่องที่อ่านในใจ ทีละคน โดยให้สรุปเฉพาะใจความสำคัญ

ขั้นฝึกใช้ความรู้

4. ให้นักเรียนทำแบบฝึกที่ 1 เพื่อจับใจความสำคัญ แล้วตรวจแก้ไขข้อบกพร่อง บันทึกผล
5. ให้นักเรียนสรุปลักษณะนิสัยของตัวละคร แต่ละตัวจากเรื่องสั้น

ชั้นนำไปใช้

6. ให้นักเรียนแสดงความคิดเห็นว่านิสัยของตัวละครใดที่พบมากในสังคมปัจจุบัน
มาสัก 2 - 3 ตัว

ขั้นประยุกต์ใช้ในชีวิตรประจำวัน

7. ครูให้นักเรียนแต่งประโยคจากคำที่ครูยกมาให้ โดยให้มีความหมายเกี่ยวข้องกับคุณธรรมด้วย ในแบบฝึกที่ 2

การประเมินผล

1. สังเกตจากการทำแบบฝึก
2. สังเกตจากการตอบคำถาม
3. สังเกตจากการแสดงความคิดเห็น

สื่อที่ใช้ในการเรียนการสอน

1. หนังสือเรียนชุดทักษะสัมพันธ์ เล่ม 1
2. แบบฝึกที่ 1 ให้นักเรียนสรุปใจความสำคัญจากข้อความที่กำหนดให้
ใช้เวลา 10 นาที
3. แบบฝึกที่ 2 ให้นักเรียนแต่งประโยคจากคำที่กำหนดให้ ใช้เวลา 10 นาที

แบบฝึกที่ 1

คำสั่ง จงสรุปใจความสำคัญของประโยคต่อไปนี้

1. บรรดาเจกียกษัตริย์ชั้นคลุมศีรษะ แล้วนั่งชกสมาธิอ้อต้อ ทั้งใจคอยฟังนิทาน
2. สีนวลของดวงจันทร์ เปล่งรัศมีส่องสว่างลงมายังลานนอกชาน แจ่มกระจ่าง รวากับจะจับมดได้
3. เราคือความกล้า เราไม่เคยกลัวอะไรทั้งหมดในโลกนี้ ปีศาจ สัตว์ ฆาตกร ยักษ์ร้าย เราก็ไม่กลัว เราอาจจะท้าทายต่อสู้กับความตายโดยไม่ครั่นคร้ามสักนิด
4. แต่พอเชยทุกคืน ผู้พิงจึงนึกขึ้นมาได้ว่า ความสวยงามอะไรที่ไม่ได้สักนิด ทำประโยชน์ไม่ได้สักอย่างนอกจากเอาไว้ดู
5. ผู้ที่รับความตระหนี่ไว้นั้น จะเป็นที่เกลียดชังของคนทั่วไป มีแต่ความร้น อกร้อนใจ หน้าตาบูดบึ้ง ได้รับความทุกข์ทรมานต่าง ๆ หาเวลาเป็นสุขไม่ได้เลย

แบบฝึกที่ 2

คำสั่ง จงแต่งประโยคจากคำต่อไปนี้ โดยนำประสบการณ์ของนักเรียนเข้ามาประกอบให้ได้
สาระ

1. ความอารี

2. ความตระหนี่

3. มัธยัสถ์

4. ความเกียจคร้าน

5. ความซื่อสัตย์

หน่วยการเรียนรู้ที่ 1

คาบที่ 5

เรื่อง นิด ๆ หน่อย ๆ

ความคิดรวบยอด

1. ผู้มีความอารี รู้จักเสียสละผลประโยชน์ส่วนตัวเพื่อให้ผู้อื่นอยู่เป็นสุข ย่อมที่เป็นที่รักใคร่ของหมู่คณะ
2. ผู้ที่มีความตระหนี่ เห็นแต่ประโยชน์ส่วนตัวฝ่ายเดียวจะเป็นที่เกลียดชัง และหาความสุขไม่ได้เลย

จุดประสงค์เชิงพฤติกรรม

1. เปรียบเทียบข้อนึกคิดในเรื่องกับเหตุการณ์ในชีวิตจริงได้
2. แยกข้อเท็จจริงออกจากข้อคิดเห็นได้

กิจกรรมการเรียนรู้

ขั้นการเรียนรู้

1. ครูแจ้งจุดประสงค์การเรียนรู้ให้นักเรียนทราบ
2. ครูยกข้อความ "เทพธิดาองค์นี้สวยเหลือเกิน" เพราะ เธอชื่อว่าความสวย ใครเห็นเป็นต้องตะลึงหลงรัก หูตาคน กิริยาท่าทางกระชกกระช้อย จับตาจับใจ แต่พอเธอพูดขึ้น ผู้ใดฟังจึงนึกขึ้นได้ว่า ความสวยนี้หาอะไรดีไม่ได้สักนิด หากประโยชน์ไม่ได้สักอย่าง นอกจากเอาไว้มอง"

ครูให้นักเรียนแสดงความคิดเห็น วิพากษ์วิจารณ์เกี่ยวกับข้อความนี้ และช่วยกันสรุปออกมาเป็นสำนวนที่ฟังเข้าใจง่าย

3. ครูให้นักเรียนสังเกต คำในเรื่อง นิด ๆ หน่อย ๆ เช่น ใช้คำ "ยักรั" และ "เทพธิดา" แทนนามธรรมของความรักกับความเชื่อ

ชั้นฝึกให้ชำนาญ

4. ให้นักเรียน แพนนามกรรมของคำในแบบฝึกที่ 1 ให้เป็นรูปธรรม โดยการแยกตัวอย่างคำ เพื่อให้เข้าใจความหมายชัดเจนยิ่งขึ้น ตรวจแก้ไขข้อบกพร่อง บันทึกผลความก้าวหน้า

ชั้นฝึกให้จำ

5. ครูให้นักเรียน สังเกต เพื่อน ๆ ในห้อง ว่าใครที่มีบุคลิกลักษณะนิสัย ตรงกันหรือคล้ายคลึงกัน ตัวละครในเรื่อง โดยให้เขียนในกระดาษส่งครู

ชั้นนำไปใช้

6. ครูสมมติสถานการณ์ให้นักเรียนแก้ปัญหาดังนี้

"ขณะที่นักเรียนกำลังยืนรอรถที่ป้ายรถประจำทางมีผู้หญิงคนหนึ่ง เข้ามาถามทางไปจังหวัดนนทบุรี โดยอ้างว่ามีญาติป่วยอยู่ต้องฉุกเฉิน โรงพยาบาลต้องกลับไปเอาเงินที่บ้านญาติ แต่ไม่ทราบว่าขึ้นรถประจำทางสายอะไร ขณะเดียวกันก็จะมีคนอื่นคน เข้ามาถามได้ด้วยความสงสาร พร้อมกับเสนอให้นักเรียนช่วยพาผู้หญิงคนนั้นไปขึ้นรถประจำทางที่ถูกต้องด้วย ซึ่งอาจเสียป้ายรถประจำทางของนักเรียนประมาณ 2 - 3 ป้าย และเป็นที่เปลี่ยว" นักเรียนควรจะทำอย่างไร ให้เขียนตอบลงในสมุดแบบฝึกหัด

ชั้นประยุกต์ใช้

7. ครูให้นักเรียนยกตัวอย่าง บุคคลที่มีลักษณะเหมือนกับเทพธิดาแห่งความอารี คือ เป็นคนที่รู้จักเสียสละผลประโยชน์ส่วนตัว เพื่อให้ผู้อื่นอยู่เป็นสุข จนเป็นที่รักของหมู่คณะ ในสังคมปัจจุบัน มีคนละ 1 คน

การประเมินผล

1. สังเกตจากการทำแบบฝึก
2. สังเกตจากการตอบคำถาม
3. สังเกตจากการแก้ปัญหาของนักเรียน
4. สังเกตจากการแสดงความคิดเห็น

สื่อการเรียนการสอน

แบบฝึกที่ 1 ให้นักเรียนยกตัวอย่างสิ่งที่เป็นรูปธรรมของนามธรรมที่กำหนดให้
ใช้เวลา 10 นาที

แบบฝึกที่ 5

คำสั่ง ให้นักเรียนยกตัวอย่างสิ่งที่เป็นรูปธรรมของนามธรรมต่อไปนี้
ตัวอย่าง ความดี เช่น ช่วยทำงานบ้าน พาคนแก่ข้ามถนน เป็นต้น

<u>นามธรรม</u>	<u>รูปธรรม</u>
1. ความกล้า	_____
2. ความสวย	_____
3. ความอวย	_____
4. ความสุข	_____
5. ความหยิ่ง	_____
6. ความเท็จ	_____
7. ความเกียจคร้าน	_____
8. ความตระหนี่	_____
9. ความทุกข์	_____
10. ความมั่งคั่ง	_____

หน่วยการเรียนรู้ที่ 2

คาบที่ 6

เรื่อง ไตรยางศ์

ความถึกรวมย่อ

ไตรยางศ์ คือ พยัญชนะ 3 หมู่ ได้แก่ อักษรสูง อักษรกลาง และ อักษรต่ำ
ที่แบ่งเพื่อการผันวรรณยุกต์

จุดประสงค์เชิงพฤติกรรม นักเรียนสามารถ

1. แ่งพยัญชนะออกเป็น 3 หมู่ ได้
2. จำแนก อักษรต่ำ เป็นอักษรสูงและอักษรต่ำได้

กิจกรรมการเรียนรู้การสอน

ขั้นการเรียนรู้

1. ครูเริ่มจุดประสงค์การเรียนรู้แก่นักเรียน
2. ครูเริ่มสอนดังนี้
 - 2.1 ครูคิดแผนภูมิคำว่า
 1. กา ก่า
 2. คา ขา
 3. งา หงา

ให้นักเรียนออกเสียงคำในแผนภูมิทีละคำ โดยอ่านทีละบรรทัด นักเรียน
จะพบว่า คำว่า กา เป็นผันวรรณยุกต์แล้ว พยัญชนะไม่เปลี่ยนแปลง คำว่า คา
เมื่อผันวรรณยุกต์แล้ว ไม่มีรูปวรรณยุกต์ แต่เปลี่ยนพยัญชนะ ค เป็น ข คำว่า งา
เมื่อผันวรรณยุกต์แล้ว ไม่มีรูปวรรณยุกต์แต่เพิ่มพยัญชนะ ง ข้างหน้าคำเดิม

ครูให้นักเรียนผันวรรณยุกต์ในข้อ 1. 2, 3, ให้ครบ 5 เสียง

เสียงสามัญ เอก โท ตรี จัตวา

1. กา ก่า ก้า ก๊า ก๋า

2. คา ข่า ค้า (ข้า) ค๊า ขา

3. งา หง่า ง้า ง๊า หงา

แล้วให้นักเรียนสังเกตความแตกต่างในการผันวรรณยุกต์ ครูอธิบายให้นักเรียนฟัง เป็นการสรุปว่า พยัญชนะของไทยแบ่งออกได้เป็น 3 หมู่ เพื่อประโยชน์ในการผันวรรณยุกต์ จากตัวอย่างจะเห็นว่า ก เป็นอักษรที่ผันวรรณยุกต์ได้ครบ 5 เสียง เราเรียกพยัญชนะกลุ่มเดียวกันกับ ก ว่า อักษรกลาง ส่วนอักษร ข มีระดับเสียงสูง จะผันเสียงสามัญ และเสียงตรีไม่ได้ ถ้าผันจะต้องใช้อักษรต่ำที่มีเสียงคู่กันกับอักษร ข มาช่วยก็คือ อักษร ค จึงเรียกอักษรกลุ่มนี้ว่า อักษรต่ำ ส่วนอักษร ง เป็นพยัญชนะที่ไม่มีเสียงคู่กับอักษรใด ๆ เลย เมื่อต้องมีการผันวรรณยุกต์ เสียงใดที่ผันไม่ได้ จะใช้ ห มาเติมหน้าพยัญชนะทำให้สามารถผันได้ครบทุกเสียง อักษรกลุ่มนี้เป็นอักษรต่ำ ที่เรียกว่า อักษรเดี่ยว นั่นเอง

ขั้นการฝึกให้ชำนาญ

2.2 ครูแจกแผ่นพยัญชนะให้นักเรียน โดยให้นักเรียนผันวรรณยุกต์เพียง

2 เสียง ให้เสร็จภายในเวลา 3 นาที

ตัวอย่าง

ผันวรรณยุกต์			ผันวรรณยุกต์		
พยัญชนะ	สามัญ	จัตวา	พยัญชนะ	สามัญ	จัตวา
ก	กา	ก๋า	จ	จา	จ๋า
ข	คา	ขา	ฉ	ชา	ฉา
ค	คา	ขา	ช	ชา	ฉา
ง	งา	หงา	ญ	-	-

ขั้นการจำ

2.4 ครูให้นักเรียนทำแบบฝึก เพื่อให้นักเรียนจำแนกพยัญชนะที่กำหนดให้ จากตัวเลือกที่ครูกำหนดให้ จำนวน 10 ข้อ ใช้เวลา 2 นาที

ครูเฉลย ตรวจจสอบและแก้ไข แล้วบันทึกผลความก้าวหน้าลงใน แบบบันทึกผลการเรียน

ขั้นการนำไปใช้

2.5 ครูแจกบัตรคำให้นักเรียนคนละ 1 บัตร ให้นักเรียนสังเกตว่า บัตรคำ ที่ไ้ไปนั้น มีพยัญชนะอยู่ในหมู่ใดบ้าง เมื่อพร้อมแล้ว ครูให้สัญญาณ นักเรียนค้นหาเพื่อนที่มีบัตรคำ มีอักษรหมู่เดียวกันกับตน เมื่อพบแล้วให้รีบนั่งลง ตัวอย่าง

นักเรียนที่ได้บัตรคำ คำว่า ก่าไล มีอักษรกลางกับอักษรเดี่ยว นักเรียน จะพูดว่า กลาง - เดี่ยว เพื่อค้นหาบัตรคำที่มีอักษรตรงกับของตน เมื่อพบบัตรคำ คำว่า กิ่งู ซึ่งมีอักษร ก กับ ง เป็นอักษรกลางและอักษรเดี่ยว ให้รีบจับคู่กันแล้วนั่งลง เพื่อแสดงว่า ตนจับคู่ได้แล้ว เกมนี้ใช้เวลาประมาณ 3 นาที

นักเรียนช่วยกันตรวจสอบว่าถูกต้องหรือไม่ ครูใช้เวลาอีก 2 นาที สำหรับคนที่ จับคู่ผิดเพื่อสับเปลี่ยนให้ถูกต้อง

ครูให้นักเรียนอ่านบัตรคำของนักเรียนและครูของตน แล้วให้นักเรียนคนอื่น ๆ ช่วยกัน ประเมินว่า นักเรียนจับคู่ถูกต้องหรือไม่ ครูแยกนักเรียนที่จับคู่ได้ถูกต้อง กับนักเรียนที่จับคู่ผิดไว้ คนละพวก เมื่อตรวจสอบครบทุกคู่แล้ว ให้นักเรียนที่เหลือจับคู่กันใหม่ให้ถูกต้องภายในเวลา 1 นาที ครูบันทึกผลลงในแบบบันทึกผลการเรียน

ขั้นประยุกต์ใช้

2.6 ครูให้นักเรียนค้นหาคำที่มีพยัญชนะต้นเป็น

อักษรกลาง 10 คำ

อักษรสูง 10 คำ

อักษรต่ำ 10 คำ

โดยค้นหาจากคำที่มีในเรื่อง แม่ศรีเรือน จากหนังสือชุดทักษะสัมพันธ์

เล่ม 1 หน้า 17 - 23

การประเมินผล

สังเกตจากการทำแบบฝึกและเล่นเกม

การถามตอบ

การทำแบบฝึกหัด

การทำแบบทดสอบย่อยเรื่องไตรยางศ์

สื่อการเรียนการสอน

1. แผนภูมิคำ กา คา งา
2. แม่เหล็กพยัญชนะ (แบบฝึก) ใช้เวลา 3 นาที
3. แม่เหล็กธงอักษร 3 หมู่ ใช้เวลา 3 นาที
4. แบบฝึกเรื่องอักษรกลาง สูง และต่ำ ใช้เวลา 2 นาที
5. บัตรคำ จำนวน 50 บัตร ใช้เวลา 3 นาที

แผ่นฝึกแบ่งอักษร 3 หมู่

อักษรกลาง	อักษรสูง	อักษรต่ำ	
		อักษรหุ่	อักษรเห่บว

แบบฝึกหัด 2

จงวงกลมหน้าชื่อที่ถูกที่สุด

1. คำในข้อใดมีอักษรกลาง

ก. เสือ

ข. เมา

ค. ช้าง

ง. เก่ง

จ. ผึ้ง

2. คำในข้อใดมีอักษรกลาง 2 ตัว

ก. ปฏิก

ข. คอกไม้

ค. ปนตก

ง. งูกิน

จ. หักคม

3. คำในข้อใดมีอักษรสูง

ก. เจลียง

ข. นูโว

ค. อวอร์ก

ง. โยป

จ. เขื่อนไม้

4. คำในข้อใดมีอักษรกลางและอักษรสูง

ก. มยุรา

ข. สุรศักดิ์

ค. สถาพร

ง. ชไมพร

จ. ปิณฑ

5. คำในข้อใดมีอักษรท่า

- ก. ผักกาด
- ข. สะทอ
- ค. ผักสด
- ง. เห็น
- จ. กระเทียม

6. คำในข้อใดมีอักษรคู่ 2 ตัว

- ก. สำเภา
- ข. ขงา
- ค. ระดัง
- ง. คนไท
- จ. พยัคฆ์

7. คำในข้อใดมีอักษรคู่และอักษรเดี่ยวอย่างละ 1 ตัว

- ก. เมฆ
- ข. หมอก
- ค. สายรุ้ง
- ง. ฟ้าหิ้ว
- จ. สายฝน

8. คำในข้อใดมีอักษรเดี่ยวมากกว่า 2 ตัว (อักษรซ้ำกันให้นับ เท่ากับหนึ่ง)

- ก. แม่น้ำ
- ข. ลำเขาร
- ค. ห้วยหนอง
- ง. คลองบึง
- จ. สรวัว

9. คำในข้อใด เป็นอักษร เกี่ยวทั้งหมด
- ก. ไทย
 - ข. เขมร
 - ค. ลาว
 - ง. ญวน
 - จ. ทมิฬ
10. คำในข้อใด มีอักษรครบ 3 หมู่
- ก. หมอชู้
 - ข. ตำรวจ
 - ค. แพทย์
 - ง. หอคำ
 - จ. นักร้อง

เกมจับคู่

อุปกรณ์ บัตรคำ 25 คู่ (50 ใบ)

เวลา 10 นาที

บัตรคำ

บัตรคำ

1.	กำไล	สูง
2.	จะเข้	ใบเตย
3.	สะพาน	ไผ่
4.	มาลัย	มะนาว
5.	แว่นตา	ลำปาง
6.	ปี่ราฟ	ลำน้อย
7.	ใจดี	ไก่แจ้
8.	สงบน	ผลิต
9.	นก	นก
10.	ท้าว	แก้ว
11.	เพลง	ทนาย
12.	ลำไย	น้ำยา
13.	ภาษา	ทาส
14.	ระกำ	วจี
15.	ใบไม้	ปูนา
16.	โน้ต	กก
17.	สาย	ฝั่ง
18.	ฉิ่ง	ถาม
19.	ลิง	วิม
20.	กลม	ปลง

	<u>บัตรคำ</u>	<u>บัตรคำ</u>
21.	ถึง	สาว
22.	ซึ่ง	ปลา
23.	ณ	ก็
24.	ครู	พื้น
25.	ข้าง	เพียง

2. ยกตัวอย่างคำที่มีเสียงวรรณยุกต์ไม่ตรงรูปได้
3. ยกตัวอย่างคำที่มีเสียงวรรณยุกต์ แต่ไม่มีรูปได้
4. บอกหลักการ เขียนตามอักขรวิธีได้ถูกต้อง

กิจกรรมการเรียนรู้

ขั้นการเรียนรู้

1. ครูแจ้งจุดประสงค์การเรียนรู้ให้นักเรียนทราบ
2. ครูทบทวนคำเป็น คำตาย โดยใช้แผนภูมิ
3. การผันคือ การเปลี่ยนเสียงวรรณยุกต์โดยใช้เครื่องหมาย วรรณยุกต์
4. ครูยกตัวอย่าง การผัน อักษร 3 หมู่ จากแผนภูมิ

ไตรยางศ์	วรรณยุกต์						การผัน
		สามัญ	เอก	โท	ตรี	จัตวา	
กลาง	คำเป็น	กา	ก่า	ก้า	ก๊า	ก๋า	ผันได้ครบ 5 เสียง
กลาง	คำตาย	-	กะ	กะ	กะ	กะ	ผันได้ 4 เสียง
สูง	คำเป็น	-	ชา	ชา	-	ชา	ผันได้ 3 เสียง
สูง	คำตาย	-	ชะ	ชะ	-	-	ผันได้ 2 เสียง
ต่ำ	คำตาย	คา	-	ค่า	ค๊า	-	ผันได้ 2 เสียง
ต่ำ	คำตาย	-	-	คะ	คะ	คะ	ผันได้ 3 เสียง

5. ครอบด้วยอย่างคำที่ไม่มีรูปวรรณยุกต์

สามัญ เอก โท ทรี จัทวา

กา กะ - - -

ชะ - คะ ชา

จะไขข้อสังเกตว่า คำที่เป็นพื้นเสียงคือคำที่ยังไม่ได้ผันและไม่มีรูปวรรณยุกต์

กำกับ

ชั้นฝึกให้ชำนาญ

6. ให้นักเรียนแยกเสียงวรรณยุกต์ของคำที่กำหนดไว้ในแบบฝึกที่ 1 ทรวจสอบข้อ
แก้ไขข้อบกพร่อง บันทึกผล

ชั้นฝึกให้จำ

7. ให้นักเรียนแยกเสียงวรรณยุกต์ จากการฟังคำที่ครูอ่าน จำนวนข้อละ 3 คำ
โดยเลือกคำที่มีเสียงวรรณยุกต์แตกต่างกันออกมาโดยเขียนลงในแบบฝึก 2

ชั้นนำไปใช้

8. ครูให้นักเรียนผันเสียงวรรณยุกต์ให้ครบ 5 เสียง ในแบบฝึกที่ 3

9. ให้นักเรียนหา

9.1 คำที่มีเสียงสามัญ เอก โท ทรี และจัทวา

9.2 คำที่ผันวรรณยุกต์ไม่ตรงรูป

9.3 คำที่มีเสียงวรรณยุกต์แต่ไม่มีรูป

โดยหาคำเหล่านี้ จากเรื่อง แม่ศรีเรือน ในหนังสือชุดทักษะสัมพันธ์ เล่ม 1

การประเมินผล

1. สังเกตจากการทำแบบฝึก
2. สังเกตจากการตอบคำถาม

สื่อการเรียนการสอน

- แบบฝึกที่ 1 ให้นักเรียนบอกเสียงวรรณยุกต์ของคำที่กำหนดให้ ใช้เวลา 2 นาที
- แบบฝึกที่ 2 ให้นักเรียนเลือกคำที่ครูอ่านให้ฟังครั้งละ 3 คำ ว่าคำใดมีเสียงวรรณยุกต์ต่างไปจากคำอื่น ใช้เวลา 3 นาที
- แบบฝึกที่ 3 ให้นักเรียนผันวรรณยุกต์จากคำที่กำหนดให้ ใช้เวลา 5 นาที
- แบบฝึกที่ 4 ให้นักเรียนหาคำที่มีเสียงวรรณยุกต์ที่กำหนดให้ ใช้เวลา 7 นาที

แบบฝึกที่ 1

คำสั่ง จงบอกเสียงวรรณยุกต์ของคำต่อไปนี้

	<u>คำ</u>	<u>เสียงวรรณยุกต์</u>
1.	แม่	_____
2.	ลูก	_____
3.	กล้วย	_____
4.	พระ	_____
5.	เขียน	_____
6.	ยาม	_____
7.	ใต้	_____
8.	กษ	_____
9.	ชา	_____
10.	เจก	_____

แบบฝึกที่ 2

คำสั่งให้นักเรียนฟังครูอ่านคำที่จัดไว้ชุดละ 3 คำ แล้วเลือกว่าคำใดมีเสียงวรรณยุกต์แตกต่าง
ออกไปจากคำอื่น แล้วเขียนคำนั้นลงในกระดาษแผ่นนี้

- 1.
- 2.
- 3.
- 4.
- 5.
- 6.
- 7.
- 8.
- 9.
- 10.

แบบฝึกที่ 3

คำสั่ง จงค้นวรรณยุกต์ต่อไปนี้ ให้ครบ 5 เสียง

คำ	เสียงสามัญ	เสียงเอก	เสียงโท	เสียงตรี	เสียงจัตวา
บ้าน					
ข้าว					
มี					
ปั้น					
ทูล					
พิน					
เรือ					
สวน					
ทอง					
หลาน					
ถึง					
ไม้					
รอย					

แบบฝึกที่ 4

1. จงเขียนคำที่มีเสียงวรรณยุกต์ ท่อไปนี้อย่างละ 3 คำ โดยหาคำจากเรื่อง แม่ศรีเรือน
ในหนังสือทักษะสัมพันธ์ เล่ม 1

เสียงสามัญ _____

เสียงเอก _____

เสียงโท _____

เสียงตรี _____

เสียงจัตวา _____

2. จงเขียน คำที่มีวรรณยุกต์ไม่ตรงรูปมา 10 คำ

3. จงเขียนคำที่มีเสียงวรรณยุกต์แต่ไม่มีรูปมา 10 คำ

หน่วยการเรียนรู้ที่ 2

คาบที่ 8 - 9

เรื่อง แม่ศรีเรือน (การเขียนเรียงความ)

ความคิดรวบยอด

เรียงความเป็นงานเขียนประเภทร้อยแก้วอย่างหนึ่ง ที่เกิดจากผู้เขียนต้องการถ่ายทอดความคิด ความรู้สึก ของคนที่เกี่ยวกับประสบการณ์ต่าง ๆ ให้ผู้อื่นทราบ

จุดประสงค์เชิงพฤติกรรม นักเรียนสามารถ

1. เขียนคำนำ เนื้อเรื่อง และสรุปได้
2. เขียนเรียงความเชิงแสดงความคิดเห็นได้

กิจกรรมการเรียนรู้

ขั้นการเรียนรู้

1. ครูแจ้งจุดประสงค์การเรียนรู้ให้นักเรียนทราบ
2. ครูให้นักเรียนอ่านบทนำเรื่อง แม่ศรีเรือน หน้า 151 ในหนังสือชุดทักษะสัมพันธ์ เล่ม 1 ในใจ
3. ครูอธิบายวรรณกรรมประเภท ความเรียง เรียงความ และบทความให้นักเรียนฟังโดยเน้นเรื่องการเขียนเรียงความเชิงแสดงความคิดเห็นได้
4. ครูสอนวิธีการเขียนคำนำ เนื้อเรื่อง และส่วนสรุป โดยยกตัวอย่างประกอบ

ขั้นฝึกให้ชำนาญ

5. ครูให้นักเรียนฝึกการเขียนคำนำ จากแบบฝึกที่ 1 ตรวจสอบแก้ไขและบันทึกผล

ชั้นฝึกให้จำ

6. ครูนำภาพดอกไม้ ชายทะเล และภูเขา มาแสดงให้นักเรียนดู แล้วให้นักเรียนเลือกเขียนคำบรรยาย สิ่งให้เห็นบนกระดานคำประมาณ 3 - 5 บรรทัด เพียงภาพเดียว

ชั้นนำไปใช้

7. ครูให้นักเรียนเขียนส่วน คำนำ ส่วนเนื้อเรื่อง และส่วนสรุป ในแบบฝึก 2 ที่เว้นช่องว่างไว้ให้

ชั้นประยุกต์ใช้

8. ครูศึกษาภาพการทํางานบ้านของผู้หญิงแล้วให้นักเรียนเขียนแสดงความคิดเห็น จากจินตนาการที่ได้จากภาพ โดยมีส่วนคำนำ เนื้อเรื่อง และส่วนสรุป ครบถ้วน ความยาวประมาณ 10 - 15 บรรทัด

การประเมินผล

1. สังเกตจากการตอบคำถาม
2. สังเกตจากการเขียนในแบบฝึก

สื่อการเรียนการสอน

แบบฝึกที่ 1 ให้นักเรียนฝึกเขียนคำนำ ใช้เวลา 7 นาที

แบบฝึกที่ 2 ให้นักเรียนฝึกเขียนคำนำ เนื้อเรื่อง สรุป ใช้เวลา 10 นาที

แบบฝึก 1 การเขียนเรียงความ

คำสั่ง จงฝึกเขียนคำนำจากหัวข้อต่อไปนี้

1. จงเขียนหัวข้อเรื่องต่อไปนี้ให้แคบลง

1. การคมนาคมในประเทศไทย

2. การเล่นกีฬา

3. การเลี้ยงสัตว์

2. จงเขียนส่วนนำเรื่อง (คำนำ) จากหัวข้อเรื่องต่อไปนี้ ประมาณ 3 - 5 บรรทัด

1. วันเกิดของฉัน

2. วันขึ้นปีใหม่

3. เพื่อนใหม่

แบบฝึกที่ 2

คำสั่ง จงฝึกเขียนคำนำ เนื้อเรื่อง และบทสรุปที่ครูกำหนดให้ และตั้งชื่อเรื่องด้วย

ความยาวของคำนำ ประมาณ 3 - 4 บรรทัด

ความยาวของเนื้อเรื่อง ประมาณ 8 - 10 บรรทัด

ความยาวของบทสรุป ประมาณ 2 - 4 บรรทัด

เรื่อง _____

1. _____

ในแม่น้ำสายหนึ่ง เป็นที่อยู่ของปลาหลายชนิด มีทั้งปลาช่อน ปลาคู ปลาหมอ ปลาเข็ม แต่ละชนิดก็โอ้อวดถึงความสามารถของตน และคิดว่าพวกของตนเก่งและฉลาดที่สุด วันหนึ่งมีชายหนุ่มสองคนมาทอดแห และจับปลาที่กำลังคุ้ยโอ้อวดกันได้เป็นจำนวนมาก ปลาตัวหนึ่งพูดกับปลาตัวอื่น ๆ อย่างเหวี่ยง ๆ ว่า "ถ้าเราไม่มัวแต่คุ้ยโอ้อวด คงเห็นภัยที่เกิดขึ้นและหลบหนีไปได้ทัน แต่ที่เราไม่รู้จักระมัดระวังตัว คิดว่าตนเก่งที่สุด แต่โช๊ะเอ๊ย เราไม่เคยคิดเลยว่า ยังมีผู้ที่เก่งและฉลาดกว่าเรามาก"

คนฉลาดย่อมไม่คุ้ยโอ้อวดในความสามารถของตนเอง แต่จะลงมือทำงานอย่างจริงจัง ตรงตามคติที่ว่า "ทำดีกว่าพูด"

2.

เรื่อง _____

เมื่อคิดถึงอนาคต ใครง้างที่ไม่อยากร่ำรวย คุณก็เป็นคนหนึ่งใช่ไหมคะที่คิดเช่นนั้น
เราลองมาดูวิธีการของตั้ม ซึ่งปัจจุบันเป็นมหาเศรษฐีคนหนึ่งของเมืองไทย

บุคคลเช่นตั้ม เป็นผู้ที่เราควรดูเป็นตัวอย่าง เขาต้องต่อสู้กับปัญหาต่าง ๆ จนในที่สุด
ก็เป็นผู้ร่ำรวยทั้งเงินทองและน้ำใจ ถ้าอยากเป็นคนดีเช่นนี้ ก็ต้องเริ่มลงมือปฏิบัติตั้งแต่วันนี้
เป็นต้นไป เพื่อน ๆ พร้อมหรือยังคะ

3.

เรื่อง _____

แม่มักห้ามฉันเสมอว่า อย่าออกไปเล่นชุกชนนอกบ้าน และมักเรียกให้ฉันอยู่ใกล้ ๆ แม่ ทำให้ฉันเบื่อเหลือเกิน แต่ความเบื่อของฉันนี้แหละ ทำให้เกิดเรื่องขึ้นจนได้

เช้าวันหนึ่ง คุณยายแก้วเจ้าของบ้านเปิดประตูบ้านทิ้งไว้ ฉันรีบวิ่งออกมาอย่างรวดเร็ว เพราะกลัวว่าแม่จะเห็น แหม! ถนนข้างมีรถยนต์มากมาย ฉันนั่งดูอย่างเพลิดเพลิน พร้อมกับเลียบเข้าไปดูอย่างมีความสุข ฉันคิดว่า จะแอบออกมาเล่นเล่นอย่างนี้ทุกวัน ช่างเป็นอิสระเสียจริง แต่นั่นเจ้าเงินสุนัขเลง ศัตรูตัวร้ายที่ชอบเห่าพวกเรากำลังเคินตรงมาพร้อมกับแยกเขี้ยวเข้าใส่ฉัน โอ๊ย! ที่ฉันจะทำอย่างไรดี เมี้ยว เมี้ยว เสียงเห่าดังขึ้น พร้อมกับกระโจนเข้าใส่เจ้าเงิน แม่ขว่นมันอย่างแรง จนเจ้าเงินร้อง เอ็ง เอ็ง วิ่งหนีไป ฉันวิ่งไปหาแม่ พร้อมกับพูดว่า "แม่จ๋า เหมียวเสียใจที่ทำให้แม่เป็นห่วง เหมียวขอโทษจะแม่"

ฉันคิดว่า ต่อไปนี้ฉันจะ _____

หน่วยการเรียนรู้ที่ 2

เรื่อง แม่ศรีเรือน

ความคิดรวบยอด

1. แม่ศรีเรือน ย่อมนำความสุขความเจริญมาสู่ครอบครัว
2. การรู้จักประหยัด อดออม จะทำให้ตนเองและครอบครัวเจริญได้
3. แม่มีวิชาความรู้ไม่มากนัก หากขยันหมั่นเพียรหาความรู้ก็มีฐานะมั่นคงได้
4. ทุกคนในครอบครัว ควรช่วยเหลือกัน ในการทำกิจการต่าง ๆ เพื่อฐานะความเป็นอยู่ของครอบครัวจะดีขึ้น

คาบที่ 10

จุดประสงค์เชิงพฤติกรรม นักเรียนสามารถ

1. สรุปใจความสำคัญของเนื้อเรื่องที่ฟังและอ่านได้
2. เปรียบเทียบลักษณะของแม่บ้านสมัยก่อนกับสมัยปัจจุบันได้
3. บอกข้อดีและข้อเสียของแม่บ้านสมัยก่อนกับสมัยปัจจุบันได้

กิจกรรมการเรียนรู้

ขั้นการเรียนรู้

1. ครูแจ้งจุดประสงค์ การเรียนรู้ให้นักเรียนทราบ
2. ครูให้นักเรียนอ่านเอาเรื่องแม่ศรีเรือน หน้า 152 - 153 ในหนังสือชุดทักษะสัมพันธ์ เล่ม 1 แล้วช่วยกันสรุปใจความสำคัญ
3. ครูให้นักเรียนช่วยกันยกตัวอย่าง ลักษณะที่ดีของแม่ศรีเรือน

ขั้นการฝึกให้ชำนาญ

4. ครูให้ทำแบบฝึก 1 จำแนกลักษณะ แม่ศรีเรือน

ชั้นการฝึกการจำ

5. ให้นักเรียนเล่นเกม เกี่ยวกับการทำงานของแม่บ้าน ที่โยงไปถึงความประหยัค
ออกออม และหารายได้ให้ครอบครัว โดยจับสลากไก่ตัวแทนนักเรียน ประมาณ 10 คน ออกมา
แสดงท่าทางการทำงานนั้น โดยให้เพื่อน ๆ ช่วยกันทายว่าแม่บ้านกำลังทำอะไร

เย็บผ้า	ปั่นตุ๊กตา
ปลูกผักสวนครัว	เขาด่าน
ทำขนมครก	ร่อนทองมาลัย
พันเทียน	ทำดอกไม้กระดาษ
มวยเหรี	
สานปลาตะเพียน	

ชั้นนำไปใช้

6. ครูให้นักเรียนเปรียบเทียบลักษณะของแม่บ้านสมัยก่อน กับแม่บ้านสมัยปัจจุบัน
ลงในตารางแบบฝึก 2 ที่แจกให้ และแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับข้อดี ข้อเสียของ แม่บ้าน
สมัยก่อน กับแม่บ้านสมัยปัจจุบัน

ชั้นประยุกต์ใช้

7. ครูให้นักเรียนเขียนนิจัตประจำวันของ แม่ศรีเรือน ยุคปัจจุบัน ในความคิดของ
นักเรียน ตั้งแต่เช้าจรดค่ำ เป็นการบ้าน

การประเมินผล

1. สังเกตจากการตอบคำถาม
2. สังเกตจากการทำแบบฝึก
3. สังเกตจากการเล่นเกม

สื่อการเรียนการสอน

หนังสือเรียนชุดทักษะสัมพันธ์ เล่ม 1

แบบฝึกที่ 1 ให้จำแนกลักษณะของแม่ศรีเรือน ใช้เวลา 5 นาที

เกมทายกิริยาของแม่ม้าน ใช้เวลา 10 นาที

แบบฝึกที่ 2 ให้นักเรียนเปรียบเทียบลักษณะของแม่ศรีเรือนสมัยก่อนกับสมัยปัจจุบัน
ใช้เวลา 10 นาที

แบบฝึกที่ 1

แม่ศรีเรือน ควรมีลักษณะอย่างไร จงบอกมาประมาณ 4 - 6 ข้อ

แบบฝึกที่ 10.2

จงเปรียบเทียบลักษณะของแม่ศรีเรือนสมัยก่อนกับสมัยปัจจุบัน ตามหัวข้อต่อไปนี้

<u>แม่ศรีเรือนสมัยก่อน</u>	<u>แม่ศรีเรือนสมัยปัจจุบัน</u>
1. การอบรมลูก และดูแลสามี	
2. การประกอบอาชีพ	
3. วิธีการใช้จ่าย	
4. ความอดทน	

หน่วยการเรียนรู้ที่ 2

เรื่อง แม่ศรีเรือน

คาบที่ 11

จุดประสงค์เชิงพฤติกรรม นักเรียนสามารถ

1. อธิบายความหมายของคำ ที่ปรากฏในเนื้อเรื่องได้
2. บอกค่านิยมของคนไทยสมัยก่อน ที่ได้จากเรื่องได้

กิจกรรมการเรียนรู้การสอน

ขั้นการเรียนรู้

1. ครูแจ้งจุดประสงค์การเรียนรู้ให้นักเรียนทราบ
2. ครูให้นักเรียนสังเกตการใช้ภาษาจากเนื้อเรื่อง ซึ่งเป็นถ้อยคำภาษาในสมัยปลายรัชกาลที่ 5 - ต้น รัชกาลที่ 7
3. ครูให้นักเรียนช่วยกัน อธิบายคุณลักษณะของแม่ศรีเรือน คือ "มีฝีมือดี วาจาดี และมีน้ำใจดี" จากเรื่อง แม่ศรีเรือน

ขั้นการฝึกให้ชำนาญ

4. ให้นักเรียนตอบคำถาม จากแบบฝึกที่ 1 เป็นการอธิบายถ้อยคำ ที่ปรากฏในเนื้อเรื่อง และอธิบายข้อความที่ยกมาให้ คราวแรกๆ และบันทึกผล

ขั้นฝึกให้จำ

5. ให้นักเรียน เปลี่ยนถ้อยคำในเนื้อเรื่องให้เป็นภาษาที่ใช้ในปัจจุบัน โดยให้คงความหมายเดิม

ชั้นนำไปใช้

6. ให้นักเรียนบอกค่านิยมของคนไทยสมัยก่อน ที่พบในเรื่อง ลงในแบบฝึกที่ 2

ชั้นประยุกต์ใช้

7. ครูสมมุติสถานการณ์ โดยสมมุติว่านักเรียนเป็นแม่บ้านที่ประสบปัญหาการชักชวนเงินสำหรับใช้จ่ายภายในครอบครัว นักเรียนมีวิธีการประหยัดและหารายได้เข้าครอบครัวได้อย่างไร โดยให้เขียนวิธีแก้ปัญหาของนักเรียน เป็นการบ้านส่งครู

ประเมินผล

1. สังเกตจากการตอบปัญหา
2. สังเกตจากการทำแบบฝึก
3. สังเกตจากการทำงานส่ง

สื่อการเรียนการสอน

- แบบฝึกที่ 1 ให้นักเรียนอธิบายด้วยคำที่ปรากฏในเนื้อเรื่อง และข้อความที่ยกมาให้ใช้เวลา 10 นาที
- แบบฝึกที่ 2 ให้นักเรียนบอกค่านิยมของคนไทยสมัยก่อนที่พบในเรื่องใช้เวลา 5 นาที

แบบฝึกที่ 1

แบบฝึกเรื่อง แม่ศรีเรือน

1. จงอธิบายความหมายของคำต่อไปนี้

1.1 ชายของ แบบไม่ต้องชนชั้นบ้านก็ได้ แล้วก็มี

1.2 เรือบรรทุกถ่านหินขนาดใหญ่ ๆ ขนาด 4 มิลิ

1.3 น้ำพุร้อน ย่อยกเกลือ เป็นโหลหรือเป็น กรวย

1.4 จะซื้ออาหารกับ เรือจ้าง หรือรถจักรยานที่เกี่ยว

2. จงยกตัวอย่างจากเรื่อง มาสนับสนุนข้อความต่อไปนี้

2.1 การรู้จักประหยัคออกอณ จะทำให้ตัวเองแะครวยครวใจจริงได้

2.2 ฐานะความเป็นอยู่ของครอบครัวจะดีขึ้น ถ้าทุกคนในครอบครัวช่วย เหลือกันในการทำ
กิจกรรมต่าง ๆ

2.3 แม้มีวิชาความรู้ไม่มากนัก หากขยันทำมาหากินก็มีฐานะมั่นคงได้

2.4 แม่ศรีเรือนที่ดี ย่อมนำความสุขความเจริญมาสู่ครอบครัว

แบบฝึกที่ 2

จงบอกคำนิยามของคนไทยสมัยก่อน ที่พบในเรื่องนี้

1. _____

2. _____

3. _____

4. _____

5. _____

หน่วยการเรียนรู้ที่ 2

ตอนที่ 12

เรื่อง การเขียนจดหมายส่วนตัว

ความคิกรวมย่อ

จดหมายส่วนตัวเป็นจดหมายที่ผู้ส่งสารและผู้รับสารเป็นผู้รู้จักคุ้นเคย จึงเขียนอย่างไม่เป็นทางการ ภาษาส่วนหนึ่งที่ใช้อาจเป็นภาษาพูดหรือภาษาที่ไม่ใช่มาตรฐานก็ได้ เพียงแต่ระมัดระวังใช้คำให้เหมาะสมกับฐานะของผู้ส่งสารและผู้รับสารเท่านั้น

จุดประสงค์เชิงพฤติกรรม นักเรียนสามารถ

1. บอกมารยาทในการเขียนจดหมายได้ถูกต้อง
2. เลือกใช้คำขึ้นต้น คำลงท้าย และคำสรรพนาม ตามความสัมพันธ์ของผู้ส่งสารและผู้รับสารได้ถูกต้อง
3. จาหน้าของจดหมาย ได้ถูกต้องครบถ้วน
4. เขียนจดหมายส่วนตัวได้

กิจกรรมการเรียนรู้การสอน

ขั้นการเรียนรู้

1. ครูยกตัวอย่างจดหมายส่วนตัว 4 - 5 ฉบับมาให้ นักเรียนดู ซึ่งมีทั้งเขียนถูกต้องและไม่ถูกต้อง
2. ให้นักเรียนสังเกตว่า สิ่งใดควรมีในการเขียนจดหมาย สิ่งใดไม่ควรมี
3. ครูให้นักเรียนช่วยกันสรุป มารยาทในการเขียนจดหมาย

4. ครูเปรียบเทียบจดหมาย ส่วนตัว กับจดหมายกิจธุระ และจดหมายราชการ
5. ให้นักเรียนหาลักษณะของจดหมายส่วนตัว
6. ครูสอนการเขียนจดหมายให้ถูกต้อง ตามแบบฟอร์มที่กำหนด
7. ครูสอนวิธีการจำหน่ายของ

ขั้นฝึกให้ชำนาญ

8. ครูให้นักเรียนเขียนแบบฟอร์มจดหมายส่วนตัว ทราบ และแก้ไข และบันทึกผล

ขั้นฝึกให้จำ

9. ครูให้นักเรียน ตอบคำถามลงในแบบฝึกที่ 1

ขั้นนำไปใช้

10. ครูให้นักเรียนเขียนจดหมายส่วนตัว ถึงครู พร้อมทั้งเขียนจำหน่ายของจดหมายลงในสมุดแบบฝึกหัด คนละ 1 ฉบับ เนื้อหาในจดหมาย เล่าถึง การเป็นแม่ศรีเรือนของมารดานักเรียนโดยคร่าว ๆ

ขั้นประยุกต์ใช้

11. สมมุติสถานการณ์ ให้นักเรียนเขียนจดหมายขอบคุณเพื่อนที่อยู่ต่างจังหวัด หลังจากให้นักเรียนได้พักอาศัยด้วยชั่วคราว และกล่าวคำชื่นชมคุณแม่ของเพื่อนในเรื่องของการเป็นแม่บ้านที่ดี โดยเขียนจำหน่ายของและติดแสตมป์ ให้เรียบร้อย ส่งจดหมายถึงครู ทางไปรษณีย์

การประเมินผล

1. สังเกตจากการตอบคำถาม
2. สังเกตจากการทำแบบฝึก
3. สังเกตจากการเขียนจดหมายตามสถานการณ์จำลอง

สื่อการเรียนการสอน

จดหมายส่วนตัว จดหมายกิจธุระ และจดหมายราชการ (หนังสือราชการ)
แบบฝึกที่ 12 ให้นักเรียนตอบคำถามเกี่ยวกับการเขียนจดหมายส่วนตัว
ใช้เวลา 3 นาที

แบบฝึกที่ 12

คำสั่ง จงตอบคำถามข้อต่อไปนี้

1. จงกล่าวถึงมารยาทในการเขียนจดหมายมา 3 ข้อ
 - 1.1
 - 1.2
 - 1.3
2. เมื่อต้องการเขียนจดหมายส่วนตัวถึงบิดา มารดา นักเรียนควรเขียนสิ่งต่อไปนี้อย่างไร
 - ก. คำขึ้นต้น
 - ข. คำลงท้าย
 - ค. สรรพนาม
3. เมื่อต้องการเขียนจดหมายส่วนตัวถึง เพื่อน นักเรียนควรเขียนสิ่งต่อไปนี้อย่างไร
 - ก. คำขึ้นต้น
 - ข. คำลงท้าย
 - ค. สรรพนาม
4. เมื่อต้องการเขียนจดหมายส่วนตัวถึง ครู นักเรียนควรเขียนสิ่งต่อไปนี้อย่างไร
 - ก. คำขึ้นต้น
 - ข. คำลงท้าย
 - ค. สรรพนาม

ประวัติของผู้วิจัย

ชื่อ นางสาวสนธิ์ ชื่อสกุล ประภานนท์

เกิด วันที่ 24 พฤษภาคม พุทธศักราช 2502

สถานที่เกิด อำเภอเมือง จังหวัดสุรินทร์

สถานที่อยู่ปัจจุบัน บ้านเลขที่ 13/118 ซอยเกษตร 5 ถนนแจ้งวัฒนะ 14
เขตคลองเมือง กรุงเทพฯ (10210)

ตำแหน่งหน้าที่การงานปัจจุบัน อาจารย์ 1 ระดับ 4

สถานที่ทำงานปัจจุบัน โรงเรียนสุรศักดิ์มนตรี ริมถนนวิภาวดี-รังสิต เขตห้วยขวาง
กรุงเทพฯ (10400)

ประวัติการศึกษา

พ.ศ. 2519 มัธยมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนเตรียมอุดมศึกษา ปทุมธานี

พ.ศ. 2523 ศษ.บ. (ศึกษาศาสตร์บัณฑิต) เอกการสอนภาษาไทย
โทโสทัศน์ศึกษา มหาวิทยาลัยรามคำแหง

พ.ศ. 2532 กศ.ม. (การศึกษามหาบัณฑิต) เอกการมัธยมศึกษา
สาขาการสอนภาษาไทย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร

การเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาไทยและทัศนคติ ต่อตนเองของนักเรียนชั้น
มัธยมศึกษาปีที่ 1 ที่เรียนด้วยการสอนตามหลักการเรียนรู้เพื่อรู้แจ้งและการสอนตามคู่มือครู

บทคัดย่อ

ของ

สันสนีย์ ประภาณนท์

เสนอต่อมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา

ตามหลักสูตรปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต วิชาเอกการมัธยมศึกษา

กุมภาพันธ์ 2533

การศึกษาค้นคว้านี้มีจุดมุ่งหมายเพื่อเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาไทย และทัศนคติต่อตนเอง ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ที่เรียนด้วยการสอนตามหลักการเรียน เพื่อรู้แจ้งและการสอนตามคู่มือครู

กลุ่มตัวอย่างเป็นนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนสุรศักดิ์มนตรี เขตห้วยขวาง กรุงเทพมหานคร ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2532 จำนวน 102 คน ได้มาจากการสุ่มอย่างง่าย สุ่มเป็นกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุมกลุ่มละ 51 คน ใช้เวลาในการทดลอง 12 คาบ คาบละ 50 นาที การสอนใช้จุดประสงค์และเนื้อหาเดียวกัน กลุ่มทดลองเรียนด้วยการสอนตามหลักการเรียนเพื่อรู้แจ้ง และกลุ่มควบคุมเรียนด้วยการสอนตามคู่มือครู ใช้แผนการวิจัยเป็นแบบ Randomized - Control Group Pre - test Posttest Design เมื่อสิ้นสุดการทดลองแล้ว ทำการสอบด้วยแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาไทย และแบบสอบถามวัดทัศนคติต่อตนเองของนักเรียน นำคะแนนที่ได้มาวิเคราะห์หาความแตกต่างโดยใช้สถิติการวิเคราะห์ความแปรปรวนร่วม (Analysis of Covariance)

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลพบว่า

ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาไทยของนักเรียนที่เรียนจากการสอนตามหลักการเรียนเพื่อรู้แจ้ง กับการสอนตามคู่มือครูแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

การเปรียบเทียบทัศนคติต่อตนเองของนักเรียนที่เรียนจากการสอนตามหลักการเรียนเพื่อรู้แจ้ง กับนักเรียนที่เรียนด้วยการสอนตามคู่มือครู โดยแบ่งทัศนคติต่อตนเอง เป็น 4 ด้าน พบว่า ทัศนคติต่อตนเอง 3 ด้าน คือ ทัศนคติต่อตนเองเกี่ยวกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ด้านการเตรียมตัวเรียน ด้านวิธีเรียนของนักเรียนและวิธีสอนของครู และเกี่ยวกับลักษณะนิสัยของตนเอง ของนักเรียนที่เรียนจากการสอนตามหลักการเรียนเพื่อรู้แจ้ง สูงกว่านักเรียนที่เรียนจากการสอนตามคู่มือครู อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ส่วนด้านที่ 4 เป็นด้านทัศนคติต่อตนเองเกี่ยวกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนด้านความรู้สึกภายหลังเรียน พบว่า นักเรียนที่เรียนจากการสอนตามหลักการเรียนเพื่อรู้แจ้ง และนักเรียนที่เรียนจากการสอนตามคู่มือครู มีทัศนคติต่อตนเองเกี่ยวกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนด้านความรู้สึกภายหลังเรียนแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

ม.529005

A COMPARISON OF THAI LANGUAGE LEARNING ACHIEVEMENT AND ATTITUDES TOWARD
SELF OF MATHAYOM SUKSA I STUDENTS' THROUGH THE INSTRUCTION BASED
ON MASTERY LEARNING AND THE TEACHER'S MANUAL

AN ABSTRACT

BY

SANSANEE PRAPHANONT

Presented in partial fulfillment of the requirements for the Master
of Education degree in Secondary Education
at Srinakharinwirot University

February 1990

The purpose of this study was to compare Thai Language achievement and Attitudes Toward Self of Mathayom Suksa I Students' Through the Instruction Based on Mastery learning and the Teacher's Manual.

The samples by the Simple Random Sampling were the 102 Mathayom Suksa I students of Surasukmontree school, heuykyang, Bangkok during the first semester of the 1989 academic year. They were randomized selected into experimental and control groups, with 51 students in each.

The experimental group was taught through the Mastery learning while the control group was taught through the teacher's Manual. It took 12 periods each (1 period = 50 minutes) to study the same object and content.

The randomized control group pretest-posttest design was used in the study. At the end of the experiment, Thai language achievement test and the inventory checklist on attitudes toward self were processed by Analysis of Covariance.

Results of data analysis showed that the students in the experimental group and the control group did not score significantly as far as the effect on Thai language achievement is concerned. The students in the experimental group got higher Attitudes Toward self about The preparation before learning, How student's learn and the way of teaching and Actual-self concept than the control group. It was significantly different at the .01 level. And the Attitudes toward self about The emotional effect after learning did not score significantly as far as the effect on the control group.